

**نکات کلیدی و
سوالات طبقه‌بندی
شده**

ادبیات فارسی

نکات کلیدی درس فردوسی

* در بیت «به نام خداوندجان و خرد، کزین برتر اندیشه برنگذرد» واژه به در نقش حرف اضافه (استعانت و یاری خواهی) - واژه نام، متمم (این واژه، آریایی است) - که: حرف ربط (معنای تعلیل دارد) - اندیشه، اسم مصدر از بن «اندیشیدن» و برنگذرد، فعل پیشوندی هستند.

* خداوند: خدا (دارنده و مالک) + وند (پسوند اتصاف)

* در بیت «به نام خداوندجان و خرد، کزین برتر اندیشه برنگذرد» بین واژه های جان، خرد و اندیشه آرایه تناسب وجود دارد.

* فردوسی، شاعر حماسه سرای قرن چهارم است.

* خداوند نام: اضافه بیانی (توضیحی)

* خداوند روزی ده: ترکیب وصفی

* روزی ده: صفت فاعلی مرکب مرخّم (مخفف روزی دهنده)

* رهنمای: صفت فاعلی مرکب مرخّم (مخفف راهنمای)

* در بیت «خداوند کیهان و گردان سپهر، فروزنده ماه و ناهید و مهر» بین واژه های کیهان، سپهر، ماه و ناهید آرایه تناسب وجود دارد.

* گردان: بن مضارع از مصدر گردیدن + ان «پسوند فاعلی»

* گردان سپهر: ترکیب وصفی مقلوب

* فروزنده: صفت فاعلی

* برشده گوهر: استعاره از آسمان

* در بیت «به بینندگان آفریننده را، نبینی، مرنجان دو بیننده را» به در نقش حرف اضافه (به وسیله) و دو بیننده در نقش مفعول هستند.

* بینندگان: بن مضارع «بین» + پسوند فاعلی «نده» + پسوند جمع «ان»، (کنایه از دو چشم)

* نبینی: وجه اخباری است (نمی بینی)

* مرنجان: فعل نهی

* در بیت «به بینندگان آفریننده را، نبینی، مرنجان دو بیننده را» صنعت تلمیح در رابطه با رویت ناپذیری خداوند وجود دارد. فرقه اشاعره منکر آن هستند و فرقه معتزله فردوسی و شیعه معتقد به آن.

* بیت «نیابد بدو نیز اندیشه راه، که او برتر از نام و از جایگاه» اشاره دارد به آیه ۱۰۳ سوره انعام:

لَا يُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَ هُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ. چشمها او را نمی بینند، حال آنکه او چشمان را می بیند.

* در مصراع اول بیت « خرد گرسخن برگزیند همی، همان را گزیند که بیند همی» فعل برگزیند همی (برمی گزیند)

مضارع التزامی است و در مصراع دوم، افعال گزیند و بیند همی (می بیند) مضارع اخباری هستند.

* میان را بستن: ترکیب کنایی (آماده شدن برای انجام کاری)

* اندیشه سخن: ترکیب وصفی

* در بیت «بدین آلت و رای و جان و روان، ستود آفریننده را چون توان؟» واژه ستود، مصدر مرخم و چون توان، استفهام انکاری است.

* هستیش: اضافه تخصیصی (هستی او)

* یک سو شدن: ترکیب کنایی (دوری جستن)

* جوینده: صفت فاعلی

* پرستنده: صفت فاعلی

* توانا: صفت فاعلی

* دانا: صفت فاعلی

* دل پیر: ترکیب وصفی (ایهام دارد به دو صورت: «دل انسان پیر»، «دل پیر شده وافرده»)

* در بیت «توانا بُود هرکه دانا بود، به دانش دل پیر برنا بود» بین واژه های پیر و برنا آرایه تضاد و بین واژه های توانا، دانا و دانش آرایه تناسب وجود دارد.

* در بیت «ازاین پرده برترسخن گاه نیست، به هستیش اندیشه را راه نیست» بین واژه های پرده، گاه و راه آرایه تناسب وجود دارد.

سوالات طبقه‌بندی شده درس فردوسی

- ۱- کلمات خستو و بیکار در بیت «به هستیش باید که خستو شوی، زگفتار بیکار یک سو شوی» به چه معنا می باشند؟
 (۱) پست، ناکارآمد (۲) چرکین، برکنار (۳) معترف، بی ثمر (۴) نستوه، برکنار
- ۲- کدامیک از فرقه های زیر منکر رویت خداوندند؟
 (۱) اشاعره (۲) شافعیه (۳) معتزله (۴) اهل سنت
- ۳- با توجه به مفهوم بیت «به بینندگان آفریننده را، نبینی مرنجان دو بیننده را» مذهب فردوسی کدام است؟
 (۱) حنفی (۲) حنبلی (۳) شافعی (۴) معتزلی
- ۴- کدام گزینه زیر بر معتزلی بودن فردوسی دلالت دارد؟
 (۱) به نام خداوند جان و خرد، کزین برتر اندیشه برنگذرد.
 (۲) به بینندگان آفریننده را، نبینی مرنجان دو بیننده را.
 (۳) خردگر سخن برگزیند همی، همان را گزیند که بینی همی.
 (۴) خرد را وجان همی سنجد او، در اندیشه سخته کی گنجد او؟
- ۵- عبارت «برشده گوهر» در مصراع «نگارنده برشده گوهرست» استعاره از چیست؟
 (۱) خرد (۲) روح (۳) سپهر (۴) جواهر
- ۶- بیت «خرد را وجان را همی سنجد او، در اندیشه سخته کی گنجد او» به چه معناست؟
 (۱) تنها خدا می تواند خرد را با روح قیاس کند و این عمل از انسانهای سبک مغز ساخته نیست.
 (۲) تنه خدا از میزان عقل و دانش مخلوقات خود آگاه است و انسان بیمار هرگز قادر به درک مقدار خرد مردمان نیست.
 (۳) تنها خدا قادر به سنجش میزان معرفت آدمیان می باشد و فکر محدود انسان از عهده درک آن ناتوان است.
 (۴) خدایی که خرد و جان را به میزان استعداد هرکس به او می دهد چگونه می تواند در اندیشه محدود و بسته انسان بگنجد؟
- ۷- کدام گزینه در مورد فرقه «معتزله» صحیح است؟
 (۱) پیروان این فرقه را «عدلی مذهب» هم می گفتند. (۲) این فرقه منسوب به یحیی بن ابی شمیط است.
 (۳) فرقه معتزله همان باطنیه است. (۴) مؤسس این فرقه، عزالدین محمد طرسوسی است.
- ۸- بیت «به بینندگان آفریننده را، نبینی مرنجان دو بیننده را» اشاره به کدام فرقه اسلامی دارد؟
 (۱) معتزله و شیعه (۲) اشاعره و معتزله (۳) اهل وسنت و اشاعره (۴) اهل جبر و اشاعره
- ۹- عبارت «خستوشوی» در بیت «به هستیش باید که خستو شوی، زگفتار بیکار یک سوشوی» به چه معناست؟
 (۱) پذیرفتن و فرمانبرداری کردن (۲) اذعان و اعتراف کردن
 (۳) امید بستن و دل سپردن (۴) درماندگی و عجز پیشه ساختن
- ۱۰- واژه «گوهران» در مصراع «سخن هرچه زین گوهران بگذرد» به چه معناست؟
 (۱) حضرت حق (۲) گوهر روح (۳) عناصر اربعه (۴) جواهر
- ۱۱- با توجه به بیت «خرد گر سخن برگزیند همی، همان را گزیند که بیند همی» چرا عقل به خدا راه ندارد؟
 (۱) خرد سخن را برمی گزیند (۲) خرد تنها آنچه را که می بیند ادارک می کند
 (۳) خرد نمی تواند غیر خدا را با چشم ببیند (۴) خدا دیدنی نیست ولی می توان با خرد درکش نمود.

- ۱۲- «سخن گاه» چه نوع ترکیبی است؟
 (۱) اضافه تشبیهی (۲) اضافه تخصیصی (۳) ترکیب وصفی مقلوب (۴) اضافه استعاری
- ۱۳- واژه «ستود» در مصراع «ستود آفریننده را چون توان» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) فعل پیشوندی (۲) ماضی ساده (۳) وجه اخباری (۴) مصدر مرمخ
- ۱۴- کدام گزینه از نظر املائی صحیح است؟
 (۱) خداوند کیهان و گردان سپهر (۲) به بیننده گان آفریننده را (۳) بنام خداوند جان و خرد (۴) کزین برتر اندیشه برنگزرد.
- ۱۵- با توجه به مصراع «به هستیش باید که خستوشوی» گزینه صحیح در رابطه با واژه «هستیش» کدام است؟
 (۱) صفت مفعولی (۲) اضافه تخصیصی (۳) صفت فاعلی (۴) اضافه استعاری
- ۱۶- چرا فردوسی، خدا را «آفریننده جان و خرد» می خواند؟
 (۱) سیاق سخن، چنین ایجاب می کرده است.
 (۲) خداوند، خودش را چنین وصف کرده است.
 (۳) چیزی گرانباتر از دو گرهر جان و خرد به اندیشه شاعر نمی رسیده.
 (۴) این وصف با اندیشه های معتزلی فردوسی ارتباط دارد.
- ۱۷- با توجه به املا و معنی لغات گزینه نادرست کدام است؟
 (۱) حدس: گمان (۲) خستو: اقرارگر (۳) گوهران: جواهرات (۴) سخته: سنجیده
- ۱۸- در بیت «توانا بود هر که دانا بود، ز دانش دل پیر برنا بود» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تلمیح - تضاد - مراعات النظیر (۲) تلمیح - جناس - تضاد (۳) طباق - تضاد - ایهام (۴) جناس - تضاد - ایهام
- ۱۹- در بیت «خرد را وجان را همی سنجد او، در اندیشه سخته کی گنجد او» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) استعاره مصرحه (۲) استفهام انکاری (۳) مبالغه و اغراق (۴) تأکید و توضیح
- ۲۰- «گفتار بیکار» چه نوع ترکیبی است؟
 (۱) اضافی (۲) مقلوب (۳) وصفی (۴) تخصیصی
- ۲۱- در مصراع «خرد گرسخن برگزیند همی» چه نوع فعلی به کار رفته است؟
 (۱) مضارع اخباری (۲) ماضی بعید (۳) مضارع التزامی (۴) ماضی استمراری
- ۲۲- بین کلمات پیر و برنا چه آرایه ادبی وجود دارد؟
 (۱) کنایه (۲) جناس (۳) تناسب (۴) تضاد
- ۲۳- عبارت «برشده گوهر» در بیت «زنام و نشان و گمان برترست، نگارنده برشده گوهرست» به چه معناست؟
 (۱) آسمان و فلک (۲) روح و جان انسان (۳) عقل و خرد آدمی (۴) امهات چهارگانه
- ۲۴- بین کلمات جان و خرد و اندیشه کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) مراعات النظیر (ب) تضاد (۳) تشبیه (۴) جناس
- ۲۵- در بیت «به بینندگان آفریننده را، نبینی مرنجان دو بیننده را» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تلمیح (۲) کنایه (۳) تشبیه (۴) استعاره

- ۲۶- واژه «فرمانها» در مصراع «به فرمانها ژرف کردن نگاه» به چه معناست؟
 (۱) دستورات الهی (۲) اقوال مشایخ صوفیه (۳) قوانین بشری (۴) سخنان انبیا
- ۲۷- بیت «ستودن نداند کس اورا چو هست، میان بندگی را ببایدت بست» به چه معناست؟
 (۱) کسی نمی تواند اورا بستاید، چرا که او وجود دارد، در این حال باید کمرنگی اورا ببندی.
 (۲) کسی نمی تواند وی را آن گونه که درخور اوست، بستاید، پس باید کمر به بندگی او بست.
 (۳) کسی که تعلق به او دارد نمی تواند اورا بپرستد، پس باید کمر به بندگی بست.
 (۴) آن گونه که شایسته است، کسی نمی تواند اورا بپرستد، پس باید کمر بندگان او را بست.
- ۲۸- «خداوند جای» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تخصیصی (۲) بیانی (۳) ملکی (۴) تشبیهی
- ۲۹- بیت «به بینندگان آفریننده را، نبینی مرنجان دو بیننده را» بیانگر کدام مطلب زیر است؟
 (۱) آدمی توان درک ماهیت الهی را ندارد.
 (۲) چشم، برای شناخت ذات حق ابزاری کم توان به شمار می آید.
 (۳) با چشم سر نمی توان خدا را دید.
 (۴) رؤیت پذیرِ خدا با چشم سر در قیامت، از باورهای معتزلیان است.
- ۳۰- واژه «مهر» در مصراع «فروزنده ماه و ناهید و مهر» به چه معناست؟
 (۱) خورشید عالم تاب (۲) عشق و دلدادگی (۳) دوستی و عطوفت (۴) هفتمین ماه شمسی
- ۳۱- در بیت «بدین آلت و رای و جان و روان، ستود آفریننده را چون توان» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) استعاره (۲) کنایه (۳) استفهام (۴) مجاز

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده درس فردوسی

۱- گزینه ۳	۱۷- گزینه ۳
۲- گزینه ۳	۱۸- گزینه ۳
۳- گزینه ۴	۱۹- گزینه ۲
۴- گزینه ۲	۲۰- گزینه ۳
۵- گزینه ۳	۲۱- گزینه ۳
۶- گزینه ۴	۲۲- گزینه ۴
۷- گزینه ۱	۲۳- گزینه ۱
۸- گزینه ۱	۲۴- گزینه ۱
۹- گزینه ۲	۲۵- گزینه ۱
۱۰- گزینه ۲	۲۶- گزینه ۱
۱۱- گزینه ۲	۲۷- گزینه ۲
۱۲- گزینه ۲	۲۸- گزینه ۲
۱۳- گزینه ۴	۲۹- گزینه ۳
۱۴- گزینه ۱	۳۰- گزینه ۱
۱۵- گزینه ۲	۳۱- گزینه ۳
۱۶- گزینه ۳	

نکات کلیدی درس مجتبی مینوی

- * فردوسی شاعر: موصوف و صفت
- * مُنْدَرَج: اسم مفعول عربی از ریشه «درج»
- * مدیحه: شعری ستایشی که در ثنای بزرگان و ذکرِ ارجمندی های آنان می سرایند.
- * محمود سبکتگین: اضافه بنوت (محمود پسر سبکتگین: مضاف + مضاف الیه)
- * صله: جایزه ای که سلاطین به شاعرانِ مدیحه سرا می دادند.
- * واژه «فلاح» در صورتیکه با تشدید به کار رود، به معنی کشاورز و اگر بدون تشدید به کار رود به معنی رستگاری می باشد.
- * دعاوی: جمع «دعوی»
- * مرافعات: جمع «مرافعه»
- * منازعات: جمع «منازعه»
- * منابر: جمع «منبر»
- * مأخذ: جمع «مأخذ»
- * نسخ: جمع «نسخه»
- * سرشناس: صفت مفعولی مرکب و مرخم
- * لا بُد: لا (نیست) + بُد (چاره)
- * فلان و بهمان: صفات مبهم
- * بازداشته است: فعل پیشوندی
- * رسانده بوده است: فعل ماضی نقلی بعید (ماضی أبعد)
- * معرفت پسند: صفت فاعلی مرکب مرخم
- * شعر شناس: صفت فاعلی مرکب مرخم
- * از برای: حرف اضافه مرکب
- * ستوده شده اند: فعل ماضی نقلی مجهول
- * حاکی: اسم فاعل از «حَکَى»
- * نظر عنایت: اضافه اقترانی
- * از وزارت افتادن: ترکیب کنایی (برکنارشدن)
- * پیمائۀ عمر: اضافه تشبیهی
- * منظوم ساختن: به عبارات مثنوی و بی وزن، صورت شعری و آهنگین بخشیدن
- * شاهان سامانی: سامانیان که از ۲۶۱ تا ۳۸۹ ه. در خراسان و ماوراء النهر و بخشی از ایران مرکزی حاکم بودند که به نظم و نثر فارسی توجه ویژه ای داشتند.

- * سیف الدوله: لقب محمود غزنوی.
- * ابوالعباس فضل بن احمد: وزیر محمود غزنوی که احمد بن حسین میمندی جانشین شد.
- * ابن اسفندیار: مورخ قرن ششم و هفتم هجری و مؤلف تاریخ طبرستان.
- * نظامی عروضی: نویسنده و شاعر و مؤلف «مجمع النوادر» مشهور به «چهارمقاله» که درنیمه دوم قرن ششم درگذشته است.
- * اهل سنت: فرقه ای از مسلمانان که قائل به خلافت ابوبکر عثمان و علی (ع) به عنوان جانشینان پیامبر هستند. (سنیان)
- * معتزلی: کسی که به رؤیت ناپذیری خدا باور دارد (معتزله در اواخر حکومت بنی امیه ظهور کردند. مؤسس این فرقه، واصل بن عطا از شاگردان حس بصری است. این فرقه را عدلی مذهب هم گفته اند)
- * قرمطی: پیروان حمدان اشعث. در اواخر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هجری در ایران و عراق مبارزه ای علیه اسماعیلیه و قرمطیان آغاز شد.
- * فردوسی شاعری بوده است از اهل ناحیه طوس که گنیه او ابوالقاسم بوده. یک بار نسخه یی از شاهنامه در سال ۳۸۴ ه. و باردیگر در سال ۴۰۰ ه. تحریری تمام کرده است و یک نسخ با مقدمه و خاتمه و چندین مدیحه به نام محمود سبکتگین ترتیب داده.
- * ابن اسفندیار از قول نظامی عروضی می گوید دو بیت از ابیاتی که فردوسی در هجو سلطان ساخت، باقی مانده و در متن چهارمقاله نظامی عروضی گویند شش بیت مانده.
- * فردوسی به قولی در ۴۱۱ ه. و به روایتی در ۴۱۶ ه. در گذشته است.

سوالات طبقه‌بندی شده مجتبی مینوی

- ۱- کدام گزینه زیر، مفهوم واژه «کُنبه» را می‌رساند؟
 (۱) نامی که دلالت بر مدح یا هجو و نکوهش کسی کند
 (۲) نامی که به خاندان یا قبیله دلالت کند
 (۳) نام شخص که بیش از نامهای دیگر او مشهور باشد
 (۴) نامی که در آغاز آن «ابو، ابن و ام» بیاید.
- ۲- کدام گزینه زیر، کنیه فردوسی است؟
 (۱) طوسی
 (۲) ابوالحسن
 (۳) ابوالقاسم
 (۴) ابومنصور
- ۳- مؤلف «چهارمقاله» کیست و متعلق به چه قرنی است؟
 (۱) رودکی - قرن ۴
 (۲) نظام عروضی - قرن ۴
 (۳) رودکی - قرن ۵
 (۴) نظامی عروضی - قرن ۶
- ۴- کدام گروه معتقدند در جهان آخرت خدا را نمی‌توان دید؟
 (۱) اشاعره
 (۲) معتزله
 (۳) ناسیه
 (۴) افطحیه
- ۵- کدام محقق معاصر، فهرست نسخ خطی فارسی کتابخانه چستر بییتی در ایرلند را تهیه کرده است؟
 (۱) ابراهیم پورداوود
 (۲) احسان یارشاطر
 (۳) سید احمد کسروی
 (۴) مجتبی مینوی
- ۶- کدام شاعر از نظر زمانی بر دیگران تقدّم زمانی دارد؟
 (۱) جامی
 (۲) مولوی
 (۳) سعدی
 (۴) فردوسی
- ۷- گزینه صحیح کدام است؟
 (۱) معتزله معتقد به رؤیت خداوند هستند و شیعیان نیز با آنها موافقت.
 (۲) معتزله منکر رؤیت خدا هستند و شیعه نیز با آنها موافق است.
 (۳) معتزله معتقد به رؤیت خدا هستند و شیعه با آنها موافق نیست.
 (۴) معتزله منکر رؤیت خدا هستند و شیعه با آنها موافق نیست.
- ۸- کدام گزینه زیر در رابطه با فردوسی و شاهنامه صحیح است؟
 (۱) شاعر حماسه سرای ایران که شاهنامه را در سال ۴۱۱ هجری قمری آن را به طور کامل تحریر کرد.
 (۲) اولین نسخه شاهنامه را در سال ۳۴۸ هجری قمری به نظم درآورد و در سال ۴۰۰ هجری قمری آن را به طور کامل تحریر کرد.
 (۳) شاعر پر آوازه ایرانی که در قرن پنجم هجری، تاریخ ایران را در کتاب بی نظیر شاهنامه به نظم درآورد.
 (۴) وی حماسه ملی ایرانی را با صرف بیش از بیست سال از عمر خود به دستور محمود غزنوی به نظم درآورد.
- ۹- گزینه صحیح کدام است؟
 (۱) محمود غزنوی در سال ۳۷۹ هجری قمری، زمام سلطنت را به طور کامل، در دست گرفت.
 (۲) نظم شاهنامه، چهل سال طول کشید.
 (۳) فردوسی در سال ۳۸۴ هجری قمری، اولین نسخه بالنسبه کامل شاهنامه را به آخر رسانید.
 (۴) فردوسی در سال ۴۳۰ هجری قمری، زندگی را بدرود گفت.
- ۱۰- سیف الدوله لقب کیست؟
 (۱) محمود غزنوی
 (۲) مسعود غزنوی
 (۳) بهرامشاه غزنوی
 (۴) سنایی غزنوی

۱۱- کدام گزینه زیر در رابطه با فردوسی صحیح است؟

- (۱) انگیزه اصلی او درسروندن شاهنامه، اهدای آن به سلطان محمود غزنوی و دریافت صله بوده است.
- (۲) به دلیل تعلق به خانواده ای نیازمند و به منظور دستیابی به ثروتی فراوان به سروندن شاهنامه پرداخته است.
- (۳) معتقد به رؤیت خدا بوده و سلطان محمود، خلاف این اعتقاد را داشته ،ازاین روشاهنامه را مورد عنایت قرار نداده است.
- (۴) به دلیل اعتقاد به مذهب شیعه و آوردن نام وزیربرکنار شده درشاهنامه وستایش شاهان و بزرگان قدیم مورد غضب سلطان محمود واقع شد.

۱۲- «عدلی مذهب» نام دیگر کدام فرقه زیر است؟

- (۱) معتزله (۲) باطنیه (۳) اسماعیلیه (۴) اهل سنت

۱۳- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) حرمان: نومیدی (۲) مُستبعد: آماده (۳) خستو: معترف (۴) بُرنا: جوان

۱۴- واژه «سرشناس» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟

- (۱) صفت تفضیلی (۲) مصدر مرخم (۳) صفت مفعولی (۴) وجه مصدری

۱۵- کدام گزینه زیر، مفرد واژه «دعاوی» است؟

- (۱) دعا (۲) دعوت (۳) ادعا (۴) دعوی

۱۶- واژه «فلاح» به چه معناست؟

- (۱) پیروز (۲) رستگار (۳) کشاورز (۴) توانمند

۱۷- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بالنسبه: فراوان (۲) به خاطر خطر کردن: ازذهن گذشتن
- (۳) مبادرت کردن: اقدام کردن (۴) فارغ: آسوده

۱۸- با توجه به معنای داده شده، گزینه نادرست کدام است؟

- (۱) منال: درآمد املاک و اراضی (۲) خراج: هزینه کردن
- (۳) حرمان: نومیدی (۴) هجو: نکوهیدن به شعر

۱۹- «پیمانه عمر» چه نوع اضافه ای است؟

- (۱) استعاری (۲) تشبیهی (۳) تخصیصی (۴) توضیحی

۲۰- قالب اشعار شاهنامه چگونه است؟

- (۱) مثنوی - حماسی (۲) قطعه - رزمی (۳) غزل - حماسی (۴) قصیده - رزمی

۲۱- واژه «حرمان» به چه معناست؟

- (۱) محرومیت و نومیدی (۲) رجاء و امیدواری (۳) سرور و شادمانی (۴) حزن و اندوه

۲۲- «ستوده شده اند» چه نوع فعلی است؟

- (۱) ماضی معلوم (۲) مضارع معلوم (۳) ماضی مجهول (۴) مضارع مجهول

۲۳- واژه «بنیان» به چه معناست؟

- (۱) اصل (۲) ریشه (۳) بن (۴) ساختمان

۲۴- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) منازعات: گفتگوها
(۲) حرمان: رنج و بلا
(۳) برشده گوهر: دُرْدانه
(۴) منال: درآمد املاک و اراضی

۲۵- مؤلف کتاب «تاریخ طبرستان» کیست؟

- (۱) دکتر هاله اسفندیاری
(۲) احسان طبری
(۳) علی اسفندیاری
(۴) ابن اسفندیار

۲۶- کدام اثر از تألیفات مجتبی مینوی است؟

- (۱) مصنفات بابا افضل کاشانی
(۲) مینوی خرد
(۳) پانزده گفتار
(۴) دیوان رسالت

۲۷- واژه «دهقان» به چه معناست؟

- (۱) نجیب زاده
(۲) فلّاح
(۳) گاوچران
(۴) برزگر

۲۸- نظر عنایت، سرپنجه تدبیر و انگشت اشاره به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟

- (۱) اقترانی - استعاری - توضیحی
(۲) تخصیصی - اقترانی - تشبیهی
(۳) اقترانی - توضیحی - استعاری
(۴) استعاری - تخصیصی - توضیحی

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده مجتبی مینوی

۱- گزینه ۴	۱۵- گزینه ۴
۲- گزینه ۳	۱۶- گزینه ۳
۳- گزینه ۴	۱۷- گزینه ۱
۴- گزینه ۲	۱۸- گزینه ۲
۵- گزینه ۴	۱۹- گزینه ۲
۶- گزینه ۴	۲۰- گزینه ۱
۷- گزینه ۲	۲۱- گزینه ۱
۸- گزینه ۲	۲۲- گزینه ۳
۹- گزینه ۳	۲۳- گزینه ۴
۱۰- گزینه ۱	۲۴- گزینه ۴
۱۱- گزینه ۴	۲۵- گزینه ۴
۱۲- گزینه ۱	۲۶- گزینه ۳
۱۳- گزینه ۲	۲۷- گزینه ۱
۱۴- گزینه ۳	۲۸- گزینه ۱

نکات کلیدی درس رستم و سهراب

- * به سر بر: حرف اضافه مضاعف
- * بدخواه بخت: ترکیب وصفی مقلوب
- * دوال کمر: اضافه تخصیصی
- * سرنهادن: ترکیب کنایی (تسلیم شدن)
- * بخت شوم: ترکیب وصفی
- * سنگ خارا: ترکیب وصفی (نماد سرسختی)
- * سنگ خارا: کنایه از سهراب قوی بنیه
- * در بیت «هرآنکه که خشم آورد بخت شوم، کند سنگ خارا به کردار موم» بین واژه های سنگ خارا و موم آرایه تضاد وجود دارد.
- * بیت «سرافراز سهراب با زور دست، توگفتی سپهر بلندش ببست» اشاره به مقلوب شدن سهراب دارد.
- * ش در بلندش: نقش مفعولی دارد.
- * بیازید چنگ: ترکیب کنایی (دست دراز کردن)
- * جنگی پلنگ: ترکیب وصفی مقلوب (استعاره از سهراب)
- * دلیر جوان: کنایه از سهراب
- * نبودش توان: ش در اینجا نقش متممی دارد.
- * زدش: ش در اینجا نقش مفعولی دارد.
- * برزمین بر در بیت «زدش برزمین بر به کردار شیر، بدانست کوهم نماند به زیر»: یک متمم، با دو حرف اضافه (از ویژگیهای زبانی شاهنامه و سبک خراسانی)
- * در مصراع اول بیت «زدش برزمین بر به کردار شیر، بدانست کوهم نماند به زیر» آرایه تشبیه وجود دارد (رستم به شیر)
- * بدانست: ماضی استمراری (می دانست)
- * شیر بیدار دل: صفت جانشین موصوف (کنایه از سهراب روشن ضمیر)
- * سبک: قید (سریع)
- * اندیشه کوتاه کرد: ترکیب کنایی
- * دست تو: اضافه تخصیصی
- * کلید دردست داشتن: ترکیب کنایی (قدرت و اختیار داشتن)
- * م در «دادم کلید»، مضاف الیه و کلید، مفعول است.
- * در بیت «بدو گفت کاین برمن ازمن رسید، زمانه به دست تو دادم کلید» واژه کلید کنایه از وسیله مرگ است.
- * گوژپشت: کنایه از آسمان است که قوسی شکل و خمیده است.
- * یال به ابراندر آمدن: ترکیب کنایی (زود بزرگ شدن و قامت برافراشتن)

- * **یال من:** اضافه تخصیصی
- * **مصرع دوم بیت « به بازی به کوی اند همسال من، به ابر اندر آمد چنین یال من »** دارای آرایه اغراق است.
- * **روان از مهر به سر آمدن:** ترکیب کنایی
- * **تشنه شدستی:** ماضی نقلی قدیم (تشنه می شد)
- * **گون** در «خنجر آبگون»، پسوند شباهت است.
- * **مصرع اول بیت «زمانه به خون تشنه شود، براندام تو موی، دشنه شود»** دارای آرایه تشخیص است.
- * **موی بر اندام دشنه شدن:** ترکیب کنایی (ترسیدن)
- * **ابیات ۱۶-۱۷ و ۱۸ درس رستم و سهراب** موقوف المعانی هستند.
- * **ابیات ۱۹ و ۲۰ درس رستم و سهراب** موقوف المعانی هستند.
- * **در بیت «کنون گرتو در آب ماهی شوی، و گر چون شب اندر سیاهی شوی»** صنعت تشبیه وجود دارد.
- * **بالین بر خاک داشتن:** ترکیب کنایی (مُردن)
- * **نامدارانِ گردن کشان:** صفت و موصوف (صاحب نام)
- * **در بیت «ازین نامدارانِ گردن کشان، کسی هم بُردِ سوی رستم نشان»** واژه سوی، حرف اضافه و رستم، متمم هستند.
- * **بدخوی:** حاصل مصدر
- * **آواز کوس از دَرَم برخاست:** ترکیبی کنایی (آماده عزیمت شدن)
- * **بیت «چو برخاست آواز کوس از درم، بیامد پر از خون دو رخُ مادرم»** دارای آرایه اغراق است.
- * **ماضی استمراری است و برای تأکید به کار رفته.**
- * **در بیت «همی جانشین از رفتن من بخت، یکی مُهره بر بازوی من ببست»** می در «همی»: نشانه
- * **به روشن روان:** قید حالت
- * **در بیت «کجا نام آن نامور، زند بود، زبان و روان از در پند بود»** بین دو واژه نام و نامور، جناس زائد وجود دارد.
- * **روز برگشته شدن:** ترکیب کنایی (تیره بخت شدن)
- * **ابیات ۳۰-۳۱-۳۲ و ۳۳** موقوف المعانی هستند.
- * **برهنه:** قید حالت
- * **همی گفت:** ماضی استمراری (می گفت)
- * **خون:** استعاره از اشک
- * **آب:** استعاره از اشک
- * **بَتَری:** بد + تر + ی، د به ت تبدیل شده و در یکدیگر ادغام گردیده اند.
- * **خویشتن کشتن:** ترکیب کنایی (بی تابی کردن)

- * گنبد: کنایه از آسمان
- * تهمتن: تهم (نیرومند) + تن (لقب رستم)، صفت جانشین موصوف.
- * هشیوار بیست: ترکیب وصفی مقلوب
- * که در بیت «زلشکر بیدار بیامد هشیوار بیست، که تا اندر آوردگه کار چیست»: که بیانی (برای تبیین و تفسیر) و گه در آوردگه پسوند مکان است.
- * دو اسب: صفت پیشین شمارشی + موصوف
- * گو پیلتن: کنایه از رستم
- * آگهی تاختند: ی در «آگهی» نشانه وحدت و نکره است.
- * سپهدار طوس: ترکیب وصفی مقلوب (طوس سپهدار، پسر نودر)
- * سپهدار: صفت فاعلی مرخم (سپه دارنده)
- * هیون: هر جانور بزرگ مثل شتر (مجازاً: قاصدی سوار بر مرکبی درشت پیکر)
- * بتازید: فعل لازم در معنای متعدی (بتازانید)
- * یارد: از مصدر یارستن (جرات کردن)
- * پیلتن: لقب رستم است.
- * جنگجوی: قید حالت (جنگجویانه)
- * رخش: نام اسب رستم
- * لب پر از باد سرد: کنایه از افسوس
- * روی او: اضافه تخصیصی
- * برنهادند بر خاک، روی: کنایه از ستایش و شکر گزاری کردن
- * تو را دل (دل تو): را در این جا فک اضافه است (فاصله ایجاد کننده بین مضاف و مضاف الیه)
- * شگفتی در «بگفت آن شگفتی که خود کرده بود»: صفت جانشین موصوف (کار عجیب)
- * گرامی تر خود: صفت جانشین موصوف (فرزند گرامی تر)
- * مصراع «زمین پر خروش و هوا پر ز جوش» دارای آرایه اغراق است (همه زمینیان و افلاکیان به ناله و خروش پرداختند)
- * پست در مصراع «که از تن ببرد سر خویش پست»: قید تأکید است برای فعل بُرد.
- * مصراع «ز مژگان همی خون فرو ریختند» دارای آرایه اغراق است (سخت گریستند)
- * از روی گیتی دود برآوردن: ترکیب کنایی (ویران کردن دنیا)
- * صد: صفت شمارشی پیشین و به معنای کثرت است.
- * چه آسانی آید بدان ارجمند: استفهام انکاری

- * اگر در بیت «اگر ماند او را به گیتی زمان، بماند تو بی رنج با او بمان»: حرف ربط و وابستگی شرطی (مصراع اول، جمله پیرو یا جمله شرط و مصراع دوم، جمله پایه یا جواب شرط است
- * این جوان در مصراع «وگر زین جهان این جوان رفتنی است»: صفت اشاره + موصوف (سهراب)
- * سری زیر تاج و سری زیر ترگ: ترکیب کنایی است (چه سلطان باشیم و چه سرباز کلاهخود برسر)

سوالات طبقه‌بندی شده رستم و سهراب

- ۱- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) خفتان: جامهٔ نیکی (۲) هیون: شتر بزرگ (۳) خسته: مجروح (۴) دوال: چرخ چاه
- ۲- مصراع «زینک و بد اندیشه کوتاه کرد» به چه معناست؟
 (۱) نیکی و بدی در نظرش خرد جلوه کرد. (۲) قادر نبود به چیزی بیندیشد.
 (۳) دانست که کارش تمام شده. (۴) به کارهای نیک و بد خود در زندگی اندیشید.
- ۳- واژه «خسته» به چه معناست؟
 (۱) مجروح (۲) معترف (۳) بیزار (۴) بیمار
- ۴- نامدارترین پهلوان شاهنامه کیست؟
 (۱) رستم فرخ‌نژاد (۲) رستم دستان (۳) رستم و سهراب (۴) زال زر
- ۵- واژه «سُبُک» در بیت «سُبُک تیغ از میان برکشید، بر شیر بیدار دل بردرید» به چه معناست و چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) فوراً - اسم (۲) فوراً - قید (۳) بی وزن - اسم (۴) بی وزن - قید
- ۶- کدام گزینه زیر ارتباطی با تهمینه ندارد؟
 (۱) زن رستم فرخزاد (۲) دختر شاه سمنگان (۳) خواهر زنده رزم (۴) مادر سهراب
- ۷- واژه «هیون» در مصراع «که راند هیونی سوی رزم گاه» به چه معناست؟
 (۱) اسب ایرانی نیکو نژاد (۲) شتر سرخ موی درشت اندام
 (۳) پیک سوار اسب برشتی بزرگ (۴) چارپای اهلی و راهوار
- ۸- «دوال کمر» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) اقترانی (۲) بیانی (۳) استعاری (۴) تخصیصی
- ۹- با توجه به داستان رستم و سهراب کدام گزینه زیر صحیح است؟
 (۱) جنگ رستم و سهراب در زمان پادشاهی کیخسرو روی داده است.
 (۲) طوس و گودرز از پهلوانان تورانی بودند که همراه رستم در جنگ شرکت داشتند.
 (۳) رودابه مادر سهراب و همسر رستم و خواهر زنده رزم است.
 (۴) زنده رزم از پهلوانان تورانی بود و به همراه سهراب آمده بود تا پدر را به پسر بشناساند.
- ۱۰- عبارت «سری زیرترگ» به چه معناست؟
 (۱) سرباز (۲) پادشاه (۳) سهراب (۴) رستم
- ۱۱- «زنده رزم» که بود؟
 (۱) دایی سهراب (۲) برادر کاووس (۳) پهلوان ایرانی (۴) برادر زن رستم فرخ زاد
- ۱۲- «ان» در کدام گزینه زیر نشانه جمع است؟
 (۱) از این نامداران گردنکشان (۲) خم آورد پشت دلیر جوان
 (۳) زمانه بیامد نبودش توان (۴) که اکنون چه داری زرستم نشان
- ۱۳- بیت «دگر باره اسپان بستند سخت، به سر برهمی گشت بدخواه بخت» دارای کدام یک از خصایص سبکی است؟
 (۱) بیان مقصود به ساده ترین صورت (۲) تقابل معنایی و فلسفی

- ۳) کاربرد دو حرف اضافه برای متمم
 ۴) سادگی و نزدیکی به واقعیت
- ۱۴- عبارت «برویال» به چه معناست؟
 ۱) سینه و یال اسب ۲) سینه و گردن ۳) کنار و بازو ۴) سر و سینه
- ۱۵- «باد سرد» کنایه از چیست؟
 ۱) مرگ ۲) آه حسرت ۳) طوفان سرد ۴) صولت زمستان
- ۱۶- «ازدر» در مصراع «زبان و روان ازدرپند بود» به چه معناست؟
 ۱) شایسته ۲) اختاپوس ۳) اندرز ۴) هشت پا
- ۱۷- عبارت «بدخواه بخت» در مصراع «به سر برهمی گشت بدخواه بخت» چه نوع استعاره ای است؟
 ۱) مصرّحه یا باکنایه ۲) مصرّحه یا تبعه ۳) مکنیه یا تبعیه ۴) مکنیه یا بالکنایه
- ۱۸- در مصراع «سری زیرتاج و سری زیر ترگ» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 ۱) مجاز ۲) کنایه ۳) استعاره ۴) ایهام
- ۱۹- مصراع «بدانست کو هم نماند به زیر» به چه معناست؟
 ۱) رستم دانست که کوه هم درزیر او تکان نمی خورد. ۲) رستم دانست که سهراب درزیر نمی ماند.
 ۳) او دانست که کوه من زیر ابرپنهان نمی ماند. ۴) کس توان مقابله با کوه راندارد.
- ۲۰- مصراع «زمانه به دست تو دادم کلید» به چه معناست؟
 ۱) زمانه، باعث مرگ من شد. ۲) زمانه، وسیله مرگ مرا به دست تو سپرد
 ۳) زمانه، مرا به شکل کلیدی بی ارزش به تو داد ۴) توان هرکاری را داری
- ۲۱- گوینده کدام مصراع با سایر مصراعهها تفاوت دارد؟
 ۱) بخواهد هم از تو پدرکین من ۲) نشان داد مادر مرا از پدر
 ۳) کنون گر تو در آب ماهی شوی ۴) که اکنون چه داری زرستم نشان
- ۲۲- کدام گزینه زیر مفهوم بیت «کنون گرتو در آب ماهی شوی، و گر چون شب اندر سیاهی شوی» را می رساند؟
 ۱) اگر در آب تبدیل به ماهی شوی و در شب پنهان شوی
 ۲) اگر تو در آب بروی و همچون ماهی شنا کنی و یا شبانه حرکت کنی
 ۳) اگر در آب چون ماهی غوطه بخوری و یا شبانه حرکت کنی
 ۴) اگر همچو ماهی در اعماق دریاها گم شوی و یا همچو شب در سیاهی پنهان شوی
- ۲۳- مصراع «نه دل دارم نه امروز گویی به تن» به چه معناست؟
 ۱) نه احساس دارم نه سلامتی ۲) نه امیدی دارم نه جسمی
 ۳) روحاً و جسماً پریشانم ۴) رضایتی از خود ندارم
- ۲۴- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «مرا برکشید و به زودی بکشت» را می رساند؟
 ۱) مرا به اوج رسانید و زود نابود کرد ۲) مرا به بالای دار برد و زود کشت
 ۳) مرا پرورش داد و به زودی کشت ۴) مرا به نام فراخواند و به زودی کشت
- ۲۵- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «زمهر اندر آمد روانم به سر» را می رساند؟
 ۱) از محبت پدر جانم به لبم آمد ۲) از محبت او بی سر و جان شدم

- ۳) از محبت او دیوانه گشتم
۴) از محبت او سرآسیمه ام
- ۲۶- «گوژپشت» در بیت «تو زین بیگناهی که این گوژپشت، مرا برکشید و به زودی بکشت» کنایه از چیست؟
۱) کنایه از انسان پیر
۲) کنایه از رستم
۳) کنایه از فلک
۴) کنایه از دشمن
- ۲۷- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «سرنامداران همه گشته شد» را می رساند؟
۱) همه نامداران حیران شدند
۲) سر همه نامداران از تن جدا شد
۳) سرور همه پهلوانان ازین رفت
۴) سرهای نامداران به اطراف چرخید
- ۲۸- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «همه برنهادند برخاک روی» را می رساند؟
۱) همه یزدان را ستایش کردند
۲) همه خاک بر روی مالیدند
۳) همه عزاداری کردند
۴) همه بر روی خاک نشستند
- ۲۹- در بیت «سُک تیغ تیز از میان برکشید، بر شیر بیدار دل بردرید» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
۱) استعاره
۲) ایهام
۳) مجاز
۴) ارسال مثل
- ۳۰- واژه «مهی» به چه معناست؟
۱) بزرگی
۲) مهربانی
۳) زیبایی
۴) مانند ماه بودن
- ۳۱- در مصراع «به ابر اندر آمد چنین یال من» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
۱) کنایه
۲) ایهام
۳) استعاره
۴) مجاز
- ۳۲- واژه «دشنه» به چه معناست؟
۱) تشنه
۲) خنجر
۳) سرنیزه
۴) داس
- ۳۳- «بدانست» در مصراع «بدانست کو هم نماند به زیر» چه نوع فعلی است؟
۱) مضارع التزامی
۲) ماضی بعید
۳) مضارع اخباری
۴) ماضی استمراری
- ۳۴- «بخت شوم» چه نوع ترکیبی است؟
۱) وصفی
۲) اضافی
۳) مقلوب
۴) تخصیصی
- ۳۵- در بیت «چو برخاست آواز کوس از درم، بیامد پر از خون دو رخ مادرم» قید کدام است؟
۱) آواز کوس از درم
۲) پر از خون دو رخ
۳) چو برخاست آواز کوس
۴) دو رخ مادرم
- ۳۶- واژه «تهمتن» به چه معناست و لقب چه کسی است؟
۱) تن قوی - سهراب
۲) ضعیف الجثه - اسفندیار
۳) نیرومند - رستم
۴) تن ضعیف - سهراب
- ۳۷- بیت «زمانه به خون تو تشنه شود، براندام تو موی دشنه شود» دارای چه نوع جناسی است؟
۱) تام
۲) ناقص
۳) اشتقاق
۴) مدّیل
- ۳۸- واژه «پست» در مصراع «که از تن بُرد خویشت پست» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
۱) صفت نسبی
۲) متمم
۳) قید حالت
۴) مضاف الیه
- ۳۹- کدام گزینه زیر دارای آرایه تشبیه است؟
۱) چو خورشید تابان ز گنبد بگشت
۲) چو برخاست آشوب از انجمن

- ۳) نشست از بررخش رستم چو کرد (۴) چو دیدند ایرانیان روی او
- ۴۰- با توجه به بیت «سرافراز سهراب با زور دست، تو گفתי سپهر بلندش بیست» کدام گزینه زیر در معنای مجازی خود به کار رفته است؟
- ۱) سرافراز (۲) با زور (۳) دست (۴) سپهر
- ۴۱- در بیت «کنون گرتو درآب ماهی شوی، و گر چون شب اندر سیاهی شوی» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
- ۱) اغراق (۲) لف ونشر (۳) استفهام (۴) ایهام
- ۴۲- کدام مصراع دارای کنایه است؟
- ۱) چو بگشاد خفتان و آن مهره دید (۲) همه جامه برخویشتن بردرید (۳) کنون بند بگشای از جوشنم (۴) برهنه نگه کن تن روشنم
- ۴۳- در بیت «به بازوی به کوی اند همسال من، به ابراندرآمد چنین یال من» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
- ۱) تمثیل (۲) ایهام (۳) مجاز (۴) تلمیح
- ۴۴- بیت «چو بنشید رستم سرش خیره گشت، جهان پیش چشم اندرش تیره گشت» دارای چند جمله است؟
- ۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۴۵- «نهاد» در مصراع «زمانه به دست تو دادم کلید» کدام است؟
- ۱) زمانه (۲) تو (۳) م در «دادم» (۴) کلید
- ۴۶- در بیت «زلشکر بیامد هشیوار بیست، که تا اندر آوردگه کارچیت»، که چه نوع کلمه ای است؟
- ۱) پرسشی (۲) حرف ربط (۳) بیانی برای تفسیر (۴) موصول
- ۴۷- در مصراع «مژگان همی خون فرو ریختند» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
- ۱) ایهام (۲) مجاز (۳) تشبیه (۴) اغراق
- ۴۸- در بیت «سُک تیغ تیز از میان برکشید، بر شیر بیدار دل بردرید» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
- ۱) ایهام (۲) استعاره (۳) کنایه (۴) تشبیه
- ۴۹- «سنگ خارا» چه نوع ترکیبی است؟
- ۱) تشبیهی (۲) وصفی (۳) استعاری (۴) اضافی
- ۵۰- واژه «یکایک» به چه معناست و از نظر دستوری چه نوع کلمه ای است؟
- ۱) ناگهان - صفت (۲) یکی یکی - اسم (۳) ناگهان - قید (۴) یکی یکی - صفت
- ۵۱- مسندالیه در مصراع «چو بنشیند رستم سرش خیره گشت» کدام است؟
- ۱) رستم (۲) سر (۳) «ش» در سرش (۴) خیره
- ۵۲- کدام گزینه با سایر گزینه ها مترادف نیست؟
- ۱) بالا کشیدن (۲) نواختن (۳) برکشیدن (۴) پروردن
- ۵۳- با توجه به مفهوم بیت «خم آورد پشت دلیر جوان، زمانه بیامد نبودش توان» کدام واژه دارای معنی مجازی است؟
- ۱) پشت (۲) دلیر (۳) جوان (۴) توان
- ۵۴- با توجه به بیت «سرافراز سهراب با زور دست، تو گفתי سپهر بلندش بیست» گزینه صحیح کدام است؟
- ۱) اشاره به شگست رستم (۲) اشاره به مغلوب شدن سهراب

- ۳) اشاره به شکست گرد آفرید
۴) اشاره به کشته شدن زنده یاد
- ۵۵- «جنگی پلنگ» چه نوع ترکیبی است؟
۱) وصفی ۲) اختصاصی ۳) اضافی ۴) استعاری
- ۵۶- عبارت زمانه بیامد در مصراع «زمانه بیامد نبودش توان» چه مفهومی دارد؟
۱) روزگار، توانش را گرفت ۲) روزگار با بی رحمی سر رسید
۳) زمان مرگش فرا رسید ۴) بخت شومش از راه رسید
- ۵۷- واژه «خیره» در مصراع «چو بشیند رستم سرش خیره گشت» به چه معناست؟
۱) دچار گیجی ۲) دقیق و تیزبین ۳) بیهوده ۴) سنگین
- ۵۸- مصراع اول بیت «که اکنون که روز من اندر گذشت، همه کار ترکان دگرگونه گشت» به چه معناست؟
۱) اکنون که روزنبرد به پایان رسیده است ۲) اکنون که مرگ تو فرا رسیده است
۳) اکنون که روز سپری شد ۴) اکنون که عمرم سپری شد
- ۵۹- مصراع «همی جانش از رفتن من بخست» به چه معناست؟
۱) با تنی مجروح از پیشم می رفت ۲) به خاطر سفر کردن من آزرده است
۳) به جهت رفتن از پیش من مضطرب بود ۴) به جهت رفتن من، آزرده خاطر بود
- ۶۰- مقصود از «جنگی پلنگ» در بیت «غمی بود رستم بیازید چنگ، گرفت آن برویال جنگی پلنگ» کیست؟
۱) سهراب ۲) اسفندیار ۳) پلنگ جنگنده ۴) افراسیاب
- ۶۱- عبارت «خوارگشتن» در بیت «کنون کارگر شد که بی کارگشت، پسر پیش چشم پدر خوارگشت» به چه معناست؟
۱) پست و حیران گشت ۲) معزول و برکنار شد ۳) کشته شد ۴) بیمار و ناتوان گشت
- ۶۲- نوع «را» در مصراع «تو را دل بر این گونه از بهر کیست» کدام است؟
۱) حرف اضافه ۲) نشانه مفعول ۳) فک اضافه ۴) نشانه اضافه
- ۶۳- منظور از ترکان در بیت «که اکنون که روز من اندر گذشت، همه کار ترکان دگرگونه گشت» چه کسانی است؟
۱) سپاهیان کاووس ۲) سپاهیان رستم ۳) سپاهیان سهراب ۴) سپاهیان زال
- ۶۴- در بیت «شکاریم یک سرهمه پیش مرگ، سری زیر تاج و سری زیر ترگ» کدام آرایه ادبی زیر به کار رفته است؟
۱) ایهام ۲) مجاز ۳) کنایه ۴) مراعات النظیر
- ۶۵- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «تو گفتی سپهر بلندش بیست» را می رساند؟
۱) گویی آسمان با شکوه او را گرفت. ۲) روزگار، او را مغلوب کرد.
۳) آسمان بلند، ناامیدش کرد. ۴) بخت، او را یاری کرد.
- ۶۶- «ت» در مصراع «زهر گونه ای بودمت رهنمای» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
۱) متمم ۲) مفعول ۳) فاعل ۴) مضاف الیه
- ۶۷- را در مصراع «ترا دل بر این گونه از بهر کیست» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
۱) فک اضاف ۲) نشانه مفعول ۳) حرف اضافه ۴) حرف ربط
- ۶۸- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «به کشتی گرفتن نهادند سر» را می رساند؟
۱) در کشتی گرفتن اتفاق نظر یافتند. ۲) برای کشتی گرفتن سرها را نزدیک کردند.

- ۳) برای کشتی گرفتن سرهای یکدیگر را گرفتند. ۴) کشتی را آغاز کردند.
- ۶۹- کدام گزینه زیر در رابطه با رستم از بیت «همی ریخت خون وهمی کند موی، سرش پر ز خاک و پر از آب، روی» استنباط نمی شود؟
- ۱) می گریست ۲) موهای خود را می کند ۳) خاک بر سر می ریخت ۴) آب به صورت می زد
- ۷۰- واژه «لشکر» در مصراع «زلشکر بیامدهشیوار بیست» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
- ۱) مفعول ۲) بدل ۳) متمم ۴) فاعل
- ۷۱- در مصراع «به گیتی نگه کن که جاوید کیست» کدام آرایه ادبی زیر مشهود است؟
- ۱) مراعات النظیر ۲) استفهام ۳) لفّ ونشر ۴) اغراق
- ۷۲- در مصراع «که تا اندر آوردگه کار چیست» کدام واژه از نظر دستوری نقش مسند را دارد؟
- ۱) اندر ۲) آوردگه ۳) کار ۴) چیست
- ۷۳- کدام گزینه زیر مفهوم بیت «از این خویشتن کشتن اکنون چه سود، چنین رفت واین بودنی کار بود» را می رساند؟
- ۱) گریه و بی تابی ثمری در پی ندارد، آنچه می بایست بشود رخ خواهد داد.
- ۲) خودکشی فایده ای نداشت تا دنیا بود چنین بود.
- ۳) این خویشتن کشتی چه سودی دارد باید به دنبال کار خود رفت
- ۴) چرا باید خودکشی کرد چنین گفته اند هر چه بادا باد.
- ۷۴- واژه «گشته» در مصراع «همی گفت: کای کشته بردست من» چه نوع صفتی است؟
- ۱) تفضیلی ۲) فاعلی ۳) مفعولی ۴) نسبی
- ۷۵- واژه «جهان» در مصراع «جهان پیش چشم اندرش تیره گشت» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
- ۱) متمم ۲) مسند الیه ۳) بدل ۴) فاعل
- ۷۶- «آواز کوس» چه نوع اضافه ای است؟
- ۱) استعاری ۲) اقترانی ۳) تشبیهی ۴) بنوّت
- ۷۷- م در «دام» در بیت «بدو گفت این بر من از من رسید، زمانه به دست تو دادم کلید» چه نوع کلمه ای است؟
- ۱) نشانه مفعولی ۲) نشانه فاعلی ۳) شناسه ۴) نشانه اضافه
- ۷۸- در بیت «همه برگرفتند با او خروش، زمین پر خروش و هوا پر ز جوش» کدام آرایه ادبی زیر مشهود است؟
- ۱) اغراق ۲) ایهام ۳) لفّ ونشر ۴) مجاز
- ۷۹- عبارت «خنجر آبگون» به چه معناست؟
- ۱) خنجر تیز و کوتاه ۲) خنجر به رنگ آبی ۳) خنجر براق و بلند ۴) خنجر تیز و برآق
- ۸۰- واژه «زمانه» در بیت «خم آورد پشت دلیر جوان، زمانه بیامد نبودش توان» به چه معناست؟
- ۱) اجل ۲) روزگار و دوران ۳) فلک غدار ۴) سرنوشت
- ۸۱- کدام گزینه زیر مفهوم بیت «تو زین بیگناهی که این گورپشت، مرا برکشید و به زودی بکشت» را می رساند؟
- ۱) سرنوشت شوم، مرا به اینجا کشاند و کشت. ۲) تقدیر ابتدا مرا پیروز کرد و سپس مغلوب کرد.
- ۳) این فلک مرا پرورش داد و سریع هم کشت. ۴) فلک مرا به آنجا کشید و مهلت نداد و زود کشت.

- ۸۲- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «چو خورشید تابان زگنبد بگشت» را می‌رساند؟
 (۱) وقتی خورشید غروب کرد. (۲) چون خورشید طلوع کرد.
 (۳) چون خورشید به دور آسمان چرخید. (۴) وقتی خورشید در آسمان آشکار شد.
- ۸۳- عبارت «ارایدون» در بیت «بدو گفت ارایدون که رستم توی، بکشتی مرا خیره از بدخوی» به چه معناست؟
 (۱) چنانچه (۲) اگر چنانچه (۳) اگر آنجا (۴) اگر که
- ۸۴- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «بزرگان بدو اندر آویختند» را می‌رساند؟
 (۱) بزرگان با او جنگ پرداختند. (۲) بزرگان مانع او شدند.
 (۳) بزرگان او را گرفتند. (۴) بزرگان از او تقاضا کردند.
- ۸۵- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «ز نیک و بد اندیشه کوتاه کرد» را می‌رساند؟
 (۱) فکرش به نیک و بد نرسید. (۲) فرصت فکر کردن به نیک و بد را نداشت.
 (۳) دانست که کارش تمام شده است. (۴) دیگر به نیک و بد نیندیشید.
- ۸۶- کدام گزینه زیر نادرست است؟
 (۱) نامی از وزیر برکنار شده سلطان محمود در شاهنامه نیست.
 (۲) دختری که با سهراب نبرد کرد «گردآفرید» نام داشت.
 (۳) رستم، زنده رزم، برادر زن خود را با مُشتی از پای درآورد.
 (۴) تاریخ طبرستان از تألیفات ابن اسفندیار، مورخ قرن ۶ و ۷ هجری است.

پاسخنامهٔ سوالات طبقه‌بندی شدهٔ رستم و سهراب

۱- گزینه ۴	۳۰- گزینه ۱	۵۹- گزینه ۴
۲- گزینه ۳	۳۱- گزینه ۱	۶۰- گزینه ۱
۳- گزینه ۱	۳۲- گزینه ۲	۶۱- گزینه ۳
۴- گزینه ۲	۳۳- گزینه ۴	۶۲- گزینه ۳
۵- گزینه ۲	۳۴- گزینه ۱	۶۳- گزینه ۳
۶- گزینه ۱	۳۵- گزینه ۲	۶۴- گزینه ۳
۷- گزینه ۳	۳۶- گزینه ۳	۶۵- گزینه ۲
۸- گزینه ۴	۳۷- گزینه ۲	۶۶- گزینه ۴
۹- گزینه ۴	۳۸- گزینه ۳	۶۷- گزینه ۱
۱۰- گزینه ۱	۳۹- گزینه ۳	۶۸- گزینه ۴
۱۱- گزینه ۱	۴۰- گزینه ۳	۶۹- گزینه ۴
۱۲- گزینه ۱	۴۱- گزینه ۱	۷۰- گزینه ۳
۱۳- گزینه ۳	۴۲- گزینه ۲	۷۱- گزینه ۲
۱۴- گزینه ۲	۴۳- گزینه ۳	۷۲- گزینه ۴
۱۵- گزینه ۲	۴۴- گزینه ۳	۷۳- گزینه ۱
۱۶- گزینه ۱	۴۵- گزینه ۱	۷۴- گزینه ۳
۱۷- گزینه ۴	۴۶- گزینه ۳	۷۵- گزینه ۲
۱۸- گزینه ۲	۴۷- گزینه ۴	۷۶- گزینه ۱
۱۹- گزینه ۲	۴۸- گزینه ۲	۷۷- گزینه ۴
۲۰- گزینه ۲	۴۹- گزینه ۲	۷۸- گزینه ۱
۲۱- گزینه ۴	۵۰- گزینه ۳	۷۹- گزینه ۴
۲۲- گزینه ۴	۵۱- گزینه ۲	۸۰- گزینه ۱
۲۳- گزینه ۳	۵۲- گزینه ۲	۸۱- گزینه ۳
۲۴- گزینه ۳	۵۳- گزینه ۱	۸۲- گزینه ۱
۲۵- گزینه ۱	۵۴- گزینه ۲	۸۳- گزینه ۳
۲۶- گزینه ۳	۵۵- گزینه ۱	۸۴- گزینه ۱
۲۷- گزینه ۱	۵۶- گزینه ۳	۸۵- گزینه ۳
۲۸- گزینه ۱	۵۷- گزینه ۱	۸۶- گزینه «الف»
۲۹- گزینه ۲	۵۸- گزینه ۴	

نکات کلیدی درس ملک الشعرای بهار

- * در مصراع دو بیت « باران شوم و به کوه و در بارم، اخگر شوم و به خشک و تر گیرم » صنعت تلمیح وجود دارد.
- * گیر و دار: اسم مصدر
- * هرقلیطوس: فیلسوف اواخر قرن ششم و اوایل قرن هفتم ه. که به بی ثباتی و ناپایداری دنیا معتقد بود.
- * شکرزای: صفت فاعلی مرکب مرخم
- * مذاق دهر: اضافه استعاری
- * ناهید: سیاره زهره یا ونوس (مطرب فلک)
- * در مصراع اول و دوم بیت « ناهید به زخمه تیزتر گردد، چون من سرِ خامه تیزتر گیرم » بین دو واژه تیز آرایه جناس تام وجود دارد.
- * تیزتر گرفتن سرخامه: ترکیب کنایی (جدی و مؤثر نوشتن)
- * تیر: سیاره عطارد (دبیر فلک)
- * کف تیر: اضافه استعاری (دست تیر)
- * خدنگ خامه: اضافه تشبیهی
- * به لوح اندر: دو حرف اضافه با یک متمم
- * صور: جمع «صورت»
- * بین دو واژه خطیر و خطر، جناس اشتقاق وجود دارد.
- * عین الشمس (چشمه خورشید): اضافه تشبیهی
- * در مصراع «در عین برهنگی چون عین الشمس» بین واژه عین (کمال) در مصراع اول و عین (سرچشمه) در مصراع دوم جناس تام وجود دارد.
- * در مصراع «از خاور تا به باختر گیرم» دو واژه خاور و باختر صنعت تناسب را پدید آورده اند.
- * سرپوش سیاه بختی: اضافه تشبیهی (کنایه از آسمان)
- * سفره کام: اضافه تشبیهی
- * کُنج غم: اضافه استعاری
- * چشم امید: اضافه استعاری
- * جویبار آزادی: اضافه تشبیهی
- * سرو غاتفر: اضافه تخصیصی
- * غاتفر: نام محله ای در سمرقند که درختان سرو آن، مشهور است.
- * آیادی: جمع «آیدی»
- * آیدی: جمع «ید»

- * کودک اشک ریز: ترکیب کنایی (فرزند وطن)
- * نقشی از خنده گیرم: ترکیب کنایی (خندانند)
- * مادر داغ دیده: ترکیب کنایی (وطن)
- * بین دو واژه نیاز و آرزو، جناس زائد وجود دارد.
- * شیطان نیاز و آرزو: اضافه تشبیهی
- * گشتن: اسم مصدر (کشتن)
- * نام برجای نماندن: ترکیب کنایی (نابود ساختن)
- * نماندن: فعل لازم که در معنای متعدی به کار رفته است (نگذاشتن)
- * جوینش: «ش» نقش مفعولی دارد
- * نزل دوجهان: اضافه تشبیهی
- * مختصر گرفتن: ترکیب کنایی (کم ارزش شمردن)
- * دست عاطفت: اضافه اقترانی
- * پرده برگرفتن: ترکیب کنایی (رسوا کردن)
- * در بیت «وین ابره ازرق مکوکب راه، زانصاف دو رویه آسترگیرم» بین دو واژه ابره و آستر، آرایه تضاد (طباق) برقرار است.
- * شهر همت: اضافه تشبیهی
- * قبه قمر: اضافه تشبیهی
- * دشنه از کمر گرفتن: ترکیب کنایی (خلع سلاح نمودن و به تسلیم وادار کردن)
- * بهرام: ستاره مریخ (نماد جنگ)
- * کیوان: ستاره زحل (نماد بدشگونی)
- * رخنه قدر: اضافه تشبیهی
- * شب وصل: اضافه توضیحی
- * پرده غیرت: اضافه تشبیهی
- * سطح طارم اطلس: ترکیب کنایی (بارگاه ملکوت و عرش اعلای الهی)
- * دست در کمر گرفتن: ترکیب کنایی (به وصال رسیدن)
- * طارم اطلس: فلک نهم
- * دلبر: کنایه از خداوند
- * حضرت لایموت: ترکیب کنایی (خداوند)

سوالات طبقه‌بندی شدهٔ ملک‌الشعرای بهار

- ۱- کدام گزینه زیر مفهوم بیت «پیش غم دهر وتیر بارانش، این عیش تباه را سپر گیرم» را می‌رساند؟
 - (۱) از لذت‌های زودگذر، سپری درمقابل غم روزگار خواهم ساخت.
 - (۲) با چشم پوشی از لذت‌های زودگذر، روزگار را شکست خواهم داد.
 - (۳) درمقابل رنج‌های زمانه با سپر خویش خواهم ساخت.
 - (۴) با کمک خوشی‌ها و لذت‌ها، ناهمواری‌های روزگار را همواره خواهم کرد.
- ۲- کدام گزینه زیر مفهوم بیت «کلک از کف تیرسرنگون گردد، چومن ز خدنگ خامه سرگیرم» را می‌رساند؟
 - (۱) شاعر، خود را از نویسندهٔ فلک برتر می‌شمارد. (۲) شاعر به این وسیله از بخت خود گلایه می‌کند.
 - (۳) منظور آن است که قدرت نویسندهٔ فلک، برتر است (۴) شاعر با سرنوشت خویش سرستیز دارد.
- ۳- مصحح تاریخ سیستان کیست؟
 - (۱) مجتبی مینوی (۲) آیت الله علی سیستانی (۳) سید احمد کسروی (۴) فرخی سیستانی
- ۴- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «چون من ز خدنگ خامه سرگیرم» را می‌رساند؟
 - (۱) هنگامی که من با قلم سیارهٔ تیر را رسوا می‌کنم. (۲) هنگامی که من آمادهٔ نوشتن شوم.
 - (۳) هنگامی که من در ظرف خامه را بگشایم. (۴) هنگامی که من با قلم خدنگ گونه ای بنویسم.
- ۵- عبارت «شاعر، محقق، استاد دانشگاه، روزنامه نگار و مرد سیاست که قصیده دماوندش از شهرت خاصی برخوردار است» دربارهٔ کدام شخصیت ادبی گفته شده است؟
 - (۱) محمد تقی بهار (۲) محمد تقی جعفری (۳) مهرداد بهار (۴) علی اسفندیاری
- ۶- واژه «فر» به چه معناست؟
 - (۱) فروغی است ایزدی (۲) شأن و مقام هر چیزی (۳) فرزاندگی (۴) خورشید
- ۷- واژه «ایادی» در مصراع «باغی زایادی اندرین گیتی» به چه معناست؟
 - (۱) نعمتها (۲) دست نشانگان (۳) روزها (۴) عیدها
- ۸- کدام گزینه زیر مفهوم بیت «چون خاربتان به کنج غم تا کی، برچشم امید، نیشتر گیرم» را می‌رساند؟
 - (۱) تا کی مثل بوته‌های خارغمگین باشم و چشم امید داشته باشم؟
 - (۲) تا کی چون بوته‌های خاردر کنج غم باشم و به دنبال به دست آوردن چشم امید باشم؟
 - (۳) تا کی چون بوته‌های خار غمگین باشم و برچشم امید را نیشتر بزنم؟
 - (۴) تا کی خار غم به دل راه بدهم و چشم امید را نیشتر بزنم؟
- ۹- واژه «ما حَضَر» به چه معناست؟
 - (۱) آنکه در شهر حاضر است (۲) غذای حاضری
 - (۳) آنکه در نماز حضور قلب دارد (۴) حضار و تماشاچیان
- ۱۰- کدام گزینه زیر، عبارت فعلی مصراع «چو من سرخامه تیزتر گیرم» است؟
 - (۱) تیزگرفتن (۲) سرخامه گرفتن (۳) خامه گرفتن (۴) سرخامه تیز گرفتن

- ۱۱- واژه «آبر» به چه معناست؟
 (۱) ابر متراکم (۲) رویه جامه (۳) آستر لباس (۴) عمامه سفید
- ۱۲- در بیت « داد دل فیلسوف نادان را زین اختر زشت خیره سر گیرم » منظور از فیلسوف نادان چه کسی است؟
 (۱) سقراط (۲) هرقلیطوس (۳) افلاطون (۴) ابوعلی سینا
- ۱۳- واژه «نزل» به چه معناست؟
 (۱) مهمان (۲) غذایی که پیش مهمان نهند (۳) نزول قرآن (۴) غذای حاضر
- ۱۴- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «زانصاف دو رویه آستر گیرم» را می رساند؟
 (۱) ازداد وانصاف، آستری دو رویه فراهم می کنم. (۲) آستر دورویه انصاف را جمع می کنم.
 (۳) انصاف و داد را چون آستری از آدمهای دور رو می گیرم. (۴) انصاف منافقان را چون آستری پاره می کنم.
- ۱۵- واژه «پویه» به چه معناست؟
 (۱) دویدن (۲) آهسته راه رفتن (۳) رفتار ملایم (۴) پرسیدن
- ۱۶- کدام گزینه زیر در رابطه با عبارت «مذاق دهر» در مصراع «تلخی زمذاق دهربرگیرم» صحیح است؟
 (۱) اضافه تشبیهی (۲) استعاره مصرحه (۳) استعاره مکنیه (۴) مجاز
- ۱۷- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) گزاردن: قرار دادن (۲) ستاک: درخت مو (۳) ایادی: نعمتها (۴) عین الشمس: فلک سوم
- ۱۸- کدام گزینه زیر مفهوم بیت «هنجار خطیر تلخ کامی را، بر عادت خویش بی خطر گیرم» را می رساند؟
 (۱) خطرات بزرگ راه های سخت را چنانکه عادت کرده ام به هیچ می گیرم.
 (۲) مثل همیشه با ناکامی های ناامید کننده بی خطر مواجه می شوم.
 (۳) چنانکه عادت کرده ام باز هم رسم و راه بزرگ نومییدی را حقیر به حساب می آورم.
 (۴) چنانکه عادت کرده ام باز هم رسم و راه بزرگ نومییدی را حقیر به حساب می آورم.
- ۱۹- واژه «طارم» به چه معناست؟
 (۱) خانه چوبین (۲) آلاچیق (۳) صفه (۴) ایوان سقف دار
- ۲۰- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «تلخی زمذاق دهر برگیرم» را می رساند؟
 (۱) تلخی را از ذائقه روزگار می برم. (۲) تلخی را از ذائقه روزگار فرامی گیرم.
 (۳) از ذائقه روزگار کامم تلخ می شود. (۴) تلخی های روزگار را با شیرینی ها می آمیزم.
- ۲۱- واژه «غیرت» در بیت «واندر شب وصل پرده غیرت، درپیش دریچه سحر گیرم» به چه معناست؟
 (۱) رشک (۲) حفظ نعمتی برای خود (۳) غیوربودن (۴) تعصب
- ۲۲- مقصود از «حضرت لایموت» کیست؟
 الف (ملک الموت (۲) مقام مرگ (۳) ذات نامیرای باری تعالی (۴) جهان آخرت
- ۲۳- کدام گزینه زیر مفهوم بیت «ازکین وگشش به جا نمانم نام، وین ننگ زدوده بشر گیرم» را می رساند؟
 (۱) نامی از من همراه با کینه و کشتار برجای نخواهد ماند من این ننگ را از چهره بشر می زدایم.
 (۲) کینه جویی و نام آوری جاذبه ای برای من ندارد. اینک ننگ را از نسل بشر می گیرم.
 (۳) نمی گذارم نامی از کینه و کشتار برجای ماند و این ننگ را از دامن نسل انسان پاک می کنم.

- ۴) نمی گذارم نشانی از کینه و خونریزی برجای بماند و من این ننگ را از چهره سیاه بشریت پاک می کنم.
- ۲۴- کدام گزینه زیر در رابطه با سیارات «عطارد، ناهید، بهرام و کیوان» صحیح می باشد؟
- ۱) سرخ رنگ و نماد بدشگونی، سمبل جنگاوری، دبیر فلک و سمبل نوازندگی
- ۲) سمبل جنگاوری، نماد نحوست و بدشگونی، نوازنده فلک و دبیر فلک
- ۳) دبیر فلک، نوازنده فلک، ستاره جنگ و نماد بدشگونی
- ۴) دبیر فلک، سمبل نوازندگی، نماد جنگاوری
- ۲۵- عبارت «ابره ازرق مکوکب» در بیت «وین ابره ازرق مکوکب را، زانصاف دو رویه آستر گیرم» به چه معناست؟
- ۱) جامه کبودی که درویش صوفیه بدان ملبس می شوند
- ۲) شب تاریک و بدون نور
- ۳) لباس خشن صوفیان دروغین
- ۴) آسمان که ستارگان روی آن میخکوب شده اند
- ۲۶- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «پیرایه سروغاتفر گیرم» را می رساند؟
- ۱) خود را چون سروغاتفر پرورش می دهم
- ۲) سروغاتفر را زینت می بخشم
- ۳) شاخه سروغاتفر را می چینم
- ۴) سروغاتفر را از میان بر می دارم
- ۲۷- با توجه به بیت «ازکین وگشش به جا نمانم نام، وین ننگ ز دوده بشر گیرم» کدام گزینه صحیح است؟
- ۱) بشر: مضاف الیه
- ۲) نام: متمم
- ۳) گشش: حاصل مصدر
- ۴) نمانم: فعل لازم
- ۲۸- چشم امید در بیت «چو خار بنان به کنج غم تا کی، بر چشم امید نیشتر گیرم» چه نوع اضافه ای است؟
- ۱) استعاری
- ۲) اقترانی
- ۳) تشبیهی
- ۴) توضیحی
- ۲۹- کدام گزینه زیر مفهوم بیت «وین ابره ازرق مکوکب را، زانصاف دو رویه آستر گیرم» را می رساند؟
- ۱) برای آسمان ابری با عدل و انصاف، آستری دو رویه از صفا و پاکیزگی فراهم می کنم.
- ۲) برای آسمان پرستاره، ازداد و انصاف آستری دو رویه را فراهم می سازم.
- ۳) آسمان تیره سرنوشت را با آستری از عدل و انصاف می پوشانم.
- ۴) برای سپهر بدفرجام و تیره، آستری دو رویه از انصاف و عدل فراهم می سازم.
- ۳۰- سیاره تیر (عطارد) در اعتقاد پیشینیان نماد چیست؟
- ۱) دبیری
- ۲) بدشگونی
- ۳) جنگاوری
- ۴) خنیاگری
- ۳۱- با توجه به بیت «شبیگیر کنم به صفة بهرام، و آن دشنه سرخش از کمر گیرم» گزینه صحیح کدام است؟
- ۱) شبگیر کنم: به ناگهان حمله کنم
- ۲) بهرام: از پادشاهان شجاع و جنگجوی دوره غزنوی بود
- ۳) صفة: خانه پوشالی
- ۴) دشنه سرخش از کمر گیرم: او را از پادشاهی خلع می کنم
- ۳۲- عبارت «شبیگیر کردن» در مصراع «شبیگیر کنم به صفة بهرام» به چه معناست؟
- ۱) صبح را به شب رساندن
- ۲) شب را به صبح رساندن
- ۳) شبخون زدن
- ۴) ساکن شدن
- ۳۳- عبارت «رخنه قدر گیرم» به چه معناست؟
- ۱) راه تقدیر را می بندم.
- ۲) در تقدیر، رخنه ایجاد می کنم.
- ۳) تقدیر را از میان بر می دارم.
- ۴) با تقدیر می جنگم.

- ۳۴- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «جای از برقُبَه قمر گیرم» را می‌رساند؟
 (۱) برفراز گنبد ماه اقامت خواهم گزید.
 (۲) زیر گنبد ماه جای می‌گیرم.
 (۳) جای گنبد ماه را خواهم گرفت.
 (۴) برگنبد ماه خواهم خُفت.
- ۳۵- کدام گزینه زیر مفعول مصراع «وآن دشنه سرخش از کمر گیرم» است؟
 (۱) دشنه
 (۲) سرخ
 (۳) ش
 (۴) کمر
- ۳۶- گزینه صحیح کدام است؟
 (۱) ملک الشعراى بهار دوبار به نمایندگی مجلس رسید.
 (۲) بهار با سید حسن مدرس در صف اقلیت مجلس بودند.
 (۳) روزنامه نوبهار به علت درج مطالب تند علیه انگلیسی‌ها توقیف شد.
 (۴) تصحیح تاریخ بلعمی از آثار بهار است.
- ۳۷- واژه «ستاک» به چه معناست؟
 (۱) شاخه
 (۲) درخت
 (۳) میوه
 (۴) ساقه
- ۳۸- بین دو واژه «خطیر وخطر» چه نوع جناسی وجود دارد؟
 (۱) اشتقاق
 (۲) تام
 (۳) ناقص
 (۴) مطرّف
- ۳۹- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) ازرق: کبود
 (۲) غیرت: حمیت
 (۳) دشنه: خنجر
 (۴) مکوکب: درخشان
- ۴۰- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) سقر: بهشت
 (۲) دوده: خاندان
 (۳) خدنگ: جامه
 (۴) مذاق: خورشت
- ۴۱- کدام گزینه در رابطه با سیارات نادرست است؟
 (۱) ناهید: نوازنده فلک
 (۲) تیر: دبیر فلک
 (۳) کیوان: ستاره خوش یمن
 (۴) بهرام: ستاره جنگ
- ۴۲- «سرو غاتفر» چه نوع اضافه‌ای است؟
 (۱) اقترانی
 (۲) تخصیصی
 (۳) وصفی
 (۴) تشبیهی
- ۴۳- «سفره کام» چه نوع اضافه‌ای است؟
 (۱) استعاری
 (۲) توضیحی
 (۳) تخصیصی
 (۴) تشبیهی
- ۴۴- کدام آرایه ادبی زیر در مصراع «زین اختر زشت خیره سرگیرم» مشهود نیست؟
 (۱) تشخیص
 (۲) ایهام
 (۳) تنسیق الصفات
 (۴) واج آرایى حروف خ و ر
- ۴۵- «دست عاطفت» چه نوع اضافه‌ای است؟
 (۱) استعاری
 (۲) تشبیهی
 (۳) اقترانی
 (۴) توضیحی
- ۴۶- عبارت «دیوارکشیدن» در بیت «وان دست که پیش آرزوی دل، دیوارکشید به خام درگیرم» کنایه از چیست؟
 (۱) فاصله ایجاد کردن
 (۲) مانع ایجاد کردن
 (۳) مانع را برداشتن
 (۴) پرده کشیدن
- ۴۷- کدام گزینه زیر با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟
 (۱) شیطان آز
 (۲) خدنگ خامه
 (۳) دست عاطفت
 (۴) چراغ باده

- ۴۸- عبارت «غم دهر» در مصراع «پیش غم دهر و تیر بارانش» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) استعاری (۲) تخصیصی (۳) توضیحی (۴) تشبیهی
- ۴۹- در کدام گزینه زیر را نشانهٔ فک اضافه نیست؟
 (۱) شیطان نیاز و آز را گردن (۲) داد دل فیلسوف نالان
 (۳) حسن را پرد، سخت بیمار بود (۴) ملوک فارس را قاعده، آن بود
- ۵۰- با توجه به بیت «وان دست که پیش آرزوی دل، دیوار کشید به خام درگیرم» کدام گزینه زیر نادرست است؟
 (۱) دیوار کشد: مانع ایجاد کند (۲) خام: نپخته (۳) وان دست: فاعل (۴) وان دست: مفعول
- ۵۱- کدام اثر از تألیفات ملک الشعرای بهار است؟
 (۱) مُجْمَلُ التَّوَارِخِ وَالْقِصَصِ (۲) تاریخ سیستان (۳) سبک شناسی (۴) روزنامهٔ هشیار
- ۵۲- در بیت «آن به که به جویبار آزادی، پیرایه سرو غاتفر گیرم» عبارت سرو غاتفر نماد چیست؟
 (۱) مقاومت (۲) زیبایی (۳) یار (۴) آزادی
- ۵۳- با توجه به بیت «در عرصه گیر و دار بهروزی، آویز و جدال شیر نرم گیرم» گزینه نادرست کدام است؟
 (۱) گیر و دار: گرفتن (۲) بهروزی: سعادت (۳) آویز: جنگ (۴) جدال: جنگ
- ۵۴- کدام گزینه زیر با سایر گزینه ها متفاوت است؟
 (۱) ناهید (۲) بهرام (۳) اطلس (۴) طارم
- ۵۵- «خدنگ خامه» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) بیانی (۲) توضیحی (۳) تخصیصی (۴) تشبیهی
- ۵۶- عبارت «بی خطر گرفتن» کنایه از چیست؟
 (۱) به کمند بستن (۲) به بیهوده گرفتن
 (۳) با ناپختگی مصرف کردن (۴) به بیگاری بردن
- ۵۷- کدام گزینه از آثار ملک الشعرای بهار نمی باشد؟
 (۱) روزنامه نوبهار (۲) سبک شناسی (۳) سیاستنامه (۴) روزنامه خراسان
- ۵۸- در کدام مصراع، تابع اضافات یا تنسیق الصفات به کاررفته است؟
 (۱) داد دل فیلسوف نالان را (۲) زین اختر زشت خیره سرگیرم
 (۳) برخیزم وزندگی زسرگیرم (۴) ازکارجهان کینه ور گیرم
- ۵۹- کدام گزینه دارای صنعت تضاد نیست؟
 (۱) شیرین: تلخ (۲) فلک: زمین (۳) سیم: زر (۴) خاور: باختر
- ۶۰- در کدام گزینه، تشبیه یا اضافهٔ تشبیهی وجود ندارد؟
 (۱) درعین برهنگی چو عین الشمس (۲) وین رنج دل از میانه برگیرم
 (۳) بر سفرهٔ کام در شکرگیرم (۴) شیطان نیاز و آز را گردن
- ۶۱- «طارم اطلس» چندمین فلک است؟
 (۱) ششم (۲) هفتم (۳) هشتم (۴) نهم

- ۶۲- «میوه آرزو» چه نوع ترکیبی است؟
 (۱) بیانی (۲) تخصیصی (۳) استعاری (۴) تشبیهی
- ۶۳- در مصراع «بال و پر پویه واثر گیرم» کدام عبارت از نظر دستوری نقش عبارت فعلی را دارد؟
 (۱) بال گرفتن (۲) پر گرفتن (۳) بال و پر گرفتن (۴) اثر گرفتن
- ۶۴- «دریچه سحر» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) استعاری (۲) تشبیهی (۳) اقترانی (۴) تخصیصی
- ۶۵- ترکیب کنایی «پرده از کار جهان گرفتن» به چه معناست؟
 (۱) رازهای دنیا را فاش کردن (۲) به اموردنیوی مشغول بودن
 (۳) به دنیا پشت کردن (۴) به امور دنیوی بی اعتنا بودن
- ۶۶- «آرمان شاعر» از ملک الشعرای بهار، دارای کدام قالب شعری است؟
 (۱) غزل (۲) مثنوی (۳) ترجیع بند (۴) قصیده
- ۶۷- در بیت «نومیدی واشک آه را درهم، پیچیده به رخنه قدرگیرم» کدام آرایه ادبی مشهود بوده و بیت دارای چند مفعول می باشد؟
 (۱) تلمیح - سه (۲) لفّ و نشر - دو (۳) مراعات النظیر - سه (۴) ایهام - دو
- ۶۸- «دریچه سحر» و «شپهره‌مت» چه نوع اضافه ای هستند؟
 (۱) استعاری - تشبیهی (۲) تشبیهی - تشبیهی
 (۳) تخصیصی - توضیحی (۴) اقترانی - توضیحی
- ۶۹- ترکیب کنایی «دست در کمر گرفتن» به چه معناست؟
 (۱) از کار دست کشیدن (۲) مشغول کار شدن
 (۳) به وصال رسیدن (۴) با امید کاری را آغاز کردن
- ۷۰- کدام گزینه زیر از نظر دستوری اسم مصدر است؟
 (۱) کشتن (۲) جویبار (۳) کشش (۴) فروزنده
- ۷۱- بین واژه های ابره و آستر کدام صنعت ادبی زیر وجود دارد؟
 (۱) تضاد (۲) ترادف (۳) تناقض (۴) تجانس
- ۷۲- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) مُنی: کام (۲) کمند: خام (۳) منیع: پست (۴) شعر: جامه ابریشمین
- ۷۳- در بیت «هنجار خطیر تلخکامی را، بر عادت خویش بی خطرگیرم» کدام آرایه ادبی زیر مشهود است؟
 (۱) ایهام (۲) جناس (۳) ترصیع (۴) طباق

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده ملک‌الشعرای بهار

۱- گزینه ۲)	۲۶- گزینه ۱)	۵۱- گزینه ۳)
۲- گزینه ۱)	۲۷- گزینه ۱)	۵۲- گزینه ۴)
۳- گزینه ۲)	۲۸- گزینه ۱)	۵۳- گزینه ۱)
۴- گزینه ۲)	۲۹- گزینه ۲)	۵۴- گزینه ۴)
۵- گزینه ۲)	۳۰- گزینه ۱)	۵۵- گزینه ۴)
۶- گزینه ۱)	۳۱- گزینه ۱)	۵۶- گزینه ۱)
۷- گزینه ۱)	۳۲- گزینه ۳)	۵۷- گزینه ۳)
۸- گزینه ۳)	۳۳- گزینه ۱)	۵۸- گزینه ۳)
۹- گزینه ۲)	۳۴- گزینه ۱)	۵۹- گزینه ۳)
۱۰- گزینه ۴)	۳۵- گزینه ۱)	۶۰- گزینه ۲)
۱۱- گزینه ۲)	۳۶- گزینه ۱)	۶۱- گزینه ۴)
۱۲- گزینه ۲)	۳۷- گزینه ۱)	۶۲- گزینه ۴)
۱۳- گزینه ۲)	۳۸- گزینه ۱)	۶۳- گزینه ۳)
۱۴- گزینه ۱)	۳۹- گزینه ۴)	۶۴- گزینه ۲)
۱۵- گزینه ۳)	۴۰- گزینه ۲)	۶۵- گزینه ۱)
۱۶- گزینه ۳)	۴۱- گزینه ۳)	۶۶- گزینه ۴)
۱۷- گزینه ۳)	۴۲- گزینه ۲)	۶۷- گزینه ۳)
۱۸- گزینه ۳)	۴۳- گزینه ۴)	۶۸- گزینه ۲)
۱۹- گزینه ۱)	۴۴- گزینه ۲)	۶۹- گزینه ۳)
۲۰- گزینه ۱)	۴۵- گزینه ۳)	۷۰- گزینه ۳)
۲۱- گزینه ۱)	۴۶- گزینه ۲)	۷۱- گزینه ۱)
۲۲- گزینه ۳)	۴۷- گزینه ۳)	۷۲- گزینه ۳)
۲۳- گزینه ۳)	۴۸- گزینه ۱)	۷۳- گزینه ۲)
۲۴- گزینه ۳)	۴۹- گزینه ۲)	
۲۵- گزینه ۴)	۵۰- گزینه ۲)	

نکات کلیدی درس مهدی اخوان ثالث

- * سلام کسی را پاسخ ندادن: ترکیب کنایی (توجه نشان ندادن به ابراز علاقه کسی)
- * سردرگریان بودن: ترکیب کنایی (درفکر و اندیشه غرق بودن)
- * سر برنیاوردن: ترکیب کنایی (جرات نکردن)
- * که در بیت «نگه جز پیش پا را دید، نتواند، که ره، تاریک ولغزان است»: حرف تعلیل
- * شاعر در بیت «نگه جز پیش پا را دید، نتواند، که ره، تاریک ولغزان است» اشاره به کوتاه فکری مردم دارد.
- * دست محبت: اضافه اقترانی
- * به اکراه دست از بغل بیرون آوردن: ترکیب کنایی (بی میلی نشان دادن)
- * ابر در بیت «نفس کز گرمگاه سینه می آید برون، ابری شود تاریک»: مشبه به ، مجازاً به معنای بخاری است که به خاطر سرما از دهان خارج می شود
- * چشم داشتن: ترکیب کنایی (انتظار داشتن)
- * سرت خوش باد: جمله دعایی
- * روم: ایتالیا و سمبل سفیدی
- * زنگ: از قبایل سیاه پوست افریقای شرقی و سمبل سیاهی (روم و زنگ دارای آرایه تضاد (طباق) هستند)
- * بی رنگ در بیت «نه از روم، نه از زنگم، همان بی رنگم»: اضافه تأکیدی، کنایه از سادگی و بی ریایی.
- * حریفا و میزبانا: شبه جمله منادا: «الف» حرف ندا بوده و به جای «ای» در جمله قرار می گیرد.
- * آمدستم: آمده ام (ماضی نقلی)
- * قندیل سپهر: استعاره از خورشید
- * میدان در جمله «وقندیل سپهر تنگ میدان»: ترکیب وصفی مقلوب
- * مرده: مجازاً خاموش و غروب کردن - زنده: مجازاً روشن و طلوع کردن
- * تابوت: استعاره از آسمان
- * نه تو: افلاک نه گانه (بیت «وقندیل سپهر تنگ میدان، مرده یا زنده، به تابوت سبتر ظلمت نه توی مرگ اندود، پنهان است» دارای آرایه اغراق است)
- * چراغ باده: اضافه تشبیهی (درخشش شراب)
- * چراغ باده برافروختن: ترکیب کنایی (شراب در پیاله ریختن)
- * شب با روز یکسان بودن: ترکیب کنایی (بی تفاوتی روز و شب)
- * نفس ها ابر: تشبیه نفس به ابر
- * دلمرده خواندن زمین: (زنده پنداری - آرایه تشخیص)
- * کوتاهی سقف آسمان: ترکیب کنایی (تنگی عرصه بر زمینیان)

سوالات طبقه‌بندی شده مهدی اخوان ثالث

- ۱- کدام گزینه زیر از جمله آثار منظوم اخوان نمی باشد؟
 (۱) بهترین امید، بدعتها و بدایع نیما یوشیج (۲) ارغنون، زمستان، آخر شاهنامه
 (۳) از این اوستا، شکار (۴) عاشقانه و کبود، پاییز در زندان
- ۲- در شعر «زمستان» اخوان ثالث تمثیل چه مطلبی را بیان می کند؟
 (۱) خفقان ناشی از کودتا و سرکوب آزادیخواهان.
 (۲) افسردگی مردم و سرمای هوا که باعث خمیدگی می شود.
 (۳) جهل و جور و فساد موجود در حاکمیت و اجتماع.
 (۴) دشواری های زندگی و گرانی نرخ کالاهای ضروری.
- ۳- «قندیل سپهر» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تشبیهی (۲) استعاری (۳) تخصیصی (۴) توضیحی
- ۴- کدام گزینه از آثار اخوان ثالث نمی باشد؟
 (۱) مجموعه مقالات (۲) پاییز در زندان (۳) شکار (۴) خوان اخوان
- ۵- مصراع «به تابوت ستبر ظلمت نه توی مرگ اندود، پنهان است» بیانگر چه مفهومی است؟
 (۱) پاداش و جزا (۲) اعمال پدید (۳) وحشت زمانه (۴) ظلمت دنیوی
- ۶- کدام لغت نادرست معنی شده است؟
 (۱) قندیل: چراغدان (۲) یارستن: جرأت کردن
 (۳) گزاردن: قرارداد (۴) اکراه: بی میلی
- ۷- تخلص مهدی ثالث اخوان کدام است؟
 (۱) م. سرشک (۲) سایه (۳) الف. بامداد (۴) م. امید
- ۸- مصراع «حریفا رو چراغ باده را بغروز شب با یکسان است» بیانگر چه نکته ای است؟
 (۱) غنیمت شمردن دم (۲) نفوذ ظالمان (۳) نبود حامی و فریادرس (۴) اوج سیاهی
- ۹- شعر «زمستان» اثر کیست؟
 (۱) بیژن ترقی (۲) مهدی اخوان ثالث (۳) تورج نگهبان (۴) سیمین بهبانی
- ۱۰- چه آرایه ای در مصراع «به تابوت ستبر ظلمت نه توی مرگ اندود پنهان است» مشهود است؟
 (۱) کنایه (۲) مراعات النظیر (۳) تلمیح (۴) تشبیح
- ۱۱- گزینه نادرست در رابطه با مهدی اخوان ثالث کدام است؟
 (۱) «از این اوستا» از آثار اوست. (۲) شعر زمستان او توصیف اوضاع انقلاب مشروطه است.
 (۳) از شاعران بزرگ سبک نو در فارسی است. (۴) در مشهد به دنیا آمد و در تهران در گذشت.
- ۱۲- در مصراع «نه از روم، نه از زنگم، همان بیرنگ بیرنگم» کدام آرایه ادبی زیر مشهود است؟
 (۱) ایهام (۲) تلمیح (۳) جناس تام (۴) تضاد
- ۱۳- با توجه به توضیحات داده شده، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) چراغ باده: اضافه تشبیهی

- (۲) ابر: بخاری که در سرما از دهان بیرون می آید
- (۳) اسکلت‌های بلورآجین: درختان که برف روی شاخه های آنها نشسته و یخ زده است
- (۴) دمت گرم: آفرین بر تو
- ۱۴- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
- (۱) گزاردن: قرار دادن (۲) تپیا: لگد (۳) قندیل: شمعدان (۴) پیرهن چرکین: مستمند
- ۱۵- «اغنون» اثر کیست؟
- (۱) سهراب سپهری (۲) نصرت رحمانی (۳) فروغ فرخزاد (۴) مهدی اخوان ثالث
- ۱۶- درجمله «که سرما سخت سوزان است» چه آرایه ادبی مشهود است؟
- (۱) تمثیل (۲) تشخیص (۳) تشبیه (۴) متناقض نما
- ۱۷- مفهوم مصراع «صدایی گرشنیدی، صحبت سرما و دندان است» چیست؟
- (۱) اگر صدایی شنیدی، صدای کسانی است که از شدت سرما و به هم خوردن دندانها سخت می گیرند.
- (۲) اگر صدایی شنیدی، صدای برخورد دندانهای من با یکدیگر از ترس است.
- (۳) اگر صدایی شنیدی، صدای برخورد دندانهای من با یکدیگر از شدت سرماست.
- (۴) اگر صدایی شنیدی، صدای سوز سرماست.
- ۱۸- لغت «مغموم» چه نوع کلمه ای است؟
- (۱) قید حالت (۲) اسم مفعول (۳) حاصل مصدر (۴) صفت جانشین اسم
- ۱۹- عبارت «هوا دلگیر، درها بسته، سرها درگیر، دستها پنهان» بیان کننده چه مطلبی است؟
- (۱) زمستانی غم انگیز (۲) جهانی که در آن هیچ امیدی نیست
- (۳) خفقان، نومیدی و دلمردگی جامعه ایران (۴) بدنهای سرنوشت و فرجام تیره آدمیان در ایران
- ۲۰- وجه شبه در مصراع «میهمان سال وماهت پشت در چون موج می لرزد» کدام است؟
- (۱) لرزان بودن (۲) خروشان و سرکش بودن
- (۳) پیوسته در رفت و برگشت بودن (۴) میهمان بودن
- ۲۱- اخوان ثالث در شعر «زمستان» چه مقصودی را دنبال می کرده است؟
- (۱) گلایه از کم رنگ شدن محبت مردمان نسبت به یکدیگر
- (۲) به تصویر کشیدن خفقان اجتماعی ایران پس از کودتا
- (۳) توصیف زمستان
- (۴) توصیف احساسات شخصی شاعر
- ۲۲- در عبارت «نفس کز گرمگاه سینه می آید برون، ابری شود تاریک» چه آرایه ادبی مشهود است؟
- (۱) تناسب (۲) تضمین (۳) تشبیه (۴) ایهام
- ۲۳- به چه کسی «ترسا» می گویند؟
- (۱) پیرو شریعت موسی کلیم الله
- (۲) پیرو دین آیین بود
- (۳) پیرو دین مسیح علیه السلام
- (۴) پیرو دیانت بهایی

- ۲۴- «تیپاخورده» در عبارت «منم من سنگ تیپا خورده رنجور» چه نوع صفتی است؟
 (۱) لیاقت (۲) مفعولی مرکب (۳) مقلوب (۴) فاعلی مرکب مرخم
- ۲۵- معنی «دست یازیدن» کدام است؟
 (۱) دست برداشتن از حقوق خود و آن را به دیگران پیشکش کردن
 (۲) دست دراز کردن برای فشردن دست کسی
 (۳) دست انداختن و به مسخره گرفتن
 (۴) چیزی را با دست گرفتن
- ۲۶- کدام مورد از تألیفات متثور اخوان ثالث است؟
 (۱) ارغنون (۲) آخر شاهنامه (۳) بدعتها و بدایع نیما (۴) ازاین اوستا
- ۲۷- «من امشب آمدستم وام بگزارم»، عبارت «وام گزاردن» در این جمله چه مفهومی دارد؟
 (۱) پول قرض دادن (۲) وام خواستن (۳) ادا کردن قرض (۴) وام نگرفتن
- ۲۸- زمان فعل «آمدستم» در مصراع «من امشب آمدستم وام بگزارم» کدام است؟
 (۱) مضارع التزامی (۲) ماضی نقلی (۳) ماضی استمراری (۴) ماضی مطلق
- ۲۹- «پیرهن چرکین» در مصراع «ای ترسای پیرپیرهن چرکین» به چه معناست؟
 (۱) شخصی که به نظافت لباس خود اهمیت نمی دهد.
 (۲) کسی که علاقه مند به پوشیدن لباس های تیره است.
 (۳) کسی که فرصت کافی برای شستن جامه خود را ندارد.
 (۴) کسی که در فقر و مستمندی به سر می برد.
- ۳۰- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) تیپا: سکندری (۲) ابر: بخاری که از دهان بیرون می آید
 (۳) زمستان: استبداد محض (۴) لولی وش: مانند کولی
- ۳۱- کدام گزینه در رابطه با «درختان اسکلت های بلورآجین» صحیح است؟
 (۱) تشبیه درختهایی که پر از شکوفه است به اسکلتهایی که بلورین است.
 (۲) تصویری است که درختان بی برگ که برف بر روی شاخه های آنها نشسته و یخ زده اند.
 (۳) تصویری است از جهان مردگان که افسرده و یخ زده است.
 (۴) تصویری از درختان که هنگام سحر قطره های شبنم بر روی شاخه های آنها نشسته است.
- ۳۲- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) مغموم: غمگین (۲) یازیدن: جرات کردن (۳) اکراه: بی میلی (۴) گزاردن: ادا کردن
- ۳۳- ترکیب «گرم و خوش» در عبارت «دمت گرم و سرت خوش باد!» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مسند، متمم (۲) متمم، متمم (۳) مسند، مسند (۴) متمم، مسند
- ۳۴- عبارت «کسی سربرنیارد کرد» چه مفهومی دارد؟
 (۱) هیچ کس میل ندارد سربلند کند
 (۲) هیچ کس تصمیم به انجام کاری ندارد
 (۳) هیچ کس جرأت نمی کند سربلند کند
 (۴) هیچ کس اجازه ندارد سر بلند کند

- ۳۵- کدام مصراع دارای آرایه تشبیه است؟
 (۱) میهمان سال و ماهت پشت در چون موج می لرزد (۲) که ره تاریک ولغزان است
 (۳) ز چشم دوستان دور یا نزدیک (۴) دمت گرم و سرت خوش باد
- ۳۶- نقش دستوری «خوش» در عبارت «دمت گرم و سرت خوش باد» چیست؟
 (۱) مسند (۲) قید (۳) مسندالیه (۴) فاعل
- ۳۷- «سردرگریان داشتن»، کنایه از چیست؟
 (۱) ساکت شدن (۲) نالان شدن (۳) درخود فرورفتن (۴) ناتوان شدن
- ۳۸- ترکیب «چه داری چشم» به چه معناست؟
 (۱) چه قدر انتظار می کشی؟ (۲) چه انتظار داری؟
 (۳) چرا چشم به راهی؟ (۴) چه قدر دست برچشم می گذاری؟
- ۳۹- چراغ باده، چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تشبیهی (۲) اقترانی (۳) استعاره (۴) مورد الف و ج
- ۴۰- کدام شاعر پدید آورنده هیچ یک از آثار زیر نبوده است؟ «تاریخ احزاب سیاسی، پانزده گفتار، تحقیق انتقادی در عروض و قافیه، اندیشه ها»
 (۱) مجتبی مینوی (۲) مهدی اخوان ثالث (۳) پرویز ناتل خانلری (۴) ملک الشعرای بهار
- ۴۱- کدام گزینه فاقد صنعت تشخیص است؟
 (۱) زمین، دلمرده، سقف آسمان کوتاه، غبارآلوده مهر و ماه
 (۲) چنار از سینه خود می کند ایجاد آتش را
 (۳) کلک از کف تیر سرنگون گردد، چون من ز خدنگ خامه سرگیرم
 (۴) به بازی به کوی اند همسال من به ابر اندر آمد چنین یال من
- ۴۲- مصراع «حریفا! رو چراغ باده را بفروز، شب با روز یکسان است» فاقد کدامیک از موارد زیر است؟
 (۱) اضافه تشبیهی (۲) منادا (۳) استعاره مکنیه (۴) کنایه

پاسخنامه سؤالات طبقه‌بندی شده مهدی اخوان ثالث

۱- گزینه ۱)	۲۲- گزینه ۳)
۲- گزینه ۱)	۲۳- گزینه ۳)
۳- گزینه ۲)	۲۴- گزینه ۲)
۴- گزینه ۴)	۲۵- گزینه ۲)
۵- گزینه ۳)	۲۶- گزینه ۳)
۶- گزینه ۳)	۲۷- گزینه ۳)
۷- گزینه ۴)	۲۸- گزینه ۲)
۸- گزینه ۱)	۲۹- گزینه ۴)
۹- گزینه ۲)	۳۰- گزینه ۱)
۱۰- گزینه ۱)	۳۱- گزینه ۲)
۱۱- گزینه ۲)	۳۲- گزینه ۲)
۱۲- گزینه ۴)	۳۳- گزینه ۳)
۱۳- گزینه ۴)	۳۴- گزینه ۳)
۱۴- گزینه ۱)	۳۵- گزینه ۱)
۱۵- گزینه ۴)	۳۶- گزینه ۱)
۱۶- گزینه ۴)	۳۷- گزینه ۳)
۱۷- گزینه ۳)	۳۸- گزینه ۲)
۱۸- گزینه ۲)	۳۹- گزینه ۱)
۱۹- گزینه ۳)	۴۰- گزینه ۲)
۲۰- گزینه ۱)	۴۱- گزینه ۴)
۲۱- گزینه ۲)	۴۲- گزینه ۳)

نکات کلیدی درس دکتر پرویز ناتل خانلری

- * غبار زمان: اضافه تشبیهی (زمان به غبار تشبیه شده است)
- * دریافتن: کنایه از درک کردن
- * خون دل خوردن: ترکیب کنایی (رنج کشیدن)
- * دندان به جگر افشردن: ترکیب کنایی (شکیبایی کردن)
- * دیو فساد: اضافه تشبیهی
- * چشم اعتنا: اضافه اقترانی
- * ورطه نابودی: اضافه تشبیهی
- * آغوش فنا: اضافه استعاری
- * مُشتی: این کلمه که به تعدادی اندک اشاره دارد برای تحقیر به کار می رود.

سوالات طبقه‌بندی شده دکتر پرویز ناتل خانلری

- ۱- واژه «ورطه» در عبارت «واگر گردش زمانه ما را به ورطه نابودی کشید» به چه معناست؟
 - (۱) تورماهیگیری ب (مرداب (۳) گرداب (۴) دام
- ۲- غبار زمان چه نوع اضافه ای است؟
 - (۱) استعاری (۲) تخصیصی (۳) تشبیهی (۴) توضیحی
- ۳- کدام گزینه نادرست است؟
 - (۱) عجب کردن: تعجب کردن (۲) دوام یافتن: ادامه یافتن
 - (۳) متصف کردن: وصف کردن (۴) نمود کردن: نمایان کردن
- ۴- در عبارت «آنها هرگوهر یا کلوخی که به دستشان بیاید بر سرهم می کوبند» چه آرایه ای ادبی موجود است؟
 - (۱) تضمین (۲) ترصیع (۳) طباق (۴) تشبیه
- ۵- «چشم اعتنا» چه نوع اضافه ای است؟
 - (۱) اقترانی (۲) تشبیهی (۳) استعاری (۴) تخصیصی
- ۶- کدام گزینه اثر دکتر خانلری نیست؟
 - (۱) تاریخ احزاب سیاسی (۲) چگونگی تحول اوزان غزل
 - (۳) وزن شعر فارسی (۴) تحقیق انتقادی در عروض و قافیه
- ۷- « ورطه نابودی» چه نوع اضافه ای است؟
 - (۱) توضیحی (۲) تخصیصی (۳) تشبیهی (۴) استعاری
- ۸- داستان «دختر سروان» اثر پوشکین ترجمه کیست؟
 - (۱) عبدالله کوثری (۲) پرویز ناتل خانلری (۳) فرناز فخر (۴) محمد قاضی
- ۹- «گیرم» در عبارت «گیرم که برما بتازند» به چه معناست؟
 - (۱) بگیرم (۲) فرض کنم (۳) یقین دارم (۴) باور کنم
- ۱۰- به نظر خانلری راه جبران کمبودهای نظامی چیست؟
 - (۱) پیروی از راه اتحاد اقشار مردم (۲) اعتنا به دانش و فضیلت
 - (۳) استفاده بیشتر از ذخایر ارزی و استراتژیک (۴) رفع نقایص موجود در نیروی تدافعی
- ۱۱- معنی کدام گزینه غلط است؟
 - (۱) غُدت: دوره (۲) کم از آنکه: لااقل (۳) مدیون بدهکار (۴) عزیمت: قصد
- ۱۲- کدام اثر رساله دکتری دکتر پرویز ناتل خانلری بوده است؟
 - (۱) وزن شعر فارسی (۲) چگونگی تحول اوزان غزل
 - (۳) تحقق انتقادی در عروض و قافیه (۴) تاریخ زبان فارسی
- ۱۳- معنی کدام گزینه غلط است؟
 - (۱) ورطه: گرداب (۲) مدیون: بدهکار (۳) مرهون: بدهکار (۴) عزیمت: قصد و اراده
- ۱۴- در بیت «معشوقه که دیر دیر بیند، آخر کم ازاینکه سیر بیند» عبارت کم ازاینکه به چه معناست؟
 - (۱) بهتراست که (۲) مصلحت این است که (۳) حداقل (۴) حداکثر

- ۱۵- مفهوم واژه «بعد» در عبارت «بعد مکان نیست بلکه فاصله زمان» است؟
- (۱) بخش (۲) فضا (۳) لفظ (۴) دوری
- ۱۶- کدام اثر از آثار دکتر پرویز ناتل خانلری نیست؟
- (۱) چگونگی تحول اوزان غزل (۲) وزن شعر فارسی
- (۳) تحقیق انتقادی در عروض و قافیه (۴) تاریخ احزاب سیاسی
- ۱۷- مفهوم بیت «زان پیش که دست و پا فروبندد مرگ، آخر کم از آنکه دست و پای بز نیم» در کدامیک از واژه های زیر خلاصه می شود؟
- (۱) تلاش (۲) تواضع (۳) تسلیم (۴) تجاوز
- ۱۸- مقصود از «کم از آنکه» در عبارت «آخر کم از آنکه دست و پای بز نیم» چیست؟
- (۱) لااقل (۲) لابد (۳) حداکثر (۴) ناگزیر

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده دکتر پرویز ناتل خانلری

- ۱- گزینه ۳
- ۲- گزینه ۳
- ۳- گزینه ۳
- ۴- گزینه ۲
- ۵- گزینه ۱
- ۶- گزینه ۴
- ۷- گزینه ۳
- ۸- گزینه ۲
- ۹- گزینه ۲
- ۱۰- گزینه ۴
- ۱۱- گزینه ۱
- ۱۲- گزینه ۱
- ۱۳- گزینه ۳
- ۱۴- گزینه ۳
- ۱۵- گزینه ۴
- ۱۶- گزینه ۴
- ۱۷- گزینه ۱
- ۱۸- گزینه ۱

نکات کلیدی درس محمد پروین گنابادی

- * **معنی حقیقی:** به کاربردن کلمه به صورت معنی واقعی ای که اهل زبان برای آن بیان کرده اند.
- * **معنی مجازی:** به کار بردن کلمه در غیر معنای وضع شده ابتدایی آن است.
- * **علم بلاغت:** فنی است که شامل سه علم معانی، بیان و بدیع باشد.
- * **علم معانی:** فنی است که کیفیت مطابقت کلام را با آنچه مناسب موقعیت است، بررسی می کند.
- * **علم بیان:** فنی است که راه های مختلفی را که گوینده برای بیان مقصود انتخاب می کند، بررسی می کند.
- * **کنایه (ارداف) و مجاز:** جمله ای با دو معنای نزدیک و دور که معنای دور آن «کنایه» و معنای نزدیک آن را «مجاز» می نامند.
- * **کنایه** به لفظی اطلاق می شود که مجازیه وسیله حقیقت در آن پوشیده می شود. عبارت مورد نظر هم بر پوشیده (مجاز) و هم بر پوشنده یا حقیقت (کنایه) دلالت دارد، که دلالت آن بر کنایه از نوع دلالت وضعی است و دلالت آن بر مجاز مستلزم اندیشیدن بوده و نیاز به دلیل دارد.
- * **آب در هاون کوفتن:** ترکیب کنایی (کار بیهوده کردن)
- * **تشبیه:** مقایسه و کشف و یادآوری شباهت یا شباهت های بین دو چیز یا دو امر متفاوت.
- * **ارکان اصلی تشبیه در عبارت «تنش چون بید لرزان است»:** عبارتند از:
 - ۱- **مشبه** (مانند شده): تنش
 - ۲- **مشبه به** (آنچه مشبه به آن مانند می شود): بید
 - ۳- **ادات تشبیه:** چون
 - ۴- **وجه شبه** (صفت مشترک بین مشبه و مشبه به): لرزان
- * **شرط لازم در تشبیه آن است که مشبه به برتر باشد.**
- * **استعاره:** لفظی را در غیر معنای حقیقی خود به کار بردن.
- * **در صورتی که در استعاره مشبه به ذکر شود، آن را نوعی تشبیه می نامند.**
- * **ارکان اصلی استعاره در بیت «نرگشش عربده جوی و لبش افسوس کنان، نیمه شب دوش به بالین من آمد بنشست» عبارتند از:**
 - ۱- **مستعار له** (مشبه): چشم
 - ۲- **مستعار منه** (مشبه به): نرگس
 - ۳- **جامع** (وجه شبه): مخموری
- * **اقسام استعاره عبارتند از:**
 - ۱- **استعاره مصرحه:** به کار بردن مشبه به به مجاز در معنی مشبه.
 - ۲- **استعاره بالکنایه (تخیلیه):** استعاره ای است که در آن مستعار منه را حذف کرده و مستعار له را با یکی از لوازم مشبه به آورند.
- * **تشخیص (Personification):** جاندار انگاشتن اشیای بیجان (همان استعاره بالکنایه یا تخیلیه است)

سوالات طبقه‌بندی شده محمد پروین گنابادی

- ۱- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) عزیمت: اراده (۲) ردف: تابع (۳) مبالغه: اصرار (۴) منحط: پست
- ۲- کدام آرایه ادبی زیر به معنای عاریه گرفتن است؟
 (۱) مجاز (۲) کنایه (۳) استعاره (۴) ایهام
- ۳- با توجه به تعریف «کنایه» کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) در لغت به معنی «پوشیده» است. (۲) ارادف نیز نامیده می‌شود.
 (۳) بیان معنی غیر حقیقی کلمه است. (۴) پوشیدن حقیقت در لفظ به وسیله مجاز.
- ۴- کدام مورد از تألیفات محمد پروین گنابادی نیست؟
 (۱) فن مناظره (۲) تصحیح تاریخ بلعمی
 (۳) پرورش اراده (۴) تصحیح تاریخ سیستان
- ۵- گزینه نادرست را با توجه به املاء و معنی لغات بیابید.
 (۱) تفهص: کاوش (۲) محاوره: گفتگو (۳) بلاغت: رسائی در معنی (۴) منحط: پست
- ۶- در عبارت «و طرز تعبیر از معنی‌ها را به وسیله لفظ موشکافی کند» کنایه کدام است؟
 (۱) طرز تعبیر (۲) لفظ (۳) موشکافی (۴) معنی‌ها
- ۷- «بسزا» چه نوع صفتی است؟
 (۱) لیاقت (۲) بیانی (۳) مفعولی (۴) نسبی
- ۸- کدامیک از کتب زیر از تألیفات محمد پروین گنابادی نیست؟
 (۱) فن مناظره (۲) تصحیح تاریخ بلعمی (۳) پرورش اراده (۴) تذکره
- ۹- چه کسانی دهخدا را در تهیه لغتنامه یاری کردند؟
 (۱) دکتر جلال متینی، دکتر محمد علی اسلامی ندوشن
 (۲) دکتر گیتی فلاح رستگار، دکتر بدرالزمان قریب
 (۳) دکتر حمید رضا سلیمانیان، دکتر پرویز ناتل خانلری
 (۴) محمد پروین گنابادی، دکتر محمد معین
- ۱۰- «پوشیده سخن گفتن» معنای لغوی کدام آرایه ادبی است؟
 (۱) کنایه (۲) مجاز (۳) ایهام (۴) تشخیص
- ۱۱- مقصود از «مضرب» در عبارت «مثلهایی که مورد مضرب دارند» چیست؟
 (۱) مکان به کاربردن (۲) نکته قبل استفاده (۳) مکانی پست (۴) مکان زدن
- ۱۲- کدام گزینه ارکان استعاره را به درستی نشان می‌دهد؟
 (۱) مشبه- مشبه به- جامع (۲) مستعاره- مستعاره منه- جامع
 (۳) مستعارله- مستعارمنه- جامع (۴) مستعارله- مستعارمنه- وجه مستعار
- ۱۳- در عبارت «روی او چون نوگلی زیباست» وجه شبه کدام است؟
 (۱) روی (۲) نوگل (۳) چون (۴) زیبا

۱۴- «رسایی درمعنی» تعریف مفهومی کدام گزینه است؟

(۱) فصاحت (۲) ملاححت (۳) بلاغت (۴) مداحت

۱۵- فنی که به یاری آن کیفیت مطابقت کلام با مقتضای حال شناخته می شود چه نام دارد؟

(۱) بیان (۲) معانی (۳) بدیع (۴) عروض

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده محمد پروین گنابادی

۱- گزینه ۳

۲- گزینه ۳

۳- گزینه ۴

۴- گزینه ۴

۵- گزینه ۱

۶- گزینه ۳

۷- گزینه ۲

۸- گزینه ۴

۹- گزینه ۴

۱۰- گزینه ۱

۱۱- گزینه ۱

۱۲- گزینه ۳

۱۳- گزینه ۴

۱۴- گزینه ۳

۱۵- گزینه ۲

نکات کلیدی درس صائب تبریزی و جامی

- * بیت «بهار عمر ملاقات دوستداران است، چه حظ برد خضر از عمر جاودان تنها» دارای آرایه استفهام انکاری و تلمیح است.
- * آتش از همسایه خواستن: ترکیب کنایی (دست نیاز به سوی دیگران دراز کردن)
- * بیت «نخواهد آتش از همسایه هرکس جوهری دارد، چنان از سینه خود می کند ایجاد آتش را» دارای آرایه تمثیل و حسن تعلیل است.
- * به عجز حمل نمودن: ترکیب کنایی (ناتوان تلقی کردن)
- * حمل و تحمل: جناس اشتقاق و جناس زائد
- * حرف از دهان کسی گرفتن: ترکیب کنایی (سخن دیگری را قطع کردن)
- * در بیت «گریه شمع از برای ماتم پروانه نیست، صبح نزدیکست در فکر شب تار خود است» بین واژه های شمع، پروانه و شب صنعت تناسب وجود دارد، همچنین در مصراع اول این بیت، آرایه تشخیص وجود دارد.
- * چهره امروز: اضافه استعاری ، آینه فردا: اضافه تشبیهی
- * مهر خاموشی برب زدن: ترکیب کنایی (سکوت کردن)
- * بیت «در مقام حرف برب مهر خاموشی زدن، تیغ را زیر سپر در جنگ پنهان کردند» دارای آرایه مراعات نظیر است و بین کلمات تیغ، سپر و جنگ صنعت تناسب وجود دارد.
- * در مصراع دوم بیت «عشق بالاتر از آن است که در وصف آید، چرخ کبکی است که در چنگل این شهبازست» واژه فلک به کبک و عشق به شهباز تشبیه شده است.
- * حاتم طائی: از بخشدگان قبیله طی، ذکر واژه «حاتم» بیت مربوطه را دارای آرایه تلمیح ساخته است.
- * سیر شدن از جان: ترکیب کنایی (بیزار شدن از زندگی)
- * در بیت «می شود در لقمه اول زجان خویش سیر، بر سر خوان لثیمان هر که مهمان می شود» بین واژه های لقمه، خوان و مهمان آرایه تناسب وجود دارد.
- * سبک مغز: صفت جانشین موصوف
- * خنده: کنایه از باز بودن دهان
- * آبله دست: اضافه تخصیصی
- * خوشه چین: ترکیب کنایی (گدایی کردن)
- * ستاره پروین: ترکیب کنایی (انسانهای ثروتمند)
- * خضر: از پیامبران معاصر موسی «ع» است.
- * براساس شعر جامی، هدف از رفتن به حج، به یاد خدا بودن و خدا را در دل احساس کردن است.
- * مشک (مسک): ماده ای معطر است از آهو که زلف سیاه محبوب در اشعار به آن تشبیه می شود.

- * **طواف:** گرد خانه خدا گشتن (از اعمال واجب) - **سعی:** هفت بار میان صفا و مروه دویدن (از اعمال واجب)
- * **صفا:** صخره ای در دامنه کوه ابوقبیس مکه - **مروه:** تپه ای به فاصله ۴۲۰ متر از صفا.
- * **عرفات:** توقفگاه حاجیان در روز عرفه (نهم ذی الحجه).
- * **منی:** محل قربانی کردن حاجیان در روز دهم ذی الحجه.
- * **کعبه:** بیت الحرام، خانه خدا. بنایی است به شکل مکعب غیرمنظم که توسط حضرت ابراهیم ساخته شد و محل برگزاری مراسم حج در ماه ذی الحجه می باشد.
- * **جمال کعبه:** اضافه استعاری
- * **روی تو:** اضافه تخصیصی
- * **شعار:** کنایه از پوشش سیاه کعبه
- * **دست تمنا:** اضافه اقترانی
- * **شعار و شعر:** دارای جناس اشتقاق و جناس زائد هستند.
- * **حلقه در:** اضافه تخصیصی
- * **حلقه گیسوی:** اضافه تشبیهی
- * **گیسوی مشکبوی:** ترکیب وصفی
- * **معنای واژه حلقه در مصراع اول بیت «چو حلقه در کعبه به صد نیاز گرفتم، دعای حلقه گیسوی مشکبوی تو کردم»:** حلقه ایست روی در که به وسیله آن در می زند و در **مصراع دوم:** پیچ و تاب مو (میان این دو حلقه، جناس تام وجود دارد).
- * **روی دل: چهره دل ؛ روی عبادت:** اضافه اقترانی ؛ **روی دل:** اضافه استعاری
- * **در بیت «مرا به هیچ مقامی نبود غیر تو کامی، طواف وسعی که کردم به جستجوی تو کردم» بین واژه های مقام، طواف و سعی، آرایه مراعات النظیر وجود دارد.**
- * **در مصراع اول بیت «به موقف عرفات ایستاده خلق، دعا خوان، من از دعا لب خود بسته، گفت و گوی تو کردم» دعا خواندن و در مصراع دوم، از دعا لب خود بسته، قید حالت هستند.**
- * **مقاصد:** جمع «مقصود»
- * **مُنی:** جمع «مُنیه» (آرزو) ، بین دو کلمه «منی» و «مُنی» جناس ناقص وجود دارد.

سوالات طبقه‌بندی شده صائب تبریزی و جامی

۱- کدام گزینه زیر، مفهوم بیت « نخواهد آتش همسایه هر کس جوهری دارد، چنان از سینه خود می کند ایجاد آتش را» را می‌رساند؟

(۱) رعایت همسایه (۲) استواری چنان (۳) خشم و غضب (۴) اتکای به خود

۲- مفهوم بیت «پیش از این بر رفتگان افسوس می خوردند خلق، می خوردند افسوس درایم ما بر زندگان» چیست؟

(۱) شاعر، بر رفتگان وزندگان، افسوس می خورد. (۲) شاعر بر رفتگان، افسوس می خورد.

(۳) شاعر بر زندگان افسوس می خورد. (۴) شاعر، افسوس خوردن را نفی می کند.

۳- در مصراع «چه حظ برد خضر از عمر جاودان تنها» چه آرایه ادبی مشهود است؟

(۱) کنایه (۲) استعاره (۳) تمثیل (۴) تلمیح

۴- کدام گزینه زیر، مفهوم بیت «بهار عمر ملاقات دوستداران است، چه حظ برد خضر از عمر جاویدان تنها» را می‌رساند؟

(۱) دیدن دوستان سبب عمر جاویدان چون حضرت خضر میشود.

(۲) دیدن دوستان بهتر از گوشه گیری و تنهایی است، چون عمر را دراز می کند.

(۳) زمان دیدن دوستان بهار است و موجب شادابی انسان می گردد.

(۴) دیدن دوستان بهار زندگی است و گر نه در تنهایی عمر طولانی فایده ای ندارد.

۵- در بیت «بهار عمر ملاقات دوستداران است، چه حظ برد خضر از عمر جاودان تنها» شاعر، لذت را در چه می داند؟

(۱) تنهایی (۲) بهار طبیعت (۳) ملاقات دوستداران (۴) محضر و خضر

۶- کدام گزینه زیر «ترکیب وصفی» نیست؟

(۱) عمر جاودان (۲) سبک مغز (۳) جمعه اطفال (۴) شهباز

۷- کدام گزینه در مورد صائب تبریزی نادرست است؟

(۱) صائب بزرگترین شاعر قرن دهم هجری است.

(۲) صائب شاعر تک بیت هاست.

(۳) صائب از شاعران سبک هندی است.

(۴) وی مثنوی بنام قندهار نامه درباره جنگ های شاه عباس دوم و فتح قندهار دارد.

۸- صائب از شاعران کدام سبک شعر فارسی است؟

(۱) عراقی (۲) هندی (اصفهانی) (۳) بازگشت (۴) خراسانی

۹- با توجه به بیت «مگیر از دهن خلق حرف را زنهار، به آسیا چو روی پاس دار نوبت» کدام گزینه نادرست است؟

(۱) از دهن خلق حرف گرفتن یعنی بی دلیل حرف کسی را تأیید کردن.

(۲) مصراع دوم مثالی است برای مصراع اول.

(۳) مفعول جمله اول مصراع اول کلمه «حرف» است.

(۴) «به آسیا» متمم است.

۱۰- در بیت «هر چه رفت از دست یاد آن به نیکی می کنند، چهره امروز از آینه ی فردا خوش است» چه آرایه ادبی مشهود است؟

(۱) تضاد (۲) تشبیه (۳) ایهام (۴) جناس

- ۱۱- «فکر شنبه» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تخصیصی (۲) استعاری (۳) تشبیهی (۴) ملکی
- ۱۲- کدام شاعر معروف به «کثیر الشعر» است؟
 (۱) صائب (۲) قطران تبریزی (۳) جامی (۴) بهار
- ۱۳- کدام گزینه زیر بیانگر مفهوم بیت « مگر از دهن خلق حرف را زنهار، به آسیا چو روی پاس دار نوبت را» است؟
 (۱) به سخنان مردم توجهی مکن، اما از حقوق خود نیز تجاوز مکن.
 (۲) حرف دیگران را جای دیگر بازگو مکن و بدان که رعایت حقوق دیگران ضروری است.
 (۳) مانع حرف زدن دیگران مشو، چون به آسیا رفتی مراقب باش که آسیابان نوبت تو را به دیگران ندهد.
 (۴) در میان حرف مردم، حرف مزین و همانگونه که در آسیا نوبت را رعایت می کنی، به موقع حرف بزنی.
- ۱۴- در بیت «گریه شمع از برای ماتم پروانه نیست، صبح نزدیک است در فکر شب تار خودست» کدام ویژگی سبک هندی به چشم می خورد؟
 (۱) لطافت اندیشه (۲) تازگی مضمون (۳) بهره گیری از صورخیال (۴) ساده گوئی
- ۱۵- «ملاقات دوستداران» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) اقترانی (۲) تشبیهی (۳) تخصیصی (۴) استعاری
- ۱۶- صائب در بیت « عشق بالاتر از آنست که در وصف آید، چرخ کبکی است که در چنگال این شهباز است» قصد اثبات عظمت کدام مورد زیر را دارد؟
 (۱) عشق (۲) چرخ (۳) شهباز (۴) انسان
- ۱۷- کدام مورد از ویژگی های اشعار صائب تبریزی نمی باشد؟
 (۱) لطافت اندیشه (۲) صورخیال (۳) مدح (۴) تمثیل
- ۱۸- کدام گزینه در مورد صائب تبریزی درست است؟
 (۱) از شاعران برجسته دوران بازگشت بوده که به شاعر تک بیتی معروف است.
 (۲) از شاعران برجسته سبک هندی در قرن یازدهم است.
 (۳) دارای اشعاری با انواع تمثیل می باشد که فاقد لطافت اندیشه و صورخیال هستند.
 (۴) از عرفای بزرگ ایرانی است که مدتی در عراق اقامت گزیده.
- ۱۹- مثنوی قندهار نامه که موضوع آن جنگ های شاه عباس دوم است از آثار منظوم کدام شاعر معروف قرن یازدهم می باشد؟
 (۱) سروش اصفهانی (۲) صائب تبریزی (۳) فروغی بسطامی (۴) محتشم کاشانی
- ۲۰- شاعر بزرگ قرن یازدهم هجری و ملک الشعرای شاه عباس دوم کیست؟
 (۱) وحشی بافقی (۲) صائب تبریزی (۳) عماد الدین نسیمی (۴) هلالی جغتایی
- ۲۱- بیت «تا می توانی ز آبله دست رزق خورد، بهر چه خوشه چین ثریا شود کسی» با کدام بیت زیر تناسب معنایی ندارد؟
 (۱) عمر گرانمایه در این صرف شد، تا چه خورم صیف و چه پوشم شتا
 (۲) ای شک خیره به نانی بساز، تا نکنی پشت به خدمت دوتا
 (۳) بخور تا توانی به بازوی خویش، که سعیت بود در ترازوی خویش

- ۴) بازامشب ای ستاره تابان نیامدی، باز ای سپیده شب هجران نیامدی
- ۲۲- کدام گزینه زیر بیانگر مفهوم بیت « ترسم به عجز حمل نماید وگر نه من، شرمنده می کنم به تحمل زمانه را» است؟
- ۱) در برابر زمانه از خود عجز نشان نمی دهم. ۲) تحمل من از مصائب زمانه حد و حصری ندارد. ۳) با بردباری خود زمانه را به ستوه می آورم. ۴) در برابر مصائب زمانه احساس شرم می کنم.
- ۲۳- «حد خویش» چه نوع اضافه ای است؟
- ۱) تخصیصی ۲) ملکی ۳) تشبیهی ۴) توصیحي
- ۲۴- در بیت «ما آبروی خویش به گوهر نمی دهیم، بخل به جا به همت حاتم برابر است» شاعر چه چیزی را ارج می نهد؟
- ۱) آبروی خود ۲) گوهری گرانبها ۳) بخل به موقع ۴) همت والا
- ۲۵- صائب در بیت «درون خانه خود هر گدا شاهنشاهی است قدم برون منه از حد خویش و سلطان باش» به کدام گزینه زیر اشاره دارد؟
- ۱) عظمت پادشاهی ۲) خواری گدایی ۳) انزوا طلبی ۴) بلند طبعی
- ۲۶- مهارت و شهرت صائب تبریزی در سرودن چه نوع شعری است؟
- ۱) غزل ۲) رباعی ۳) قطعه ۴) مثنوی
- ۲۷- صائب تبریزی در سرودن کدام نوع شعر شهرت دارد؟
- ۱) تک بیتی ها ۲) قصاید ۳) غزلیات ۴) ترجیعات
- ۲۸- با توجه به معنی، گزینه نادرست کدام است؟
- ۱) چنگل: کبک ۲) خوشه چین: ریزه خوار ۳) بهار عمر: جوانی ۴) لاف: ادعا
- ۲۹- موضوع مثنوی «قندهار نامه» صائب کدام است؟
- ۱) فتوحات ظفرخان ۲) توصیف میراث کابل ۳) جنگهای شاه جهان ۴) جنگهای شاه عباس
- ۳۰- بیت «در مقام حرف بر لب مهر خاموشی زدن، تیغ را زیر سپر در جنگ پنهان کردن است» دارای کدام مفهوم زیر نمی باشد؟
- ۱) به ضرورت حرف زدن ۲) به ضرورت خاموش ماندن ۳) موقع حرف زدن خاموشی گزیدن ۴) از شمشیر زبان، به هنگام سود جستن
- ۳۱- کدام مصراع، دارای آرایه تمثیل است؟
- ۱) شرمنده می کنم به تحمل زمانه را ۲) چو جامی از همه فارغ من آرزوی تو کردم ۳) مرا به هیچ مقامی نبود غیر تو کامی ۴) به آسیا چوروی پاس دار نوبت دار
- ۳۲- در بیت «عشق بالاتر از آن است که در وصف آید، چرخ کبکی است که در چنگل این شهباز است» عشق به چه چیزی تشبیه شده است؟
- ۱) عقاب ۲) سرنوشت ۳) کبک ۴) کبوتر
- ۳۳- واژه «شهباز» در بیت «عشق بالاتر از آن است که در وصف آید، چرخ کبکی است که در چنگل این شهباز است» چه مفهومی دارد؟
- ۱) چنگال ۲) چرخ ۳) عشق ۴) کبک
- ۳۴- کدام یک از ابیات زیر دارای مفهوم «خود انکایی» است؟
- ۱) نخواهد آتش از همسایه هر کس جوهری دارد، چنار از سینه خود می کند ایجاد آتش را

- (۲) ترسم به عجز حمل نماید وگر نه من، شرمنده می کنم به تحمل زمانه را
- (۳) درمقام حرف برلب مهر خاموشی زدن، تیغ را زیر سپر درجنگ پنهان کردن است
- (۴) گریه شمع از برای ماتم پروانه نیست، صبح نزدیک است در فکر شب تار خود است
- ۳۵- «بهار عمر» چه نوع اضافه ای است؟
- (۱) توضیحی (۲) تشبیهی (۳) تخصیصی (۴) استعاری
- ۳۶- کدام مورد از آثار صائب است؟
- (۱) مکتوبات (۲) شاه جهان نامه (۳) قندهار نامه (۴) صائب نامه
- ۳۷- بیت «مگیر از دهن خلق حرف را ز نهار، به آسیا چوروی پاس دار نوبت را» از چند جمله تشکیل شده است؟
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
- ۳۸- «عمر جاودان» چه نوعی ترکیبی است؟
- (۱) استعاری (۲) وصفی (۳) توضیحی (۴) اضافی
- ۳۹- «درون خانه» چه نوع اضافه ای است؟
- (۱) ملکی (۲) استعاری (۳) تخصیصی (۴) توضیحی
- ۴۰- «گریه شمع» چه نوع اضافه ای است؟
- (۱) تخصیصی (۲) تشبیهی (۳) استعاری (۴) توضیحی
- ۴۱- «باز خویش» در مصراع «چون سرو بسته ایم به دل بار خویش را» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
- (۱) مفعول صریح (۲) متمم (۳) مضاف الیه (۴) ضمیر مشترک
- ۴۲- در مصراع «درمقام حرف برلب مهر خاموشی زدن» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
- (۱) استعاره (۲) کنایه (۳) تشبیه (۴) ایهام
- ۴۳- معنی کدام گزینه نادرست است؟
- (۱) حظ: اصل (۲) تاک: مو (۳) لاف: ادعا (۴) جوهر: مایه
- ۴۴- «فکر شب» چه نوع اضافه ای است؟
- (۱) استعاری (۲) تشبیهی (۳) تخصیصی (۴) توضیحی
- ۴۵- در بیت «پیش از این برفتگان افسوس می خوردند خلق، می خوردند افسوس در ایام ما بر زندگان» چه آرایه ادبی مشهود است؟
- (۱) تکریر (۲) تشخیص (۳) تصدیر (۴) تسجیع
- ۴۶- «چهره امروزی» چه نوع اضافه ای است؟
- (۱) استعاری (۲) تخصیصی (۳) تشبیهی (۴) توضیحی
- ۴۷- کدام گزینه زیر از مفهوم بیت «دورستان را به احسان یاد کردن همت است، ونه هر نخلی به پای خود ثمر می افکند» استنباط می شود؟
- (۱) نتیجه عمل (۲) با نیک به یاد آوردن (۳) احسان کردن (۴) صله رحم
- ۴۸- کدام گزینه مفهوم و جمع واژه «لثیم» می باشد؟
- (۱) بزرگوار- لثیمان (۲) خسیس- لثیمان (۳) بزرگوار- لثام (۴) خسیس- لثام

- ۴۹- کدام خصیصه از ویژگیهای سبک هندی نیست؟
 (۱) لطافت اندیشه (۲) طباق (۳) تشخیص (۴) تجنیس
- ۵۰- در بیت «آبروی خویش به گوهر نمی دهیم، بخل بجا به همت حاتم برابر است» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تصدیق (۲) طباق (۳) تکریر (۴) تسجیع
- ۵۱- در بیت «به صبر مشکل عالم تمام بگشاید، که این کلید به هر قفل راست می آید» کدام آرایه ادبی به چشم می خورد؟
 (۱) استعاره (۲) مراعات نظیر (۳) ایهام (۴) لف و نشر
- ۵۲- «آیینۀ فردا» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) استعاری (۲) تخصیصی (۳) تشبیهی (۴) اقترانی
- ۵۳- همه گزینه های زیر دارای آرایه «طباق» هستند بجز گزینه:
 (۱) صبح نزدیک است در فکر شب تار خود است. (۲) در مقام حرف بربل مهر خاموشی زدن.
 (۳) عشرت امروز بی اندیشه فردا خوش است. (۴) گریه شمع از برای ماتم پروانه نیست.
- ۵۴- «خوان لثیمان» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) توضیحی (۲) استعاری (۳) تخصیصی (۴) تشبیهی
- ۵۵- نقش واژه های مشخص شده را در بیت «دل چو شد غافل ز حق، فرمان پذیر تن بود، می برد هر جا که خواهد اسب، خواب آلوده را» بیان کنید.
- (۱) مضاف، مسند (۲) مسند، مضاف (۳) مضاف، مضاف (۴) مسند، مسند
- ۵۶- جامی در سرودن مثنویهای خود از روش مثنوی پردازی کدام شاعر پیروی کرده است؟
 (۱) مولانا جلال الدین بلخی (۲) نظامی گنجوی (۳) فردوسی (۴) حافظ
- ۵۷- کدام گزینه گویای مفهوم بیت «مرا به هیچ مقامی نبود غیر تو کامی، طواف وسیعی که کردم به جستجوی تو کردم» است؟
 (۱) هیچ آرزویی نداشتم. (۲) فقط کامروایی تو را می خواستم.
 (۳) در هیچ مقامی درنگ نکردم. (۴) فقط در جستجوی تو بودم.
- ۵۸- مفهوم بیت «شعار کعبه چو دیدم سیاه دست تمنا، دراز جانب شعر سیاه موی تو کردم» در کدام گزینه بیان شده است؟
 (۱) وقتی پارچه ابریشمی کعبه را به رنگ سیاه دیدم، دست نیاز به سمت موی سیاه تو دراز کردم.
 (۲) وقتی که پوشش کعبه را به رنگ سیاه دیدم، به طرف موی سیاه تو دست دراز کردم.
 (۳) وقتی دیدم پوشش کعبه از لمس دستهای نیاز من سیاه شده است، من هم جانب موی سیاه تو دست دراز کردم.
 (۴) وقتی دیدم حاجیان در طواف کعبه شعار تمنا می دهند، دراز جانب شعر سیاه موی تو کردم.
- ۵۹- کدام گزینه جزء «هفت مثنوی» جامی نیست؟
 (۱) سلسله الذهب (۲) بهارستان (۳) سلامان و ابسال (۴) خردنامه اسکندری
- ۶۰- معنای کدام عبارت صحیح می باشد؟
 (۱) عرفات: موقف حاجیان در روز نهم ذی الحجه (۲) منی: محلی در کوهستان های غربی مکه
 (۳) مر: صخره ای بلند در دامنه کوه ابوقبیس (۴) صفا: تپه ای در فاصله ۴۲۰ متری مرو
- ۶۱- «جامی» را چه نام داده اند؟
 (۱) علم الشعرا (۲) ملک الشعرا (۳) کثیر الشعرا (۴) خاتم الشعرا

- ۶۲- نفحات الانس اثر کیست؟
 (۱) کمال الدین حسین خوارزمی (۲) سعد الدین وراوینی
 (۳) رشید الدین میبدی (۴) عبدالرحمن جامی
- ۶۳- «شعار» در بیت «شعار کعبه چو دیدم سیاه دست تمنا، دراز جانب شعر سیاه موی تو کردم» به چه معنایی به کار رفته است؟
 (۱) زیردامنی (۲) لباس رویی (۳) پوشش کعبه (۴) پرچم کعبه
- ۶۴- «بهارستان» نوشته کیست و به تقلید از چه کسی نوشته شده است؟
 (۱) جامی - نظامی (۲) ابو عبدالرحمن سلیمی - سعدی
 (۳) جامی - سعدی (۴) سعدی - ابو عبدالرحمن سلیمی
- ۶۵- «خاتم الشعرا» لقب کدام شاعر است؟
 (۱) جامی (۲) سعدی (۳) حافظ (۴) شهریار
- ۶۶- در مصراع «فتاده اهل منی در پی منی و مقاصد» مفهوم لغات «منی» و «منی» کدام است؟
 (۱) آرزو - نام محلی درمکه (۲) نام محلی درمکه - آرزو
 (۳) مرگ - صخره ای در دامنه کوه ابوقبیس (۴) صخره ای در دامنه کوه ابوقبیس - مرگ
- ۶۷- کدام یک از کتابهای زیر، جزء آثار جامی است؟
 (۱) جام جهان بین (۲) نفحات الانس (۳) انس التائبین (۴) کنز الحقائق
- ۶۸- با توجه به لغات «منی - منی» در بیت «فتاده اهل منی در پی منی و مقاصد، چو جامی از همه فارغ من آرزوی تو کردم» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) جناس ناقص (۲) استعاره (۳) تمثیل (۴) ایهام
- ۶۹- کدام یک از اضافه های زیر اقترانی است؟
 (۱) زلف سخن (۲) خزانه غیب (۳) دست تمنا (۴) خوان لثیمان
- ۷۰- کدام گزینه «محل قربانی» در سرزمین عربستان می باشد؟
 (۱) عرفات (۲) منی (۳) صفا (۴) مروه
- ۷۱- با توجه به واژه «حلقه» در مصراع اول و دوم بیت «چو حلقه در کعبه به صد نیاز گرفتم، دعای حلقه گیسوی مشکبوی تو کردم» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) ایهام (۲) تضاد (۳) جناس (۴) سجع
- ۷۲- «جامی» از شعرای کدام سبک ادبی است؟
 (۱) خراسانی (۲) عراقی (۳) هندی (۴) بازگشت
- ۷۳- در بیت «چو حلقه در کعبه به صد نیاز گرفتم، دعای حلقه گیسوی مشکبوی تو کردم» چه صنعتی وجود دارد؟
 (۱) سجع (۲) ایهام (۳) جناس تام (۴) استعاره
- ۷۴- بین کلمات «شعر و شعار» چه نوع جناسی برقرار است؟
 (۱) اشتقاق (۲) تام (۳) ناقص (۴) مرکب
- ۷۵- غزل «یاد روی تو» به طور کلی دارای چه نوع مضمونی است؟
 (۱) غنایی (۲) حماسی (۳) عرفانی (۴) تعلیمی

- ۷۶- «شعارکعبه» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تخصیصی (۲) اقترانی (۳) توضیحی (۴) تشبیهی
- ۷۷- مفهوم بیت «به کعبه رفتم وز آنجا هوای کوی تو کردم، جمال کعبه تماشا به یاد روی تو کردم» کدام است؟
 (۱) انجام مراسم حج (۲) دیدن خانه خدا
 (۳) خدا را دردل احساس کردند (۴) رفتن به خانه خدا
- ۷۸- «روی دل» و «حلقه گیسوی» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟
 (۱) بیانی - توضیحی (۲) تشبیهی - استعاری
 (۳) استعاری - تشبیهی (۴) توضیحی - بیانی
- ۷۹- در بیت «شعار کعبه چو دیدم سیاه دست تمنا، دراز جانب شعر سیاه موی تو کردم» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تسجیع (۲) تجنیس (۳) ترصیع (۴) تشبیه
- ۸۰- کدام گزینه از آثار جامی نمی باشد؟
 (۱) یوسف و زلیخا (۲) بهارستان (۳) تحفه الابرار (۴) اسکندرنامه
- ۸۱- «حلقه در» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تشبیهی (۲) تخصیصی (۳) استعاری (۴) توضیحی
- ۸۲- «گیسوی مشکبوی» و «جمال کعبه» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟
 (۱) استعاری - وصفی (۲) اقترانی - توضیحی
 (۳) توضیحی - اقترانی (۴) وصفی - استعاری

پاسخنامه سؤالات طبقه‌بندی شده صائب تبریزی و جامی

۱- گزینه ۴	۲۹- گزینه ۴	۵۷- گزینه ۳
۲- گزینه ۳	۳۰- گزینه ۳	۵۸- گزینه ۲
۳- گزینه ۴	۳۱- گزینه ۴	۵۹- گزینه ۲
۴- گزینه ۴	۳۲- گزینه ۱	۶۰- گزینه ۱
۵- گزینه ۳	۳۳- گزینه ۳	۶۱- گزینه ۴
۶- گزینه ۳	۳۴- گزینه ۱	۶۲- گزینه ۴
۷- گزینه ۱	۳۵- گزینه ۲	۶۳- گزینه ۳
۸- گزینه ۲	۳۶- گزینه ۳	۶۴- گزینه ۳
۹- گزینه ۱	۳۷- گزینه ۳	۶۵- گزینه ۱
۱۰- گزینه ۲	۳۸- گزینه ۲	۶۶- گزینه ۲
۱۱- گزینه ۱	۳۹- گزینه ۱	۶۷- گزینه ۲
۱۲- گزینه ۱	۴۰- گزینه ۳	۶۸- گزینه ۱
۱۳- گزینه ۴	۴۱- گزینه ۱	۶۹- گزینه ۳
۱۴- گزینه ۳	۴۲- گزینه ۳	۷۰- گزینه ۲
۱۵- گزینه ۳	۴۳- گزینه ۱	۷۱- گزینه ۳
۱۶- گزینه ۱	۴۴- گزینه ۱	۷۲- گزینه ۲
۱۷- گزینه ۳	۴۵- گزینه ۱	۷۳- گزینه ۳
۱۸- گزینه ۲	۴۶- گزینه ۳	۷۴- گزینه ۱
۱۹- گزینه ۲	۴۷- گزینه ۴	۷۵- گزینه ۳
۲۰- گزینه ۳	۴۸- گزینه ۲	۷۶- گزینه ۳
۲۱- گزینه ۴	۴۹- گزینه ۴	۷۷- گزینه ۳
۲۲- گزینه ۳	۵۰- گزینه ۲	۷۸- گزینه ۳
۲۳- گزینه ۱	۵۱- گزینه ۲	۷۹- گزینه ۲
۲۴- گزینه ۱	۵۲- گزینه ۳	۸۰- گزینه ۴
۲۵- گزینه ۴	۵۳- گزینه ۴	۸۱- گزینه ۲
۲۶- گزینه ۱	۵۴- گزینه ۳	۸۲- گزینه ۴
۲۷- گزینه ۱	۵۵- گزینه ۴	
۲۸- گزینه ۱	۵۶- گزینه ۲	

نکات کلیدی درس نصرالله فلسفی - یعقوب لیث و عنصرالمعالی کیکاووس

- * **یعقوب لیث:** پسر رویگری در سیستان بود که از سال ۲۵۴ تا ۲۶۵ هجری سلطنت کرد و در خوزستان درگذشت. (اضافه بنوت)
- * **خوارج:** گروه خروج کرده در جنگ صفین، به علت رضا دادن حضرت علی به حکمیت در این جنگ. (قاتل علی «ع» از خوارج بود)
- * **فضل سهل:** یکی از برمکیان. (اضافه بنوت)
- * **ابومسلم:** سردار ایرانی که در خراسان بر بنی امیه خروج کرد و خلیفه اموی را برانداخت، وی مؤسس خلافت عباسی بود و در سال ۱۳۷ ه.ق توسط منصور خلیفه کشته شد.
- * **برامکه:** از خاندانهای معروف ایرانی در دوره عباسی.
- * **معتد عباسی:** پسر متوکل و پانزدهمین خلیفه عباسی که تا ۲۷۹ ه.ق خلافت داشت.
- * **ی در «مردی»:** حاصل مصدر
- * **تواریخ:** جمع «تاریخ»
- * **رسائل:** جمع «رساله»
- * **نکردی:** (نمی کرد) «ی» در این جا نشانه استمرار است.
- * **همی رفت:** (می رفت) «ی» در این جا نشانه استمرار است.
- * **دَدگان:** جمع «دَد»
- * **اندر:** در گذشته واژه «در» به این صورت بکار می رفته است.
- * **ازدردوستی درآمدن:** ترکیب کنایی (دوست شدن)
- * **وعده های بسیار کردن:** ترکیب کنایی (قولهای فراوان دادن)

سوالات طبقه‌بندی شده نصرالله فلسفی - یعقوب لیث و عنصرالمعالی کیکاووس

- ۱- «برمکیان» چه کسانی بودند؟
 (۱) از خاندانهای محتشم ایرانی دردوره اموی
 (۲) وزرای بنی عباس
 (۳) از خاندانهای محتشم ایرانی دردوره عباسی
 (۴) خاندانی ایرانی که در بغداد حکومت می کردند.
- ۲- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) رذائل: جمع رذیله
 (۲) حدائق: جمع حدیقه
 (۳) سحره: جمع ساحر
 (۴) خوارج: جمع خرج
- ۳- کدام گزینه درست نیست؟
 (۱) غدر: مکر و حیله
 (۲) صبحکم الله: صبح به خیر
 (۳) طبق: مشک آب
 (۴) دیوانی: دولتی
- ۴- مبنای نشاندهنده علاقمندی یعقوب لیث به زبان فارسی چیست؟
 (۱) عدم توجه به شاعری تازی
 (۲) اعطای صله به شعرای پارسی گوی
 (۳) نوشتن نامه های دیوان به زبان پارسی
 (۴) عدم استفاده ازواژه های تازی در زبان
- ۵- کدام مورد، از تألیفات استاد نصرالله فلسفی نمی باشد؟
 (۱) تاریخ روابط سیاسی ایران واروپا
 (۲) اصول تعلیم و تربیت
 (۳) درباره زندگی واندیشه محمد غزالی
 (۴) زندگانی شاه عباس اول
- ۶- معنی عبارت «وقع نهادن» چیست؟
 (۱) اهمیت ندادن
 (۲) وقوع پیدا نکردن
 (۳) حادث نشدن
 (۴) قراردادن
- ۷- یعقوب لیث عبارت «میان من و تو جزاین شمشیر نیست» را خطاب به چه کسی بیان کرده و منظور اوچه بوده ؟
 (۱) خلیفه- با تو خواهم جنگید.
 (۲) خلیفه- با تو صلح خواهم کرد.
 (۳) رسول- در برابر تو تسلیم خواهم شد.
 (۴) رسول- با تو صلح خواهم کرد.
- ۸- نخستین شعر پارسی پس از استیلای عرب در زمان چه کسی سروده شده است؟
 (۱) یعقوب لیث
 (۲) شمس قیس رازی
 (۳) بابک خرم دین
 (۴) معتصم عباسی
- ۹- عمده ترین تألیف نصرالله فلسفی کدام است؟
 (۱) زندگی شاه عباس اول
 (۲) دوره کامل تاریخ ایران
 (۳) اصول تعلیم و تربیت
 (۴) تاریخ روابط سیاسی ایران واروپا در عهد صفویه
- ۱۰- نوع «ی» درواژه «مردی» کدام است؟
 (۱) یای معرفه
 (۲) یای لیاقت
 (۳) یای نسبت
 (۴) یای حاصل مصدر
- ۱۱- قابوسنامه متعلق به چه قرنی است؟
 (۱) یک و دو
 (۲) سه و چهار
 (۳) چهار و پنج
 (۴) شش و هفت
- ۱۲- واژه های «مجرد» و «بازوداد» را در عبارت «این مرد مجرد از آن چاه آبی بخورد وبازوداد» معنی کنید.
 (۱) تنها- تکیه داد
 (۲) تنها- کمک کرد
 (۳) فقیر- تکیه داد
 (۴) فقیر- کمک کرد
- ۱۳- قابوسنامه نمودار چیست ، در کدام دوره؟
 (۱) تمدن اسلامی - پیش از مغول
 (۲) تمدن غربی - پس از مغول
 (۳) تمدن اسلامی - پیش از تیموریان
 (۴) تمدن غربی - پس از تیموریان

- ۱۴- واژه «صوفی» در عبارت «دو صوفی» به چه معناست؟
 (۱) گدا (۲) درویش (۳) جهانگرد (۴) عارف
- ۱۵- مفهوم عبارت «زکس نیندیشیدی» کدام است؟
 (۱) به کسی جز خودش فکر نمی کرد (۲) کسی را نمی ترساند.
 (۳) از کسی مشورت نمی پذیرفت (۴) از کسی نمی ترسید
- ۱۶- «ی» در افعال «نکردی» و «پرسیدی» نشانه چیست؟
 (۱) نکره- نکره (۲) استمرار- استمرار (۳) نکره- استمرار (۴) استمرار- نکره
- ۱۷- موضوع کتاب «قابوسنامه» چیست؟
 (۱) تعلیمی (۲) اخلاقی (۳) عرفانی (۴) اجتماعی
- ۱۸- مصحح «قابوسنامه» دردوره اخیر چه کسی بوده است؟
 (۱) دکتر محمد رضا شفیعی کدکنی (۲) دکتر غلامحسین یوسفی
 (۳) دکتر سید عباس محمد زاده رضایی (۴) دکتر مه دخت پورخالقی چترودی
- ۱۹- عبارت «بازو دادن» کنایه از چیست؟
 (۱) تکیه دادن (۲) شکست خوردن (۳) زورآزمایی کردن (۴) تسلیم شدن
- ۲۰- واژه «مجرد» را در عبارت «شنیدم که وقتی دوصوفی به هم می رفتند یکی مجرد بود» معنا کنید.
 (۱) یکه و تنها (۲) غریب (۳) عاری از مال دنیا (۴) بدون زن و فرزند
- ۲۱- عنصر المعالی «قابوسنامه» نوشته کیست، برای چه کسی نوشته شده و در چند باب؟
 (۱) عنصرالمعالی- پسرش- ۴۲ باب (۲) یعقوب لیث- پسرش- ۴۴ باب
 (۳) یعقوب لیث- پسرش- ۴۲ باب (۴) عنصرالمعالی- پسرش- ۴۴ باب
- ۲۲- مفهوم عبارت «مفلس دژرویین است» کدام است؟
 (۱) آدم فقیر، رویین است. (۲) آدم فقیر برج وبارویی است که نمی توان فتحش کرد.
 (۳) آدم فقیر برج وبارویی است که می توان فتحش کرد. (۴) آدم رویین، فقیر است.
- ۲۳- ی در واژگان «نکردی» و «پرسیدی» از چه نوع است؟
 (۱) ضمیر (۲) یای خطاب (۳) ماضی استمراری (۴) یای تمنا
- ۲۴- مفهوم جمله «یکی مجرد بودوبا یکی پنج دینار» چیست؟
 (۱) یکی زن نداشت و یکی پنج دینار داشت. (۲) یکی عارف بود و دیگری پنج دینار داشت.
 (۳) یکی پول نداشت و یکی پنج دینار داشت. (۴) یکی تنها بود و پنج دینار داشت.
- ۲۵- قابوسنامه به کدام نثر نوشته شده است؟
 (۱) مرسل (۲) فنی (۳) مصنوع (۴) دانشگاهی
- ۲۶- معنی واژه «یارستن» چیست؟
 (۱) یاری دادن (۲) کوشیدن (۳) جرات کردن (۴) یاری گرفتن

پاسخنامه سؤالات طبقه‌بندی شده نصرالله فلسفی - یعقوب لیث و عنصرالمعالی کیکاووس

۱ - گزینه ۱	۱۴ - گزینه ۲
۲ - گزینه ۴	۱۵ - گزینه ۴
۳ - گزینه ۳	۱۶ - گزینه ۲
۴ - گزینه ۳	۱۷ - گزینه ۱
۵ - گزینه ۳	۱۸ - گزینه ۲
۶ - گزینه ۱	۱۹ - گزینه ۱
۷ - گزینه ۱	۲۰ - گزینه ۱
۸ - گزینه ۱	۲۱ - گزینه ۴
۹ - گزینه ۱	۲۲ - گزینه ۲
۱۰ - گزینه ۴	۲۳ - گزینه ۳
۱۱ - گزینه ۳	۲۴ - گزینه ۳
۱۲ - گزینه ۳	۲۵ - گزینه ۱
۱۳ - گزینه ۱	۲۶ - گزینه ۳

نکات کلیدی درس آیت الله مطهری - عرفان و تصوف، شمس تبریزی و عبدالله انصاری

- * علم عرفان دو جنبه دارد: فرهنگی و اجتماعی.
- * تفاوت عرفا با سایرین: هم دارای طبقه فرهنگی هستند و هم فرقه اجتماعی.
- * عرفا: عنوان فرهنگی اهل عرفان را گویند.
- * متصوفه: عنوان اجتماعی اهل عرفان را گویند.
- * عرفان به عنوان یک دستگاه علمی و فرهنگی شامل دو بخش عملی و نظری است.
- * بخش عملی عرفان (علم سیروسلوک): قسمتی است که روابط و وظایف انسان را با خودش و با جهان و با خدا بیان می کند. (مانند اخلاق)
- * بخش نظری عرفان: قسمتی است که به تفسیر هستی پرداخته و درباره خدا و جهان و انسان بحث می کند. (مانند فلسفه)
- * تفسیر هستی: تفسیر خدا و جهان و انسان.
- * توحید عارف: یعنی جز خدا هرچه هست «نمود» است نه «بود». (جز خدا هیچ نیست)
- * تفاوت های عرفان و اخلاق:
- الف - عرفان درباره روابط انسان با خودش، جهان و خدا بحث می کند، درحالی که بین سیستم های اخلاقی فقط اخلاق مذهبی درباره روابط با خدا بحث می کند.
- ب - سیروسلوک عرفانی پویا و متحرک است (دیالکتیک) ولی اخلاق ساکن است.
- ج - عناصر روحی عرفانی وسیع و گسترده بوده ولی عنار روحی اخلاقی محدود به معانی و مفاهیمی است که غالباً آنها را می شناسند.
- * فلسفه: عبارت است از علمی که در آن انسان جهانی شود عقلی، شبیه جهان عینی.
- * تفاوت عرفان و فلسفه:
- علم عرفان می خواهد به حقیقت هستی که خداست برسد ولی علم فلسفه می خواهد جهان را فهم کند یعنی حد اعلای کمال انسان را دراین می بیند که جهان را آنچنان که هست با عقل خود دریابد.
- * ابزار فیلسوف، عقل و منطق و استدلال است ولی ابزار عارف، دل و مجاهده و تصفیه و تهذیب و حرکت و تکاپو درباطن است.
- * نظریه های گروه های مختلف در رابطه با عرفا:
- الف - محدثان و فقهای اسلامی: این گروه معتقدند، عرفان ربطی به اسلام ندارد و استناد عرفا به کتاب و سنت، عوام فریبی و برای جلب قلوب مسلمانان است، آنها عملاً پای بند اسلام نیستند.
- ب - متجددان عصر حاضر: این گروه به دلیل عدم رابطه مناسب با اسلام معتقدند عرفان نهضتی بوده از سوی ملل غیرعرب برضد اسلام و عرب درزیر سرپوشی از معنویت.
- ج - بی طرف ها: از نظر این گروه، در عرفان و تصوف خصوصاً عرفان عملی بدعت ها و انحرافات زیادی وجود دارد که با کتاب الله و سنت معتبر مغایرت دارد.

* **متکلمین:** کسانی که حقیقت اشیاء را از روی دلیل و برهان و با مطابقت با شرع درک می کنند.

* از مهمترین موارد اختلافی عرفا و فقها، مساله شریعت و طریقت و حقیقت است.

* **عقیده عرفا در رابطه با مساله شریعت و طریقت و حقیقت:** همه راه ها به خدا منتهی می شوند و همه مصالح و حقایق، موجباتی هستند که انسان را به سوی خدا سوق می دهند.

* **عقیده عرفا در رابطه با مساله شریعت و طریقت و حقیقت:** مصالح و حقایق، اموری هستند که انسان را به سعادت، یعنی حداعلای استفاده از مواهب مادی و معنوی می رسانند.

* عرفا معتقدند باطن شریعت «راه» است و آن را «طریقت» می نامند و پایان راه «حقیقت» است یعنی «توحید»، در نتیجه عارف به سه چیز معتقد است:

الف- شریعت: وسیله یا پوسته ای برای طریقت (ظاهر)

ب- طریقت: وسیله یا پوسته ای برای حقیقت (باطن)

ج- حقیقت: (باطن باطن)

* فقها مقررات اسلامی را درسه بخش خلاصه می کنند:

الف- اصول عقاید که کلام عهده دارآن است: یعنی ایمان و اعتقاد تزلزل ناپذیر انسان از راه عقل (مربوط به عقل و فکر)

ب- اخلاق که علم اخلاق عهده دارآن است: یعنی بیان وظایف انسان از نظر فضایل و رذائل اخلاقی (مربوط به نفس و ملکات و عادات نفسانی)

ج- احکام که فقه عهده دارآن است: یعنی اعمال و رفتار خارجی انسان (مربوط به اعضاء و جوارح)

* **«طایر قدس» و «خضر»:** واژه هایی هستند که عرفا انسان کاملی را که باید همراه «نوسفران» باشد به آنها نسبت می دهند.

* **عرفا:** جمع «عارف»

* **ادبا:** جمع «ادیب»

* **شعرا:** جمع «شاعر»

* **فرق:** جمع «فرقه»

* **متکلمین:** جمع «متکلم»

* **ترک مکن:** فعل مرکب

* **فضایل:** جمع «فضیلت»

* **شوون:** جمع «شان»

* **مصالح:** جمع «مصلحت»

* **مواهب:** جمع «موهبت»

* **فضائل:** جمع «فضیلت»

* **رذائل:** جمع «رذیله»

* **جوارح:** جمع «جارحه»

- * را در «درویش را عقده می شد» بدل از حرف اضافه است.
- * عقیق: سنگی گرانبها که نگین انگشتر کنند.
- * نگین انگشتری: اضافه تخصیصی
- * کسی که او بوی معنی یافته باشد، چنان خورد چیزی؟: استفهام انکاری
- * جبار: اسم مبالغه
- * در مصراع «دُر از دریا جوی نه از جوی»، دو صنعت جناس تام (بین دو کلمه جوی) و تشبیه (جوانمرد به دریا و بخیل به جوی) وجود دارد.
- * آر: فعل امر
- * بین سه واژه مگسی، خسی و کسی صنعت سجع مُطَرَف و بین دو واژه خسی و کسی سجع متوازی وجود دارد.
- * بین دو واژه نیک و شوم و بین دو واژه معصیت و طاعت صنعت طباق یا تضاد وجود دارد.
- * «الف» در دو واژه نیکا و شوما برای مبالغه است.

سوالات طبقه‌بندی شده آیت الله مطهری - عرفان و تصوف، شمس تبریزی و عبدالله انصاری

- ۱- استاد شهید مطهری از محضر کدام شخصیت زیر بهره نبرده است؟
 - (۱) آیت الله سید محمد حسین طباطبائی
 - (۲) آیت الله سید حسین بروجردی
 - (۳) آیت الله سید روح الله الموسوی الخمینی
 - (۴) آیت الله شیخ عباس واعظ طبسی
- ۲- اصطلاح عرفانی «شهود» به چه معناست؟
 - (۱) وصلت و دیدار خدا
 - (۲) دیدن و درک کردن
 - (۳) گواهی دادن
 - (۴) شاهد گرفتن
- ۳- عرفان نظری کدامیک از موارد زیر را تفسیر می‌کند؟
 - (۱) عمل
 - (۲) قوانین اخلاقی
 - (۳) فرهنگی
 - (۴) هستی
- ۴- کدام بخش عرفان روابط و وظائف انسان را با خودش، جهان و خدا بیان می‌کند؟
 - (۱) دینی
 - (۲) عملی
 - (۳) فرهنگی
 - (۴) نظری
- ۵- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح است؟
 - (۱) اباحت: مباح شمردن
 - (۲) منبع: ناروا
 - (۳) جوارح: جراحتها
 - (۴) انانیت: افسارگسیختگی
- ۶- مفرد واژگان «ملکات، رذایل، جوارح» به ترتیب کدام است؟
 - (۱) ملک، رذیله، جارح
 - (۲) ملکوت، رذل، جارحه
 - (۳) ملکه، رذیله، جارحه
 - (۴) ملکوت، رذیله، جارح
- ۷- مفرد کدام واژه زیر صحیح است؟
 - (۱) مقاصد: مقصد
 - (۲) واضعین: وضع
 - (۳) ایادی: اید
 - (۴) جوارح: جراح
- ۸- عنوان اجتماعی اهل عرفان چیست؟
 - (۱) محدثان
 - (۲) متصرفه
 - (۳) متکلمین
 - (۴) عرفا
- ۹- کدام عمل در دامن فرهنگ اسلامی زاده شده و تکامل یافته است؟
 - (۱) فنون
 - (۲) عرفان
 - (۳) ریاضیت
 - (۴) فلسفه
- ۱۰- کدام گزینه زیر از تألیفات آیت الله مطهری نمی‌باشد؟
 - (۱) آشنایی با علوم اسلامی
 - (۲) خدمات متقابل اسلام و ایران
 - (۳) نهضت های اسلامی در صد سال اخیر
 - (۴) ۲۳ سال
- ۱۱- کدام گزینه زیر در رابطه با عقاید عرفا نادرست است؟
 - (۱) از نظر عارف کنه و حقیقت هستی خداوند است و هدف او رسیدن به این حقیقت است.
 - (۲) عارف در پی آن است تا انسان به صورت جهانی عقلانی که شبیه به جهان عینی است متحول شود.
 - (۳) از نظر عارف کمال انسان در این است که در ذهن خویش صرفاً تصویری از هستی نداشته باشد.
 - (۴) عرفا در بخش عقاید مدعی هستند پرده‌هایی میان آنان و حقایق وجود دارد که باید برداشته شود.
- ۱۲- تقسیم عرفان به بخش عملی و نظری بر چه اساسی انجام پذیرفته است؟
 - (۱) فرهنگی، اجتماعی
 - (۲) علمی، اجتماعی
 - (۳) علمی، فرهنگی
 - (۴) دینی، فرهنگی

۱۳- «متکلمین» چه کسانی هستند؟

- (۱) کسانی که به واسطه الهامات غیبی تکلم می نمایند.
 - (۲) کسانی که دارای صفات راسخ نفسانی بوده و از اولیاء الهی می باشد.
 - (۳) کسانی که قدرت تکلم و نفوذ کلام خاص دارند.
 - (۴) کسانی که حقیقت اشیاء را از روی دلیل و برهان و با ملاحظه و مطابقه با شرع ادراک می کنند.
- ۱۴- عبارت «طایر قدس» در بیت «همت بدرقه راه کن ای طایر قدس، که دراز دست است ره مقصد و من نوسفر» چه مفهومی دارد؟

- (۱) پرندۀ مقدس (۲) انسان کامل (۳) پیر و مرشد (۴) سالک راه حقیقت

۱۵- با توجه به مقاله «عرفان و تصرف» مفهوم «توحید عارف» در کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) توحید عارف یعنی موجود حقیقی منحصر به خدا نیست.
 - (۲) با توحید مردم عامی و حتی با توحید فیلسوف یکی است.
 - (۳) توحید عارف یعنی رسیدن به مرحله جز خدا هیچ ندیدن.
 - (۴) از نظر عرفان رسیدن به توحید، کار عقل و اندیشه است.
- ۱۶- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح است؟
- (۱) جوارح: زخمها (۲) نیل: فهمیدن (۳) ملکات: فرشتگان (۴) انانیت: تکبر

۱۷- گزینه صحیح در رابطه با عرفا کدام است؟

- (۱) عرفا تنها یک طبقه فرهنگی هستند و به عنوان یک فرقه اجتماعی تلقی نمی شوند.
- (۲) عرفا و متصرفه یک انشعاب مذهبی در اسلام محسوب نمی شوند.
- (۳) عارف حقیقی هیچ امتیاز ظاهری با دیگران ندارد.
- (۴) عرفان در بخش عملی و نظری است.

۱۸- مفهوم واژه «تقیه» کدام است؟

- (۱) پرهیز تقوا پیشه ساختن
 - (۲) بنا بر مصالح خود به دیگران دروغ گفتن
 - (۳) داد و فریاد به راه انداختن
 - (۴) دیگران را با وعده دروغ، فریفتن
- ۱۹- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) به سردرآمدن: پایان
 - (۲) عجب: شگفتی
 - (۳) ملکات: صفات راسخ نفسانی
 - (۴) قائم بالذات: وابسته به غیر
- ۲۰- مفرد کدام کلمه نادرست است؟

- (۱) رذائل: رذل (۲) ملکات: ملکه (۳) جوارح: جارحه (۴) خوارج: خارجی

۲۱- بر اساس دیدگاه عرفانی، قله منبع انسانیت چه نام دارد؟

- (۱) تصوف (۲) سیر و سلوک (۳) اخلاق (۴) توحید

۲۲- عرفان عملی مانند کدامیک از موارد زیر است؟

- (۱) فلسفه (۲) فقه و مبانی (۳) اصول (۴) اخلاق

- ۲۳- اهل عرفان را از نظر فرهنگی چه نام نهاده اند؟
 (۱) عرفا (۲) محدثان (۳) متکلمین (۴) متصوفه
- ۲۴- مراحل سلوک، به ترتیب کدام است؟
 (۱) شریعت، حقیقت، طریقت (۲) طریقت، حقیقت، شریعت
 (۳) شریعت، طریقت، حقیقت (۴) طریقت، شریعت، حقیقت کامل
- ۲۵- از دیدگاه کدام گروه روح انسان مانند خانه ای است که باید با یک سلسله زیورها و زینت ها مزین و آراسته گردد؟
 (۱) عرفا (۲) فلاسفه (۳) اخلاقیون (۴) الهیون
- ۲۶- چه گروهی معتقد به وجود مراحل و مراتب ماورای عقل برای انسان هستند؟
 (۱) فقها (۲) مفسرین (۳) عرفا (۴) متکلمین
- ۲۷- ابزاریلسوف کدام است؟
 (۱) تهذیب (۲) مجاهده (۳) حرکت (۴) عقل
- ۲۸- در کدام علم زیر صحبت از فضایی مانند راستی و درستی است؟
 (۱) فلسفه (۲) اخلاق (۳) علم (۴) مبادی و اصول
- ۲۹- کدام مورد زیر از دیدگاه فیلسوف الهی مردود است؟
 (۱) اصالت خدا و غیر خدا (۲) واجب الوجود قائم بالذات است
 (۳) غیر خدا قائم بالغیر است (۴) وجود غیر خدا در برابر خدا
- ۳۰- خدا را از دیدگاه فلاسفه الهی توصیف کنید.
 (۱) اصالت دارد واجب الوجود است. (۲) ممکن الوجود و قائم بالذات است.
 (۳) واجب الوجود و قائم به غیر است. (۴) معلول واجب الوجود و قائم بالذات است.
- ۳۱- کدام اصطلاح زیر از دیدگاه عرفا، انسان کامل بشمار می رود؟
 (۱) مسیحا (۲) رهرو (۳) خضر (۴) هادی
- ۳۲- در کدام بخش از عرفان، عرفا و فقها متفق القولند که مقررات و احکام اسلامی مبنی بر یک سلسله حقایق و مصالح است؟
 (۱) شریعت (۲) حقیقت (۳) طریقت (۴) معرفت
- ۳۳- طریقت وسیله ای است برای
 (۱) شریعت (۲) معرفت (۳) حقیقت (۴) تصرف
- ۳۴- دیدگاه عرفا در کدام بخش به «با من باطن» تعبیر شده است؟
 (۱) معرفت (۲) حقیقت (۳) شریعت (۴) طریقت
- ۳۵- علم اخلاق، کدامیک از موارد زیر را درست می داند؟
 (۱) عمل اخلاق، علمی پویا و متحرک است. (۲) روح انسان مانند گیاه و کودک است.
 (۳) علم اخلاق، علمی فرهنگی و اجتماعی است. (۴) روح انسان، مانند خانه ای است.
- ۳۶- کدام یک از گزینه های زیر از دیدگاه مخالفان عرفا، کفر و الحاد است؟
 (۱) توحید ذاتی (۲) توحید عملی (۳) توحید عارف (۴) توحید نظری

- ۳۷- باطن شریعت چیست؟
 (۱) راه (۲) حقیقت (۳) معرفت (۴) کمال
- ۳۸- کدامیک از موارد زیر از جمله موارد اختلافی عرفا و غیرعرفاست؟
 (۱) عقل، فکر، نفس (۲) نفس، شریعت، احکام
 (۳) شریعت، طریقت، حقیقت (۴) عرفان، منطق، حقیقت
- ۳۹- از دیدگاه فقها کدام بخش زیر مربوط به عادات نفسانی می باشد؟
 (۱) احکام (۲) اخلاق (۳) عرفان (۴) اصول
- ۴۰- کدام استدلال مانند مطالبی است که از زبان دیگر ترجمه نشده است؟
 (۱) فلسفی (۲) علمی (۳) عقلی (۴) عرفانی
- ۴۱- ابزار عارف کدام است؟
 (۱) عقل (۲) تصفیه (۳) منطق (۴) استدلال
- ۴۲- ازدیدگاه فقها، کدام بخش مربوط به اعمال و رفتار خارجی انسان است؟
 (۱) احکام (۲) اصول (۳) اخلاق (۴) عرفان
- ۴۳- براساس کدام دیدگاه «حداعلای کمال انسان این است که جهان را آنچنان که هست با عقل خود دریابد» می باشد؟
 (۱) عرفان (۲) فلسفه (۳) اخلاق (۴) تصرف
- ۴۴- عرفان در بخش نظری، مانند کدام عمل است؟
 (۱) فلسفه الهی (۲) توحید عملی (۳) توحید نظری (۴) فلسفه اخلاقی
- ۴۵- نام دیگر الهیون چیست؟
 (۱) متشرعین (۲) اخلاقیون (۳) عرفا (۴) فلاسفه
- ۴۶- کدام اصطلاح در عرفان برای افراد همراه با انسانهای کامل به کار می رود؟
 (۱) طایر قدس (۲) نوسفران (۳) خضر (۴) پیروان
- ۴۷- عرفان درتفسیر هستی مانند کدام علم است؟
 (۱) اخلاق (۲) فلسفه (۳) اصول (۴) مبانی و فقه
- ۴۸- بیت زیر دارای چند جمله است؟
 «ترک این مرحله بی همراهی خضرمکن، ظلمات است بترس ازخطر گمراهی»
 (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۴۹- واژه «خصم» به چه معناست؟
 (۱) دشمنی (۲) صاحب (۳) نفرت (۴) رقیب
- ۵۰- واژه «گداخته» در جمله «نگینی را دید گداخته» چه نوع صفتی است؟
 (۱) فاعلی (۲) مفعولی (۳) مطلق (۴) لیاقت
- ۵۱- مهمترین اثر شمس تبریزی کدام است؟
 (۱) شمس و طغرا (۲) دیوان شمس (۳) غزلیات شمس (۴) مقالات شمس

- ۵۲- چه کسی مرید «شمس» بود؟
 (۱) مولوی (۲) عطار (۳) بهاء ولد (۴) حسام الدین چلبی
- ۵۳- «فرونگریست» چه نوع فعلی است؟
 (۱) مرکب (۲) پیشوندی (۳) پسوندی (۴) مرکب ساده
- ۵۴- درجمله «خصمان را که فروخته بود بازطلبید» واژه «خصمان» به چه معنایی به کاررفته است؟
 (۱) فرومایگان (۲) دارندگان (۳) دشمنان (۴) ظالمان
- ۵۵- «اکل» چه نوع اسمی است؟
 (۱) فاعل (۲) مصدر (۳) مفعول (۴) معنی
- ۵۶- مفهوم عبارت «سماع را چه کند جسمانی» چیست؟
 (۱) سماع به درد جسم نمی خورد (۲) سماع برای تن پروران است
 (۳) تن پرور به سماع نیازی ندارد (۴) سماع برای جسم مفید است
- ۵۷- «بوی معنی» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تشبیهی (۲) اقترانی (۳) استعاری (۴) تخصیصی
- ۵۸- «مولانا» ابتدا مرید چه کسی بود؟
 (۱) شمس تبریزی (۲) عبید زاکانی (۳) ابوبکر تبریزی (۴) ابوالفرج رونی
- ۵۹- «خون» در عبارت «جامه آلوده دید ازخون» از نظردستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) نهاد (۲) مسند (۳) مفعول (۴) متمم
- ۶۰- عبارت «درویش راعقده یی شد» به چه معناست؟
 (۱) درویش دلگیر شد (۲) عقدۀ درویش باز شد
 (۳) درویش روی درهم کشید (۴) درویش پریشان شد
- ۶۱- «کلیات شمس» حاوی کدام آثار مولوی است؟
 (۱) ترجیعات (۲) غزلیات (۳) قصاید (۴) مثنویات
- ۶۲- در عبارت «ظلم اگر چه بسیار شود به سرآید، ظالم اگر چه جبار است به سردرآید»، ترکیب «به سرآید» و «به سردرآید» چه مفهومی دارند؟
 (۱) مغلوب شود، پایان پذیرد (۲) پایان پذیرد، از پا درمی آید
 (۳) آغاز می شود، سرش به سنگ می خورد (۴) پایان می پذیرد، منصرف می شود
- ۶۳- با توجه به شرح حال و آثارخواجه عبدالله انصاری گزینه نادرست کدام است؟
 (۱) مفسر، محدث، صوفی و شاعر قرن پنجم (۲) تألیف قلندرنامه محبت نامه
 (۳) مناجات نامه معروفترین اثر فارسی به نثر مسجع (۴) تألیف نفحات الانس من خضرات القدس
- ۶۴- در عبارت «جوانمرد چون دریاست و بخیل چون جوی، دژادریا جوی نه ازجوی» سومین جوی چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) اسم به معنی جویبار (۲) بن مضارع از مصدر جستجو کردن
 (۳) بن ماضی از مصدر جستن (۴) بن مضارع از مصدر جستن

- ۶۵- محل تولد و وفات خواجه عبدالله انصاری کدام شهر زیر است؟
 (۱) خراسان (۲) نیشابور (۳) هرات (۴) توس
- ۶۶- عبارت «به سر آمدن» به چه معناست؟
 (۱) تمام شدن (۲) با عجله آمدن (۳) خسته شدن (۴) با سرتعظیم کردن
- ۶۷- کدام گزینه جزء عناوین علمی خواجه عبدالله انصاری نیست؟
 (۱) مفسر (۲) محدث (۳) منجم (۴) صوفی
- ۶۸- مفهوم عبارت «سرنگون می شود» چیست؟
 (۱) به سر آید (۲) سر آید (۳) به سر در آید (۴) سر در آید
- ۶۹- مقصود از «پاینده خاموش» چه کسی است؟
 (۱) آرزومند خاموش (۲) جوانمرد متین (۳) مراد یافته آرام (۴) دارنده نادان
- ۷۰- کدامیک از آثار زیر از تألیفات خواجه عبدالله انصاری به صورت نثر مسجع است؟
 (۱) قلندرنامه (۲) مناجات نامه (۳) محبت نامه (۴) طبقات صوفیه
- ۷۱- با توجه به شرح حال و آثار خواجه عبدالله انصاری کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) تألیف طبقات صوفیه و مقالات (۲) تألیف قلندرنامه و محبت نامه (۳) مناجات نامه معروفترین اثر فارسی به او نثر سجع (۴) مفسر، محدث، صوفی و شاعر قرن پنجم
- ۷۲- نثر «مناجات نامه» خواجه عبدالله انصاری به چه صورت است؟
 (۱) مسجع (۲) مصنوع (۳) مرسل (۴) متوسل
- ۷۳- بین کلمات «نیکا» و «شوما» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تشخیص (۲) طباق (۳) ایهام (۴) تصدیر
- ۷۴- ترکیب «عجب آرد» کنایه از چیست؟
 (۱) جاهل (۲) بلند نظری (۳) حسد (۴) کبر
- ۷۵- در عبارت «دراز دریا جوی نه از جوی» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تصدیر (۲) تجنیس (۳) تسجیع (۴) تشخیص
- ۷۶- کدام گزینه از آثار خواجه عبدالله انصاری نیست؟
 (۱) محبت نامه (۲) قلندرنامه (۳) مناجات نامه (۴) طبقات صوفیه
- ۷۷- مفهوم عبارت «ظالم اگر جبار است به سر در آید» کدام است؟
 (۱) ظالم اگر چه زورگوست مغلوب می شود. (۲) ظالم اگر چه زورگوست به در دسر می افتد. (۳) ظالم اگر چه زورگوست را می شود. (۴) ظالم اگر چه زورگوست پشیمان می شود.

پاسخنامهٔ سوالات طبقه‌بندی شدهٔ آیت الله مطهری - عرفان و تصوف، شمس تبریزی و عبدالله انصاری

۱- گزینه ۴	۲۸- گزینه ۲	۵۵- گزینه ۱
۲- گزینه ۱	۲۹- گزینه ۴	۵۶- گزینه ۳
۳- گزینه ۴	۳۰- گزینه ۱	۵۷- گزینه ۳
۴- گزینه ۲	۳۱- گزینه ۳	۵۸- گزینه ۳
۵- گزینه ۱	۳۲- گزینه ۱	۵۹- گزینه ۴
۶- گزینه ۳	۳۳- گزینه ۳	۶۰- گزینه ۱
۷- گزینه ۱	۳۴- گزینه ۲	۶۱- گزینه ۲
۸- گزینه ۲	۳۵- گزینه ۴	۶۲- گزینه ۲
۹- گزینه ۲	۳۶- گزینه ۳	۶۳- گزینه ۴
۱۰- گزینه ۴	۳۷- گزینه ۱	۶۴- گزینه ۱
۱۱- گزینه ۲	۳۸- گزینه ۳	۶۵- گزینه ۳
۱۲- گزینه ۲	۳۹- گزینه ۲	۶۶- گزینه ۱
۱۳- گزینه ۴	۴۰- گزینه ۴	۶۷- گزینه ۳
۱۴- گزینه ۳	۴۱- گزینه ۲	۶۸- گزینه ۳
۱۵- گزینه ۳	۴۲- گزینه ۱	۶۹- گزینه ۳
۱۶- گزینه ۴	۴۳- گزینه ۲	۷۰- گزینه ۲
۱۷- گزینه ۴	۴۴- گزینه ۱	۷۱- گزینه ۲
۱۸- گزینه ۱	۴۵- گزینه ۱	۷۲- گزینه ۱
۱۹- گزینه ۳	۴۶- گزینه ۲	۷۳- گزینه ۲
۲۰- گزینه ۱	۴۷- گزینه ۲	۷۴- گزینه ۴
۲۱- گزینه ۴	۴۸- گزینه ۴	۷۵- گزینه ۲
۲۲- گزینه ۴	۴۹- گزینه ۲	۷۶- گزینه ۴
۲۳- گزینه ۱	۵۰- گزینه ۲	۷۷- گزینه ۱
۲۴- گزینه ۳	۵۱- گزینه ۴	
۲۵- گزینه ۳	۵۲- گزینه ۱	
۲۶- گزینه ۳	۵۳- گزینه ۲	
۲۷- گزینه ۴	۵۴- گزینه ۲	

نکات کلیدی درس رشید الدین میبدی

- * بشرحافی: از صوفیان معروف بغدادی که در ۲۲۷ه.ق درگذشته است.
- * تخفیف کردند: ماضی استمراری (تخیف می کردند)
- * مردی: «ی» حاصل مصدری
- * سحره: جمع «ساحر»
- * نعیم: جمع «نعمت»
- * «بهشت عرفان»، «حدائق مناجات» و «ریاض ذکر»: اضافه تشبیهی
- * «بهشت رضوان»: اضافه تخصیصی
- * دوست مهین: استعاره از خدای تعالی است.
- * ریاض: جمع «روضه»
- * فردا: کنایه از قیامت
- * ایمان بر چهار قسم است:
- الف: ایمانی که در دنیا به کار آید و در عقبی نه، چون ایمان منافقان.
- ب: ایمانی که در عقبی به کار آید و در دنیا نه، چون ایمان سحره فرعون.
- ج: ایمانی که نه در دنیا به کار آید نه در عقبی، چون ایمان فرعون در وقت معاینه عذاب و هلاک.
- د: ایمانی که هم در دنیا به کار آید هم در عقبی، و آن ایمان موحدان است و مخلصان، که ایشان را خدمت است بر سنت، و معرفت است بر مشاهدت، و یادگار است در حقیقت.

سوالات طبقه‌بندی شده رشید الدین میبدی

- ۱- کشف الاسرار اثر کیست؟
- ۱) خواجه عبدالله انصاری ۲) رشیدالدین میبدی
- ۳) خواجه رشید الدین فضل الله همدانی ۴) خواجهی کرمانی
- ۲- واژه «معاملت» به چه معناست؟
- ۱) اعمال عبادی واجب ۲) اعمال عبادی مستحب ۳) عدم انجام اعمال مکروه ۴) خواجهی کرمانی
- ۳- ایمانی که در عقبی به کارآید و نه در دنیا، ایمان چه کسانی است؟
- ۱) منافقان ۲) ساحران ۳) ذاکران ۴) موحدان
- ۴- «بهشت عرفان»، «بهشت رضوان» «ریاض ذکر» به ترتیب چه نوع اضافه ای است؟
- ۱) تخصیصی - تشبیهی - تخصیصی ۲) تشبیهی - تخصیصی - تشبیهی
- ۳) تخصیصی - تخصیصی - تشبیهی ۴) تشبیهی - تشبیهی - تخصیصی
- ۵- نهاد در جمله «از آنکه شیشه عشقم» کدام است؟
- ۱) م ۲) شیشه ۳) عشق ۴) محذوف
- ۶- مفهوم واژه «حافی» چیست؟
- ۱) گویا ۲) جرئت ۳) پابرهنه ۴) مشاهده گر
- ۷- در عبارت «چرا زاری نکردی تا تخفیف کردندی؟» نوع «ی» را مشخص کنید.
- ۱) شناسه ۲) بعید ۳) استمرار ۴) شرط
- ۸- کدام یک از ترکیبات زیر «اضافه تشبیهی» نیست؟
- ۱) ریاض ذکر ۲) حدایق مواصلت ۳) بوی وجد ۴) بساط مشاهدت
- ۹- «کشف الاسرار» درنوبت اول و دوم به شیوه و مشرب کدام گروه تفسیر شده است؟
- ۱) مفسران عادی - عارفان ۲) مفسران عادی - فلاسفه
- ۳) مفسران عادی - ادیبان ۴) مفسران عادی - عالمان
- ۱۰- مفهوم عبارت «اگر دیدارت بردیدار دوست میهن آمدی، خود چون بودی؟» چیست؟
- ۱) اگر بصیرت داشتی و می توانستی دوست برتر و بزرگتر ببینی چه می شد؟
- ۲) اگر چشمت به دیدار برترین و بزرگترین دوست می افتاد، چه حالی پیدا می کرد؟
- ۳) اگر دوست به تو عنایت و نظر می کرد، چه قدر خوشحال می شدی؟
- ۴) اگر چشم دیدن دوست را داشتی، چه می کردی؟
- ۱۱- بهشت عرفان چه نوع اضافه ای است؟
- ۱) تشبیهی ۲) استعاری ۳) بیانی ۴) تخصیصی
- ۱۲- واژه «رخ» در عبارت «این رخ از بهر چه بود» به چه معناست؟
- ۱) شمشر ۲) دردسر ۳) جراحت ۴) ضربه
- ۱۳- کدام گزینه ترجمه عبارت «قال: فزق زعقه ومات» می باشد؟
- ۱) گفت: خمشناک گشت و مرد ۲) گفت نعره ای بزد و جان نثارک

۳) گفت: فریادی برآورد و آزاد شد ۴) گفت: فریادی بزن تا بمیری

۱۴- عبارت «دوست مهین» به چه معناست؟

۱) همسایه ۲) خدا ۳) هم وطن ۴) هم نفس

۱۵- «حداثق مناجات» و «ریاض ذکر» به ترتیب چه نوع اضافاتی هستند؟

۱) تخصیصی - تخصیصی ۲) استعاری - تشبیهی

۳) تشبیهی - تشبیهی ۴) تشبیهی - استعاری

۱۶- ایمانی که در عقبی و دنیا به کارآید ایمان چه کسانی است؟

۱) منافقان ۲) ساحران ۳) ذاکران ۴) موحدان

۱۷- گزینه صحیح را در رابطه با کتاب کشف الاسرار مشخص کنید.

۱) کتابی عرفانی از خواجه عبدالله انصاری است.

۲) شرحی از خواجه عبدالله بر تفسیر میبدی است.

۳) شرح خواجه عبدالله بر تفسیر میبدی است.

۴) ترجمه ای از تفسیر طبری از ابوالفضل میبدی است.

۱۸- ایمانی که در دنیا به کارآید و نه در عقبی، ایمان چه کسانی است؟

۱) منافقان ۲) ساحران ۳) ذاکران ۴) موحدان

پاسخنامه سؤالات طبقه‌بندی شده رشید الدین میبدی

۱- گزینه ۲	۱۰- گزینه ۲
۲- گزینه ۲	۱۱- گزینه ۱
۳- گزینه ۴	۱۲- گزینه ۴
۴- گزینه ۲	۱۳- گزینه ۲
۵- گزینه ۱	۱۴- گزینه ۲
۶- گزینه ۳	۱۵- گزینه ۳
۷- گزینه ۳	۱۶- گزینه ۴
۸- گزینه ۳	۱۷- گزینه ۳
۹- گزینه ۱	۱۸- گزینه ۱

نکات کلیدی درس اسرارالتوحید

- * بنی اسرائیل: از اولاد یعقوب که شامل طوایف یهودند.
- * دستار در گردن نهادن: ترکیب کنایی (تسلیم شدن و خود را گناهکار دانستن)
- * خویشتن: ضمیر مشترک

سوالات طبقه‌بندی شده اسرار التوحید

- ۱- آخرین تصحیح «اسرار التوحید» را توسط چه کسی انجام شده است؟
 (۱) دکتر غلامعلی حداد عادل (۲) دکتر احمد کریمی حکاک
 (۳) دکتر محمد رضا شفیعی کدکنی (۴) دکتر غلامحسین یوسفی
- ۲- «انگشت نمای گشتن» کنایه از چیست؟
 (۱) مطرود شدن (۲) محبوب شدن (۳) قدرتمند شدن (۴) مشهور شدن
- ۳- درجمله «به قول مردمان خطی بروی فرو نتوان کشید» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) استعاره (۲) تشبیه (۳) مراعات النظیر (۴) کنایه
- ۴- مؤلف «اسرار التوحید» کیست؟
 (۱) ابوسعید ابوالخیر (۲) محمد بن منور (۳) رشید الدین میبدی (۴) خواجه عبدالله انصاری
- ۵- مأخذ اصلی جامی درتألیف کتاب «نفحات الانس» کدام است؟
 (۱) طبقات صوفیه (۲) کشف الاسرار (۳) اسرار التوحید (۴) تذکره الاولیا
- ۶- کهن ترین کتابی که درباره زندگی اولیا نوشته شده کدام است؟
 (۱) نفحات الانس (۲) تذکره الاولیا (۳) الاسرار توحید (۴) کشف الاسرار
- ۷- مقصود از «شیخ ما» در عبارت «شیخ ما گفت:» کیست؟
 (۱) محمد بن منور (۲) ابوسعید ابوالخیر (۳) عطار نیشابوری (۴) شیخ محمد خیابانی
- ۸- معنی «گرد برمی گشت» در عبارت «چهار روز مهلت خواست و گرد برمی گشت» چیست؟
 (۱) سرگردان بود (۲) اصرار می کرد (۳) جستجو می کرد (۴) به نقطه اول می رسید
- ۹- ترکیب کنایی «خط برکسی کشیدن» به چه معناست؟
 (۱) باطل کردن کسی (۲) تحقیر کردن کسی (۳) کشتن کسی (۴) ظلم کردن در حق کسی
- ۱۰- ترکیب کنایی «دست درگردن نهادن» به چه معناست؟
 (۱) صبرکردن (۲) ایستادن (۳) تسلیم شدن (۴) موافقت کردن
- ۱۱- کتاب اسرارالتوحید شرح احوال کدام صوفی می باشد؟
 (۱) ابونصر سراج (۲) ابوحفص حداد (۳) ابوالقاسم قشیری (۴) ابوسعید ابوالخیر
- ۱۲- مأخذ اصلی عطار در «تذکره الاولیا» کدام کتاب است؟
 (۱) اسرارالتوحید (۲) نفحات الانس (۳) کشف الاسرار (۴) مناجات نامه

پاسخنامهٔ سوالات طبقه‌بندی شدهٔ اسرارالتوحید

۱- گزینه ۳

۲- گزینه ۴

۳- گزینه ۴

۴- گزینه ۲

۵- گزینه ۳

۶- گزینه ۳

۷- گزینه ۲

۸- گزینه ۳

۹- گزینه ۱

۱۰- گزینه ۳

۱۱- گزینه ۴

۱۲- گزینه ۱

نکات کلیدی درس علامه محمد حسین طباطبایی

- * نظریات: جمع «نظریه»
- * خرافات: جمع «خرافه»
- * اساطیر: جمع «اسطوره»
- * مهرخوبان: محبتی که خوب چهرگان به مردمان ابزار می دارند
- * رخ: مهره ای در شطرنج به شکل قلعه
- * در مصراع دوم بیت «مهرخوبان، دل و دین از همه بی پروا برد، رخ شطرنج نبرد آنچه رخ زیبا برد» دو واژه رخ با یکدیگر جناس تام دارند.
- * مجنون: منظور، قیس بن بنی عامر، دلباخته و عاشق معروف لیلی است.
- * سمک: ماهی که بنا بر اساطیر، زمین بر روی اوست (معنی مجازی: اعماق زمین)
- * سها: ستاره ای ریزولی قابل رویت با پشم غیر مسلح در دب اکبر که در قدیم برای سنجش بینایی استفاده می شده است (معنی مجازی: بالاترین جای آسمان)
- * سرچشمه خورشید: اضافه تشبیهی
- * مهر تو: اضافه تخصیصی
- * بین کلمات ذره و خورشید آرایه تناسب وجود دارد.
- * واژه «مهر» در مصراع « ذره یی بودم و مهر تومرا بالا برد» دارای صنعت ایهام است، هم به معنی «محبت» می تواند بکار رود و هم به معنی «خورشید».
- * سیل: استعاره از جریان عشق و بی سر و سامانی آشفته حالی های آن
- * دل دریا: اضافه استعاری
- * واژه «بی سرو پا» در مصراع « من خس بی سروپایم که به سیل افتادم» دارای صنعت ایهام است، هم به معنی «ولگرد» می تواند بکار رود و هم به معنی «فقیر».
- * جام صهبا: اضافه توضیحی
- * دل شیدا: صفت و موصوف
- * خم ابرو: اضافه تخصیصی
- * غیب: علل و شرایطی که در پس پرده جهل انسان پنهان و برای انسان پوشیده است، غیب نامیده می شود.

سوالات طبقه‌بندی شده علامه محمد حسین طباطبایی

- ۱- با توجه به معنی، کدام گزینه نادرست است؟
 - (۱) متناهی: نامحدود
 - (۲) جبلت: سرشت
 - (۳) مصون: دور
 - (۴) غیر مترقبه: غیرمنتظره
- ۲- کتاب «آشنایی با علوم اسلامی» اثر کدام نویسنده ایرانی است؟
 - (۱) نصرالله فلسفی
 - (۲) استاد مطهری
 - (۳) علامه طباطبایی
 - (۴) دکترهای وکیلی
- ۳- کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» اثر کیست؟
 - (۱) دکتر سید حسین نصر
 - (۲) دکتر عبدالکریم سروش
 - (۳) علامه محمد حسین طباطبایی
 - (۴) دکتر مصطفی ملکیان
- ۴- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 - (۱) مینو: بهشت
 - (۲) صهبا: شراب
 - (۳) متناهی: نامحدود
 - (۴) سها: ستاره ای ریز در دب اکبر
- ۵- کدام شخصیت از اساتید علامه طباطبایی در نجف بوده است؟
 - (۱) مقتدا صدر
 - (۲) علی فلّاحیان
 - (۳) آیت الله پسندیده
 - (۴) آیت الله اصفهانی
- ۶- کدام اثر زیر از تألیفات علامه طباطبایی نیست؟
 - (۱) وحی یا شعور مرموز
 - (۲) علی و فلسفه الالهیه
 - (۳) آشنایی با علوم اسلامی
 - (۴) شیعه در اسلام
- ۷- نقش دستوری «م» در افعال مشخص شده مصراع «خودت آموختیم مهر و خودت سوختیم» چیست؟
 - (۱) نقش متممی و نقش مفعولی
 - (۲) شناسه اول شخص برای هر دو فعل
 - (۳) ضمیر متصل فاعلی و ضمیر متصل مفعولی
 - (۴) ضمیر متصل مفعول متمم
- ۸- در مصراع «من خس بی سروپایم که به سیل افتادم» واژه «سیل» استعاره از چیست؟
 - (۱) طوفان
 - (۲) عشق
 - (۳) حقیقت
 - (۴) جذب
- ۹- واژه «سمک» به چه معناست؟
 - (۱) ماه آسمانی
 - (۲) ماهی ای که زمین بر روی اوست
 - (۳) ماهی دریا
 - (۴) ستاره ای ریز در دب اکبر
- ۱۰- در مصراع «از سمک تا به سهایش کشش لیلی برد» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 - (۱) استعاره
 - (۲) طباق
 - (۳) ایهام
 - (۴) تشبیه
- ۱۱- در مصراع «رخ شطرنج نبرد آنچه رخ زیبا برد» بین دو کلمه «رخ» کدام آرایه ادبی به چشم می خورد؟
 - (۱) جناس تام
 - (۲) ایهام
 - (۳) مراعات النظیر
 - (۴) تکرار
- ۱۲- معنی واژه «سرخود» در مصراع «تو مپندار که مجنون سرخود مجنون گشت» چیست؟
 - (۱) خودسرانه
 - (۲) برای خود
 - (۳) ناخودآگاه
 - (۴) با تمام وجود
- ۱۳- کدام ستاره در قدیم برای سنجش بینایی مورد استفاده قرار می گرفته است؟
 - (۱) سها
 - (۲) سهیل
 - (۳) فرقدان
 - (۴) خوشه پروین

- ۱۴- مفهوم کدام گزینه زیر با سایر گزینه ها تفاوت دارد؟
 (۱) غیرمترقبه (۲) ناپیوسته (۳) غیرمنتظره (۴) نامحدود
- ۱۵- نقش دستوری «مهر» در مصراع «خودت آموختیم مهر و خودت سوختیم» چیست؟
 (۱) فاعل (۲) مضاف الیه (۳) مفعول (۴) متمم
- ۱۶- بین عبارات «جام صهبا»، «بزم» و «دل شیدا» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) کنایه (۲) استعاره (۳) جناس (۴) مراعات النظیر
- ۱۷- «دریا» در مصراع «او که می رفت مراهم به دل دریا برد» استعاره از چیست؟
 (۱) حقیقت (۲) عشق (۳) هستی (۴) قدرت
- ۱۸- در مصراع «من خسی بی سروپایم که به سیل افتادم» بین واژه های «خس» و «سیل» چه آرایه ادبی وجود دارد؟
 (۱) کنایه (۲) ایهام (۳) التزام (۴) طباق
- ۱۹- کدام گزینه زیر، تعریف صحیح واژه «سها» است؟
 (۱) موجب افزایش قدرت بینایی می شود (۲) برای سنجش بینایی استفاده می کردند
 (۳) باعث کاستن از دید چشم می شود (۴) برای کور کردن مجرمین به کار می بردند
- ۲۰- آیه «وَأَن لَّیْسَ لِلْإِنسَانِ إِلَّا مَا سَعَى» بر کدام مطلب زیر دلالت دارد؟
 الف) کشف حقیقت (۲) کسب دانش (۳) کاروکوشش (۴) ایمان و عمل صالح
- ۲۱- کدام یک از گزینه های زیر «اضافه استعاری» است؟
 (۱) جام صهبا (۲) دل دریا (۳) کف مینو (۴) خم ابروت
- ۲۲- «هراسان» چه نوع صفتی است؟
 (۱) مالیه (۲) لیاقت (۳) نسبی (۴) مفعولی
- ۲۳- «مهر خوبان» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تشبیهی (۲) تخصصی (۳) استعاری (۴) اقترانی
- ۲۴- شرح کتاب «روش رئالیزم» توسط کدام یک از شاگردان علامه طباطبائی انجام گرفته است؟
 (۱) سید علی اندرزگو (۲) علی دشتی (۳) صادق خلخالی (۴) مرتضی مطهری
- ۲۵- مفهوم «نام و نشان از کسی بردن» در مصراع «که به یک جلوه زمن نام و نشان یکجابد» چیست؟
 (۱) فراموش کردن (۲) دیوانه کردن (۳) نابود کردن (۴) یادکردن
- ۲۶- کدام یک از تالیفات زیر از آثار علامه طباطبائی نیست؟
 (۱) شیعیه در اسلام (۲) قرآن در اسلام (۳) اسرار الصلوه (۴) المیزان
- ۲۷- معنای کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) یغما: تاراج (۲) مینو: بهشت
 (۳) سها: ستاره ای در آسمان (۴) صهبا: بادی که از شرق می وزد
- ۲۸- در بیت «تو مپندار که مجنون سرخود مجنون گشت، از سمک تا به سهایش کشش لیلی بود» کدام آرایه ای مشهود است؟
 (۱) مراعات النظیر (۲) استعاره (۳) طباق (۴) جناس

۲۹- در بیت «من به سرچشمه خورشید نه خودم بردم راه، ذره یی بودم ومهر تو مرا بالا برد» بین کلمات «خورشید» و «مهر» چه آرایه ادبی وجود دارد؟

(۱) تناقض	(۲) تضاد	(۳) ایهام	(۴) التزام
- ۳۰- مقصود از «سرچشمه خورشید» چیست؟
(۱) عشق الهی	(۲) اصل مطلب	(۳) مرکز حقیقت	(۴) دانش محض
- ۳۱- کدام گزینه «اضافه تشبیهی» است؟
(۱) مجهولات خویش	(۲) افکار خود	(۳) توانایی فکری	(۴) پرده جهل

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده علامه محمد حسین طباطبایی

۱- گزینه ۱	۱۸- گزینه ۴
۲- گزینه ۲	۱۹- گزینه ۲
۳- گزینه ۳	۲۰- گزینه ۳
۴- گزینه ۳	۲۱- گزینه ۲
۵- گزینه ۴	۲۲- گزینه ۱
۶- گزینه ۳	۲۳- گزینه ۲
۷- گزینه ۱	۲۴- گزینه ۴
۸- گزینه ۲	۲۵- گزینه ۲
۹- گزینه ۲	۲۶- گزینه ۳
۱۰- گزینه ۱	۲۷- گزینه ۴
۱۱- گزینه ۱	۲۸- گزینه ۳
۱۲- گزینه ۱	۲۹- گزینه ۳
۱۳- گزینه ۱	۳۰- گزینه ۳
۱۴- گزینه ۴	۳۱- گزینه ۴
۱۵- گزینه ۳	۳۲- گزینه ۱
۱۶- گزینه ۴	۳۳- گزینه ۳
۱۷- گزینه ۱	

نکات کلیدی درس دکتر عبدالحسین زرین کوب

- * **نی نامه:** مقصود مثنوی ویا هیجده بیت آغاز مثنوی است که از زبان نی سخن گفته شده است.
- * **دلالات:** جمع «دلالت»
- * **معابر:** جمع «معبر»
- * **منابر:** جمع «منبر»
- * **رُهاد:** جمع «زاهد»
- * **ایسوپوس:** افسانه گوی یونانی در قرن ۷-۶ ق.م.
- * **شکسپیر:** بزرگترین درام نویس انگلیسی، متولد ۱۶۱۶ م.
- * **بوکاتچو:** نویسنده ایتالیایی، متولد ۱۳۷۵ م. (از آثارش: دکامرون)
- * **چاسر:** شاعر انگلیسی که قبل از شکسپیر در شعر انگلیسی مقام اول را دارد، متولد ۱۴۰۰ م.
- * **لافونت:** نویسنده افسانه های منظوم فرانسوی، متولد ۱۶۹۵ م.
- * **لازاربودتورمس:** نویسنده اسپانیایی که پیش از ۱۵۵۴ م. نوولی نوشته است.
- * **کلیله و دمنه:** مجموعه داستانهایی از زبان حیوانات که در عهد انوشیروان از سنسکریت به فارسی میانه ترجمه شده و بعدها به عربی و فارسی. معروفترین ترجمه آن از نصرالله منشی است، در عهد ابراهیم غزنوی، در میان ۵۱۲-۵۴۷ ه.
- * **مرزبان نامه:** کتابی است مشتمل بر حکایات و تمثیلات که توسط مرزبان بن رستم بن شروین از شاهزادگان طبرستان تألیف گردیده و سعدالدین وراوینی در اوایل قرن هفتم هجری آن را از طبری به فارسی برگردانده.
- * **سندباد نامه:** داستانی است قدیمی، ترجمه ظهیری سمرقندی از شاعران اواخر قرن پنجم هجری.

سوالات طبقه‌بندی شده دکتر عبدالحسین زرین کوب

- ۱- کدام یک از کتب زیر از آثار زرین کوب نیست؟
 (۱) با کاروان حله (۲) دیداری با اهل قلم (۳) از کوچه رندان (۴) پله پله تا ملاقات خدا
- ۲- کتابهای «پله پله تا ملاقات خدا» «فرار از مدرسه» و «از کوچه رندان» به ترتیب درباره کدام شخصیت‌های زیر است؟
 (۱) مولوی، غزالی، حافظ (۲) غزالی، مولوی، حافظ
 (۳) حافظ، مولوی، غزالی (۴) غزالی، حافظ، مولوی
- ۳- بین دو واژه «وعد» و «وعید» چه صنعت ادبی وجود دارد؟
 (۱) متشابه (۲) مترادف (۳) متضاد (۴) اتباع
- ۴- علت نقل قصه در آثار مولانا چیست؟
 (۱) رفع اشکال مستمع (۲) مشغول مستمع
 (۳) برای شادی خاطر شنونده نمودن (۴) دفع ملال خاطر شنونده
- ۵- موضوع کتاب «ارزش میراث صوفیه» چیست؟
 (۱) زندگی و اندیشه مولانا (۲) زندگی و اندیشه حافظ
 (۳) تاریخ نقد (۴) تصوف اسلامی
- ۶- کدام گزینه تعریف واژه «طامات» است؟
 (۱) سخنان حکیمانه ای که توسط علما و دانشمندان مطرح شده است.
 (۲) سخنان باطل و گفتارها و پندارهای بیهوده ای همچون خرافات است.
 (۳) گفتار و سخنانی که به شکل ضرب المثل درآمده است.
 (۴) سخنانی که بعضی صوفیان بر زبان می آوردند که ظاهراً گزافه به نظر می آید.
- ۷- با توجه به مقاله «درباره مثنوی» قصه چگونه است؟
 (۱) حکایت وصل است. (۲) ناظر به ظاهر پدیدار آن است.
 (۳) تعبیر اشتیاق است. (۴) تعبیر گزارش سکوت است.
- ۸- مفهوم واژه «طامات» چیست؟
 (۱) اقوال پراکنده (۲) سخنان طولانی (۳) تمثیلهای شعر (۴) گفتار عجیب
- ۹- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) معجم البلدان کتابی است در جغرافیا اثر یاقوت حموی.
 (۲) معجم الادبا کتابی است در ترجمه احوال شعر افراد با اثر از یاقوت حموی.
 (۳) «شعربی دروغ، شعر بی نقاب»، کتابی است در رابطه با فنون شاعری، اثر زرین کوب.
 (۴) «بحر در کوزه» کتابی است درباره زندگی و اندیشه غزالی، اثر زرین کوب.
- ۱۰- کدام یک از آثار دکتر زرین کوب درباره مثنوی است؟
 (۱) در قلمرو وجدان (۲) با کاروان حله (۳) صدای بال سیمرغ (۴) بحر در کوزه
- ۱۱- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) کلیله و دمنه، تألیف نصرالله منشی سمرقندی است. (۲) مرزبان نامه اثر مرزبان بن رستم بن شروین است.

- ۳) سندباد نامه ترجمه ظهیری است. ۴) دکامرون اثر لافونتن است.
- ۱۲- کتاب «با کاروان حله» اثر کیست و در رابطه با چه موضوعی است؟
- ۱) مجتبی مینوی در زمینه تاریخ نساجی در ایران
۲) دکتر زرین کوب و در زمینه نقد و بررسی آثار و احوال برخی از شاعران
۳) دکتر غلامحسین یوسفی و درباره زندگی و اندیشه حافظ
۴) مرحوم فروزانفر درباره تصوف اسلامی
- ۱۳- موضوع کتاب «از کوچه زندان» چیست؟
- ۱) زندگی و اندیشه حافظ ۲) تفسیر مثنوی ۳) زندگی و اندیشه غزال ۴) تفسیر قصه ها
- ۱۴- کدام یک از آثار زرین کوب درباره زندگی و اندیشه محمد غزالی است؟
- ۱) شعری نقاب ۲) فرار از مدرسه ۳) با کاروان حله ۴) درخت معرفت
- ۱۵- با توجه به مؤلفان و آثار، کدام گزینه صحیح است؟
- ۱) افسانه های منظوم: چاسر ۲) حکایت لازایو: لافونتن
۳) دکامرون: بوکاتچو ۴) مرزبان نامه: ظهیری سمرقندی
- ۱۶- «پورعمران» چه نوع اضافه ای است؟
- ۱) ملکی ۲) تشبیهی ۳) بنوت ۴) توضیحی
- ۱۷- موضوع کتاب «بحر درکوزه» چیست؟
- ۱) فنون شاعری ۲) بررسی در تاریخ نقد
۳) نقد تمثیلات مثنوی ۴) تصوف اسلامی
- ۱۸- کدام اثر از آثار دکتر زرین کوب درباره فنون شاعری است؟
- ۱) نقد ادبی ۲) شعر بی دروغ ۳) بحر درکوزه ۴) درخت معرفت
- ۱۹- «بیان کردن» مفهوم کدام یک از واژه های زیر است؟
- ۱) تطویل ۲) تدقیق ۳) تحریر ۴) تقریر
- ۲۰- دلیل بیان حکایت و قصه در مثنوی از دیدگاه دکتر زرین کوب چیست؟
- ۱) سرگرمی ۲) کشف حقیقت ۳) گزارش سلوک ۴) کسب معرفت
- ۲۱- مقصود از «دخل» در عبارت «اشکال و دخل مواجه شدن» چیست؟
- ۱) دخالت ۲) درآمد ۳) خرده گیری ۴) صندوق پول
- ۲۲- براساس اثر «پله پله تاملات خدا»، در نزد مولانا «قصه» چه کارکردی دارد؟
- ۱) سرگرمی و دفع ملال ۲) کسب اطلاعات ۳) رفع اشکال ۴) کشف حقیقت
- ۲۳- «دکامرون» اثر کیست؟
- ۱) لافونتن ۲) بوکاتچو ۳) چاسر ۴) تورس
- ۲۴- مفهوم واژه «غور» چیست؟
- ۱) شامل ۲) شیوه ۳) آشکار ۴) تعمق

- ۲۵- کدام شخصیت در شعر انگلیسی مقام اول را دارد؟
 (۱) بوکاتچو (۲) چاسر (۳) شکسپیر (۴) لافونتن
- ۲۶- باتوجه به مقاله « درباره مثنوی » از استاد زرین کوب گزینه صحیح را انتخاب کنید.
 الف (قصه در مثنوی حکایت وصل است.)
 ب (قصه در مثنوی ناظر به ظاهر پدیدار آن است.)
 ج (قصه در مثنوی تدبیر اشتیاق است.)
 د (قصه در مثنوی تعبیر گزارش سلوک است.)
- ۲۷- در کدام گزینه اسامی مولفان کتابهای: فرار از مدرسه ، پرورش اراده ، تاریخ احزاب سیاسی ، وحی یا شعور مرموزو دکامرون ، به ترتیب درست ذکر گردیده است؟
 الف (جلا احمد، مجتبی مینوی، محمدتقی بهار، شهید مطهری، پل والری)
 ب (امام محمد غزالی، گوستاو یونگ، دکتر خانلری، علامه طباطبایی، فاکنر)
 ج (عبدالحسین زرین کوب، محمد پروین گنابادی، علامه طباطبایی، بوکاتچو)
 د (جلال احمد، محمد پروین گنابادی، محمدتقی بهار، شهید مدرس، شکسپیر)
- ۲۸- گزینه صحیح را مشخص کنید.
 الف (در مثنوی معنوی قصه نقش فوق العاده ای ندارد.)
 ب (مولانا معمولا در نقل قصه ها به ظواهر قصه توجه دارد.)
 ج (درنظر مولانا قصه به هیچ وجه ناظر به دفع ملال مستمع نیست.)
 د (هزل در قصه های مولانا برای مجرد تفریح خاطر مخاطب است.)
- ۲۹- درباب مولفان آثار زیر گزینه ناصحیح را مشخص کنید.
 الف (پله پله تا ملاقات خدا: دکتر زرین کوب)
 ب (دکامون: چاسر)
 ج (افسانه های منظوم: لافونتن)
 د (کلبله و دمنه: نصرالله منشی)
- ۳۰- کدام گزینه نادرست است؟
 الف (مولانادر نقل قصه به ماخذ و ساختار قصه ها توجه بیشتری دارد.)
 ب (در نزد مولانا قصه صرفا برای فرح خاطر مخاطب نیست.)
 ج (درنزد مولانا قصه به هیچ وجه ناظر به دفع ملال مستمع نیست.)
 د (در نزد مولانا قصه ناظر به دفع اشکال احتمالی است که برای خواننده پیش می آید.)
- ۳۱- مترجم کتاب « مرزبان نامه » به زبان فارسی چه کسی است ؟
 الف (مرزبان بن رستم)
 ب (سعدالدین وراوینی)
 ج (نصرالله منشی)
 د (ابن اسفندیار)
- ۳۲- در مورد قصه های مولانا کدام گزینه صحیح است؟
 الف (منشاء تمام قصه های او قرآن است.)
 ب (اکثر قصه ها از ابداعات اوست.)
 ج (تمام قصه ها از خود اوست.)
 د (اکثر قصه ها اختراع او نیست.)
- ۳۳- کدام گزینه در مورد قصه های مثنوی صحیح است؟
 الف (قصه تنها ناظر به رفع ملال و خستگی مخاطب است.)
 ب (مولانا تنها توالی منطقی و صحیح قصه را مد نظر دارد.)

- ۳) هیچ کدام از قصه ها از مجموعه امثال مکتوب اخذ نشده است.
- ۴) قصه ناظر به رفع اشکال مستمع است.
- ۳۴- زادگاه دکتر عبدالحسین زرین کوب کجاست؟
- ۱) خرم آباد ۲) تهران ۳) تبریز ۴) بروجرد
- ۳۵- کتاب «پله پله تا ملاقات خدا» درباره ی کیست؟
- ۱) شرح حال و زندگی عبدالحسین زرین کوب. ۲) درباره شرح زندگی و اندیشه سعدی.
- ۳) درباره زندگی و اندیشه و سلوک مولوی. ۴) درباره زندگی و اندیشه محمد غزالی.
- ۳۶- موضوع کدام کتاب نادرست است؟
- ۱) با کاروان حله: نقد و تفسیر قصه ها و تمثیلات مثنوی
- ۲) ارزش میراث صوفیه: درباره ی تصویب اسلامی
- ۳) فرار از مدرسه: درباره شرح زندگی و اندیشه امام محمد غزالی
- ۴) از کوچه رندان: درباره ی زندگی و اندیشه حافظ
- ۳۷- کدام گزینه صحیح است؟
- ۱) غیر از شرح درد اشتیاق روح و عالم خویش، متضمن حدیث دیگران هم است.
- ۲) حکایت و قصه در مثنوی مولانا تنها یک وسیله ی سرگرمی است.
- ۳) حکایت در مثنوی مثل شکایت، تعبیر اشتیاق نیست، تعبیر گزارش سلوک است.
- ۴) آغاز مثنوی با حکایت و شکایت فقط از روی یک تصادف بوده است.
- ۳۸- منابع مولوی در قصه های مثنوی کدام گزینه می باشد؟
- ۱) مولوی از قصه های کليلة و دمنه و مرزبان نامه و سندباد نامه که در آن ایام شهرت داشته اند، اخذ و نقل کرده است.
- ۲) تفسیرهای قرآن کریم که شامل قصه های انبیاء و امت های گذشته است، منشاء الهام عمده ی او در غالب قصه های مثنوی است.
- ۳) پاره ای از این قصه ها مأخوذ از حکایات و امثال عامیانه است.
- ۴) تمام موارد فوق
- ۳۹- مراد از «نی نامه» چیست؟
- ۱) مثنوی ۲) هیجده بیت آغاز مثنوی ۳) مراد مولانا ۴) الف و ب
- ۴۰- معنی کدام واژه نادرست است؟
- ۱) دخل: خرده گیری ۲) وعد: خبر خوش ۳) وعید: خبر خوش ۴) مشحون: سرشار
- ۴۱- کدام گزینه با سایر گزینه ها متفاوت است؟
- ۱) شگرد ۲) دلالات ۳) معابر ۴) منابر
- ۴۲- کدام گزینه نادرست است؟
- ۱) کتاب «درخت معرفت» جشن نامه ی استاد دکتر عبدالحسین زرین کوب است.
- ۲) کتاب «شعر بی دروغ، شعر بی نقاب» درباره فنون شاعری از دکتر زرین کوب است.
- ۳) کتاب «بحر در کوزه» درباره ی نقد و تفسیر قصه های و تمثیلات مثنوی است.

۴) کتاب «نقد ادبی» درباره ی فنون شاعری از دکتر زرین کوب است.

۴۳- مفهوم واژه های «طامات» و «مشحون» چیست؟

۲) پر- اقوال پراکنده

۱) اقوال پراکنده - گزافه

۴) گفتار عجیب- پر

۳) اقوال پراکنده- سرشار

پاسخنامه سؤالات طبقه‌بندی شده دکتر عبدالحسین زرین کوب

۱- گزینه ۲)	۲۳- گزینه ۴)
۲- گزینه ۱)	۲۴- گزینه ۳)
۳- گزینه ۳)	۲۵- گزینه ۳)
۴- گزینه ۱)	۲۶- گزینه ۲)
۵- گزینه ۴)	۲۷- گزینه ۱)
۶- گزینه ۴)	۲۸- گزینه ۲)
۷- گزینه ۴)	۲۹- گزینه ۴)
۸- گزینه ۱)	۳۰- گزینه ۴)
۹- گزینه ۴)	۳۱- گزینه ۴)
۱۰- گزینه ۴)	۳۲- گزینه ۳)
۱۱- گزینه ۴)	۳۳- گزینه ۱)
۱۲- گزینه ۲)	۳۴- گزینه ۳)
۱۳- گزینه ۱)	۳۵- گزینه ۴)
۱۴- گزینه ۲)	۳۶- گزینه ۴)
۱۵- گزینه ۳)	۳۷- گزینه ۱)
۱۶- گزینه ۳)	۳۸- گزینه ۳)
۱۷- گزینه ۳)	۳۹- گزینه ۴)
۱۸- گزینه ۲)	۴۰- گزینه ۳)
۱۹- گزینه ۴)	۴۱- گزینه ۱)
۲۰- گزینه ۳)	۴۲- گزینه ۴)
۲۱- گزینه ۳)	۴۳- گزینه ۳)
۲۲- گزینه ۴)	

نکات کلیدی درس مولانا جلال الدین

- * مصراع «گورخانه راز تو، چون دل شود» اشاره به جمله «صُدُورِ الاحِرِ قُبُورُ الاسرارِ» [سینه آزادگان گوررازه‌است] دارد که در شرح مثنوی و فروزانفر آمده و وجه تشبیه آن با مصراع فوق در این است که نبش قبر در شریعت روا نیست.
- * در مصراع «گورخانه راز تو، چون دل شود» واژه دل به گور تشبیه شده (صنعت تشبیه)
- * در مصراع «زود گردد با مراد خویش جفت»، واژه جفت در نقش مسند می باشد.
- * بیت «گفت پیغمبر که هر که سر نهفت، زود گردد با مراد خویش جفت» اشاره دارد به حدیث «اِسْتَعِينُوا عَلٰی اِنْجَاحِ الْخَوَاصِّ بِالْكَتْمَانِ» [با پوشیدن راز به برآورده شدنش کمک کنید] که در شرح مثنوی آمده است.
- * در بیت «دانه ها چون در زمین پنهان شود، سر اوسر سبزی بستان شود» بین واژه های دانه، سر سبزی و بستان آرایه تناسب وجود دارد.
- * در بیت «زرو نقره گرنودندی نهان، پرورش کی یافتندی زیرِ کان» بین واژه های زِر، نقره و کان آرایه تناسب وجود دارد.
- * در بیت «وعده ها باشد حقیقی دلپذیر، وعده باشد مجازی تا سه گیر» واژه های حقیقی و مجازی صفت هستند برای وعده
- * **گنج روان**: گنجی از مسکوکات رایج که فرهنگ نویسان آن را گنج قارون می دانند.
- * در مصراع «وعده اهل کرم گنج روان» عبارت وعده اهل کرم به گنج روان تشبیه شده (صنعت تشبیه)
- * در بیت «وعده اهل کرم گنج روان، وعده نا اهل شرر نچ روان» بین واژه «روان» در مصراع اول (رایج و متداول) و مصراع دوم (معنی روح) جناس تام وجود دارد..
- * **مرادت**: اضافه تخصیصی (مراد تو)
- * **مراد خویش**: اضافه تخصیصی
- * **سر او**: اضافه تخصیصی
- * **سر سبزی**: صفت مرکب + «ی» مصدری
- * **سر سبزی بستان**: اضافه تخصیصی
- * **نبودندی**: ماضی استمراری
- * **کی**: استفهام انکاری
- * **وعده اهل کرم**: اضافه توضیحی
- * بیت «مال را کز بهر حق باشی حمول، نعم مال صالح خواندش رسول» اشاره دارد به حدیث «نِعَمَ الْمَالُ الصَّالِحُ لِلرَّجُلِ الصَّالِحِ» [چه نیک است مال نیک برای انسان نیکو] که در شرح مثنوی آمده است.
- * **لب دوختن**: کنایه از ساکت ماندن
- * دروازه «بچگان» وزن «چ» ساکن و غیر مشدد می باشد. (بیت ۳ شعر هدف)
- * در فعل «نهادند» حرف «دال» حذف شده و به صورت «نهادن» تلفظ می شود. (بیت ۱۰ شعر هدف)

* فلان: ضمیر مبهم

* پایه های نردبان: اضافه تخصیصی

* وزر: مفعول صریح

* وزر غیر: اضافه تخصیصی

* مه: علامت نفی به معنی نه

* بیت «هیچ وازر، وزرغیری برنداشت، هیچ کس ندرود تا چیزی نکاشت» اشاره دارد به آیه ۱۶۴ سوره انعام: وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى.

* در مصراع «هیچ وازر، وزرغیری برنداشت» آرایه تلمیح وجود دارد.

* درواژه «طمع» وزن «م» ساکن و غیرمشدد می باشد. (بیت ۲ شعر اگر نکاری ندروی)

* در بیت «طمع خامست آن، مخورخام ای پسر، خام خوردن علت آرد دربشر» مرجع واژه «آن» مصراع دوم بیت است.

* در بیت «طمع خامست آن، مخورخام ای پسر، خام خوردن علت آرد دربشر» بین دو واژه «خام» در مصراع اول و دوم صنعت جناس تام وجود دارد.

* در بیت «کسب کردن گنج را مانع کی است؟، پا مکش از کار، آن خود در پی است» کی است پرسش تأکیدی می باشد.

* در بیت «تا نگردي تو گرفتار اگر، که اگر این کردمی یا آن دگر» اگر حرف ربط بوده و برای شرط به کار می رود.

سوالات طبقه‌بندی شده مولانا جلال الدین

- ۱- عبارت «تی تی می کند» در بیت «ور نباشد گوش وتی تی می کند، خویشتنم را گنگ گیتی می کن» به کدام معناست؟
 - (۱) به زیبایی سخن می گوید
 - (۲) نفهمیده لب می گشاید
 - (۳) سخنان نامفهوم می گوید
 - (۴) به لکنت دچار می شود
- ۲- حدیث «استغنیوا علی امورکم بالتکمان» مفهوم کدام بیت است؟
 - (۱) گورتوحانه را ز توجون دل شود، آن مرادت زودتر حاصل شود.
 - (۲) گفت پیغمبر که هرکس سرنهفت، زود گردد با مراد خویش جفت.
 - (۳) دانه ها چون در زمین پنهان شود، سر آن سرسبزی بستان شود.
 - (۴) ز رونقره گربودندی، پرورش کی یافتندی زیرکان.
- ۳- در بیت «هیچ نقاشی نگارد زین نقش، بی امید نفع بهر عین نقش» کدام مفهوم زیرگنجانده شده است؟
 - (۱) امید سود بردن
 - (۲) نقش خوب آفریدن
 - (۳) در راه حق نقش کشیدن
 - (۴) زیبایی را عرضه کردن
- ۴- با توجه به معنی لغات، گزینه نادرست را انتخاب کنید.
 - (۱) تا سه گیر: خفقان آور
 - (۲) فرجه: تفرج کردن
 - (۳) لعب: سنگی قیمتی و سرخ رنگ
 - (۴) حجره: اتاق
- ۵- مفهوم بیت «همچنین دیده جهات اندر جهات، درپی هم تا رسی دربردومات» چیست؟
 - (۱) همچنین باید جوانب بازی را زیر نظر بگیری تا مات کردن و بُردن را بیاموزی.
 - (۲) همچنین، باید جوانب بازی را زیر نظر بگیری تا به مات کردن حریف و بُرد خود دست یابی.
 - (۳) همچنین باید جوانب بازی را زیر نظر بگیری تا چه درمات کردن و بُردن، خود را نبازی.
 - (۴) همچنین باید تمام جوانب بازی زندگی را زیر نظر بگیری تا در مواجهه با آنها پیروز شوی.
- ۶- کدام گزینه با بیت «نقش ظاهر بهر نقش غایب است، و آن برای غایب دیگر بست» هم معناست؟
 - (۱) هیچ وازر وزر غیری بر نداشت، هیچ کس ندرود تا چیزی در نکاشت
 - (۲) هیچ خطایی نویسد خط به فن، بهر عین خط، نه بهر خواندن
 - (۳) همچو بازیهای شطرنج ای پسر، فایده هر لعب در تالی نگر
 - (۴) اول از بهر دوم باشد چنان، که شدن بر پایه های نردبان
- ۷- مفهوم واژه «علت» در مصراع «خام خوردن علت آرد در بشر» چیست؟
 - (۱) برهان
 - (۲) مرگ و نیستی
 - (۳) بیماری
 - (۴) اسهال ورودل
- ۸- کدام گزینه آژآثار مولانا نیست؟
 - (۱) کلیات شمس تبریزی
 - (۲) مقالات شمس
 - (۳) مثنوی معنوی
 - (۴) فیه ما فیه
- ۹- «مجالس سبعه» شامل چه مطالبی است؟
 - (۱) غزلیات
 - (۲) سخنرانی
 - (۳) نامه
 - (۴) نظرهای فلسفی

- ۱۰- کدام گزینه مفهوم مصراع «هیچ وازر و وزر غیری برنداشت» است؟
 (۱) هرکس گناه خود را به گردن می گیرد. (۲) هیچ گناهکاری بار گناه دیگری را بردوش نمی کشد.
 (۳) هرکسی آن درود عاقبت کار که داشت. (۴) هرکس متناسب با عملش مجازات می شود.
 ۱۱- مفهوم مصراع «وعده ها باشد مجازی تا سه گیر» کدام است؟
 (۱) وعده های غیر حقیقی، انسان را گرفتار می کنند.
 (۲) وعده های حقیقی، موجب اضطراب و بیقراری است.
 (۳) وعده های مجازی، موجب اضطراب است.
 (۴) وعده های مجازی را در چنگ خودت بگیر.
 ۱۲- مفهوم «مه کارومه دکان» کدام است؟
 (۱) نه کار می خواهم و نه دکان (۲) همان کاروهمان دکان را می خواهم
 (۳) بهترین کار و بهترین دکان را می خواهم (۴) هم کار می خواهم و هم دکان
 ۱۳- کدام گزینه درست است؟
 (۱) از مولانا جلال الدین رومی، غزلیاتی با عنوان «کلیات شمس» برجای مانده است.
 (۲) «کلیات شمس» اثری از شمس تبریزی است که مریدانش آن را جمع آوری نموده اند.
 (۳) «مقالات شمس» مجموعه غزلیاتی است که مولانا به یاد صلاح الدین زرکوب سروده است.
 (۴) «فیه مافیه» اثر منظوم دیگری است از مولوی که در شش دفتر گرد آمده است.
 ۱۴- واژه «تاسه گیر» مجازاً به چه معناست؟
 (۱) سخنان مهمل و نامفهوم (۲) دورو و منافق
 (۳) گناهکار و وازر (۴) چیزی که موجب اضطراب است.
 ۱۵- مفهوم واژه «بوی» در مصراع «به بوی نافه ای کاخر صبا زان طره بگشاید» کدام است؟
 (۱) امید و آرزو (۲) رایحه دلنشین (۳) بیماری (۴) درد و الم
 ۱۶- مفهوم واقعی «تا سه گیر» چیست؟
 (۱) حيله گر (۲) لکنت زبان (۳) دروغین (۴) خفقان آور
 ۱۷- کدام یک از ابیات زیر به عبارت «صدور الاحرار قبور الاسرار» اشاره دارد؟
 (۱) گورخانه رازتو، چون دل شود، آن مرادت زودتر حاصل شود
 (۲) گفت پیغمبر که هر سرنهفت، زود گردد با مراد خویش جفت
 (۳) مال را کز بهر حق باشی حمول، نعم مال صالحش خوانده رسول
 (۴) هیچ وازر و وزر غیری برنداشت، هیچ کس ندرود تا چیزی نکاشت
 ۱۸- حدیث «استعینوا علی انجاح الحوائج ...» با کدام واژه زیر تکمیل می شود؟
 (۱) بالخیر (۲) بالعباده (۳) بالذکر (۴) بالکتمان
 ۱۹- کدام گزینه مفهوم بیت «چيست دنیا؟ از خدا غافل بدن، نه قماش و نقده و میزان و زن» است؟
 (۱) دنیا پرستی یعنی پرداختن به لوازم و مادیات دنیا
 (۲) دنیا پرستی یعنی ترک همه چیز جز خداوند

- ۳) دنیا پرستی یعنی غفلت از خدا، نه پرداختن به امور دنیوی
- ۴) دنیا پرستی یعنی انزوا اختیار کردن و به عبادت مشغول شدن
- ۲۰- با توجه به بیت «کسب کردن گنج را مانع کی است، پا مکش از کار، آن خود در پی است» گزینه نادرست کدام است؟
- ۱) پاکشیدن: دست کشیدن
- ۲) کسب کردن: کارکردن
- ۳) کی است: پرستش استغهامی
- ۴) آن: دستیابی
- ۲۱- بیت «دانه ها چون در زمین پنهان شود، سرآو سرسبزی بستان شود» به چه معناست؟
- ۱) ازکوزه همان برون تراود که درواست.
- ۲) با پوشیدن راز به برآورده شدن یاری کن.
- ۳) همان که بکاری همان بدروی.
- ۴) ناکاشته محصول برداشتن، خیال خام است.
- ۲۲- بیت «آب درکشتی هلاک کشتی است، آب اندر زیر کشتی پستی است» تمثیلی از کدام گزینه است؟
- ۱) بهره گیری صحیح ازمتاع دنیوی
- ۲) بی اعتباری ازمتاع دنیوی
- ۳) تکیه برکار جهان نتوان کرد
- ۴) دلبستگی به دنیا سبب هلاک و تباهی است
- ۲۳- با توجه به مفهوم بیت «این نهاده بهر آن لعب نهان، وآن برای آن وآن بهر فلان» گزینه صحیح را انتخاب کنید.
- ۱) چیزهای ظاهری برای معانی باطنی است و معانی باطنی برای منظورهای باطنی تر.
- ۲) چیزهای ظاهری را برای معانی ظاهری وضع کرده است.
- ۳) چیزهای پنهان سرنوشت دردل چیزهای باطنی نهفته است.
- ۴) دربازی سرنوشت باید به اطراف وجوانب موضوع توجه کرد.
- ۲۴- با توجه به مفهوم بیت «گورخانه رازتو، چون دل شود آن مرادت زودتر حاصل شود» کدام گزینه نادرست است؟
- ۱) اشاره به جمله «صدر الاحرار قبورالاسرار» است.
- ۲) یعنی سینه آزادگان گورراهاست.
- ۳) وجه تشبیه در آن است که نش قبر را روا دانسته است.
- ۴) راز را باید دردل مدفون کرد.
- ۲۵- حدیث «ایاکم والوفان اللو یفتح عمل الشیطان» به کدام بیت زیر اشاره می کند؟
- ۱) گفت پیغمبر که هر که سرنهفت، زود گردد با مراد خویش جفت
- ۲) کز اگر گفتن رسول با وفاق، منع کرد وگفت آن هست ازنفاق
- ۳) گورخانه رازتو، چون دل شود، آن مرادت زودتر حاصل شود
- ۴) هیچ وازر، وزر غیری برنداشت، هیچ کس ندرود تا چیزی نکاشت
- ۲۶- موضوع کتاب «فیه ما فیه» چیست؟
- ۱) عرفانی
- ۲) فلسفی
- ۳) اخلاقی
- ۴) تعلیمی
- ۲۷- مفهوم بیت «همچنین دیده جهات اندر جهات، درپی هم تا رسی دربرد و مات» کدام است؟
- ۱) چیزهای ظاهری برای معانی باطن است سعی کن آن را دریابی
- ۲) درجوانب زندگی دقت کن تا بازنده شوی
- ۳) دربازی دقیق باش تا همواره برنده شوی
- ۴) جوانب بازی را درنظر داشته باش تا حریف مغلوب شود.
- ۲۸- مصراع «هیچ کس ندرود تا چیزی نکاشت» هم معنای کدام بیت زیر نیست؟
- ۱) همینست بسنده است گربشنوی، که گر خار کاری، سمن ندروی

- ۲) از مکافات عمل غافل مشو، گندم از گندم بروید جو ز جو
- ۳) هر کوه عمل نکرد و عنایت امید داشت، دانه نکشت ابله دخل انتظار کرد
- ۴) هر که مزروع خود بخورد به خوید، وقت خرمنش خوشه باید چید
- ۲۹- واژه «شتاب» در بیت «هیچ کوزه گر کند کوزه شتاب، بهر عین کوزه نه بر بوی آب» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
- ۱) صفت کوزه ۲) متمم ۳) قید ۴) مفعول
- ۳۰- بیت «کراصلی کش نبذ از آغاز گوش، لال باشد کی کند درنطق جوش» به چه معناست؟
- ۱) کر مادر زاد که از آغاز ناشنوا بوده، لال می شود، چگونه ممکن است برای سخنوری عصبانی شود؟
- ۲) کر مادر زاد که از آغاز شنوا نبوده، لال می گردد و چگونه ممکن است که سخنور بشود؟
- ۳) کری که از آغاز شنوایی نداشته، دوست دارد لال باشد نه اینکه ادعای سخنوری داشته باشد.
- ۴) هر کوی حتماً لال هم هست، پس چگونه به خود اجازه می دهد حرف بزند؟
- ۳۱- در بیت «کار بخت است آن و آن هم نادرست، کسب باید کرد تا تن قادرست» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
- ۱) تسجیع ۲) تجنیس ۳) تشخیص ۴) تمثیل
- ۳۲- در مصراع «هیچ نقاشی نگار دزین نقش» بین کلمات «نقش» و «نقاش» چه نوع جناسی وجود دارد؟
- ۱) اشتقاق ۲) مرکب ۳) مفروق ۴) مذیل
- ۳۳- در بیت «دانه ها چون دزمین پنهان شود، سر سبزی بستان شود» مشبه را مشخص کنید.
- ۱) بستان ۲) دانه ۳) راز ۴) زمین
- ۳۴- مفهوم کدام بیت، بیانگر هدف غایی و استفاده نهایی از کار نیست؟
- ۱) هیچ کاسه گر کند، کاسه تمام، بهر عین کاسه نه بهر طعام
- ۲) نقش ظاهر بهر نقش غایب است، و آن برای غایب دیگر ببست
- ۳) مدتی می بایدش لب دوختن، از سخن تا او سخن آموختن
- ۴) هیچ کوزه گر کند کوزه شتاب، بهر عین کوزه نه بر بوی آب
- ۳۵- در بیت «این نهادند بهر آن لعب نهان، و آن برای آن و آن بهر فلان» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
- ۱) تصدیر ۲) تشخیص ۳) تکریر ۴) تسجیع
- ۳۶- بیت «گفت آری پهلوان یاران خوشست، لیک ای جان دراگر نتوان نشست» شامل چند جمله است؟
- ۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج
- ۳۷- بین کلمات «وفاق» و «نفاق» چه نوع سجعی وجود دارد؟
- ۱) مطرف ۲) متوازی ۳) مذیل ۴) متوازن
- ۳۸- در بیت «زر منقره گرنبودندی نهان، پرورش کی یافتندی زیر کان» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
- ۱) تشخیص ۲) تصدیر ۳) تکریر ۴) تلمیح
- ۳۹- عبارت «خانه خراب» در مصراع «دوستی بردش سوی خانه خراب» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
- ۱) متمم ۲) مفعول ۳) مسند ۴) مضاف الیه
- ۴۰- واژه «اگر» در بیت «تا نگریدی تو گرفتار اگر، که اگر این کردمی یا آن دگر» چه نوع حرفی است؟
- ۱) ربط ۲) روی ۳) شرط ۴) عطف

۴۱- در بیت «طمع خامست آن، مخورخام ای پسر، خام خوردن علت آرد دربشر» بین کلمات «مخور» و «خوردن» چه نوع جناسی وجود دارد؟

- (۱) اشتقاق (۲) مذیل (۳) مطرف (۴) مفروق

۴۲- مرجع ضمیر «آن» در بیت «طمع خام است آن که، مخور خام ای پسر، خام خوردن علت آرد دربشر» کدام است؟

- (۱) طمع (۲) محصول (۳) پسر (۴) بشر

۴۳- بیت «طمع خام است آن، مخورخام ای پسر، خام خوردن علت آرد در بشر» شامل چند جمله است؟

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۴۴- «نبودندی» چه نوع فعلی است؟

- (۱) ماضی نقلی (۲) ماضی بعید (۳) ماضی ساده (۴) ماضی استمراری

۴۵- در بیت «وعده ها باشد حقیقی دلپذیر، وعده ها باشد مجازی تاسه گیر» کدام آرایه ادبی مشهود است؟

- (۱) طبق (۲) تلمیح (۳) ایهام (۴) استعاره

۴۶- کلمات «زین» و «عین» دارای چند نوع سجعی هستند؟

- (۱) مطرف (۲) متوازی (۳) مساوی (۴) مذیل

۴۷- فعل مصراع «هیچ خطاطی نویسد خط به فن» از چه نوعی است؟

- (۱) ماضی بعید (۲) مضارع التزامی (۳) ماضی استمراری (۴) مضارع اخباری

۴۸- کدام گزینه با سایر گزینه ها تفاوت دارد؟

- (۱) پهلوی یاران (۲) یاد دوستان (۳) عین نقش (۴) جام باده

۴۹- کدام گزینه با سایر گزینه ها تفاوت دارد؟

- (۱) کهان (۲) نهان (۳) اندوهان (۴) دوستان

۵۰- کلمات «گوش» و «جوش» دارای چه نوع سجعی هستند؟

- (۱) متوازی (۲) مطرف (۳) متوازن (۴) مذیل

۵۱- بیت «زانکه اول سمع باشید نطق را، سوی منطق از ره سمع اندر آ» کدام آرایه ادبی مشهود است؟

- (۱) تمثیل (۲) تصدیر (۳) تجنیس (۴) استفهام

۵۲- «گنگ گیتی» چه نوع اضافه ای است؟

- (۱) توضیحی (۲) استعاری (۳) اقترانی (۴) تشبیهی

۵۳- بیت «زر و نقره گرنمودندی نهان، پرورش کی یافتندی زیر کان؟» کدام آرایه ادبی مشهود است؟

- (۱) تشبیه (۲) استعاره (۳) جناس اختلافی (۴) مراعات النظیر

۵۴- «رنج روان» در مصراع «وعده نااهل شد رنج روان» چه نوع اضافه ای است؟

- (۱) تخصیصی (۲) تشبیهی (۳) استعاری (۴) اقترانی

۵۵- «تا» در مصراع «تا نگریدی تو گرفتار اگر» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟

- (۱) مفعول (۲) شبه جمله (۳) متمم (۴) نهاد

۵۶- در مصراع «گفت او: این اراگر سقفی بدی» وجه فعل کدام است؟

- (۱) امری (۲) مستمر (۳) اخباری (۴) التزامی

- ۵۷- «سراو» و «سرسیزی بستان» به ترتیب چه نوع اول اضافه ای هستند؟
 (۱) تشبیهی - تخصیصی (۲) تخصیصی - تخصیصی (۳) تشبیهی - تشبیهی (۴) تخصیصی - تشبیهی
- ۵۸- کلمات «گنج» و «رنج» دارای چه نوع سجعی می باشند؟
 (۱) متوازی (۲) متوازن (۳) مطرف (۴) مذیل
- ۵۹- بیت «آب در کشتی هلاک کشتی است، آب اندر زیر کشتی پستی است» دارای چه آرایه ای است؟
 (۱) تصدیق (۲) تشخیص (۳) تکریر (۴) تسجیع
- ۶۰- با توجه به بیت «وعده ها باشد حقیقی دلپذیر وعده ها باشد مجازی تا سه گیر»، معنی «تا سه گیر» در کدام گزینه است؟
 (۱) تنگ آور (۲) خفقان آور (۳) آنچه موجب گدایی و فقر می شود (۴) دروغین
- ۶۱- کدام گزینه به حدیث نبوی «استعینوا علی انحاج الحوائج بالکتمان»: با پوشیدن راز به برآورده شدنش یاری کنید، اشاره دارد؟
 (۱) گفت پیغمبر ز سرمای بهار، تن مپوشانید یاران زینهار
 (۲) درست این سخن گفت پیغمبر است، که من شهر علمم علیم در است
 (۳) گفت پیغمبر که هر سر نهفت، زود گردد با مراد خویش جفت
 (۴) هر که را اسرار حق آموختند، شهر کردند و دهانش دوختند
- ۶۲- مفهوم بیت «گورخانه راز تو چون دل شود، آن مرادت زودتر حاصل شود» کدام است؟
 (۱) راز را تا گور باید در دل نگه داشت (۲) دل باید گور راز باشد
 (۳) راز باید همیشه در دل مدفون باشد (۴) رازداری تو را زودتر به آرزوهایت می رساند.
- ۶۳- مفهوم بیت «هیچ خطاطی نویسد خط به فن بهر عین خط نه بهر خواندن؟» کدام است؟
 (۱) هر عملی هدفی را دنبال می کند. (۲) خطاط باید خوانا بنویسد
 (۳) خطاط اگر فنی بنویسد که نمی پسندد خطاط است. (۴) عین خط نشان دهنده ی هنر خطاط است.
- ۶۴- با توجه به بیت «تا نگریدی تو گرفتار اگر که اگر این کردم ی یا آن دگر» کدام گزینه در رابطه با واژه «اگر» صحیح است؟
 (۱) حرف شرط - حرف شرط (۲) حرف شرط - مضاف الیه
 (۳) مضاف الیه - حرف ربط (۴) حرف شرط - حرف ربط
- ۶۵- در بیت «وعده ی اهل کرم گنج روان وعده نا اهل شد رنج روان» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) ایهام (۲) جناس تام (۳) کنایه (۴) مراعات نظیر
- ۶۶- کدام گزینه زیر فاقد آرایه تلمیح است؟
 (۱) هیچ وازر ورز غیری بنداشت، هیچ کس ندرود تا چیزی نکاشت
 (۲) گفت پیغمبر که هر چه سر نهفت، زود گردد با مراد خویش جفت
 (۳) کر اصلی کش نبود ز آغاز گوش، لال باشد، کی کند در نطق جوش
 (۴) گورخانه راز تو چون دل شود، آن مرادت زودتر حاصل شود
- ۶۷- با توجه به بیت «گفت او این را اگر سقفی بدی پهلوی من مر ترا مسکن شدی» گزینه نادرست کدام است؟
 (۱) این: ضمیر اشاره (۲) «ی» در بدی: نشانه فعل استمراری است
 (۳) مر: حرف تاکید مفعولی (۴) شدی: ماضی ساده

۶۸- کدام گزینه بیانگر مفهوم بیت «گورخانه راز تو چون دل شود آن مرادت زود حاصل شود» است؟

(۱) باید راز دلت را با خودت به گور ببری تا به مقصودت برسی.

(۲) گور، خانه اسرار دل کسانی است که زودتر به هدف خود رسیده اند.

(۳) دل مانند خانه ای است برای انسانهای رازدار که می خواهند زود به آرزوی خود برسند.

(۴) اگر راز تو در درون دلت مدفون شود زودتر به آرزویت دست می یابی.

۶۹- کدام گزینه درباره آثار مولوی نادرست است؟

(۱) فیه مافیه از آثار اوست.

(۲) مثنوی او در شش دفتر شهرتی جهانی دارد.

(۳) مجالس سبعه شامل هفت سخنرانی اوست.

(۴) مکتوبات مجموعه ای از یکصد و بیست نامه اوست.

۷۰- کدام گزینه دارای جناس خط است؟

(۱) هیچ خطاطی نویسد خط به فن، بهر عین خط، نه بهر خواندن؟

(۲) کودک اول چون بزاید شیر نوش، مدتی خامش بود او جمله گوش

(۳) طمع خواست آن، مخور خام ای پسر، خام خوردن علت آرد در بشر

(۴) دانه چون اندر زمین پنهان شود، سراو سرسبزی بستان شود

۷۱- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) فرجه: تفرج کردن

(۲) لعب: سنگی قیمتی و سرخرنگ

(۳) حجره: اتاق

(۴) نطق: سخن گفتن

۷۲- مجموعه نامه های مولانا در کدام گزینه آمده است؟

(۱) فیه مافیه (۲) مجالس سبعه (۳) کلیات شمس (۴) مکتوبات

۷۳- مآخذ مولانا در بیت «هیچ وازر ورز گیری بر نداشت هیچ کس ندرود تا چیزی نکاشت» چه بوده است؟

(۱) آیه قرآن (۲) حدیث نبوی (۳) حدیث قدسی (۴) ضرب المثل

۷۴- کدام گزینه در مورد تاریخ تولد و وفات مولانا صحیح است؟

(۱) ۶۰۴ هجری، ۶۷۲ هجری (۲) ۶۰۵ هجری، ۶۷۲ هجری

(۳) ۶۰۴ هجری، ۶۷۳ هجری (۴) ۶۰۴ هجری، ۶۷۳ هجری

۷۵- کدام گزینه با سایر گزینه ها تفاوت دارد؟

(۱) جام باده (۲) عین نقش (۳) یاد دوستان (۴) پهلوی یاران

۷۶- در مصراع «گفت او، این را اگر سقفی بدی» وجه فعل کدام است؟

(۱) مستمر (۲) اخباری (۳) التزامی (۴) امری

پاسخنامه سؤالات طبقه‌بندی شده مولانا جلال الدین

۱- گزینه ۴	۲۷- گزینه ۴	۵۳- گزینه ۴
۲- گزینه ۲	۲۸- گزینه ۱	۵۴- گزینه ۱
۳- گزینه ۱	۲۹- گزینه ۳	۵۵- گزینه ۲
۴- گزینه ۳	۳۰- گزینه ۲	۵۶- گزینه ۴
۵- گزینه ۲	۳۱- گزینه ۲	۵۷- گزینه ۲
۶- گزینه ۱	۳۲- گزینه ۱	۵۸- گزینه ۱
۷- گزینه ۳	۳۳- گزینه ۳	۵۹- گزینه ۳
۸- گزینه ۲	۳۴- گزینه ۳	۶۰- گزینه ۲
۹- گزینه ۲	۳۵- گزینه ۳	۶۱- گزینه ۳
۱۰- گزینه ۲	۳۶- گزینه ۲	۶۲- گزینه ۴
۱۱- گزینه ۳	۳۷- گزینه ۲	۶۳- گزینه ۱
۱۲- گزینه ۱	۳۸- گزینه ۴	۶۴- گزینه ۳
۱۳- گزینه ۱	۳۹- گزینه ۱	۶۵- گزینه ۲
۱۴- گزینه ۴	۴۰- گزینه ۳	۶۶- گزینه ۳
۱۵- گزینه ۱	۴۱- گزینه ۱	۶۷- گزینه ۴
۱۶- گزینه «الف»	۴۲- گزینه ۲	۶۸- گزینه ۴
۱۷- گزینه ۱	۴۳- گزینه ۲	۶۹- گزینه ۴
۱۸- گزینه ۴	۴۴- گزینه ۴	۷۰- گزینه ۳
۱۹- گزینه ۳	۴۵- گزینه ۱	۷۱- گزینه ۲
۲۰- گزینه ۳	۴۶- گزینه ۲	۷۲- گزینه ۴
۲۱- گزینه ۲	۴۷- گزینه ۴	۷۳- گزینه ۱
۲۲- گزینه ۱	۴۸- گزینه ۳	۷۴- گزینه ۱
۲۳- گزینه ۱	۴۹- گزینه ۲	۷۵- گزینه ۲
۲۴- گزینه ۳	۵۰- گزینه ۱	۷۶- گزینه ۳
۲۵- گزینه ۲	۵۱- گزینه ۳	
۲۶- گزینه ۱	۵۲- گزینه ۱	

نکات کلیدی درس آرزوی باغ و گلستان، ای عاشقان مولانا جلال الدین

- * قند در مصراع «بگشای لب که قند فراوانم آرزوست» مستعار منه است.
- * در بیت «بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست، بگشای لب که قند فراوانم آرزوست» واژه رخ به باغ و گلستان و سخن به قند تشبیه شده اند.
- * در بیت «بشنیدم از هوای تو آواز طبل باز، باز آمدم که ساعد سلطانم آرزوست» بین دو واژه «باز» صنعت جناس تام وجود دارد.
- * در بیت «بشنیدم از هوای تو آواز طبل باز، باز آمدم که ساعد سلطانم آرزوست» بین واژه های طبل، باز، سلطان و ساعد آرایه تناسب وجود دارد.
- * بیت «یعقوب وارواسفاها همی زنم، دیدار خوب یوسف کنعانم آرزوست» دارای آرایه تلمیح است. بیت اشاره دارد به آیه ۸۴ سوره یوسف: وَقَالَ يَا أَسْفَىٰ عَلَىٰ يَوْسُفَٰ يَعْنِي يَعْقُوبَ كَفْت: دروغا بر یوسف.
- * در مصراع «گوشت شنید قصه ایمان و مست شد» آرایه تشخیص وجود دارد: «مست شدن گوش» که معنی مجازی و برای مبالغه است.
- * در بیت «می گوید آن رباب که : مردم زانتظار، دست و کنار وزخمه عثمانم آرزوست» بین واژه های رباب، دست، زخمه و عثمان آرایه تشخیص وجود دارد.
- * **عثمان:** شهاب الدین عثمان از قولان و مطربان مجالس مولانا.
- * **یعقوب:** از پیامبران بنی اسرائیل و پدر یوسف که در زیبایی و پاکدامنی مثل است. وی در فراق پسر نابینا شد.
- * **کنعان:** نام قدیم فلسطین یا ارض موعود.
- * **شیر خدا:** از القاب حضرت علی «ع»، ترجمه اسدالله است.
- * **دستان:** لقب زال پدر رستم.
- * **فرعون:** لقب پادشاهان مصر قدیم در تورات و نماد تکبر و طغیان و عناد است. معروفترین فرعون، معاصربا موسی «ع» بود.
- * **عمان:** دریایی در جنوب ایران که به اقیانوس هند می پیوندد (دریای بیکران)
- * **هدهد:** پرنده ای که خبر بلیقیس را به سلیمان آورد و همیشه در مجلس سلیمان بود.
- * **سلیمان:** پسر و جانشین داوود از انبیای بنی اسرائیل، در روایات وی را حاکم برجن و انس می نامند.
- * بیت «دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر، کزدیو و دد ملولم انسانم آرزوست» دارای آرایه تلمیح است.
- * **شیخ:** اشاره دارد به دیوجانس، فیلسوف یونانی.
- * **رستم دستان:** اضافه بنوت
- * **ساعد سلطان:** اضافه تخصیصی
- * **«ت» در «گفتنت»:** مضاف الیه
- * **«ی» در آوارگی:** «ی» حاصل مصدر
- * **نور روی موسی:** دارای آرایه تلمیح است.

- * موسی عمران: اضافه بنوت
- * ناز و باز: این دو واژه دارای صنعت جناس خطی می باشند.
- * کان و مکان: این دو واژه دارای صنعت جناس مطرف می باشند.
- * دی: قید زمان که در اشعار غالباً مبهم است.
- * دد: جانور وحشی، ضد «دام» که به جانوران اهلی اطلاق می شود.
- * ارکان: موالید سه گانه (حیوان، نبات، معدن) یا چهار عنصر.
- * جام باده: اضافه توضیحی (پیاله شراب)
- * جعد یار: اضافه تخصیصی
- * زخمه عثمان: اضافه تخصیصی
- * رباب عشق و عشق رباب: آرایه عکس
- * بین واژه «رباب» در بیت «من هم رباب عشقم و عشقم ربابی است، وان لطفهای زخمه رحمانم آرزوست» صنعت جناس تام وجود دارد.
- * زخمه رحمان: ترکیب کنایی (الطاف ایزدی)
- * مطرب ظریف: ترکیب وصفی
- * شمس و شرق: مراعات النظیر، تلمیح به داستان حضرت سلیمان
- * آفتاب حسن: اضافه تشبیهی
- * طبل باز: اضافه تخصیصی، طبلی که برای پرواز دادن بازشکاری به صدا درمی آوردند.
- * لذن: این واژه ۱۶ بار در قرآن به کار رفته است.
- * لذنئی: واژه ای است ساخته صوفیان با استناد به آیه ۶۵ سوره کهف (به معنی جبلی و فطری)
- * مر: ازادات تاکید مفعولی
- * بین واژه های «گلرخ»، «گلبن»، «خزان»، «افسرده» و «بشکفته» آرایه تناسب وجود دارد.
- * در مصراع «با منکران دی صفت همچون خزان افسرده ام» آرایه تشبیه وجود دارد (منکران به دی ماه و مولانا به خزان)
- * خامش در مصراع «خامش که بلبل باز را گفتا: چه خامش کرده ای؟» تخلص مولوی است.
- * گلزار: استعاره از رخسار
- * پادشاه صادق: استعاره از خداوند.
- * رومی و زنگی: دارای صنعت تضاد هستند.
- * در جام می آویختم: کنایه از توسل جستن به جام می.

سوالات طبقه‌بندی شده آرزوی باغ و گلستان، ای عاشقان مولانا جلال الدین

- ۱- مصراع دوم بیت «جانم ملول گشت زفرعون و ظلم او، آن نور روی موسی عمرانم آرزوست» به کدام واقعه اشاره دارد؟
 (۱) نبرد موسی با فرعون و ساحران (۲) ید بیضای موسی و عصای او
 (۳) چهره منور موسی پس از بازگشت از طور (۴) معرفت و دانش الهی موسی
- ۲- مقصود از واژه «آن» در عبارت «درجسم من جانی دگر، درجان من قانی دگر، با آن من آنی دگرزیرا به آن پی برده ام» چیست؟
 (۱) کشف حقیقت توسط معشوق (۲) موهبتی الهی که موجب سعادت است
 (۳) کشف حقیقت توسط عاشق (۴) کیفیتی خاص از زیبایی که قابل وصف نیست
- ۳- «صد مرده ام» در مصراع «گفتا: خموشی را مبین درصید شه صد مرده ام» به چه معناست؟
 (۱) بسیار قوی هستم (۲) صد سینه سخن دارم
 (۳) برترین جایگاه را دارم (۴) کاملاً تسلیم هستم
- ۴- مفهوم مصراع «گویشم شنید قصه ایمان و مست شد» مطابق با کدام گزینه است؟
 (۱) معنی مجازی - استعاره (۲) معنی مجازی - استعاره
 (۳) معنی حقیقی - حس آمیزی (۴) معنی حقیقی - استعاره
- ۵- معنی کدام گزینه صحیح نیست؟
 (۱) غاتفر: نام محله ای در سمرقند (۲) تالی: تابع (۳) ردف: پیرو (۴) قان: خون
- ۶- در بیت «ای آفتاب حسن برون آ، دمی ز ابر، کان چهره مشعشع تابانم آرزوست» عبارت چهره مشعشع تابان در رابطه با چه کسی بکار برده است؟
 (۱) شمس تبریزی (۲) حضرت حق (۳) دیوجانس (۴) مولانا
- ۷- معنی مصراع «مستم زخمر من لدن رو محتسب را غمز کن» چیست؟
 (۱) من از باده الهی مستم، برو و از مستحب سخن چینی کن.
 (۲) من از باده الهی مستم، برو و راز مرا پیش محتسب لو بده.
 (۳) من از پیاله شراب مستم، پس برو به محتسب ناز و عشوه بفروش.
 (۴) من از باده ای که پیش من است مستم، برو و محتسب را خبر کن.
- ۸- واژه های «آویختن» و «هشیاری کردن» در مصراع «آویختم اندیشه را کاندیشه هشیاری کند» چه مفهومی دارند؟
 (۱) متوسل شدن، آگاهی (۲) چنگ زدن، اضطراب
 (۳) به دار زدن، اضطراب (۴) به دار زدن، آگاهی
- ۹- مفهوم واژه «اندیشه» در بیت «آویختم اندیشه را کاندیشه هشیاری کند، زاندیشه بیزاری کند زاندیشه ها پژمرده ایم» چیست؟
 (۱) تفکر (۲) تشویش (۳) تخیل (۴) دوراندیش
- ۱۰- مراد از «غمز کردن» در مصراع اول بیت «مستم زخمر من لدن رو محتسب را غمز کن، مرمحتسب را و تورا هم چاشنی آورده ام» چیست؟
 (۱) سرزنش کردن (۲) مجازات کردن (۳) گمراه کردن (۴) افشا کردن

- ۱۱- در بیت «دی شیخ با چراغ همی گشت گردشهر، کز دیو و دد ملولم وانسانم آروزست» منظور از شیخ کیست؟
 (۱) اقلیدس (۲) فروریوس (۳) دیوجانس (۴) دیمقراطیس
- ۱۲- مفهوم واژه «لامکان» چیست؟
 (۱) عالم الوهیت (۲) عالم ناسوت (۳) عالم ملکوت (۴) عالم بی خبری
- ۱۳- نوع «را» در مصراع «درجام می آویختم، اندیشه راخون ریختم» کدام است؟
 (۱) نشانه اضافه (۲) مفعولی (۳) حرف اضافه (۴) زاید
- ۱۴- «نادرارزان» در مصراع «کان عقیق نادر ارزانم آروزست» به چه معناست؟
 (۱) ارزان متضاد نادر است. (۲) کمیاب است اما قیمتش زیاد نیست.
 (۳) کمیاب و با ارزش است. (۴) نادرارزان کنایه از دست نیافتنی و موهوم است.
- ۱۵- مصراع اول «شیرخدا ورستم دستانم آروزست» کدام است؟
 (۱) والله که شهر بی تو مرا حبس می شود (۲) یعقوب وار و اسفاها همی زنم
 (۳) زین همهرهان ست عناصر دلم گرفت (۴) جانم ملول گشت زفرعون و ظلم او
- ۱۶- مفهوم واژه قراضه در مصراع «دردست هرکه هست زخوبی قراضه هاست» چیست؟
 (۱) خانه کلنگی (۲) محصولات از رده خارج (۳) پاره های زروسیم (۴) متاع ناچیز دنیوی
- ۱۷- بیت «گوشم شنید قصه ایمان و مست شد، کوقسم چشم؟ صورت ایمانم آروزست» دارای چه آرایه ادبی است؟
 (۱) تشبیه (۲) استعاره (۳) تشخیص (۴) کنایه
- ۱۸- واژه «جعد» به چه معناست؟
 (۱) زلف شکن در شکن (۲) جاده پرپیچ و خم (۳) مصمم و جدی (۴) موهای ریخته برپیشانی
- ۱۹- با توجه به بیت «روزی که عکس روی او بر روی زرد من فتد، ماهی شوم رومی رخی گرزنگی نو برده ام» معشوق شاعر به او چه نعمتی می بخشد؟
 (۱) پرتو روی او زردی رخسارم را زایل می کند. (۲) پرتو روی او، به من زیبایی و طراوات می بخشد.
 (۳) پرتوی روی او، تیرگی چهره ام را از بین می برد. (۴) پرتوی روی او، تمام زندگی من است.
- ۲۰- واژه «ارزان» در مصراع «کان عقیق نادرارزانم آروزست» به چه معناست؟
 (۱) کم بها (۲) با ارزش (۳) کمیاب (۴) درخشان
- ۲۱- مصراع «بگشای لب که قند فراوانم آروزست»، وجه شبه کدام است؟
 (۱) آرزوداشتن (۲) زیبا بودن (۳) سخن گفتن (۴) شیرین بودن
- ۲۲- مقصود از «اندیشه را خون ریختم» در مصراع «درجام می آویختم، اندیشه راخون ریختم» کدام است؟
 (۱) ناراحتی و اضطراب را از بین بردم. (۲) عقل را به کناری نهادم.
 (۳) به جام می چنگ زدم. (۴) افکار بد را از سر بیرون کردم.
- ۲۳- مفهوم «صورت ایمانم آروزست» چیست؟
 (۱) دلم می خواهد که به یقین برسم. (۲) دلم می خواهد به وصال برسم.
 (۳) دلم می خواهد صورت خدا را ببینم. (۴) دلم می خواهد زیبایی را نگاه کنم.

۲۴- مفهوم مصراع «آویختم اندیشه را کاندیشه هشیاری کند» کدام است؟

(۱) اندیشه ام را به دور افکندم، زیرا بیش از حد بیدار است.

(۲) اندیشه ام را کشتم، زیرا موجب اضطراب من است.

(۳) اندیشه را کشتم، زیرا دمی آرام و قرار ندارد.

(۴) اندیشه ام را به دار آویختم چون جزء اراذل و اوباش بود.

۲۵- در مصراع «بنمای رخ که باغ و گستانم آروزیست» مشبه کدام است؟

(۱) باغ (۲) گلستان (۳) زیبایی (۴) رخ

۲۶- ترکیب «طلیل باز» دارای چه مفهومی است؟

(۱) طلیلی بوده که به هنگام پرواز دادن پرندگان و هنگام بازگشت آنان می زده اند.

(۲) طلیلی بوده که به هنگام پرواز دادن باز شکاری و هنگام بازگشت آن می زده اند.

(۳) طلیلی بوده که به هنگام برتخت نشستن شاهان بزرگ می زده اند.

(۴) طلیلی بوده که در اختیار شاهان بزرگ و درباریان قرار می گرفته است.

۲۷- کدام گزینه متفاوت از سایر گزینه ها است؟

(۱) ساعد سلطان (۲) طلیل باز (۳) آفتاب حسن (۴) جعد یار

۲۸- بیت «شنیدم از هوای تو آواز طلیل باز، باز آیدم که ساعد سلطانم آروزیست» دارای چه آرایه ادبی است؟

(۱) مراعات النظیر (۲) ایهام (۳) تجنیس (۴) استعاره

۲۹- واژه عمان در مصراع «من ماهیم، نهنگم، عمانم آروزیست» به چه معناست؟

(۱) دریایی در جنوب ایران (۲) اقیانوس هند (۳) دریای بیکران (۴) اسباب زندگی

۳۰- واژه قان در بیت «در جسم من جانی اگر، در جان من قانی دگر، با آن من آنی اگر، زیرا به آن پی برده ام» به چه معناست؟

(۱) ترکی، به معنی خون (۲) مخفف کلمه قانع

(۳) مفعولی، خان، قآن (۴) اویغوری، به معنی دریاب

۳۱- در مصراع «ای آفتاب حسن برون آ، دمی زابر» چه آرایه ادبی مشهود است؟

(۱) استعاره (۲) ایهام (۳) مجاز (۴) کنایه

۳۲- در بیت «گویا ترم زبلبل اما زرشک عام، مهرست بردهانم و افغانم آروزیست» کدام آرایه ادبی بیشترین چشم می خورد؟

(۱) تضاد (۲) تناسب (۳) ایهام (۴) اغراق

۳۳- «ان» در واژه «ارزان» نشانه چیست؟

(۱) جزء کلمه (۲) صفت فاعلی (۳) تصغیر (۴) جمع

۳۴- در بیت «پنهان ز دیده ها و همه دیده ها ازوست، آن آشکار صنعت پنهانم آروزیست» چه آرایه ادبی مشهود است؟

(۱) استعاره و تلمیح (۲) کنایه و تلمیح (۳) استعاره و کنایه (۴) کنایه و تشبیه

۳۵- بیت «خود کار من گذشت وزهر آرزو و آزا، از کان و از مکان پی ارکانم آروزیست» دارای کدام آرایه ادبی زیر نیست؟

(۱) تناسب (۲) تشخیص (۳) تجنیس (۴) تکرار

۳۶- «قصه ایمان» و «صورت ایمان» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟

(۱) تخصیصی، استعاری (۲) تخصیصی، تخصیصی

- ۳) استعاره، استعاره (۴) استعاره، تخصیصی
- ۳۷- در بیت «والله که شهر بی تو مرا حبس می شو، آوارگی کوه و بیابانم آرزوست» شاعر، خواهان چیست؟
(۱) عشق (۲) جنون (۳) آزادی (۴) وصال
- ۳۸- بیت «زین همراهم سست عناصر دلم گرفت، شیرخدا ورستم دستانم آرزوست» بیانگر کدام عنصر ادبیاتی است؟
(۱) غنایی (۲) حماسی (۳) عرفانی (۴) پایداری
- ۳۹- در مصراع «والله که شهر بی تو مرا حبس می شود» کدام آرایه ادبی زیر به کار رفته است؟
(۱) کنایه (۲) تمثیل (۳) تشبیه (۴) تلمیح
- ۴۰- در بیت «ای آفتاب حسن برون آدمی ز ابر، کان چهره مشعشع تابانم آرزوست» مقصود از آفتاب حسن چیست؟
(۱) پروردگار (۲) محبوب (۳) دیوجانس (۴) مولانا
- ۴۱- در مصراع «این نان و آب چرخ چو سیلی است» نان و آب به سیل تشبیه شده، وجه شبه آن کدام است؟
(۱) توانایی (۲) زود گذری (۳) فراوانی (۴) ویرانگری
- ۴۲- در بیت «بنمای شمس مفخر تبریز، رو، زشرق، من هدهدم حضور سلیمانم آرزوست» چه آرایه ادبی به چشم نمی خورد؟
(۱) ایهام (۲) تلمیح (۳) مراعات النظیر (۴) تشخیص
- ۴۳- «در باب عشق» چه نوع اضافه ای است؟
(۱) استعاره (۲) تخصیصی (۳) تشبیهی (۴) توضیحی
- ۴۴- نقش «م» در مصراع «من هم رباب عشقم و عشقم رباب اوست» کدام است؟
(۱) مفعول، مسند الیه (۲) فعل ربطی، مضاف الیه (۳) مسند الیه، مفعول (۴) مضاف الیه، فعل ربطی
- ۴۵- در بیت «یعقوب وار و اسفاها همی زنم، دیدار خوب یوسف کنانم آرزوست» کدام آرایه ادبی مشهود نیست؟
(۱) تلمیح (۲) تشبیه (۳) مراعات النظیر (۴) تشخیص
- ۴۷- وجه شبه را در مصراع «من ماهیم، نهنگم، عمانم آرزوست» مشخص کنید.
(۱) افزون طلبی (۲) گسترده گی (۳) آزادگی (۴) پهنآوری
- ۴۸- «گویا ترم زبلبل» چه نوع تشبیهی است؟
(۱) تفضیل (۲) مطلق (۳) مضم (۴) تسویه
- ۴۹- با توجه به آرایه های ادبی موجود در بیت «وان دفع گفتنت که : بروه به خانه نیست، وان ناز و باز و تندى در بام آرزوست» کدام گزینه نادرست است؟
(۱) استعاره، تضاد، جناس، تناسب (۲) تناسب، تضاد، تشخیص، جناس (۳) استعاره، تشخیص، جناس، تناسب (۴) ایهام، استعاره، تضاد، جناس
- ۵۰- نقش دستوری «ت» در مصراع «آن گفتنت که بیش مرانجام آرزوست» چیست؟
(۱) مفعول (۲) مضاف الیه (۳) متمم (۴) فاعل
- ۵۱- در مصراع «وآن لطفهای زخمه رحمانم آرزوست» چه نوع آرایه ادبی مشهود است؟
(۱) کنایه (۲) استعاره (۳) جناس (۴) تمثیل

- ۵۲- در کدام مصراع زیرتتابع اضافات وجود دارد؟
 (۱) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست.
 (۲) آن نور روی موسی عمرانم آرزوست.
 (۳) آوارگی کوه و بیابانم آرزوست.
 (۴) و آن ناز و باز و تندى دربانم آرزوست.
- ۵۳- «سست عناصر» چه نوع صنعتی است؟
 (۱) لیاقت (۲) نسبی (۳) فاعلی (۴) مرکب
- ۵۴- کدام گزینه متفاوت از سایر گزینه هاست؟
 (۱) شیر خدا (۲) نور روی (۳) نورمورسی (۴) روی موسی
- ۵۵- «معدن ملاح» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تشبیهی (۲) استعاری (۳) بیانی (۴) اقترانی
- ۵۶- نقش دستوری «پیمانها» را در مصراع «زان می که در پیمانها اندرنگنجند خورده ام» مشخص کنید.
 (۱) مفعول (۲) متمم (۳) مسند (۴) بدل
- ۵۷- «طلبل باز» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) استعاری (۲) تخصیصی (۳) اقترانی (۴) تشبیهی
- ۵۸- واژه یار در غزل «ای عاشقان» کنایه از چیست؟
 (۱) معشوق (۲) عاشق (۳) حقیقت (۴) حق
- ۵۹- در مصراع «با منکران دی صفت همچون خزان افسرده ام» منکران به دی تشبیه شده، وجه شبه آن را مشخص کنید.
 (۱) مردگی (۲) خشکی (۳) بی ثمری (۴) سردی
- ۶۰- «نان طلب» در مصراع «ای نان طلب درمن نگر» کنایه از چیست؟
 (۱) صوفی (۲) عارف (۳) بی ثمری (۴) سردی
- ۶۱- در بیت «گویا ترم ز بلبل اما ز رشک عام، مهر است بر دهانم و فغانم آرزوست» کدام آرایه ادبی مشهودتر است؟
 (۱) تضاد و کنایه (۲) تناسب و کنایه (۳) تلمیح و تضاد (۴) سجع و تضاد
- ۶۲- با توجه به مصراع «در لامکان سیران من، فرمان زقان آورده ام» کدام گزینه دارای سجع مطرف است؟
 (۱) فرمان- قان (۲) مکان - سیران (۳) فرمان- مکان (۴) سیران- فرمان
- ۶۳- در بیت «مستم ولی از روی او، غرقم ولی در جوی او، از قند و از گلزار او چون گلشکر پرورده ام» میان کدام کلمات تناسب برتر نیست؟
 (۱) قند و شکر (۲) غرق و گلزار (۳) گلزار و شکر (۴) مست و غرق
- ۶۴- در مصراع «ای پادشاه صادقان چون من منافق دیده ای» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تضاد (۲) تجنیس (۳) تناسب (۴) تلمیح
- ۶۶- در مصراع «ای عاشقان، ای عاشقان پیمانها را گم کرده ام»، هدف از تکرار عبارت ای عاشقان چیست؟
 (۱) تأکید (۲) تشویق (۳) هشدار (۴) اخبار
- ۶۷- کدام گزینه دارای آرایه سجع متوازن نیست؟
 (۱) دروان، حیران (۲) حیران، مکان (۳) حیات، ذات (۴) سیران، فرمان

- ۶۸- کدام گزینه دارای آرایهٔ تناسب است؟
 (۱) صادق، منافق (۲) خزان، افسردن (۳) ویران، منکران (۴) شگفتی، افسرده
- ۶۹- در بیت « آویختم اندیشه را کاندیشه هشیاری کند زاندیشه بیزاری کنم زاندیشه های پژمرده ام » واژه اندیشه به چه معناست؟
 (۱) تفکر (۲) تشویش (۳) ج (تخیل) (۴) دوراندیشی
- ۷۰- در بیت « بشنیدم از هوای تو آواز طبل بازباز آمدم که ساعد سلطانم آرزوست » کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) مراعات النظیر (۲) ایهام (۳) تشبیه (۴) استعاره
- ۷۱- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 الف (منافق: دورو (۲) لامکان: عالم الوهیت (۳) دی صفت: گرم (۴) رومی رخ: سفید، زیبا
- ۷۲- « کنعان » نام قدیم کدام سرزمین است؟
 (۱) بیت المقدس (۲) ملطیه (۳) فلسطین (۴) بحرین
- ۷۳- عبارت غمز کن در مصراع اول بیت « مستم ز خمر من لدن رو محتسب راغمز کن، مر محتسب را و ترا هم چاشنی آورده ام » به چه معناست؟
 (۱) سرزنش کردن (۲) مجازات کردن (۳) گمراه کردن (۴) افشاء کردن
- ۷۴- باتوجه به بیت « بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست، بگشای لب که قند فراوانم آرزوست » در کدام گزینه، صنعت تشبیه به کار رفته است؟
 الف (رخ به باغ گلستان تشبیه شده است (۲) لب به گلستان تشبیه شده است (۳) قند به آو تشبیه شده است (۴) باغ و گلستان به آرزو تشبیه شده است
- ۷۵- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) ملاحظ: نمکین بودن (۲) زخمه: ضربه (۳) ارزان: ناچیز (۴) قراضه: پاره های زر و سیم
- ۷۶- کدام گزینه بیانگر مفهوم آیه «لایدرکه الابصار و هو یدرک الابصار» است؟
 (۱) ای آفتاب حسن برون آدمی زابر (۲) پنهان زدیده ها و همه دیده ها از اوست (۳) از کاو از مکان پی ارکانم آرزوست (۴) دیدار خوب یوسف کنعانم آرزوست
- ۷۷- با توجه به معنی، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) روزی که عکس روی او بر روی زرد می افتد: زمانی که پرتوی روی معشوق بر روی بر رخسار زرد و پژمرده من می افتد. (۲) در جام می آویختم اندیشه را خون ریختم: به جام می چنگ زدم و غرق در تفکر شدم. (۳) گر گویدم بیگاه شد رورو که وقت گاه شد: اگر به من بگویند که دیر وقت شد برو که وقت رفتن فرا رسید. (۴) گوشم شنید قصه ایمان و مست شد: گوش من قصه ایمان را شنید و از شنیدن آن مست شد.
- ۷۸- در بیت «خامش که بلبل باز را گفتا چه خامش کرده ای، گفتا خمشی رامبین در صید شه صد مرده ام» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) ایهام (۲) مراعات النظیر (۳) کنایه (۴) تشبیه

۷۹- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) یوسف: پسر یعقوب که در زیبایی و پاکدامنی مثل است. (۲) عمران: پدر موسی.
(۳) فرعون: نماد تکبر، طغیان و عناد است. (۴) کنعان: نام قدیم بیت المقدس یا ارض موعده.
۸۰- با توجه به بیت «مستم ولی از روی او غرقم ولی در جوی او، از قند و از گلزار او چون گلشکر پرورده ام» کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) قند استعاره از سخن یار (۲) میان قند و گلزار و گلشکر تشبیه به کار رفته است
(۳) گلزار استعاره از رخ یار (۴) گلشکر شربتی که از گل سرخ و قند ساخته میشود
۸۱- در کدام گزینه معنی «من لدن» آمده است؟

- (۱) فطری (۲) زمینی (۳) جهانی (۴) غیر عمدی
۸۲- واژه قان در ابیات «دوران کنون دوران من، گردون کنون حیران من، درلامکان سیران من، فرمان زقان آورده ام، در جسم من جانی دگر، در جان من قانی دگر، با آن من آنی دگر زیرا به آن پی برده ام» به چه معناست؟
(۱) مخفف کلمه قانع (۲) واژه ترکی به معنی خون
(۳) خان، سلطان (۴) خداوند

۸۳- در مصراع «بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست» شبه کدام است؟

- (۱) گلستان (۲) زیبایی (۳) رخ (۴) باغ

۸۴- «معدن ملاحی» و «رباب عشق» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟

- (۱) تشبیه - استعاره (۲) تشبیهی - تشبیهی
(۳) استعاره - تشبیهی (۴) استعاره - استعاره

۸۵- واژه یار در در غزل «ای عاشقان» رمز و کنایه از چیست؟

- (۱) معشوق (۲) حقیقت (۳) حق (۴) عاشق

پاسخنامه سؤالات طبقه‌بندی شده آرزوی باغ و گلستان، ای عاشقان مولانا جلال الدین

۱- گزینه ۳	۵۹- گزینه ۱
۲- گزینه ۴	۶۰- گزینه ۴
۳- گزینه ۱	۶۱- گزینه ۱
۴- گزینه ۲	۶۲- گزینه ۱
۵- گزینه ۴	۶۳- گزینه ۲
۶- گزینه ۱	۶۴- گزینه ۱
۷- گزینه ۲	۶۵- گزینه ۴
۸- گزینه ۳	۶۶- گزینه ۱
۹- گزینه ۲	۶۷- گزینه ۳
۱۰- گزینه ۴	۶۸- گزینه ۲
۱۱- گزینه ۳	۶۹- گزینه ۲
۱۲- گزینه ۱	۷۰- گزینه ۱
۱۳- گزینه ۱	۷۱- گزینه ۳
۱۴- گزینه ۳	۷۲- گزینه ۳
۱۵- گزینه ۳	۷۳- گزینه ۴
۱۶- گزینه ۳	۷۴- گزینه ۱
۱۷- گزینه ۳	۷۵- گزینه ۳
۱۸- گزینه ۱	۷۶- گزینه ۲
۱۹- گزینه ۲	۷۷- گزینه ۲
۲۰- گزینه ۲	۷۸- گزینه ۲
۲۱- گزینه ۴	۷۹- گزینه ۴
۲۲- گزینه ۱	۸۰- گزینه ۲
۲۳- گزینه ۲	۸۱- گزینه ۱
۲۴- گزینه ۲	۸۲- گزینه ۳
۲۵- گزینه ۳	۸۳- گزینه ۲
۲۶- گزینه ۲	۸۴- گزینه ۲
۲۷- گزینه ۳	۸۵- گزینه ۳
۲۸- گزینه ۱	
۲۹- گزینه ۳	

نکات کلیدی درس جلال آل احمد

* اباطیل: جمع «باطل»

* همچون من و سلوی برای قوم یهود: من و سلوی در زمان سرگردانی قوم بنی اسرائیل دریابان برآنان فرود می آمد و از گرسنگی نجاتشان کی داد (اشاره به آیات ۵۴ سوره بقره، ۱۶۰ سوره اعراف و ۸۲ سوره طه).

* سیلندر: لوله ای استوانه ای در موتور اتومبیل.

* پیستون: استوانه ای متحرک در درون سیلندر اتومبیل.

* یاطاقان: دو نیم دایره در موتور اتومبیل که دسته پیستون ها بر روی میل لنگ نصب می شوند.

* سید محمد علی جمال زاده: نویسنده ایرانی که در سال ۱۳۷۶ در ژنو درگذشت. از آثار او: یکی بود یکی نبود، قلتشن دیوان و ...

* شوهر آهو خانم: رمانی نوشته علی محمد افغانی.

* رنگ آسمان اینجا هم مثل تهران است: سخنرانی جلال آل احمد در آبادان

* بهرام صادقی: داستان نویس ایران، متولد ۱۳۱۵ در نجف آباد اصفهان، فارغ التحصیل علم طب در ۱۳۴۶ از دانشگاه تهران، وی درخشانترین نویسنده دهه سی بود که در سال ۱۳۶۳ درگذشت. از آثارش: مجموعه داستانهای سنگر، قمقمه های خالی و کتاب ملکوت.

* ثکری: نوول نویس انگلیسی، متولد هند که در سال ۱۸۶۳ م. درگذشت.

* استفن اسپندر: نویسنده انگلیسی، متولد سال ۱۹۰۹ م.

* انوره دو بالزاک: نویسنده فرانسوی، متولد سال ۱۸۵۰ م.

* آلبر کامو: نویسنده فرانسوی، متولد سال ۱۹۶۰ م.

* نیما یوشیج: علی اسفندیاری، پدر شعر نو فارسی

* م. آزاد - شاملو - اخوان ثالث: شاعران نوپرداز معاصر

* صادق هدایت: نویسنده بوف کور

* مسعود فرزاد: نویسنده و مترجم ایرانی و استاد دانشگاه که در سال ۱۳۶۰ وفات یافته است.

* تذکره نویسی: نوشتن زندگینامه شاعران و عارفان

* سناریو: واژه ای است ایتالیایی به معنای فیلمنامه و نمایشنامه مخصوص سینما.

* ایجاز: بیان مقصود در کوتاهترین لفظ و کمترین عبارت.

* تیراژ: واژه ای است فرانسوی، یعنی تعداد مجله، روزنامه یا کتاب که در هر نوبت چاپ می شود.

* روی دیگر سکه: ترکیب کنایی (وجه مخالف و بظاهر نامرئی قضیه)

* گرگ و پوستین دوزی: ترکیب کنایی (دو چیز مخالف و ضد هم)

* تازه قلم به دست گرفته اند: ترکیب کنایی (تازه مشغول نویسندگی شده اند)

* خون آدم را حلال کردن: ترکیب کنایی (آدم را کشتن)

- * دو دوزه قلم زدن: ترکیب کنایی (ریاکاری درنوشتن)
- * یخ ... نگرفتن: ترکیب کنایی (تأثیر نکردن ، مؤثرواقع نشدن)
- * دادشان را از ته چاه می زنند: ترکیب کنایی (صدایشان به جایی نمی رسد)
- * قلم انداز نوشتن: ترکیب کنایی (سرسری نوشتن، با بی دقتی نوشتن)
- * گشاده بازی: ترکیب کنایی (زیاده روی واسراف بیهوده)
- * کوبه: اسم، ازبن مضارع (کوب) + ه
- * رنگین نامه: اصطلاحی که درمورد مجلات بی محتوا به کار می رود.
- * ماده تاریخ سازی: درشعریا گفتارازکلماتی استفاده می کنند که مجموع حروف آنها به حساب ابجد(که هرحرفی مطابق رقمی است) با تاریخ واقعه ای تطبیق کند

سوالات طبقه‌بندی شده جلال آل احمد

- ۱- مفهوم «سرِ کلاف به دست کسی دادن» کدام است؟
 - (۱) سرنخ ماجرای را دست کسی دادن
 - (۲) ماجرای را شروع کردن
 - (۳) موضوعی پیچیده را باز کردن
 - (۴) کار دشواری را با صبوری انجام دادن
- ۲- کشف الابیات چیست؟
 - (۱) معانی ابیات و ذکر قواعد بکاررفته در ادبیات است.
 - (۲) فهرست ابیاتی که براساس آیات قرآن سروده شده است.
 - (۳) فهرست الفبایی ابیات یک اثر.
 - (۴) فهرست موضوعی ابیات یک دیوان.
- ۳- داستان «ملکوت» از کدام نویسنده معاصر است؟
 - (۱) بهرام صادقی
 - (۲) جلال آل احمد
 - (۳) غلامحسین ساعدی
 - (۴) مصطفی مستور
- ۴- ترکیب کنایی «گرگ و پوستین دوزی» به چه معناست؟
 - (۱) دوجیز ضد هم
 - (۲) لازمه دیگری بودن
 - (۳) جدایی ناپذیر
 - (۴) حيله گر
- ۵- کدام گزینه از تألیفات جلال آل احمد نیست؟
 - (۱) زن زیادی
 - (۲) بیگانه
 - (۳) سرگذشت کندوها
 - (۴) مدیر مدرسه
- ۶- «قلم انداز نوشتن» کنایه از چیست؟
 - (۱) سرسری نوشتن
 - (۲) با حوصله نوشتن
 - (۳) با شکم سیر نوشتن
 - (۴) به قصد گرفتن مزد نوشتن
- ۷- مضمون واژه «تذکره» در کدام گزینه زیر آمده است؟
 - (۱) موضوعات فقهی و کلامی
 - (۲) بیان مسائل اخلاقی
 - (۳) تاریخچه ولایات و ایالات
 - (۴) زندگی نافه شعرا و عرفا
- ۸- مفهوم واژه «استقرا» چیست؟
 - (۱) از کلی به جزئی پی بردن
 - (۲) از جزئی به کلی پی بردن
 - (۳) از اصل به نتیجه رسیدن
 - (۴) مقایسه بین دوجیز
- ۹- به نظر جلال آل احمد کدام گزینه از مشخصه های ادبیات معاصر نیست؟
 - (۱) بشر دوستی
 - (۲) بد بینی
 - (۳) توجه به طبقات عوام و طرز بیان آنها
 - (۴) توجه سبک، پاکی تعبیر، مضامت و بلاغت
- ۱۰- کدامیک از واژه های زیر در متن فارسی کاربرد بهتری دارد؟
 - الف (شمارگان
 - (۲) کمپانی
 - (۳) تیراژ
 - (۴) سناریو
- ۱۱- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 - (۱) گرته: طرح
 - (۲) سلک: صف
 - (۳) استنکاف: سربازدن
 - (۴) اغتشاش: آرامش

- ۱۲- عبارت «رنگین نامه» در چه موردی کاربرد دارد؟
 الف مجلات بی محتوا (۲) روزنامه های هوچی
 (۳) نامه های شرم آور (۴) مجلات بی زبان
- ۱۳- با توجه به معنی کنایی هر جمله، گزینه نادرست کدام است؟
 (۱) گوش را پنبه تپاندن: خود را کر کردن (۲) قلم انداز نوشتن: سرسری نوشتن
 (۳) نان به نرخ روز خوردن: زیاده روی بیهوده (۴) دودوزه قلم زدن: ریا کاری در نوشتن
- ۱۴- جمله «پیداست که رنگ آسمان هم عین تهران است» به چه معناست و از کیست؟
 (۱) هوای اینجا هم با تهران یکی است- صائب تبریزی
 (۲) هیچ جا به حال من فرقی نمیکند- جلال آل احمد
 (۳) من خیال برتری نهادن ندارم- صائب تبریزی
 (۴) اینجا هم با تهران فرقی ندارد- جلال آل احمد
- ۱۵- با توجه به مقاله «چند نکته در مورد مشخصات کلی ادبیات معاصر» از جلال آل احمد کدام گزینه صحیح است؟
 الف (ادبیات برخورد با مسائل زندگی است از راه استقراء.
 (۲) فلسفه برخورد با مسائل زندگی است از راه جزئیات.
 (۳) یکی از مشخصات ادبیات معاصر خوش بینی است.
 (۴) ادبیات معاصر به سبک توجه ندارد.
- ۱۶- مفهوم عبارت «اما بیشتر کسانی صاحب این مشخصه اند که بستگی به قدرتها ندارند و در متن مشکلات معاصر دادشان را ته چاه می زنند» چیست؟
 (۱) به ناحق سخن میگویند. (۲) صدایشان به جایی نمی رسد.
 (۳) همواره محق و منصفند. (۴) حرفشان را به کرسی می رسانند.
- ۱۷- عبارت «التقاطی بودن» به چه معناست؟
 الف (تغییر عقیده دادن (۲) اقتباس مضمون و مطلبی از این و آن
 (۳) دارای شخصیت چند بعدی بودن (۴) دستپاچه بودن
- ۱۸- با توجه معنی، کدام گزینه نادرست است؟
 الف (جزالت: استوار گویی (۲) فصاحت: چیره زبانی
 (۳) بلاغت: رسایی معنی (۴) تقنن: سرگرمی متنوع
- ۱۹- معنی کدام یک از عبارات زیر صحیح می باشد؟
 (۱) داد از ته چاه زدن: مخفی کاری کردن.
 (۲) سرکلاف را به دست کسی دادن: موضوع را پیچیده کردن.
 (۳) گوش را پنبه تپاندن: خود را به کری زدن.
 (۴) طاق آسمان سوراخ شدن: باران بسیار باریدن.
- ۲۰- مجله ای که اولین اثر جلال آل احمد در آن چاپ شد، کدام است؟
 (۱) یادگار (۲) سخن (۳) دانشکده (۴) یغما

- ۲۱- ترکیب کنایی «دو دوزه قلم زدن» به چه معناست؟
 (۱) بی دقت نوشتن (۲) باحوصله نوشتن (۳) با شکم سیر نوشتن (۴) به قصد گرفتن مزدنوشتن
- ۲۲- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) گرته: طرح و نمونه (۲) ناسوت: عالم ما بعد الطبیعه
 (۳) استنکاف: بهره گیری (۴) سالک: مرام و روش
- ۲۳- رمان «شوهر آهو خانم» از کیست؟
 (۱) محمدجعفرپوینده (۲) علی محمدافغانی
 (۳) جلال آل احمد (۴) بهرام صادقی
- ۲۴- فلسفه شاعر ونویسنده، ازدیدگاه آل احمد چه چیزی را بیان می کند؟
 (۱) برخورد با مسائل زندگی (۲) بشر دوستی
 (۳) بدینی نسبت به زندگی (۴) بی توجهی
- ۲۵- مفهوم عبارت «لوس بازی» چیست؟
 (۱) کارهای بیهوده انجام دادن (۲) کارهای بی حساب وکتاب که بی معنی است.
 (۳) تکبر ونازش (۴)خود را به دیگری عرضه کردن
- ۲۶- «باطیل» جمع مکسر کدام کلمه است؟
 (۱) باطل (۲) بطلان (۳) ابطال (۴)ابطال
- ۲۷- کدام اصطلاح درباره مجلات بی محتوا به کاررفته است؟
 (۱) شب نامه (۲) رنگین نامه (۳) هجونامه (۴)قلم انداز
- ۲۸- کدام اثر جزء آثار ترجمه شده جلال آل احمد است؟
 (۱) زن زیادی (۲) هفت نامه (۳) قمار باز (۴)مدیر مدرسه
- ۲۹- مقصود از «زایده اعور» چیست؟
 (۱) روده کور (۲) شکم (۳)اعضاء و جوارح (۴) مسیر مجهول
- ۳۰- «خسی درمیقات» اثر کیست؟
 (۱) جمالزاده (۲) شریعتی (۳) جلال آل احمد (۴) مطهری
- ۳۱- کدام یک از شخصیت های زیر «نول نویس» است؟
 (۱) ثکری (۲) اسپندر (۳) تورمس (۴) ایسوپوس
- ۳۲- «کوبه» چه نوع اسمی است؟
 (۱) معنی (۲) مرکب (۳) فاعل (۴)آلت
- ۳۳- معنی واژه «تباعده» چیست؟
 (۱) بندگی (۲)دوری (۳)فریفتگی (۴)کامل

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده جلال آل احمد

۱- گزینه ۳	۱۸- گزینه ۲
۲- گزینه ۳	۱۹- گزینه ۳
۳- گزینه ۱	۲۰- گزینه ۲
۴- گزینه ۱	۲۱- گزینه ۱
۵- گزینه ۲	۲۲- گزینه ۱
۶- گزینه ۱	۲۳- گزینه ۲
۷- گزینه ۴	۲۴- گزینه ۱
۸- گزینه ۲	۲۵- گزینه ۲
۹- گزینه ۴	۲۶- گزینه ۱
۱۰- گزینه ۱	۲۷- گزینه ۲
۱۱- گزینه ۴	۲۸- گزینه ۳
۱۲- گزینه ۱	۲۹- گزینه ۱
۱۳- گزینه ۳	۳۰- گزینه ۳
۱۴- گزینه ۴	۳۱- گزینه ۱
۱۵- گزینه ۴	۳۲- گزینه ۴
۱۶- گزینه ۲	۳۳- گزینه ۲
۱۷- گزینه ۲	

نکات کلیدی درس شعر خوب ملک الشعرای بهار

- * **تَبَعَات:** جمع «تبع»
- * **مدایح:** جمع «مدیحه»
- * **طابَران:** یکی ازدو بخش شهرطوس در قدیم
- * **پاز:** روستایی در طابران و محل تولد فردوسی
- * **نای:** نام زندانی معروف در غزنین که مسعود سعد در آنجا زندانی بود.
- * **مرنج:** نام زندانی دردوره غزنویان
- * **تغزل:** درقصاید مدیحه شاعربرای برانگیختن طبع ممدوح ابیاتی درمدح معشوق، کامروایی یا ناکامی معشوق می سراید که شبیه غزلهای عاشقانه است و تغزل نام دارد.
- * **سجع:** آوردن کلمات هم وزن و هم قافیه
- * **فرخی:** ازشاعران دوره غزنوی، متولد ۴۲۹ هـ.
- * **انوری:** ازشاعران دوره سلجوقی که در سال ۵۸۳ هـ. وفات یافت.
- * **سنایی:** ازشاعران دوره غزنوی که بین سالهای ۵۲۵-۵۴۵ هـ. وفات یافت.
- * **شعر خوب به دو قسمت تقسیم می شود:** شعر خوب عمومی و شعر خوب خصوصی
- * **ظهیرفاریابی:** ازشاعران قرن ششم هجری
- * **رودکی:** از شاعران دوره سامانی و پدرشعرفارسی، متولد ۳۲۹ هـ.
- * **ترکستانی و خراسانی و عراقی و هندی:** چهار سبک شاعری که ازدوره سامانیان تا صفویه رواج داشته است که قدیمی ترین آنها ترکستانی و خراسانی، سپس عراقی و دردوره صفوی، سبک هندی رواج یافته اند.
- * **کتاب سبک شناسی** نوشته دکتر سیروس شمیسا مربوط به سبک های مختلف فارسی است.
- * **لاطایلات:** جمع «لاطایل»
- * **تُرّهات:** جمع «تُرّهه»
- * **شجعان:** جمع «شجاع»
- * **تموجات:** جمع «تموج»
- * **خانم ادبیه:** مطابقت صفت و موصوف درتانیث (خانم ادیب)
- * **دانه کش:** صفت فاعلی
- * **برلب شمشیر بوسه دادن:** ترکیب کنایی (بی باکی)
- * **هموار کردن:** ترکیب کنایی (ازبین بردن سخت ها)
- * **به گوررفتن:** ترکیب کنایی (مُردن)
- * **عروس ملک:** اضافه تشبیهی
- * **گُرور:** درایران معادل پانصد هزار تومان است.

سوالات طبقه‌بندی شده شعر خوب ملک الشعرای بهار

- ۱- گزینه صحیح را درباره «نای و مرنج» در عبارت «در گنج قلعه تای مرنج مدت‌ها مقید نموده بود» انتخاب کنید.
 - (۱) زندانی دردوره غزنویان (۲) زندانی درغزنین (۳) قریه ای درغزنین (۴) قلعه ای درهرات
- ۲- کدام گزینه از خصوصیات شعر خوب نیست؟
 - (۱) خوب به حافظه سپرده شود. (۲) خوب به زبان دیگر ترجمه شود.
 - (۳) خوب تهییج کند. (۴) خوب فهمیده شود.
- ۳- کدام آرایه ادبی از نظر مفهومی به معنای «خوش ترکیب بودن کلمات» است؟
 - (۱) مراعات النظیر (۲) لف و نشر (۳) حسن ترکیب (۴) تشخیص
- ۴- ازدید استاد ملک الشعرای بهار، شعر خوب چگونه شعری است؟
 - (۱) شاعران دارای اخلاق حمیده و صفات پسندیده ای و استغنای روحی باشد.
 - (۲) موقعیت زمانی و مکانی شاعر در آن بازتاب شده باشد.
 - (۳) ازینت وزن، سجع، ترکیب و تناسب زمان و مکان برخوردار باشد.
 - (۴) در آن اخلاق ساده عالی، حسن و هیجان شدید و سیلقه کافی به کاررفته باشد.
- ۵- کدام گزینه، ویژگی «شاعر ملی» است؟
 - (۱) آگاهی دینی و علمی (۲) توجه به مسائل سیاسی
 - (۳) شناخت اجتماعی (۴) برتری اخلاقی
- ۶- کدام آرایه ادبی از نظر مفهومی به معنای «سخن گفتن با زنان و سخنان عاشقانه» است؟
 - (۱) استعاره (۲) تغزل (۳) حسن ترکیب (۴) ایهام
- ۷- با توجه به مقاله «شعر خوب» از ملک الشعرای بهار، گزینه صحیح را انتخاب کنید.
 - (۱) فرخی، یکی از شاعران دوره سیاسی (۲) انوری، یکی از شاعران دوره سلجوقی
 - (۳) سنایی، یکی از شاعران دوره سامانی (۴) عنصری، یکی از شاعران دوره آل زیار
- ۸- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 - (۱) خاضع: فروتن (۲) قصور: کوتاهی کردن (۳) دماغ: مغز (۴) سقم: درستی
- ۹- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 - (۱) انوری: از شاعران دوره سلجوقی (۲) فرخی: از شاعران دوره غزنوی
 - (۳) سنایی: از شاعران عارف دوره سلجوقی (۴) گزینه الف و ب
- ۱۰- کدام گزینه نشان‌دهنده اقسام شعر خوب است؟
 - (۱) شعر خوب عمومی و مردمی (۲) شعر خوب خصوصی
 - (۳) شعر خوب عمومی و خصوصی (۴) شعر خوب مردمی و خصوصی
- ۱۱- کدام گزینه از مزایای صوری شعر نیست؟
 - (۱) وزن (۲) طرز ادای شعر (۳) سجع (۴) حسن ترکیب
- ۱۲- مفرد کدام واژه، نادرست بیان شده است؟
 - (۱) ترهات: ترهه (۲) شجاعان: شجاع (۳) لطایلات: لطائل (۴) وجاهت: وجه

- ۱۳- کدام گزینه زیر از جمله سبکهای شعر فارسی نیست؟
 (۱) ایرانی (۲) عراقی (۳) هندی (۴) ترکستانی
- ۱۴- باتوجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) نخوت: خضوع (۲) بدیل: بی مانند (۳) وجاهت: زیبایی (۴) رکیک: زشت
- ۱۵- کدام گزینه از جمله عواملی است که در خوبی شعر موثر می باشند؟
 (۱) مزایای وزن، سجع و حسن ترکیب (۲) موقعیت زمانی، مکانی و روحی (۳) حالت حاضره شاعر و قیافه و طرز ادای شعر (۴) گزینه ۲ و ۳
- ۱۶- باتوجه به بیت «عروس ملک کسی تنگ در بغل گیرد که بوسه بربل شمشیر آبدار نهد» گزینه نادرست کدام است؟
 (۱) عروس ملک: اضافه اقترانی (۲) عروس ملک: اضافه استعاری (۳) عروس ملک: اضافه تشبیهی (۴) عروس ملک: اضافه تخصیصی
- ۱۷- جمع کدام واژه زیر، نادرست است؟
 (۱) تموج: تموجات (۲) مسخره: سخریه (۳) تره: ترهات (۴) تتبع: تتبعات
- ۱۸- معنی واژه «تحمّس» در عبارت «اگرخانم غفیفه مسلمان درموقع تفاخر و تحمّس شعری بگوید» چیست؟
 (۱) درشتی و سختی (۲) حماسه سرایی (۳) نازش (۴) تنگنای فکر
- ۱۹- از نظر زمانی، ترتیب سبکهای ادبی شعر فارسی کدام است؟
 (۱) عراقی، خراسانی، هندی، معاصر (۲) هندی، عراقی، خراسانی، بازگشت (۳) خراسانی، عراقی، هندی، بازگشت (۴) خراسانی، هندی، عراقی، بازگشت
- ۲۰- کدام گزینه صحیح نیست؟
 (۱) ترهات: جمع ترهه، بیهوده (۲) شجاعان: جمع شجاع، دلاوران (۳) تتبعات: جمع تتبع، تحقیق و بررسی (۴) تموجات: جمع موج، موج زدن
- ۲۱- کدام دو واژه مترادف هستند؟
 (۱) وعد و وعید (۲) زنگ و روم (۳) لاطائلات و ترهات (۴) حل و عقد
- ۲۲- معنی واژه «خلیق» کدام است؟
 (۱) خوش خلق (۲) خلاق (۳) خداوند (۴) دلاور
- ۲۳- کدام گزینه از نظر املاء فارسی درست نیست؟
 (۱) بهبوحه: میانه و وسط (۲) تسفیه کردن: بی خرد خواندن (۳) ترهات: جمع ترهه، بیهوده، یاه (۴) لاطایلات: جمع لاطائل، بیهوده
- ۲۴- کدام گزینه از ویژگی های شعر خوب است؟
 (۱) حسن ترکیب (۲) صحت قواعد (۳) نجابت هیجان شاعر (۴) سجع و وزن
- ۲۵- گزینه ناهمسان با سایر گزینه ها را انتخاب کنید.
 (۱) رنگ آمیزی ماهرانه (۲) مجسمه بدیع (۳) گل لطیف (۴) قصور فکر
- ۲۶- باتوجه به مقاله «شعر خوب» از ملک الشعرای بهار کدام گزینه زیر صحیح است؟
 (۱) فرخی از شعرای دوره ساسانی است. (۲) انوری از شعرای دوره سلجوقی است.

- ۳) سمایی از شعرای دوره سامانی است. ۴) عنصری از شعرای دوره آل زیار است.
- ۲۷- از دیدگاه ملک الشعرای بهار، کدام گزینه زیر جزء ویژگی های شعر خوب نیست؟
- ۱) باید خوب تهییج کند، خوب فهمیده شود و خوب به حافظه سپرده شود.
- ۲) احساساتی موزون است که از دماغ پر هیجان و از روی اخلاق عالی ترین برخاسته باشد.
- ۳) دارای حسن ترکیب، وزن صحیح و قافیه سالم باشد.
- ۴) حاکی از پسندیده ترین اخلاق، قویترین احساسات و لطیف ترین سلیقه ها باشد.
- ۲۸- با توجه به معانی، گزینه نادرست کدام است؟
- ۱) طابران: یکی ازدو بخش شهر نیشابور قدیم
- ۲) بحبوحه: میان
- ۳) لمحّه: زمان اندک
- ۴) دماغ: مغز
- ۲۹- عبارت «یدرک ولایوصف» به چه معناست؟
- ۱) آنچه بیانش آسان است و درکش سخت.
- ۲) بیان شدنی و درک نشدنی است.
- ۳) نه درک میشود و نه بیان.
- ۴) درک شدنی است و غیرقابل بیان.
- ۳۰- «پسیکولوژی» مترادف کدام واژه زیر است؟
- ۱) جامعه شناسی ۲) فلسفه ۳) روانشناسی ۴) کلام
- ۳۱- «پدر شعر فارسی» لقب کدامیک از بزرگان زیر است؟
- ۱) شیهد بلخی ۲) فردوسی ۳) مسعود مروزی ۴) رودکی
- ۳۲- ملک الشعرای بهار، شعر را چگونه تعریف می کند؟
- ۱) شعر، کلامی است موزون و قافیه دار.
- ۲) شعر، سخن ظریف و فکر لطیف است.
- ۳) شعر، نتیجه عواطف و انفعالات و احساسات یک انسان حساس و متفکر است.
- ۴) شعر، کلامی است که با مناسبترین کلمات بیان شده است.
- ۳۳- واژه «لمحه» به چه معناست؟
- ۱) زمان اندک ۲) دمیدن ۳) بوی خوش ۴) آوازخوش

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده ب شعر خوب ملک الشعرای بهار

۱- گزینه ۱	۱۸- گزینه ۲
۲- گزینه ۱	۱۹- گزینه ۳
۳- گزینه ۳	۲۰- گزینه ۴
۴- گزینه ۱	۲۱- گزینه ۳
۵- گزینه ۴	۲۲- گزینه ۱
۶- گزینه ۲	۲۳- گزینه ۱
۷- گزینه ۲	۲۴- گزینه ۳
۸- گزینه ۴	۲۵- گزینه ۳
۹- گزینه ۳	۲۶- گزینه ۲
۱۰- گزینه ۳	۲۷- گزینه ۳
۱۱- گزینه ۲	۲۸- گزینه ۱
۱۲- گزینه ۴	۲۹- گزینه ۴
۱۳- گزینه ۱	۳۰- گزینه ۳
۱۴- گزینه ۱	۳۱- گزینه ۴
۱۵- گزینه ۴	۳۲- گزینه ۳
۱۶- گزینه ۴	۳۳- گزینه ۱
۱۷- گزینه ۲	

نکات کلیدی درس شهریار - انتظار

✱ ستاره تابان و سپیده شب هجران: استعاره از «معشوق» هستند.

✱ شکوفه خندان: استعاره از «معشوق»

✱ مهتاب: استعاره از «معشوق»

✱ زندان: استعاره از خانه شاعر است.

✱ دربیت «مگذار قند من که به یغما بردمگس، طوطی من که در شکرستان نیامدی»، قند استعاره از سخنان شیرین - مگس، استعاره از شخص فرومایه - طوطی، استعاره از معشوق - شکرستان، استعاره از خانه شاعر می باشد. (بین کلمات ذکر شده، آرایه مراعات النظیر وجود دارد)

✱ غزال: استعاره از معشوق

✱ ماه: استعاره از معشوق

✱ خوان شکر: استعاره از سخنان دلنشین

✱ ماه قصر: استعاره از معشوق

✱ طوفان: استعاره از عشق

✱ خوان عشق: اضافه تشبیهی

✱ خون جگر: اضافه تخصیص

✱ بهار عشق: اضافه تشبیهی

✱ در بیت «دیوان حافظی تو و دیوانه تو من، اما پری به دیدن دیوان نیامدی» اولین تو نقش مسند الیه و دومین تو نقش مضاف الیه را دارند.

✱ دربیت «گیتی متاع چون منش آید گران به دست، اما توهم به دست من ارزان نیامدی» بین واژه های گران و ارزان، آرایه طباق وجود دارد.

✱ دربیت «عیش دل شکسته عزا می کند چرا، عیدم توئی که من به تو قربان نیامدی» میان واژه های عید و قربان، آرایه ایهام تناسب، عید و عزا، تضاد و عیش و عزا هم، تضاد وجود دارد.

✱ دربیت «در طبع شهریار خزان شد بهار عشق، زیرا تو خرمن گل وریحان نیامدی» بین واژه های بهار و خزان آرایه طباق و بین واژه های بهار، خزان، گل و ریحان آرایه مراعات النظیر وجود دارد.

سوالات طبقه‌بندی شده درس شهریار - انتظار

- ۱- نقش دستوری «مہتاب» در بیت «زندانی تو بودم و مہتاب من چرا، بازامشب از دریچہ زندان نیامدی» چیست؟
 (۱) مشبہ (۲) مشبہ بہ (۳) مستعار لہ (۴) مستعار منہ
- ۲- بین کلمات «دیوان» و «دیوانہ» در بیت «دیوان حافظی تو و دیوانہ تو من، اما پری بہ دیدن دیوان نیامدی» چہ نوع جناسی وجود دارد؟
 (۱) اشتقاق (۲) زائد (۳) حرف (۴) ناقص
- ۳- در بیت «بازامشب ای ستارہ تابان نیامدی، باز ای سپیدہ شب ہجران نیامدی» کدام آرایہ ادبی بہ چشم نمی خورد؟
 (۱) استعارہ (۲) تناسب (۳) طباق (۴) مجاز
- ۴- شهریار بہ کدام شاعر توجہ بیشتری داشتہ است؟
 (۱) مولوی (۲) سعدی (۳) صائب (۴) حافظ
- ۵- در بیت «شمع شگفتہ بود کہ خندد بہ روی تو، افسوس ای شکوفہ خندان نیامدی» کدام آرایہ ادبی بہ چشم نمی خورد؟
 (۱) تجنیس (۲) استعارہ (۳) تشخیص (۴) تناسب
- ۶- در مصراع «مگذار قند من کہ بہ یغما برد مگس» کدام آرایہ ادبی مشہود است؟
 (۱) تجنیس (۲) تفریق (۳) تضاد (۴) تقسیم
- ۷- نقش دستوری «تیرہ شب» در بیت «با ما سرچہ داشتی ای تیرہ شب کہ باز، چون سرگذشت عشق بہ پایان نیامدی» چیست؟
 (۱) مسند الیہ (۲) مشبہ (۳) مسند (۴) مشبہ بہ
- ۸- «دریچہ زندان» چہ نوع اضافہ ای است؟
 (۱) استعاری (۲) تخصیصی (۳) تشبہی (۴) اقترانی
- ۹- در بیت «باز امشب ای ستارہ تابان نیامدی، باز ای سپیدہ شب ہجران نیامدی» کدام آرایہ ادبی مشہود است؟
 (۱) تشبہ (۲) استعارہ (۳) اغراق (۴) کنایہ
- ۱۰- با توجہ بہ بیت «مگذار قند من کہ بہ یغما برد مگس، طوطی من کہ در شکرستان نیامدی» کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) قند: استعارہ از سخن شیرین (۲) شکرستان: استعارہ از دیوان شعر شاعر (۳) طوطی: استعارہ از عاشق (۴) مگس: استعارہ از شخص بی ارزش
- ۱۱- با توجہ بہ بیت «عیش دل شکستہ عزا می کنی چرا، عیدم تویی کہ من بہ تو قربان نیامدی» کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) میان عید و عزا ایہام است (۲) میان عید و قربان ایہام تناسب است (۳) دل شکستہ: ترکیب وصفی (۴) «م» در عیدم: مضاف الیہ
- ۱۲- با توجہ بہ بیت «خوان شکر بہ خون جگر دست می دہد، مہمان چرا بہ سر خوان نیامدی» کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) خوان و خون: جناس تام (۲) خوان و خون: جناس خط (۳) خوان و خون: مراعات النظیر (۴) خوان و خون: جناس زاید
- ۱۳- کدام صنعت زیر نشانہندہ عبارت «ستارہ تابان» در مصراع «باز امشب ای ستارہ ی تابان نیامدی» است؟
 (۱) تشبہ (۲) کنایہ (۳) مجاز (۴) استعارہ
- ۱۴- با توجہ بہ بیت «گیتی متاع چون منش آید گران بہ دست، اما تو ہم بہ دست من ارزان نیامدی» حرف «ش» در واژہ «منش» چہ نقشی دارد؟

- (۱) فاعلی (۲) مصدری (۳) مفعولی (۴) استعاره
- ۱۵- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
- (۱) تخته: پاره چوب زورق (۲) دست دادن: فراهم شدن
- (۳) سر چیزی داشتن: درصدد چیزی بودن (۴) خون شکر: غم دلنشین
- ۱۶- با توجه به بیت «باز امشب ای ستاره تابان نیامدی، باز ای سپیده شب هجران نیامدی» کدام گزینه نادرست است؟
- (۱) شب هجران: ترکیب وصفی (۲) ستاره ی تابان: استعاره از معشوق
- (۳) ستاره ی تابان: ترکیب وصفی (۴) سپیده شب هجران: استعاره از معشوق
- ۱۷- کدام گزینه درباره شهریار نادرست است؟
- (۱) فرزند حاجی میرآقا خشگنابی است. (۲) از مشهورترین غزل سرایان معاصر زبان فارسی بود.
- (۳) در تبریز به دنیا آمده است. (۴) به دو زبان فارسی و عربی اشعاری نغز دارد.
- ۱۸- با توجه بیت «دیوان حافظی تو و دیوانه تو من، اما پری به دیدن دیوان نیامدی» کدام گزینه نادرست است؟
- (۱) میان دیوان و دیوانه جناس زاید وجود دارد. (۲) پری استعاره از معشوق است.
- (۳) در بیت، مراعات النظیر وجود دارد. (۴) دیوان حافظ اضافه تشبیهی است.
- ۱۹- در مصراع «باز امشب ای ستاره تابان نیامدی» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
- (۱) استعاره و تشبیه (۲) اغراق و تناسب (۳) تشبیه و تناسب (۴) اغراق و استعاره
- ۲۰- «سرگذشت عشق» چه نوع اضافه ای است؟
- (۱) استعاری (۲) توضیحی (۳) تشبیهی (۴) تخصیصی
- ۲۱- در بیت «مگذار قند من به یغما برد مگس، طوطی من که در شکرستان نیامدی» کدام گزینه استعاره از غزل شاعر است؟
- (۱) قند (۲) مگس (۳) طوطی من (۴) شکرستان
- ۲۲- «خون جگر» چه نوع اضافه ای است؟
- (۱) استعاری (۲) تخصیصی (۳) توضیحی (۴) تشبیهی
- ۲۳- «خوان عشق» چه نوع اضافه ای است؟
- (۱) استعاری (۲) تخصیصی (۳) توضیحی (۴) تشبیهی
- ۲۴- «قند» و «مگس» در مصراع «مگذار قند من که به یغما برد مگس» به ترتیب کنایه از چیست؟
- (۱) سخن شیرین، شخص بی ارزش (۲) سخن شیرین، سخن بی ارزش
- (۳) آروزهای شیرین، دشمن (۴) آذوقه، شخص فرومایه
- ۲۵- در غزل «انتظار»، مراد شهریار از «شکوفه خندان» چیست؟
- (۱) بهار (۲) معشوق (۳) شب (۴) مهتاب
- ۲۶- شهرت شهریار در سرودن چه نوع شعری است؟
- (۱) غزل (۲) مثنوی (۳) رباعی (۴) قصیده
- ۲۷- «ستاره تابان» و «سپیده شب هجران» در بیت «باز امشب ای ستاره تابان نیامدی، باز ای سپیده شب هجران نیامدی» استعاره از چیست؟
- (۱) ماه (۲) ستاره زهر (۳) معشوق (۴) امید و آرزو

۲۸- ترکیب کنایی «سر چیزی داشتن» به چه معناست؟

- (۱) درخیال چیزی بودن
(۲) شروع به انجام کاری کردن
(۳) اقدام کردن
(۴) سر را برای کاری باختن

۲۹- باتوجه به بیت «عیش دل شکسته عزامیکنی چرا؟، عیدم تویی که من به تو قربانی نیامدی» میان دو واژه عید و قربان کدام آرایه ادبی زیر وجود دارد؟

- الف (سجع (۲) جناس (۳) ایهام تناسب (۴) حسن تعلیل

۳۰- در رابطه با واژه «پری» در مصراع «اما پری به دیدن دیوان نیامدی» کدام گزینه زیر صحیح است؟

- (۱) نام معشوق شاعر است
(۲) استعاره از معشوق شاعر است

(۳) کنایه از ممدوح شاعر است
(۴) موجودی و همی و متضاد دیو است

۳۱- واژه زندان در بیت «زندانی توبودم و مهتاب من چرا بامشب ازدریچه ی زندان نیامدی» به چه معناست؟

- الف (خانه شاعر (۲) دل شاعر (۳) جهان (۴) زندان

۳۲- کدام گزینه زیر در رابطه با شهریار نادرست است؟

- (۱) در تبریز به دنیا آمد
(۲) در دارالفنون هم تحصیل کرد

(۳) در طب دکترا گرفت
(۴) در تبریز درگذشت و در مقبره الشعرا به خاک سپرده شد

۳۳- باتوجه به بیت «باما سرچه داشتی ای تیره شب که باز، چون سرگذشت عشق به پایان نیامدی» عبارت «تیره شب» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟

- (۱) مشبه (۲) مسندالیه (۳) مشبه به (۴) مسند

۳۴- در بیت «عیش دل شکسته عزا می کنی چرا، عیدم تویی که من به تو قربان نیامدی» کدام آرایه ادبی مشهودتر است؟

- (۱) ایهام تناسب عید قربان (۲) تلمیح به عید قربان

(۳) ایهام قربان (۴) حسن تعلیل قربان

۳۵- در مصراع اول و دوم بیت «باز امشب ای ستاره تابان نیامدی، بازای سپیده شب هجران نیامدی» کدام آرایه ادبی به کاررفته است؟

- (۱) در هر دو مصراع تشبیه (۲) مصراع اول استعاره، مصراع دو تشبیه

(۳) مصراع اول تشبیه، مصراع دوم استعاره (۴) در هر دو مصراع استعاره

۳۶- نهاد را در مصراع «باز امشب ای ستاره تابان نیامدی» مشخص کنید.

- (۱) امشب (۲) «ی» در فعل نیامدی (۳) ستاره (۴) ای ستاره تابان

۳۷- در بیت «عیش دل شکسته عزا می کنی چرا، عیدم تویی که من به تو قربان نیامدی» بین کدام کلمات آرایه ایهام تناسب وجود دارد؟

- (۱) شکسته و دل (۲) عزا و جزا (۳) دل و قربان (۴) عید و قربان

۳۸- واژه «عزا» در مصراع «عیش دل شکسته عزا می کنی چرا» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟

- (۱) جزء اول فعل مرکب (۲) قید (۳) تمیز (۴) مفعول

۳۹- کدام کلمه در مصراع «در طبع شهیار خزان شد بهار عشق» در معنای مجازی به کاررفته است؟

- (۱) عشق (۲) خزان (۳) شهریار (۴) بهار

- ۴۰- «خوان شکر» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تخصیصی (۲) تشبیهی (۳) اقترانی (۴) استعاری
- ۴۱- در مصراع «صبرم ندیده ای که چه زورق شکسته ای» مشبه کدام است؟
 (۱) صبر (۲) م در صبرم (۳) زورق (۴) شکسته
- ۴۲- با توجه به غزل «انتظار» از شهریار کدام گزینه معرف معشوق نیست؟
 (۱) شکوفه خندان (۲) ستاره (۳) خوان شکر (۴) غزال
- ۴۳- در بیت «دیوان حافظی تو و دیوانه تومن، اما پری به دیدن دیوان نیامدی» به ترتیب چه نوع آرایه هایی وجود دارد؟
 (۱) جناس، تشبیه (۲) کنایه، جناس (۳) سجع، تلمیح (۴) جناس، تلمیح
- ۴۴- در بیت «در طبع شهریار خزان شد بهار عشق، زیرا تو خرمن و گل وریحان نیامدی» مشبه کدام است؟
 (۱) طبع شهریار (۲) بهار عشق (۳) خرمن گل (۴) خرمن ریحان
- ۴۵- در مصراع «باز ای سپیده شب هجران نیامدی» وجه شبه کدام است؟
 (۱) عدالت (۲) جدایی (۳) طلوع (۴) امید
- ۴۶- در ترکیب «شکوفه خندان» کدام تصرف ادبی صورت گرفته است؟
 (۱) تشخیص (۲) تمثیل (۳) تخصیص (۴) تشویق

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده درس شهریار - انتظار

۱- گزینه ۴	۲۴- گزینه ۱
۲- گزینه ۲	۲۵- گزینه ۲
۳- گزینه ۴	۲۶- گزینه ۱
۴- گزینه ۴	۲۷- گزینه ۳
۵- گزینه ۳	۲۸- گزینه ۱
۶- گزینه ۳	۲۹- گزینه ۳
۷- گزینه ۲	۳۰- گزینه ۲
۸- گزینه ۲	۳۱- گزینه ۱
۹- گزینه ۲	۳۲- گزینه ۳
۱۰- گزینه ۳	۳۳- گزینه ۱
۱۱- گزینه ۳	۳۴- گزینه ۱
۱۲- گزینه ۴	۳۵- گزینه ۴
۱۳- گزینه ۴	۳۶- گزینه ۲
۱۴- گزینه ۳	۳۷- گزینه ۴
۱۵- گزینه ۴	۳۸- گزینه ۱
۱۶- گزینه ۱	۳۹- گزینه ۳
۱۷- گزینه ۴	۴۰- گزینه ۲
۱۸- گزینه ۴	۴۱- گزینه ۱
۱۹- گزینه ۴	۴۲- گزینه ۳
۲۰- گزینه ۱	۴۳- گزینه ۱
۲۱- گزینه ۴	۴۴- گزینه ۱
۲۲- گزینه ۲	۴۵- گزینه ۳
۲۳- گزینه ۴	۴۶- گزینه ۱

نکات کلیدی درس شهریار - شعر چیست؟

- * **نظم:** گفتار موزون، کلام منظوم است.
- * **شعر:** کلام موزون و مخیل (خیال انگیز) است.
- * بیت «نزهت سبزه و تبسم گل، سروناز و ترانه بلبل» دارای آرایه مراعات النظیر است.
- * بیت «خفتن طفل و دامن مادر، عشق بی باک و عفت دختر» دارای آرایه مراعات النظیر است.
- * در بیت «رنگ و بوی بهار حزن خزان، برگ ریز خزان و باد وزان» بین دو واژه بهار و خزان آرایه طباق وجود دارد.
- * در بیت «حکمت آغاز گیر یا انجام، شعر حسن شروع و خیر ختام» بین دو واژه شروع و ختام آرایه طباق وجود دارد.
- * در بیت «شعر آمیخته است با دل و جان، شیروشکر بود به کام جهان»:
- الف: بین دو واژه جان و جهان: آرایه جناس زائد وجود دارد.
- ب: جهان: مجازاً مردم جهان
- ج: کام جهان: اضافه استعاری
- * **بوی وجد:** اضافه استعاری
- * **دامن مادر:** اضافه تخصیصی
- * **جامه سخن:** اضافه استعاری
- * **حکمت:** معرفت حقایق اشیا به قدرتوان بشری.
- * **ابوالحسن خان صبا:** نوه محمود خان صبا ملاک الشعراء، وی استاد ویولن و مورد علاقه شهریار بود که در سال ۱۳۳۶ ش. درگذشت.

سوالات طبقه‌بندی شده شهریار - شعر چیست؟

- ۱- در مصراع «خفتن طفل و دامن مادر» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تشخیص (۲) استعاره (۳) کنایه (۴) تناسب
- ۲- مصراع «ناز شهزاده و نیاز یتیم» دارای چه نوع جناسی است؟
 (۱) مذیل (۲) اشتقاق (۳) مطرف (۴) مصحف
- ۳- در بیت «عفو شاهانه و گذشت کریم، ناز شهزاده و نیاز یتیم» کلمات «شاهانه» و «شهزاده» چه نوع جناسی دارند؟
 (۱) مطرف (۲) اشتقاق (۳) مذیل (۴) مصحف
- ۴- کدام گزینه متفاوت از سایر گزینه هاست؟
 (۱) سینه کبک (۲) ساز صبا (۳) بوی وجد (۴) بال سبزه قبا
- ۵- در مصراع «با تو ای شعر عالم است بهشت» مشابه کدام است؟
 (۱) شاعر (۲) تو (۳) عالم (۴) بهشت
- ۶- کلمات «زیست» و «نیست» دارای چه نوع سجعی است؟
 (۱) متوازن (۲) مصحف (۳) متوازی (۴) مطرف
- ۷- با توجه به عبارت «آب و گل» در مصراع «نه زدنای دین آب و گل است» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تلمیح (۲) ایهام (۳) تشخیص (۴) استعاره
- ۸- باتوجه به «سینه کبک و بال سبزه قبا، غزل شهریار و ساز صبا» کدام گزینه درست است؟
 (۱) سبزه قبا، استعاره از فرشته ی ملک و صبا باد صبحگاهی است.
 (۲) سبزه قبا کنایه از طوطی است به رنگ سبز و منظور از صبا، محمودخان صبا ملک الشعرا است.
 (۳) سبزه قبا پرندۀ ای است با بالهای سبز و منظور از صبا، ابوالحسن خان صبا موسیقی دان معاصر است.
 (۴) سبزه قبا استعاره است از درختان در فصل بهار که برگهایی سبز دارند و صبا نیز باد فرح بخش صبحگاهی است.
- ۹- واژه «آن» در مصراع دوم بیت «سخن ارشعر نیست جانش نیست، گرهمه شاهد است آتش نیست» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) اسم اشاره (۲) ضمیر اشاره (۳) صفت اشاره (۴) اسم معنی
- ۱۰- کدام گزینه درباره «سحر حلال» درست است؟
 (۱) هنری که از راه حیل به دست نیامده باشد
 (۲) سخن و شعرموزون
 (۳) افسون و جادو که برای ازمیان بردن اشیای زیان آور است
 (۴) نوعی جادوگری که حلال شمرده شده است
- ۱۱- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) نظم: کلام منظوم (۲) سحر حلال: سرود بهشتی
 (۳) وصال: رسیدن عاشق به معشوق (۴) شعر: کلام موزون و مخیل
- ۱۲- مفهوم بیت «شعر خاص سخن نباشد هم، بلکه لفظی بود به معنی هم» کدام است؟
 (۱) شعر، تنها به الفاظ منحصر نیست، بلکه لفظی است که دارای معنا و مفهوم است.

- ۲) شعر، تنها به الفاظ منحصر نیست، بلکه لفظی است که دارای معنی شاعرانه است.
- ۳) شعر عالی هم دارای الفاظ است و هم دارای معنای برتر.
- ۴) سخن عالی، هم شعراست و هم نثر.
- ۱۳- مفهوم مصراع «لطفش از چاک پیرهن جوش» کدام است؟
- ۱) زیبایی آن نمایان است. ۲) زیبایی آن از لایه لای الفاظ آن جلوه گری می کند.
- ۳) از شدت لطف و زیبایی گریبان چاک می کند. ۴) زیبای ای از گریبانش پیدا است.
- ۱۴- منظور از واژه های «سبز قبا» و «صبا» در بیت «سینه کبک و بال سبز قبا، غزل شهریار و ساز صبا» چیست؟
- ۱) صوفی، زوزه باد مشرق ۲) کلاغ سبز، نوای بادمالیم
- ۳) صوفی، استاد موسیقی ۱۵ ۴) کلاغ سبز، استاد موسیقی
- ۱۵- در مصراع «شعر را جامه سخن دیباست» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
- ۱) کنایه ۲) تناسب ۳) مجاز ۴) تشبیه
- ۱۶- «جامه سخن» چه نوع اضافه ای است؟
- ۱) تشبیهی ۲) توضیحی ۳) استعاری ۴) تخصیصی
- ۱۷- در مصراع «شعر، نظم بلند فردوسی است» چه آرایه ادبی مشهود است؟
- ۱) تضمین ۲) ایهام ۳) تلمیح ۴) کنایه
- ۱۸- بین کلمات «جلوه» و «جمال» چه صنعتی وجود دارد؟
- ۱) تناسب ۲) تجانس ۳) تضاد ۴) تشابه
- ۱۹- کدام گزینه دارای واج آرای است؟
- ۱) حال، جنگل ۲) غمزه، غزال ۳) خشم، لطف ۴) انده، شعر
- ۲۰- در بیت «شعر آمیخته است با دل و جان، شیره و شکر بود به کام جهان» شبهه به کدام است؟
- ۱) شیرو جان ۲) دل و جان ۳) شیرو شکر ۴) کام جهان
- ۲۱- واژه «دولت» در مصراع «دولت عمر جاودان دارد» به چه معناست؟
- ۱) بها و ارزش ۲) حاکمیت ۳) خوشبختی ۴) خوبی
- ۲۲- «را» در مصراع «شعر را جامه سخن دیباست» از چه نوع است؟
- ۱) فک اضافه ۲) حرف اضافه ۳) نشانه مفعولی ۴) همراه نهاد
- ۲۳- واژه «جان» در مصراع «شعر رجحان انس بر جان است» به چه معناست؟
- ۱) روح ۲) جمع جن ۳) نفس ۴) تن
- ۲۴- «شبگیر» در مصراع «آه مظلوم و ناله شبگیر» به چه معناست؟
- ۱) صبح زود ۲) آغاز شب ۳) شبیخون ۴) شب را به صبح رساندن
- ۲۵- باتوجه به بیت «آمیخته است با دل و جان، شیر و شکر بود به کام جهان کدام» کدام گزینه در نقش مجاز می باشد؟
- ۱) شعر ۲) جهان ۳) شکر ۴) جان
- ۲۶- بیت «شعر هم از جهان جان و دل است، نه ز دنیای دون آب و گل است» به چه معناست؟
- ۱) شعر تنهابه عالم بالا میپردازد و به عالم نازل خاکی نمی پردازد.

- ۲) شعر هم از عالم بالاست و به عالم نازل خاکی تعلق ندارد.
- ۳) شعر موهبتی از عالم بالاست که برای عالم نازل خاکی نازل شده است.
- ۴) شعر فقط به روح ملکوتی انسان می پردازد و به دنیای مادی کاری ندارد.
- ۲۷- با توجه به بیت «حکمت آغاز گیریا انجام، شیر و شکر بود به کام جهان» کدام گزینه در نقش مجاز می باشد؟
- الف) شعر (۲) جهان (۳) شکر (۴) جان
- ۲۸- کدام گزینه با توجه به معنی نادرست است ؟
- ۱) حکمت: دانایی (۲) حزن: اندوه (۳) سودایی: دیوانه (۴) زهت: شکفتن
- ۲۹- واژه «شبگیر» در مصراع «آه مظلوم وناله شبگیر» به چه معناست؟
- ۱) حرف اضافه (۲) فک اضافه (۳) همراه نهاد (۴) نشانه مفعول
- ۳۰- «ترانه بلبل» چه نوع اضافه ای است؟
- ۱) تخصیصی (۲) استعاری (۳) تشبیهی (۴) توضیحی
- ۳۱- «فکرظریف» چه نوع ترکیبی است؟
- ۱) ملکی (۲) وصفی (۳) بیانی (۴) اضافی
- ۳۲- در بیت «غضب شیروغمزه های غزل، خشم دریا و لطف آب زلال» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
- ۱) طباق (۲) کنایه (۳) مجاز (۴) استعاره
- ۳۳- کدام گزینه با سایر گزینه ها تفاوت دارد؟
- ۱) ابهام جنگل (۲) قهر طوفان (۳) جنگل انبوه (۴) سهمگینی کوه
- ۳۴- «تبسم گل» و «ترانه بلبل» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟
- ۱) استعاری، تخصیصی (۲) استعاری، استعاری (۳) تخصیصی، تخصیصی (۴) تخصیصی، استعاری
- ۳۵- در مصراع «شعر، نظم بلند فردوسی» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
- ۱) طباق (۲) تلمیح (۳) تشبیه (۴) کنایه

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده شهریار - شعر چیست؟

۱- گزینه ۴	۱۹- گزینه ۲
۲- گزینه ۱	۲۰- گزینه ۳
۳- گزینه ۲	۲۱- گزینه ۳
۴- گزینه ۳	۲۲- گزینه ۱
۵- گزینه ۳	۲۳- گزینه ۲
۶- گزینه ۳	۲۴- گزینه ۱
۷- گزینه ۱	۲۵- گزینه ۲
۸- گزینه ۳	۲۶- گزینه ۲
۹- گزینه ۴	۲۷- گزینه ۲
۱۰- گزینه ۱	۲۸- گزینه ۴
۱۱- گزینه ۲	۲۹- گزینه ۲
۱۲- گزینه ۲	۳۰- گزینه ۱
۱۳- گزینه ۲	۳۱- گزینه ۲
۱۴- گزینه ۴	۳۲- گزینه ۱
۱۵- گزینه ۲	۳۳- گزینه ۳
۱۶- گزینه ۳	۳۴- گزینه ۲
۱۷- گزینه ۳	۳۵- گزینه ۲
۱۸- گزینه ۱	

نکات کلیدی درس نیما یوشیج

- * محمد حقوقی: متولد ۱۳۱۶ در اصفهان. وی دبیر ادبیات فارسی بوده و درباره شعر نو تالیفات علمی دارد. از آثار او شعر نو از آغاز تا امروز است.
- * در عبارت «من به روی آفتابم»: «م» ضمیر مضاف الیه نظاره در مصراع بعد (می برم در ساحت دریا نظاره) است.
- * تاریخ وفات حافظ: ۷۹۲ هـ.
- * سبک: شیوه ای خاص که نویسنده یا شاعر برای مفهوم خود به کار می برد، چگونگی بیان شاعر.
- * پیچیدگیهای تصویری: تصویر یعنی تصویر خیال، اصطلاحی که در ادبیات و نقد ادبی به جای «ایماژ» به کار می رود. مقصود از آن تشبیه، استعاره و کنایه است.

سوالات طبقه‌بندی شده نیما یوشیج

- ۱- ترکیب کنایی «چراغ بردم باد نهادن» به چه معناست؟
 (۱) خاموش شدن (۲) کاریبدهوده کردن (۳) بی هوش شدن (۴) حیران شدن
- ۲- مقصود از یک نفر در عبارت «یک نفر در آب دارد می سپارد جان» کیست؟
 (۱) شاعر (۲) محبوب (۳) تهی دست (۴) ثروتمند
- ۳- مرجع ضمیر «آن» را در عبارت «یکسره روی زمین ابری است با آن» مشخص کنید.
 (۱) خانه شاعر (۲) دل عارف (۳) دفتر شاعر (۴) دنیای عارف
- ۴- نیما بنیانگذار کدام تغییر در زمینه شعر فارسی است؟
 (۱) وزن (۲) قالب (۳) محتوا (۴) مضمون
- ۵- تحول در شعر فارسی با تصرف در قالبهای شعر فارسی از نظر وزن وقافیه، عملکرد کدام شاعر فارسی است؟
 (۱) سهراب سپهری (۲) شهیار قنبری (۳) نیما یوشیج (۴) نصرت رحمانی
- ۶- نویسنده کتاب «شعر نو از آغاز تا امروز» کیست؟
 (۱) پروین اعتصامی (۲) نیما یوشیج (۳) مجتبی مینوی (۴) محمد حقوقی
- ۷- کدام ترکیب به صورت «مجازی» به کار می رود؟
 (۱) دنیای آلوده (۲) دنیای پرهیاهو (۳) دنیای ابراندود (۴) دنیای پاک
- ۸- واژه «نی زن» در بند «آی نی زن که تو را آوای نی برده است دور از ره، کجایی» چه مفهومی دارد؟
 (۱) شعر (۲) خیال (۳) شاعر (۴) آرزو
- ۹- نیما تخلص کیست؟
 (۱) مجتبی مینوی (۲) علی اسفندیاری (۳) مهدی اخوان ثالث (۴) فریدون فرخزاد
- ۱۰- مقصود از بیان و کاربرد عبارت «آی آدمها» در شعر نیما کدام گزینه زیر است؟
 (۱) تحقیر (۲) تحسین (۳) هشدار (۴) اخبار
- ۱۱- کدام گزینه از ویژگی های شعر نیما یوشیج نمی باشد؟
 (۱) تحول در شعر فارسی (۲) کوتاه و بلند کردن مصراعها (۳) حفظ وحدت ارکان عروضی (۴) محدودیت در انتخاب موارد قافیه
- ۱۲- ترکیب «گود کبود» در عبارت «آب را بلعیده در گود کبود» چه مفهومی دارد؟
 (۱) آسمان آبی (۲) جهان اطراف (۳) فرورفتگی دریا (۴) دنیای آلوده
- ۱۳- ترکیب «رؤیت دریا» به چه معناست؟
 (۱) دریای خیالی (۲) خیال دریایی (۳) منظره دریایی (۴) رویای دریایی
- ۱۴- نقش در عبارت «در خیال روزهای روشنم کردست رفتندم» «م» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) فاعل (۲) مفعول (۳) مضاف الیه (۴) مضاف الیه
- ۱۵- شعر «آی آدمها» خطاب به کدام قشر از افراد جامعه است؟
 (۱) مجاهدان (۲) نویسندگان (۳) دردمندان (۴) مرفهان

۱۶- واژه «موج» در ابیات «آی آدمهای که روی ساحل آرام درکار تماشا کنید» و «موج می کوبد به روی ساحل خاموش» به چه چیز تشبیه شده است؟

(۱) تماشاچی (۲) ساحل (۳) ساحل خاموش (۴) انسان مست

۱۷- واژه «تنگ» در مصراع «آن زمان که تنگ می بندید» به چه معناست؟

(۱) محکم (۲) سخت گرفتن (۳) نزدیک (۴) بی رحمانه

۱۸- مفهوم «دلی از ما ولی خراب ببرد» کدام است؟

(۱) ولی از ما دلی خراب برد (۲) ولی دل ما را ویران کرد و رفت

(۳) دلی به طرز ناگواری از ما ربود (۴) دل ما را آهی خراب با خود برد

۱۹- کدام یک از شاعران معاصرین، در تحول شعر فارسی نقشی اساسی داشته است؟

(۱) بیژن ترقی (۲) نصرت رحمانی (۳) علی اسفندیاری (۴) فروغ فرخزاد

۲۰- عبارت «گوشمالی به چنگ داد» چه مفهومی دارد؟

(۱) چنگ را بر زمین کوبید. (۲) چنگ را نواخت.

(۳) چنگ را از نواختن بازداشت (۴) اندوه خود را بر چنگ ریخت.

پاسخنامه سؤالات طبقه‌بندی شده نیما یوشیج

- ۱- گزینه ۲)
- ۲- گزینه ۱)
- ۳- گزینه ۱)
- ۴- گزینه ۱)
- ۵- گزینه ۳)
- ۶- گزینه ۴)
- ۷- گزینه ۳)
- ۸- گزینه ۳)
- ۹- گزینه ۲)
- ۱۰- گزینه ۱)
- ۱۱- گزینه ۴)
- ۱۲- گزینه ۳)
- ۱۳- گزینه ۳)
- ۱۴- گزینه ۴)
- ۱۵- گزینه ۴)
- ۱۶- گزینه ۴)
- ۱۷- گزینه ۱)
- ۱۸- گزینه ۱)
- ۱۹- گزینه ۳)
- ۲۰- گزینه ۳)

نکات کلیدی درس سهراب سپهری

- * مهتابی: بنایی از سنگ و گچ و خشت یا گل که پیش ایوان یا در میان صحن خانه و باغ برای نشستن می سازند.
- * خشت غربت: اضافه استعاری
- * روشن بودن چراغ: ترکیب کنایی (رونق و شادی)
- * خاموش بودن چراغ: ترکیب کنایی (نداشتن یار)
- * مرغ حق: نوعی جغد که شبانه برای شکار و تغذیه از لانه اش خارج می شود. آوازش شبیه به کلمه «حق» است.
- * افرا: از درختان تنومند و جنگلی که برگهای پنجه ای دارد.
- * کوهها و افراها و درختان بزرگ در مهتاب پیداست، اما موجودات کوچک (سنگ ها و بوته های گل) پیدا نیستند.
- * دب اکبر: از صور فلکی که شبیه خرس پنداشته اند، هفت برادران بزرگ (خرس بزرگ)
- * چوبه: چوبک، گیاهی ضخیم و ریشه دار که کوبیده آن برای شستن لباس به کار می رود.

سوالات طبقه‌بندی شده سهراب سپهری

- ۱- دربند «غوک ها می خوانند، مرغ حق هم گاهی» چه نوع حذفی صورت گرفته است؟
(۱) ذهنی (۲) لفظی (۳) معنوی (۴) مقالی
- ۲- بند «یاد من باشد کاری نکنم، که به قانون زمین بربخورد» بیانگر چیست؟
(۱) تظاهر (۲) تحجر (۳) تعقل (۴) تمسخر
- ۳- کدام گزینه زیر دارای ارتباط معنایی می باشد؟
(۱) لب، سلخ (۲) سلخ، بز (۳) لب، بز (۴) طرح، سلخ
- ۵- دربند «یاد من باشد تنها هستم» واژه «تنها» چه نوع کلمه ای است؟
(۱) مضاف (۲) ضمیر (۳) مسند (۴) صفت
- ۶- شعر کدام شاعر از عرفان بودایی اثر پذیرفته است؟
(۱) شهیار قنبری (۲) سهراب سپهری (۳) حمید سبزواری (۴) نصرالله مردانی
- ۷- شعر سهراب سپهری متأثر از کیست؟
(۱) عرفان اسلامی (۲) اشعار هندی (۳) تفکری جبری (۴) عرفان بودایی
- ۸- مجموعه «هشت کتاب» متعلق به کدام شاعر یا نویسنده زیر است؟
(۱) نیما یوشیج (۲) محمود هشتگردی (۳) شهریار (۴) سهراب سپهری
- ۹- کدام گزینه متفاوت از سایر گزینه ها است؟
(۱) چوبه (۲) عود (۳) مهتابی (۴) افرا
- ۱۰- از ابیات «ماه بالا سر آبادی، اهل آبادی در خواب، غوک می خواند، مرغ حق هم گاهی» چه مفهومی استنباط می شود؟
(۱) صبح صادق (۲) هنگام غروب (۳) صبح کاذب (۴) شب
- ۱۱- واژه «سلخ» در شعر «یاد من باشد فردا لب سلخ، طرحی ازبها بردارم» به چه معناست؟
(۱) کشتارگاه (۲) آخر ماه (۳) مرتع (۴) چشمه آب
- ۱۲- کدام گزینه با سایر گزینه ها تفاوت دارد؟
(۱) آبادی (۲) چوبه (۳) نیمروز (۴) عصر
- ۱۳- عبارت «غوک ها میخوانند مرغ حق هم گاهی» چه زمانی را در ذهن خواننده مجسم میکند؟
(۱) صبح (۲) شب (۳) نیمروز (۴) عصر
- ۱۴- «در سال ۱۳۰۷ در قم به دنیا آمد. ازدانشکده هنرهای زیبا فارغ التحصیل شد. هم نقاشی توانا و هم شاعری نوآور بود و غربت نمونه ای از اشعارش می باشد» این عبارت، شرح حال کدام شاعر زیر است؟
(۱) اخوان ثالث (۲) نیما یوشیج (۳) سهراب سپهری (۴) فریدون مشیری
- ۱۵- گزینه نادرست را در رابطه با «سهراب سپهری» صحیح مشخص کنید.
(۱) او نقاش و شاعری ماهر بود. (۲) از دانشگاه ادبیات فارغ التحصیل شد. (۳) شعر او از عرفانی بودایی اثر پذیرفته است. (۴) مجموعه آثار شعری او هشت بهشت نام دارد.
- ۱۶- باتوجه به معنی، کدام گزینه نادرست است؟
(۱) طرح: نقشه اولیه (۲) چوبه: چوبک

۳) غوک: قورباغه
 د (مرغ حق : نوعی بلبل که آوازش شبیه به کلمه حق میباشد
 ۱۷- در ابیات «کوه نزدیک من است پشت افراها سنجدها، و بیابان پیداست سنگها پیدا نیست گلچه ها پیدا نیست» کدام آرایه ادبی مشهود است؟

- ۱) ایهام ۲) لف نشر ج (مراعات النظیر ۴) ایهام تناسب
 ۱۸- کدام واژه دربند «روی این مهتابی خشت غربت را می بویم» دارای ایهام است؟
 ۱) مهتابی ۲) خشت ۳) غربت ۴) می بویم
 ۱۹- دربند «یاد من باشد کاری نکنم، که به قانون زمین برخورد» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 ۱) مجاز ۲) کنایه ۳) ایهام ۴) تشبیه
 ۲۰- «خشت غریب» چه نوع اضافه ای است؟
 ۱) تشبیهی ۲) تخصیصی ۳) استعاری ۴) توضیحی
 ۲۱- معنای کنایی «من چراغم خاموش» کدام است؟
 ۱) شمعی ندارم ۲) یادی ندارم ۳) روزی ندارم ۴) آرامشی ندارم
 ۲۲- بین کلمات «کوه، سنگ و بیابان» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 ۱) مراعات النظیر ۲) تناظر ۳) لف و نشر ۴) تناسب

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده سهراب سپهری

۱- گزینه ۲)	۱۲- گزینه ۱)
۲- گزینه ۴)	۱۳- گزینه ۲)
۳- گزینه ۴)	۱۴- گزینه ۳)
۴- گزینه ۲)	۱۵- گزینه ۲)
۵- گزینه ۳)	۱۶- گزینه ۴)
۶- گزینه ۲)	۱۷- گزینه ۳)
۷- گزینه ۴)	۱۸- گزینه ۱)
۸- گزینه ۴)	۱۹- گزینه ۳)
۹- گزینه ۳)	۲۰- گزینه ۳)
۱۰- گزینه ۴)	۲۱- گزینه ۲)
۱۱- گزینه ۱)	۲۲- گزینه ۱)

نکات کلیدی درس علی اکبر دهخدا

- * مرغ سحر: استعاره از شاعر
- * خماری: سردردی که بعد از نوشیدن شراب ایجاد می شود. استعاره از غفلت
- * نیلگون عماری: استعاره از آسمان
- * محبوبه نیلگون عماری: استعاره از خورشید
- * اهریمن: استعاره از استبداد یا محمد علی شاه
- * شمع مرده: استعاره از میرزا جهانگیر خان شیرازی
- * باغ: استعاره از وطن
- * بلبل: استعاره از شاعر
- * پیشرس: استعاره از میرزا جهانگیر خان
- * سردی دی: استعاره از استبداد
- * شاهد نغز بزم عرفان: استعاره از خداوند
- * کودک دوره طلایی: استعاره از دهخدا
- * بیت «ای مونس یوسف اندرین بند، تعبیر عیان چو شد تو را خواب» دارای صنعت تلمیح است (اشاره به داستان یوسف دارد)
- * دربیت «زان کو به گناه قوم نادان، درحسرت روی ارض موعود، بربادیه جان سپرده، یادآرا!» صنعت تشبیه وجود دارد (آزادی خواهان به موسی و یارانش، استبدادگران و محمد علی شاه به فرعون و حامیانش)
- * تسنیم وصال خوردن: ترکیب کنایی (شهید شدن)
- * شب تار: ترکیب کنایی (خفقان و ستمگری)
- * نار شوق: اضافه تشبیهی
- * پور عمران: اضافه بنوت (موسی پسر عمران)
- * محسود: اسم مفعول (مورد حسادت واقع شده)
- * مذبح: اسم مکان (قربانگاه)
- * احباب: جمع «حبيب»
- * آفاق: جمع «افق»
- * اسحار: جمع «سحر»
- * عماری: کجاوه، هودج مانندی که بر پشت اسب و فیل و شتر می بندند و بر آن نشسته و سفر می کنند.
- * سنبل: نوعی گل از تیره سوسنیان با گل های بنفش خوشه ای.
- * نگارخانه چین: در داستانها نگارستان را شهری پر نقش و نگار در سر حد چین معرفی کرده اند و این شهرت به این دلیل می باشد که چینیان از زمانهای قدیم در نقاشی مهارت داشته اند.

- * تیه: بیابان بی آب و علفی که بنی اسرائیل پس از خروج از مصر در آن سرگردان شدند.
- * ارض موعود: سرزمینی که موسی به قوم بنی اسرائیل وعده داده بود (کنعان)
- * شداد: پادشاه افسانه ای قوم عاد در زمان هود پیامبر که در سرزمین شام باغی به نام «ارم شداد» ساخت.
- * تسنیم: چشمه ای در بهشت
- * کیوان: زحل (نحس اکبر)
- * عود: درختی که چوب آن بویی دلپذیر دارد.

سوالات طبقه‌بندی شده علی اکبر دهخدا

- ۱- مقالات «چرند و پرند» اثر کدام نویسنده یا شاعر است؟
 (۱) علی اکبر دهخدا (۲) جلال آل احمد (۳) نیما یوشیج (۴) اقبال آشتیانی
- ۲- مفهوم مصراع «تو داده زکف زمام تمکین» چیست؟
 (۱) اختیارات از دستت خارج می شود. (۲) اگر از هیچ کس فرمانبری نمی کنی.
 (۳) افسار روح را به چیز دیگری وا می گذاری. (۴) اسباب فرمانروایی را فراهم می کنی.
- ۳- مقصود از «شاهد نغز بزم عرفان» کیست؟
 (۱) خدای تعالی (۲) میرزا جهانگیر خان صوراسرافیل (شیرازی)
 (۳) موسی پورعمران (۴) حضرت یوسف
- ۴- مفهوم عبارت «گل بست زبان ژاژ خایی» چیست؟
 (۱) زمان جویدن چیزهای بی مصرف گذشته. (۲) زبان بیهوده گویی بسته شد.
 (۳) زبان بیهوده گویان خاموش شد. (۴) آرزوی بیهوده گویان به گل نشست.
- ۵- مهم ترین و ماندنی ترین اثر دهخدا کدام گزینه است؟
 (۱) لغت نامه (۲) امثال و حکم (۳) دیوان اشعار (۴) مقالات چرند و پرند
- ۶- کدام اثر دهخدا باعث ایجاد شیوه ای نو در نثر فارسی بوده است؟
 (۱) لغت نامه (۲) مقالات تاریخی (۳) مقالات چرند و پرند (۴) امثال و حکم
- ۷- روزنامه «صوراسرافیل» را چه کسی منتشر کرد؟
 (۱) علی اکبر دهخدا (۲) میرزا جهانگیر شیرازی
 (۳) محمد تقی بهار (۴) عبدالحسین زرین کوب
- ۸- کدام لغت درست معنی نشده است؟
 (۱) قندیل: چراغدان (۲) وعید: خبر ناخوش (۳) سپرغم: اراده (۴) مصحف: قرآن
- ۹- «محبوبه نیلگون عماری» در بیت «بگشوده گره زلف زرتار، محبوبه نیلگون عماری» استعاره از چیست؟
 (۱) معشوق (۲) خودشاعر (۳) ماه (۴) خورشید
- ۱۰- مفهوم ترکیب «سنین معدود» چیست؟
 (۱) سالهای کوتاه (۲) کم سن و سال (۳) سالهای طولانی (۴) پیر سال
- ۱۱- کدام گزینه معنی بیت «ز آن کس که زنوک تیغ جلا، مأخوذ به جرم حق ستایی، تسنیم وصال خورده یاد آر» است؟
 (۱) از آن کس که می خواست از شمشیر جلا داد خود را بستاند و شربت شهادت نوشید، یاد کن.
 (۲) از آنکه به جرم ستایش حق مورد بازخواست قرار گرفته و با شمشیر جلا به شهادت رسیده است، یاد کن.
 (۳) آن را که به جرم نوشیدن شراب وصال حق گرفتار شمشیر جلا شده به یاد بیاور.
 (۴) آن را که به جرم خوردن حق مردم، گرفتار قانون شده و خود را تسلیم کرده به یاد بیاور.
- ۱۲- در بیت «ای همره پورعمران، بگذشت چون این سنین معدود» منظور از «پورعمران» چه کسی است؟
 (۱) موسی (۲) عیسی (۳) ابراهیم (۴) نوح

- ۱۳- بیت «بگشوده گره ز زلف زرتار، محبوبه نیلگون عمار» به چه معناست؟
 (۱) معشوقی که بر کجاوه لاجوردی نشسته بود زلف خود را گشود.
 (۲) محبوبه ای که چشمان لاجوردی داشت گره زلف زربفت خود را گشود.
 (۳) محبوبه ای که چشمان لاجوردی داشت گره زلف زربفت خود را باز کند.
 (۴) آنگاه که خورشید گره از زلف زربفت خود گشود و طلوع کرد.
- ۱۴- «یاد آرزو شده مرده یاد آر» چه نوع شعری است و برای چه کسی سروده شده است؟
 (۱) مدیحه، عارف (۲) مرثیه، جهانگیر شیرازی
 (۳) حماسی، جهانگیر شیرازی (۴) پند و اندرز، عارف
- ۱۵- دهخدا شعر «یاد آر ز شمع مرده یاد آر» را درباره چه کسی سروده است؟
 (۱) میرزا جهانگیر خان صور اسرافیل (۲) میرزا آقا عشقی
 (۳) میرزا آقا خان کرمی (۴) عارف قزوینی
- ۱۶- ترکیب «پور عمران» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تخصیصی (۲) بنوت (۳) اقترانی (۴) ملکی
- ۱۷- با توجه به معنی ابیات، در کدام گزینه از «میرزا جهانگیر شیرازی» به عنوان هم رزم «دهخدا» یاد نشده است؟
 (۱) این مرغ سحر چو این شب تار، بگذاشت ز سر سیاهکاری
 (۲) زان نوگل پیشرس که در غم، ناداده به ناز شوق تمکین
 (۳) ای مونس یوسف اندرین بند، تعبیر عیان چو شد ترا خواب
 (۴) زان کس که زنوک تیغ جلاد، ماخوذ به جرم حق ستایی
- ۱۸- در بیت «بگشود گره ز زلف زرتار، محبوبه نیلگون عمار» کدام واژه معنی «خورشید» را می دهد؟
 (۱) زرتار (۲) محبوبه نیلگون عمار (۳) نیلگون عمار (۴) زلف زر تار
- ۱۹- کدام گزینه درباره دهخدا درست است؟
 (۱) علوم ادیب را از شیخ غلامحسین بروجردی فراگرفت.
 (۲) با همکاری میرزا جهانگیر شیرازی روزنامه صور اسرافیل را منتشر کرد.
 (۳) امثال و حکم مجموعه ضرب المثل های فارسی وی میباشد.
 (۴) باشعر «چرند و پرند» شیوه یی نو در نویسندگی پدید آورد.
- ۲۰- با توجه به بیت «ای مرغ چو این شب تار بگذاشت ز سر سیاهکاری» کدام گزینه نادرست میباشد؟
 (۱) مرغ سحر: استعاره از شاعر (۲) شب تار: کنایه از خفقان
 (۳) سیاهکاری: ظلم و ستم و بدکاری (۴) مرغ سحر: استعاره از میرزا جهانگیر شیرازی
- ۲۱- «یاد آرزو شده مرده یاد آر» در مرثیه چه کسی است؟
 (۱) محمد علی شاه (۲) عارف (۳) جهانگیر شیرازی (۴) دهخدا
- ۲۲- «نار شوق» و «پور عمران» چه نوع اضافه ای هستند؟
 (۱) تشبیهی - ملکی (۲) تخصیصی - تشبیهی
 (۳) تشبیهی - تخصیصی (۴) تشبیهی - بنوت

- ۲۳- باتوجه به معنی، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) سنین معدود: سالهای کوتاه
 (۲) پیشرس: جدید تازه
 (۳) بادیه: صحرا
 (۴) ژاژخایی: بیهوده گویی
- ۲۴- مهمترین اثر علی اکبر دهخدا کدامست؟
 (۱) دیوان او
 (۲) چرند و پرند
 (۳) لغت نامه
 (۴) امثال و حکم
- ۲۵- با توجه به معنی، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) عماری: کجاوه (۲) تمکین: تسلیم
 (۳) حصاری: زندانی (۴) سوری: گل محمدی
- ۲۶- با توجه به معنی، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) محبوبه نیلگون عماری: خورشید
 (۲) اختر به سحر شمردن: تاصبح بیدار ماندن
 (۳) شاهد نغز بزم عرفان: محبوب
 (۴) ارض موعود: بهشت جاوید
- ۲۷- در بیت «ای مرغ سحر چو این شب تار بگذاشت ز سر سیاهکاری» واژه سیاهکاری به چه معناست؟
 (۱) دروغ و فریبکاری
 (۲) خست و تنگ نظری
 (۳) خفقان و ستمگری
 (۴) سیاهی و ظلمت
- ۲۸- در بیت «وان شاهد نغز بزم عرفان، بنمود چو وعد خویش مشهود» منظور شاعر، چه کسی بوده است؟
 (۱) ساقی (۲) معشوق ازلی (۳) پیرمغان (۴) معشوق مجازی
- ۲۹- در بیت «نه رسم ارم نه اسم شداد، گل پشت زبان ژاژخایی» کدام آرایه ادبی زیر وجود ندارد؟
 (۱) مجاز (۲) کنایه (۳) تشبیه (۴) تلمیح
- ۳۰- مفهوم بیت «بگشود گره ز زلف زر تار، محبوبه نیلگون عماری» کدام است؟
 (۱) خورشید طلوع کرد.
 (۲) خورشید غروب کرد.
 (۳) خورشید خندید.
 (۴) خورشید زلفهایش را گشود.
- ۳۱- ترکیب کنایی «اختر به سحر شمردن» به چه معناست؟
 (۱) تا صبح بیدار ماندن
 (۲) ستاره ها را حساب کردن
 (۳) شب، ستاره ها را شمردن
 (۴) امیدوار بودن
- ۳۲- کدام اثر دهخدا حاوی ضرب المثل های فارسی است؟
 (۱) لغت نامه (۲) امثال و حکم (۳) چرند و پرند (۴) مجمع الامثال میدانی
- ۳۳- در بیت «یزدان به کمال شد پایدار، واهریمن زشت خو حصاری» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) استعاره وایهام (۲) ایهام وکنایه (۳) طباق وایهام (۴) طباق واستعاره
- ۳۴- در مصراع «یاد آر زشمع مرده، یاد آر» چه نوع استعاره ای وجود دارد؟
 (۱) مصرحه (۲) بالکنایه (۳) تشخیص (۴) مکینه
- ۳۵- در بیت «ای مونس یوسف اندرین بند، تعبیر عیان چو شد تورا خواب» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) کنایه (۲) تلمیح (۳) تشخیص (۴) ایهام

- ۳۶- کدام گزینه در شعر «یاد آر زشمع مرده یاد آر» استعاره از میرزا جهانگیر خان شیرازی است؟
 (۱) یوسف (۲) مرغ سحر (۳) عمران (۴) مونس
- ۳۷- معنای کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) سنبل: نوعی گل از تیره سوسنی ها (۲) سوری: گل محمدی
 (۳) سپرغم: ریحان (۴) زرتار: بدکاری
- ۳۸- «واژه تسنیم» به چه معناست؟
 (۱) بوی خوش (۲) بادمالیم (۳) لبخندزدن (۴) چشمه ای در بهشت
- ۳۹- شب تار در مصراع «ای مرغ سحر چون این شب تار» کنایه از چیست؟
 (۱) شب بی ستاره (۲) شب بی انتها (۳) دوران خفقان و ستمگری (۴) شب دراز
- ۴۰- چون در مصراع «چون باغ شود دوباره خرم» چه نوع قیدی است؟
 (۱) استثناء (۲) زمان (۳) تأکید (۴) مصدر
- ۴۱- واژه باغ در مصراع «چون باغ شود دوباره خرم» چه مفهومی دارد؟
 (۱) خانه (۲) گلزار (۳) صحرا (۴) وطن
- ۴۲- «نارشوق» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) استعاری (۲) تخصیصی (۳) تشبیهی (۴) توضیحی
- ۴۳- واژه شبنم در مصراع «گل سرخ وبه رخ، عرق زشبنم» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مفعول (۲) مسند الیه (۳) مضاف الیه (۴) متمم
- ۴۴- در مصراع «ای مرغ سحر، چون این شب تار، بگذاشت زسر، سیاهکاری» کدام آرایه ادبی مشهود نیست؟
 (۱) استعاره (۲) کنایه (۳) تشخیص (۴) تشبیه
- ۴۵- کدام صنعت شعر در بیت «وز سنبل و سوری و سپرغم، آفاق، نگارخانه چین» وجود ندارد؟
 (۱) لف و نشر (۲) تلمیح (۳) مراعات النظیر (۴) تشبیه
- ۴۶- کدام صنعت شعری در بیت «بگشود گره ز زلف زرتار، محبوه نیلگون عمار» وجود ندارد؟
 (۱) استعاری (۲) جان بخشی (۳) مجاز (۴) تمثیل
- ۴۷- کدام صنعت شعری در بیت «گل سرخ وبه رخ عرق زشبنم، تو داده زکف زمام تمکین» وجود ندارد؟
 (۱) لف نشر (۲) جان بخشی (۳) استعاره (۴) کنایه
- ۴۸- در بیت «نه رسم ارم، نه اسم شداد، گل بست زبان ژاژ خایی» کدام آرایه ادبی مشهود نیست؟
 (۱) تلمیح (۲) تشبیه (۳) مجاز (۴) کنایه
- ۴۹- کدام گزینه مفهوم «مذبح» را نمی رساند؟
 (۱) مسجد (۲) قربانگاه زرین (۳) محراب (۴) معبدی در بیت المقدس
- ۵۰- واژه «اهریمن» در بیت «یزدان به کمال شد پدیدار، و اهریمن زشتخو حصاری» به چه معناست؟
 (۱) شیطان (۲) استبداد قاجاری (۳) ستمگران (۴) بیگانه پرستان
- ۵۱- بیت «دل پر ز شعف، لب ز شکر خند، محسود عدو، به کام اصحاب» دارای کدام آرایه ادبی است؟
 (۱) ایهام (۲) طباق (۳) تمثیل (۴) تشبیه

- ۵۲- مفهوم مصراع «رفت از سرخفتگام خماری» کدام است؟
 (۱) غفلت و بی خبری رفت بر لب
 (۲) غافلان به خوان ناخوشی فرو رفتند.
 (۳) خماری شراب از سرخفتگان پرید
 (۴) خواب از چشمم پرید
- ۵۳- «نوگل پیشرس» در شعر «زان نو گل پیشرس که درغم، نا داده به نار شوق تسکین از سردی دی فسرده، یاد آر» کیست؟
 (۱) نسیم شمال
 (۲) میرزا جهانگیر خان صور اسرافیل
 (۳) دهخدا
 (۴) ابوالحسن خان پیرنیا
- ۵۴- عبارت «محسود عدو» چه مفهومی دارد؟
 (۱) آنکه به دشمن حسادت می ورزد.
 (۲) مشخص شادکام، که دشمن به او حسد می ورزد.
 (۳) آنکه حسادت را دشمن می شمارد.
 (۴) آنکه در حکم عدم است.
- ۵۵- مصراع «آزادتر از نسیم و مهتاب» چه مفهومی دارد؟
 (۱) بی قید رفتن
 (۲) نرم و سبک رفتن
 (۳) تند رفتن
 (۴) با کمال راحتی رفتن
- ۵۶- مقصود از تلمیح به کاررفته در قطعه «ای همره تیه پور عمران، بگذشت چو این سنین معدود، و آن شاهد نغز بزم عرفان، بنمود چو وعد خویش مشهود، و آن کو به گناه قوم نادان، در حسرت روی ارض موعود، بر بادیه جان سپرده یاد آر» چیست؟
 (۱) نشان دادن پیروزی قوم موسی بفرعون
 (۲) سپری شدن روزگار سختی و فرارسیدن شادی و سرور
 (۳) پیروزی آزادیخواهان در نهایت، مثل پیروزی قوم موسی
 (۴) مبارزه فرعون با قوم موسی
- ۵۷- «مرغ سحر» در مصراع «ای مرغ سحر چو این شب تار» استعاره از کیست؟
 (۱) علی اکبر دهخدا
 (۲) محمد رضا شجریان
 (۳) میرزا جهانگیر خان شیرازی
 (۴) هادی خرسندی
- ۵۸- بیت «زان کو به گناه قوم نادان، در حسرت روی ارض موعود» به کدام گزینه اشاره دارد؟
 (۱) انقلاب مشروطه
 (۲) وعده موسی به بنی اسرائیل برای بازگشت به کنعان
 (۳) توقف موسی (ع) در کوه طور و صحرای سینا
 (۴) داستان سرگردانی برادر یوسف

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده علی اکبر دهخدا

۱- گزینه ۱)	۲۱- گزینه ۳)	۴۱- گزینه ۴)
۲- گزینه ۱)	۲۲- گزینه ۴)	۴۲- گزینه ۳)
۳- گزینه ۱)	۲۳- گزینه ۲)	۴۳- گزینه ۴)
۴- گزینه ۲)	۲۴- گزینه ۳)	۴۴- گزینه ۴)
۵- گزینه ۱)	۲۵- گزینه ۲)	۴۵- گزینه ۴)
۶- گزینه ۳)	۲۶- گزینه ۳)	۴۶- گزینه ۴)
۷- گزینه ۱)	۲۷- گزینه ۴)	۴۷- گزینه ۳)
۸- گزینه ۳)	۲۸- گزینه ۴)	۴۸- گزینه ۲)
۹- گزینه ۴)	۲۹- گزینه ۳)	۴۹- گزینه ۱)
۱۰- گزینه ۱)	۳۰- گزینه ۱)	۵۰- گزینه ۲)
۱۱- گزینه ۲)	۳۱- گزینه ۱)	۵۱- گزینه ۲)
۱۲- گزینه ۱)	۳۲- گزینه ۲)	۵۲- گزینه ۱)
۱۳- گزینه ۴)	۳۳- گزینه ۴)	۵۳- گزینه ۲)
۱۴- گزینه ۲)	۳۴- گزینه ۱)	۵۴- گزینه ۲)
۱۵- گزینه ۱)	۳۵- گزینه ۱)	۵۵- گزینه ۲)
۱۶- گزینه ۲)	۳۶- گزینه ۱)	۵۶- گزینه ۳)
۱۷- گزینه ۱)	۳۷- گزینه ۴)	۵۷- گزینه ۳)
۱۸- گزینه ۲)	۳۸- گزینه ۴)	۵۸- گزینه ۲)
۱۹- گزینه ۴)	۳۹- گزینه ۳)	
۲۰- گزینه ۴)	۴۰- گزینه ۲)	

نکات کلیدی درس ابوریحان بیرونی

* **أجله:** جمع «جلیل»* **نواذر:** جمع «نادره»* **دُها:** جمع «داهی»* **اعصار:** جمع «عصر»* **نمونه کامل ذکا و...:** نمونه بی عیب و نقص ... (معنی مجازی)* **ابو عبدالله یاقوت حموی:** متولد ۶۲۶ ه. ادیب و لغوی قرن هفتم و نویسنده **معجم البلدان** (فرهنگ شهرها) و **معجم الادبا** (فرهنگ ادیبان)* **ابوریحان اهل روستای خوارزم می باشد.*** **شمس المعالی قابوس بن وشمگیر:** از آل زیار و مردی فاضل و ادیب و خوش خط بوده که در سال ۴۳۳ ه. به قتل رسیده است.* **مامون بن محمد خوارزمشاه:** پادشاه ایرانی حاکم بر خوارزم در زمان سامانیان و غزنویان. دوران حکومت وی از ۴۰۷ تا ۴۰۸ ه. بوده و توسط محمود غزنوی کشته شده است.* **دیر ترک:** قید + تر + ک* **مُلحدین:** جمع «مُلحد»* **قرمطیان:** فرقه ای از اسماعیلیه که توسط محمود غزنوی کشته شدند. * **ابونصر مشکان:** دبیر دیوان رسالت دربار غزنوی و استاد ابوالفضل بیهقی* **علم ایجاز:** علم بیان مقصود در کوتاهترین لفظ و کم ترین معنی.* **خافقین:** تثنیه خافق* **مجاری:** جمع «مجرأ»* **تصاریف:** جمع «تصریف»* **قانون مسعودی:** کتابی به عربی در نجوم و هیات که ابوریحان به نام مسعود غزنوی تألیف کرده است.* **شهاب الدوله ابوالفتح مودود بن مسعود:** پسر مسعود غزنوی که در ۴۴۰ ه. سلطنت می کرد.* **حبیب بن اوس ابی تمام:** (متولد ۲۳۲ ه.) از شعرای عرب.* **مرو:** از شهرهای خراسان قدیم.* **شیخ الرئيس:** ابوعلی سینا (ابن سینا) متولد ۴۲۸ ه.* **تتبعات:** جمع «تتبع»

سوالات طبقه‌بندی شده ابوریحان بیرونی

- ۱- کدام اثر درباره «فرهنگ شهرها» است؟
 (۱) معجم الادبا (۲) مجمع القصص (۳) معجم البلدان (۴) مجمع التواریخ
- ۲- مفهوم واژه «رستاق» چیست؟
 (۱) محل رویش (۲) روستا (۳) جایگاه (۴) پیچیده
- ۳- «کوتاه سخن گفتن» مصداق مفهومی کدام آرایه ادبی است؟
 (۱) ایجاز (۲) کنایه (۳) استعاره (۴) تصدیق
- ۴- مفهوم عبارت «فَالْعِلْمُ يَعْلُو وَلَا يُعْلَى عَلَيْهِ» چیست؟
 (۱) هیچ چیز نسبت به دانش برتری ندارد (۲) با علم می توان بر همه کس برتری یافت
 (۳) عمل مایه بلندمرتبه‌گی است (۴) هیچ چیز جایگاه علم را نمی گیرد
- ۵- ترکیب کنایی «نفس به شماره افتادن» به چه معناست؟
 (۱) ترسیدن (۲) خسته شدن (۳) مردن (۴) نگران شده
- ۶- کدام گزینه در رابطه با ابوریحان بیرونی صحیح است؟
 (۱) مهندس، ریاضیدان، منجم و عالمی لغوی و ادیبی فرزانه که در زمان قابوس بن وشمگیر می زیست.
 (۲) ریاضیدان، فیلسوف و منجمی که در دربار خوارزمشاهیان و مغول مقیم بوده است.
 (۳) ریاضیدان، شاعر و ادیب بزرگ ایرانی که آثاری به نظم و نثر از او به جای مانده است.
 (۴) عالمی که در زمینه مسائل پزشکی کتاب «لوازم الحركات» را به امر محمود غزنوی نوشت.
- ۷- با توجه به کتاب و نویسنده آن گزینه صحیح کدام است؟
 (۱) کامل التواریخ: گردیزی (۲) تاریخ طبری: حشمت الله طبرزدی
 (۳) معجم الادباء: یاقوت حموی (۴) معجم البلدان: محمد جریر طبری
- ۸- با توجه به عبارت «در الفاظ خلاعتی داشت و زمانه مانند او کسی در عمل و فهم نیاورد» واژه خلاعت به چه معناست؟
 (۱) تسلط (۲) اسراف (۳) دقت (۴) خودرأیی
- ۹- مفرد کلمات «اجله، نوادر، دهات، اعصار» به ترتیب کدامند؟
 (۱) جلیل، نادر، ده، عصر (۲) جلیل، نادر، داهی، عصر
 (۳) اجل، نادر، داهی، عصر (۴) اجل، نادر، ده، عصر
- ۱۰- واژه «مُکْتَنَز» به چه معناست؟
 (۱) ستاره شمار (۲) خط درهم و کم فاصله (۳) صاحب کنیز (۴) پنهان کننده گنج
- ۱۱- به دلیل بنای کدام علم، عقاید ابوریحان با تنبغات امروزی سازگار است؟
 (۱) ریاضیات (۲) منطق (۳) طبیعیات (۴) فلسفه
- ۱۲- کتاب «شرح شعری تمام» از کیست؟
 (۱) انوری (۲) عنصری (۳) بیهقی (۴) بیرونی

۱۳- عبارت «دیرترک رسیدم» به چه معناست؟

- (۱) من دیر او را ترک کردم.
(۲) من اندکی دیرتر رسیدم.
(۳) من دیرتر باید برسم.
(۴) من دیر باید او را ترک می کردم.

۱۴- «دهات» جمع کدام واژه زیر است؟

- (۱) ده (۲) روستا (۳) راهی (۴) آبادی

۱۵- عبارت «عنان به جانب من گردانید» به چه معناست؟

- (۱) مرا مورد خطاب قرار داد.
(۲) سپس اسب را به طرف من دواند.
(۳) سپس خشمش متوجه من شد.
(۴) لگام اسب را به سوی من برگرداند.

۱۶- کدام گزینه در مورد دو کلمه «عامر» و «غامر» نادرست میباشد؟

- (۱) متضاد میباشدند (۲) جناس دارند (۳) مترادف هستند (۴) تضاد دارند

۱۷- کتاب «قانون مسعودی» از کیست؟

- (۱) ابوریحان بیرونی (۲) علی اکبر دهخدا (۳) یاقوت حموی (۴) مسعود سعد

۱۸- ترکیب «نسخ کرد» در عبارت «او همه کتب مصنفه تنجیم و حساب را نسخ کرد» به چه معناست؟

- (۱) نوشت (۲) گرد اوری کرد (۳) باطل کرد (۴) نسخ برداری کرد

۱۹- با توجه به معنی، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) تمثیل کرد: فرمانبرداری کرد (۲) مکانت: جایگاه

- (۳) ادیب: فرزانه (۴) مکتنز: خط تو در تو و کم فاصله

۲۰- کدام گزینه در رابطه با عبارت «دیر ترک» صحیح می باشد؟

- (۱) نهاد + تر + ک (۲) اسم + تر + ک (۳) صفت + تر + ک (۴) قید + تر + ک

۲۱- مصراع اول بیت «الْعِلْمُ مِنْ أَشْرَفِ الْوَلَايَاتِ، يَأْتِيهِ كُلُّ الْوَرَى وَلَا يَأْتِي» به چه معناست؟

- (۱) دانش جزو بهترین سرزمینها است. (۲) دانشی که از جانب بزرگان باشد دوستداری و عشق است.

- (۳) دانش شریف ترین فرمانروایی هاست. (۴) دانش را مردم شریف در هر سرزمینی پدید می آورند.

۲۲- «اجله» جمع کدام واژه زیر است؟

- (۱) جلال (۲) مجلل (۳) جلالت (۴) جلیل

۲۳- مقادیر جمع کدامیک از واژه های زیر است؟

- (۱) قدر (۲) مقدار (۳) تقدیر (۴) مقدر

۲۴- کدام گزینه در مورد «قانون مسعودی» صحیح است؟

- (۱) درنجوم و هیئت، تالیف ابوریحان. (۲) درتاریخ غزنویان، نوشته بیهقی.

- (۳) در زندگی ادبا، یاقوت حموی. (۴) در آیین نگارش، بونصرمشکان.

۲۵- کدام گزینه درست است؟

- (۱) معجم الادبا: یاقوت حموی (۲) معجم البلدان: محمد جریر طبری

- (۳) تاریخ طبری: محمدبن منور (۴) کامل التواریخ: محمدبن جریر

- ۲۶- واژه «عامر» به چه معناست؟
 (۱) معمور (۲) خراب (۳) ویران (۴) عمران
- ۲۷- مقصود از «نباخت» چیست؟
 (۱) خرسندی (۲) آگاهی (۳) بزرگواری (۴) جایگاه
- ۲۸- معنی واژه «عامر» چیست؟
 (۱) آباد (۲) خراب و ویران (۳) معجزه گر (۴) زیبا روی
- ۲۹- بین دو واژه «عامر و عامر» چه رابطه ای وجود دارد؟
 (۱) تشابه (۲) مترادف (۳) اتباع (۴) تضاد
- ۳۰- معنی کدام گزینه با توجه به املاي آن درست نیست؟
 (۱) مکتنز: کنیز باز (۲) تسفیه کردن: بی خرد خواندن
 (۳) تحمس: درشتی (۴) کسمه: گیسوی بافته
- ۳۱- در کدام گزینه جمع کلمه مفرد درست است؟
 (۱) جلیل: اجله (۲) دهاتی: دهات (۳) عصاره: اعصار (۴) قرنيه: اقرا
- ۳۲- معنی واژه «سوگند» چیست؟
 (۱) پشت نویسی (۲) محلول گوگرد (۳) شمشیردولب (۴) میدان اسب دوانی

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده ابوریحان بیرونی

۱- گزینه ۳	۱۷- گزینه ۱
۲- گزینه ۲	۱۸- گزینه ۳
۳- گزینه ۱	۱۹- گزینه ۱
۴- گزینه ۱	۲۰- گزینه ۴
۵- گزینه ۳	۲۱- گزینه ۳
۶- گزینه ۳	۲۲- گزینه ۲
۷- گزینه ۳	۲۳- گزینه ۱
۸- گزینه ۴	۲۴- گزینه ۴
۹- گزینه ۲	۲۵- گزینه ۱
۱۰- گزینه ۲	۲۶- گزینه ۱
۱۱- گزینه ۱	۲۷- گزینه ۳
۱۲- گزینه ۴	۲۸- گزینه ۲
۱۳- گزینه ۲	۲۹- گزینه ۴
۱۴- گزینه ۳	۳۰- گزینه ۱
۱۵- گزینه ۴	۳۱- گزینه ۱
۱۶- گزینه ۳	۳۲- گزینه ۲

نکات کلیدی درس دکتر منوچهر مرتضوی

* خصائص: جمع «خصیصه»

* کوهکن بیستون: منظور فرهاد است که از عشق شیرین کوه بیستون را کنده بود.

* شاعران دو گروهند:

الف- فقط شاعرند و به شعر شناخته می شوند: رودکی، فرخی، منوچری، انوری، عنصری و خاقانی.

ب- علاوه بر شاعری و شعر گفتن دارای فلسفه خاص و صاحب مکتب و مشربند: فردوسی، سعدی، مولانا، حافظ و عطار.

* محاسن معنوی اشعار حافظ: بلندی معنی و عمق تاجر و لطافت مضمون.

* محاسن لفظی و ظاهری اشعار حافظ: ظرافت و زیبایی مفردات و کلمات و اعجاز در ترکیب کلام و مصنوعیت بی تکلف.

* محاسن لفظی و معنوی اشعار حافظ: ابهام و ایهام

* مشخصات و خصایص اصلی اشعار حافظ:

الف- رموز و اصطلاحات خاص

ب- ایهام (بزرگترین هنر حافظ و نمک شعر او)

ج- تشبیهات مضمون و غیر مستقیم یا عالی (بدیعترین هنرهای بیانی حافظ)

د- لحن عنادی و استهزا آمیز

ه- یار نکته دان و شوخ طبع حافظ

و- گوشنوازی کلمات و موسیقی کلام

ز- اعجاز در انتخاب و ترکیب کلمات و ایجاد کلام عالی

ح- استفاده از کلمات غیر فصیح و نامانوس و ثقیل برای خلق کلام فصیح به کمک هماهنگی کلمات و موزونی کلام

* «من» در اشعار حافظ کنایه از «نوع انسان» است.

* آن: اسم معنی

* علم نظر: اضافه تشبیهی (نظر بازی به علم تشبیه شده است)

* بینا: بن مضارع بین + الف (صفت فاعلی)

* باد: فعل دعایی

* که: حرف ربط وابستگی

* باغ نظر: اضافه تشبیهی

* چمن آرای جهان: استعاره از خداوند

* غنچه نبستن: فعل مرکب

* بیخبران از عشق: ترکیب کنایی (عاقلان)

* **ایهام:** در بدیع یعنی گوینده در سخن خود لفظی آورد که دارای دو معنی باشد، یکی نزدیک و دیگری دور و ذهن شنونده ابتدا به طرف معنی نزدیک رود و سپس به معنی دور برسد که مقصود اصلی گوینده است.

* **گلاب:** استعاره از عرق شرمندگی

* در بیت «گل برخ رنگین تو تا لطف عرق دید، در آتش شوق از غم دل غرق گلاب است» رخ رنگین دوست به گل آتشین و عرق رخسار دوست به گلاب تشبیه شده است.

* در بیت «شمع اگر زان لب خندان به زبان لافی زد، پیش عشاق تو شب ها به غرامت برخاست» لب خندان و سخنگوی معشوق به شمع و زبانه و شعله شمع به شبه افروختگی و مجلس افروزی تشبیه شده است.

* در بیت «عکس خوی برعارضش بین کافتاب گرم رو، درهوای آن عرق تا هست هرروزش تب است» عارض یار به آفتاب گرم رو تشبیه شده است.

* بین دو واژه «عارض» و «خوی» آرایه مراعات النظیر وجود دارد.

* **ماهرخ:** استعاره از یار

* **شکر:** استعاره از بوسه

* **عاطر و خاطر:** آرایه جناس

* **قلب اندوده:** ایهام دارد (هم به معنی دل گنهکار وهم به معنی سکه تقلبی، پول سیاه وبی ارزش)

* **قلب:** ایهام دارد (هم به معنی دل گناهکار وهم به معنی سکه تقلبی، پول سیاه وبی ارزش)

* **اکسیر:** کیمیا، علمی که به کمک آن مس را طلا می کنند.

سوالات طبقه‌بندی شده دکتر منوچهر مرتضوی

- ۱- کدام یک از گزینه های زیر از خصایص شعر حافظ نیست؟
 - (۱) استفاده از کلمات غیر فصیح و نامأنوس برای خلق کلام فصیح
 - (۲) گوشنوازی کلمات و موسیقی کلام
 - (۳) لحن استهزا آمیز و عنادی
 - (۴) رعایت صنایع و آرایه های بدیعی به حد افراط
- ۲- رباعیات کدام شاعر به سبب کوتاهی و شیوایی معروف است؟
 - (۱) جامی
 - (۲) خیام
 - (۳) عنصری
 - (۴) انوری
- ۳- ویژگی شعر نظامی چیست؟
 - (۱) توصیفات زیبا
 - (۲) لطافت اندیشه
 - (۳) سادگی و روانی
 - (۴) شیوایی بیان
- ۴- غزل کدام شاعر به سبب شورانگیزی در اهل دل معروف است؟
 - (۱) سعدی
 - (۲) حافظ
 - (۳) نظامی
 - (۴) مولوی
- ۵- شعر حافظ جوشش بیان و شورانگیزی غزل کدام شاعر را ندارد؟
 - (۱) سعدی
 - (۲) مولوی
 - (۳) نظامی
 - (۴) بیهقی
- ۶- شعر سعدی منطبق با کدام یک از گزینه های زیر است؟
 - (۱) جوشش بیان دارد و شورانگیز.
 - (۲) سوزناک و بی پیرایه است.
 - (۳) حس بدبینی و سرکشتگی فکر را بیان می کند.
 - (۴) سهل و ممتنع است.
- ۷- کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟
 - (۱) عاطر
 - (۲) معادل
 - (۳) مسحور
 - (۴) مستعجل
- ۸- واژه «کسمه» به چه معناست؟
 - (۱) گیسوی بافته
 - (۲) کمر بند
 - (۳) پوست دباغی شده
 - (۴) عمامه
- ۹- در شعر «ناصرم گفت که جز غم چه هنر دارد عشق، برو ای خواجه عاقل هنری بهتر از این» کدام خصایص شعر فارسی بیشتر به چشم می خورد؟
 - (۱) لحن عنادی و استهزا آمیز
 - (۲) ایهام و ایجاد کلام
 - (۳) تشبیهات مضمّر و غیر مستقیم
 - (۴) گوشنوازی کلمات و موسیقی کلام
- ۱۰- در بیت «گل بر رخ رنگین نو تا لطف عرق دید، در آتش شوق از غم دل غرق گلابست» کدام گزینه زیر مورد نظر شاعر می باشد؟
 - (۱) تشبیه رخ رنگین دوست به گل
 - (۲) تشبیه عرق رخسار معشوق به گلاب
 - (۳) شوق معشوق به دیدار گل
 - (۴) تشبیه پژمردگی به غمگینی گل
- ۱۱- مفهوم «سهل و ممتنع» چیست؟
 - (۱) به ظاهر ساده و در باطن مشکل
 - (۲) آسان و بی طرف
 - (۳) صورت ساده و روان
 - (۴) ساده و عامیانه

- ۱۲- بزرگ ترین هنر حافظ یا به تعبیری نمک شعر او چیست؟
- (۱) رموز اصطلاحات خاص (۲) ایهام (۳) تشبیهات مضمّر و غیر مستقیم (۴) لحن عنادی و استهزا آمیز
- ۱۳- در بیت «قلب اندوده حافظ بر او خرج نشد، کاین معامل به همه عیب جهان بینا بود» کدام گزینه مورد نظر شاعر نمی باشد؟
- (۱) معامل همان قلب است. (۲) قلب به دو معنی به کار رفته است. (۳) معشوق عشق حافظ را نمی پذیرد. (۴) صفت اندوده با سکه قلبی تناسب دارد.
- ۱۴- بر طبق نظر «دکتر منوچهر مرتضوی» گزینه نادرست در رابطه با شعر حافظ کدام است؟
- (۱) شعر حافظ خوشی بیان و شورانگیزی شمس را ندارد. (۲) شعر حافظ سادگی و روانی غزلیات دلکش سعدی را ندارد. (۳) شعر حافظ مانند غزل مولانا قدرت تسخیر اعتقاد و ایمان مردم را ندارد. (۴) شعر حافظ مانند رباعیات خیام، حس بدبینی حیرت و سر گشتگی فکر بشر را در برابر آفرینش ارضا نمیکند.
- ۱۵- کدام گزینه دارای لحن عنادی و طنز آمیز است؟
- (۱) شکر آن را که میان من را او صلح افتاد، حوریان رقص کنان ساغر شکرانه زدند. (۲) ناصحم گفت که جزغم چه هنر دارد عشق، برو ای خواجه عاقل هنری بهتر از این! (۳) گریه شام و سحر شکر که ضایع نگشت، قصره باران ما گوهر یکدانه شد. (۴) ز شعر دلکش حافظ کسی شود آگاه، که لطف طبع و سخن گفتن دری داند.
- ۱۶- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح است؟
- (۱) عنادی: دوستانه (۲) مستعجل: سست (۳) مسامحه: سهل انگاری (۴) موسوس: لرزان
- ۱۷- در بیت «عکس خوی بر عارضش بین کافتاب گرم رو، در هوای آن عرق تا هست هر روز شب است» کدامیک از شعر حافظ به چشم می خورد؟
- (۱) لحن عنادبی و استهزا آمیز (۲) تشبیه عالی با مضمّر (۳) استفاده از کلمات غیر فصیح و ثقیل (۴) ایهام
- ۱۸- در بیت «گل بر رخ رنگین تو تا لطف عرق دید، در آتش شوق ازغم دل غرق گلابست» شاعر، به کدام گزینه زیر اشاره ندارد؟
- (۱) تشبیه رخ رنگین دوست به گل (۲) تشبیه غرق رخسار معشوق به گلاب (۳) شوق معشوق به دیدار گل (۴) غمگینی گل
- ۱۹- سر عظمت و محبوبیت و مقبولیت و اشتها حافظ در چیست؟
- (۱) حافظ هم مکتب و مشرب خاص دارد و هم شعر لطیف و سخن بلند. (۲) حافظ دارای فلسفه خاصی در بیان و گفتار است. (۳) شعر حافظ جامع بلندی معنی و عمق تاثر است. (۴) حافظ از جمله شاعرانی است که سخنش برای همه قابل قبول است.

- ۲۰- باتوجه به معنی کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) موسوس: وسوسه انگیز (۲) معامل: مشتاق (۳) سختگی: استواری (۴) ممتنع: ممکن
- ۲۱- گزینه نادرست کدام است؟
 (۱) شاعران دو گروهند گروهی فقط شاعرند و به شعر شناخته می شوند.
 (۲) گروهی دیگر از شاعران، علاوه بر شاعری و شعر گفتن دارای فلسفه خاص و صاحب مکتب و مشربند.
 (۳) فردوسی، سعدی، مولانا، حافظ و عطار از گروه دوم شاعرانند.
 (۴) رودکی، فرخی، منوچهری، انوری، عنصری و خاقانی از گروه دوم شاعرانند.
- ۲۲- در بیت «گل برخ رنگین تو تالطف عرق دید، درآتش شوق از غم دل غرق گلابست» چند تشبیه وجود دارد؟
 (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۲۳- در بیت «برآستان جانان گر سرتوان نهادن، گلبانگ سربلندی برآسمان توان زد» کدامیک از ویژگی های شعر حافظ مشاهده می شود؟
 (۱) تشبیهات مضممر (۲) موسیقی کلام (۳) ابهام و ایهام (۴) لحن عنادی و استهزا امیز
- ۲۴- کدام یک از ابیات زیر بیانگر ظریفی، نکته دانی و شوخی «یار حافظ» است؟
 (۱) شمع اگر زان لب خندان به زبان لافی زد، پیش عشاق تو شبها به غرامت برخاست.
 (۲) ناصحم گفت که جز غم چه هنر دارد عشق، گفتم ای خواجه عاقل هنری بهتر از این.
 (۳) گفتم آه از دل دیوانه حافظ بی تو، زیر لب خنده زنان گفت که دیوانه کیست.
 (۴) عکس خوی برعارضش بین کافتاب گرم رو، درهوی آن عرق تا هست هرروزش تب است.
- ۲۵- حافظ در سرودن کدام نوع غزل استاد است؟
 (۱) صوفیانه (۲) عاشقانه (۳) عارفانه (۴) مدحی
- ۲۶- کدام گزینه در بیت «گل برخ رنگین تو تا لطف عرق دید، درآتش شوق از غم دل غرق گلابست» وجود ندارد؟
 (۱) تناسب (۲) اضافه تشبیهی (۳) تشبیه (۴) تلمیح
- ۲۷- «لوح مذاق» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) استعاری (۲) تخصیصی (۳) تشبیهی (۴) توضیحی
- ۲۸- واژه «مسامحه» چه مفهومی دارد؟
 (۱) سهل انگاری (۲) آرزومندی (۳) نادانی (۴) پوشیدگی
- ۲۹- کدام گزینه از ترکیبات تازه و بدیع حافظ نیست؟
 (۱) مسند فروز دولت (۲) نورروی (۳) شراب تلخ صوفی سوز (۴) شیرین قلندر
- ۳۰- بدیع ترین هنر بیانی شعر حافظ چیست؟
 (۱) ایهام (۲) استعاره (۳) تشبیه (۴) کنایه
- ۳۱- غزلیات کدام شاعر، عروس محفل ذوق و ادب است؟
 (۱) سعدی (۲) مولوی (۳) نظامی (۴) حافظ
- ۳۲- نویسنده کتاب «مسائل عصر ایخانان» کیست؟
 (۱) عبدالحسین زرین کوب (۲) حسینعلی راشد (۳) منوچهر مرتضوی (۴) نصرالله فلسفی

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده دکتر منوچهر مرتضوی

۱- گزینه ۴	۱۷- گزینه ۲
۲- گزینه ۲	۱۸- گزینه ۴
۳- گزینه ۱	۱۹- گزینه ۱
۴- گزینه ۴	۲۰- گزینه ۴
۵- گزینه ۲	۲۱- گزینه ۴
۶- گزینه ۴	۲۲- گزینه ۲
۷- گزینه ۳	۲۳- گزینه ۲
۸- گزینه ۱	۲۴- گزینه ۳
۹- گزینه ۱	۲۵- گزینه ۳
۱۰- گزینه ۴	۲۶- گزینه ۴
۱۱- گزینه ۱	۲۷- گزینه ۳
۱۲- گزینه ۱	۲۸- گزینه ۱
۱۳- گزینه ۱	۲۹- گزینه ۲
۱۴- گزینه ۳	۳۰- گزینه ۳
۱۵- گزینه ۲	۳۱- گزینه ۴
۱۶- گزینه ۳	۳۲- گزینه ۳

نکات کلیدی درس دکتر منوچهر مرتضوی

* **ملایک:** جمع «ملک»

* در بیت «دوش دیدم که ملایک در میخانه زدند، گلِ آدم بسرشتند و به پیمانه زدند» صنعت ایهام (میخانه: زمین) و استعاره (میخانه: عشق) به کار رفته است.

* **سرشتن گلِ آدم در حدیث قدسی آمده است:** «خَمَرْتُ طِينَهُ آدَمَ بَیْدَى اَرْبَعِیْنَ صَبَاحاً»: گلِ آدم را چهل روز به دست خودم سرشتم.

* **پیمانه:** ظرفی برای اندازه گیری است (گلِ آدم را در پیمانه ریختند یعنی: به پیمانه ریختند تا کم و زیاد نباشد و موزون باشد)، همچنین به معنی پیاله شراب هم می باشد (گلِ آدم را در پیمانه ریختند یعنی: به پیاله ریختند تا درخمیره آن چاشنی ذوق و عشق هم باشد).

* **قرعه کار به نام کسی زدن:** ترکیب کنایی (کسی را برگزیدن)

* در بیت «آسمان بارِ امانت نتوانست کشید، قرعه کار به نامِ من دیوانه زدند» صنعت تلمیح وجود دارد (با توجه به واژه امانت و آیه ۷۲ سوره احزاب): «ما این امانت را بر آسمانها و زمین و کوه ها عرضه داشتیم از تحمل آن سرباز زدند و از آن ترسیدند، انسان آن امانت را بردوش گرفت که ستمکار و نادان بود».

* **امانت:** کلمه یی قرآنی است و در عرفان یعنی عشق و معرفت

* **هفتاد و دو ملت:** اشاره دارد به حدیث نبوی: «ان امتی ستفرق بعدی علی ثلاثه و سبعین فرقه، فرقه منها ناجیه و اثنتان و سبعون فی النار»: پیروان من پس از من به هفتاد و سه فرقه تقسیم می شوند، دسته یی از آنها رستگار می شود و هفتاد و دو دسته به آتش دوزخ گرفتار می شوند. مقصود حافظ از هفتاد دو، انتقاد از کثرت و تفرق است.

* **ساغر شکرانه زدن:** ترکیب کنایی (سپاسگزاری کردن)

* **خندیدن شمع:** ترکیب کنایی (افروخته و روشن شدن شمع)

* **نقاب از رخ چیزی گشادن:** ترکیب کنایی (ماهیت چیزی را آشکار کردن)

* **زلف سخن:** اضافه تشبیهی

* در بیت «کس چو حافظ نگشاد از رخ اندیشه نقاب، تاسر زلف سخن را به قلم شانه زدند» آرایه تشخیص وجود دارد (رخ اندیشه و زلف سخن)

* **کیمیا:** (واژه یونانی) یکی از علوم خفیه و صنعتی است که معتقد بودند به وسیله آن اجسام ناقص را به کمال می رسانند. مثلاً مس و آهن را به طلا و نقره بدل می کنند.

* **طبیان مدعی:** اشاره طنزآلودی به نعمت الله ولی دارد.

* **خزانۀ غیب:** اضافه تشبیهی

* **معشوق:** استعاره از خدای تعالی

* **هرکس ... چرا کنند:** پیشینیان گاهی واژه «هرکس» را با فعل جمع می آوردند.

* **عنایت، در اصطلاح عرفا و صوفیه:** علم خداوند است به مصالح امور بندگان و نیز توجه خداوند به سالک راه حق.

* **رند:** حيله گر، زیرک، منکرو لاابالی (در ادبیات عرفانی و مخصوصاً در شعر حافظ، انسانی است کامل و هوشیار و پاکدل که سرتسلیم بر آداب و رسوم و سنن از پیش ساخته و مبتذل فرود نمی آورد).

* **معرفت، در اصطلاح عارفان:** شناخت خداوند از راه تهذیب نفس که با طیّ مراحل سلوک و برآثر عنایت ازلی حاصل شده باشد.

* **حضور:** جمع «حاضر»

* **آغیار:** جمع «غیر»

* **روی و ریا:** ترکیب عطفی

* **پیراهن یوسف:** یوسف پسر یعقوب از پیامبران بنی اسرائیل است. در آغاز داستان یوسف به این موضوع اشاره می شود که برادران، پیراهن یوسف را پاره کردند، با خون گوسفندی آغشتند و گریان پیش پدر رفتند و گفتند که گرگ یوسف را دریده است. سالها بعد، یوسف پیراهن خود را برای پدرش که چشمانش در فراق فرزند نابینا شده بود، می فرستد. چون پدر پیراهن پسر را به چشم می مالد، چشمانش روشن می شود.

* **دریبت «پیراهنی»** که آید از بوی یوسفم، ترسم برادران غیورش قبا کنند» آرایه تلمیح وجود دارد. (اشاره به داستان یوسف)

* **پرده افتادن:** ترکیب کنایی (آشکار شدن رازها)

* **در مصراع «گرسنگ ازین حدیث بنالد عجب مدار»** آرایه تشخیص وجود دارد.

* **مُنعم:** اسم فاعل

* **از سر پیمان رفتن:** ترکیب کنایی (پیمان را شکستن)

* **با سر پیمانه شدن:** ترکیب کنایی (به سراغ باده رفتن)

* **مُغَبَّجَه:** (مُغ + بَجَه) از شخصیت های کلیدی دیوان حافظ است. در اصل پسری است که در میخانه ها خدمت می کند و شاگرد پیر می فروش است. در ادبیات عرفانی و غنایی هم شأن ساقی و بعضاً معشوق و بلکه خود ساقی است.

* **مُغ:** روحانی دین زرتشتی

* **آتش رخسار گل:** اضافه تشبیهی (رخسار گل به آتش)

* **چهره خندان شمع:** ترکیب کنایی (شمع برافروخته، شعله های شمع)

* **قطره باران:** استعاره از اشک

* **گوهر یکدانه:** پیشینیان می پنداشتند که مروارید قطره بارانی است که در اردیبهشت ماه در دهان صدف می افتد و صدف به مرور زمان آن را به مروارید تبدیل می کند.

* **نرگس:** استعاره از چشم

* **حلقه:** مجلسی که حاضران در آن دایره وار می نشینند، مثل حلقه درس

* **حلقه اوراد:** مجلسی که در آن دایره وار می نشینند و ورد می خوانند.

* **اوراد:** جمع «ورد»

* **ورد:** ذکر، دعایی که همه روزه از قرآن و جز قرآن می خوانند.

* بارگه پادشا: (دراینجا: میخانه) با توجه به اینکه میخانه جایگاه ذوق و حال اهل راز است، حافظ آن را با بارگاه سلطان برابر می داند.

سوالات طبقه‌بندی شده دکتر منوچهر مرتضوی

- ۱- ترکیب «قبا کردن» به چه معناست؟
 - (۱) پاره کردن (۲) دوختن (۳) پنبه زدن (۴) حراج کردن
- ۲- در مصراع «صوفی مجنون که دی جام و قدح می شکست» واژه «مجنون» چه مفهومی دارد؟
 - (۱) عاشق (۲) عاقل و فرزانه (۳) بی خرد (۴) از خود بیخود
- ۳- ترکیب کنایی «قطره باران» در مصراع «قطره باران ما گوهر یکدانه شد» به چه معناست؟
 - (۱) مروراید (۲) اشک (۳) قطرات زلال آب (۴) جواهر
- ۴- در بیت «بی معرفت مباش که درمن یزید عشق، اهل نظر معامله با آشنا کنند» عبارت اهل نظر کنایه از چیست؟
 - (۱) نظر بازان (۲) عاشقان پاکدل (۳) عاشقان مجازی (۴) اهل اعتماد
- ۵- واژه «وند» در جمله «مشتی رند را سیم دادند که سنگ زند» چه مفهومی دارد؟
 - (۱) لالابالی (۲) زیرک و هوشیار (۳) ناآگاه (۴) مزدور
- ۶- حافظ در غزل «بار امانت» چه موضوعی را به شیوه عرفانی بیان می کند؟
 - (۱) عشق (۲) آفرینش عالم (۳) جنگ هفتاد و دو ملت (۴) آفرینش آدم
- ۷- معنی واژه «رند» در شعر حافظ کدام است؟
 - (۱) حيله گر و زیرک (۲) منکر و لالابالی (۳) انسان کامل و هوشیار (۴) آن که رنگ ابتذال به خود گرفته است
- ۸- واژه «او» در بیت «شکر آن را که میان من واو صلح افتاد، حوریان رقص کنان ساغرشکرانه زدند» به چه معنایی به کار رفته است؟
 - (۱) محبوب ازل (۲) روح (۳) آدمی (۴) فرشتگان
- ۹- «طیب مدعی» در بیت «دردم نهفته به زطیبیان مدعی، باشد که از خزانه عیش دوا کنند» اشاره طنز آلود به کدام شخصیت زیر است؟
 - (۱) امیر مبارزالدین (۲) شاه شجاع (۳) شاه نعمت الله ولی (۴) ابواسحاق ابیخبر
- ۱۰- منظور حافظ از مصراع اول بیت «جنگ هفتاد و دو ملت همه را عذر بنه، چون ندیدند حقیقت ره افسانه زدند» چیست؟
 - (۱) انتقاد از دنیا دوستی انسانها (۲) انتقاد از کثرت و تفرق (۳) انتقاد از گمراهی انسان در این دنیا (۴) انتقاد از نفاق و دورویی
- ۱۱- مقصود از «ساکنان حرم ستر و عفاف ملکوت» کیست؟
 - (۱) روح دمیده شده خداوند در تن آدمی (۲) عارفان پاک باخته امن الهی (۳) عاشقان درگه حق (۴) زائران حریم امن الهی
- ۱۲- ترکیب «قرعه کار به نام کسی زدن» به چه معناست؟
 - (۱) کسی را به نام صدا کردن (۲) کسی را برگزیدن (۳) کسی را برجسته کردن (۴) کسی را تحسین کردن
- ۱۳- مفهوم مصراع «آتش آن است که در خرمن پروانه زدند» چیست؟
 - (۱) آتش واقعی، آتشی است که پروانه را می سوزاند. (۲) آتش واقعی آتش عشقی است.

- ۳) آتش واقعی آنست که پروانه را عاشق خود می کند. ۴) ویرانی پروانه به خاطر آتش عشق است.
- ۱۴- ترکیب «من یزید عشق» چه مفهومی دارد؟
 ۱) جایی که عشق جلوه گری می کند. ۲) جایی که عشق را به طرح گذاشته اند.
 ۳) جایی که عشق هم بدان راه ندارد ۴) جایی که عاشق حقیقی بدان می رسد.
- ۱۵- مصراع «از سرپیمان برفت با سرپیمانه شد» چه مفهومی دارد؟
 ۱) پیمان را شکست و باده گساری را ترک نمود. ۲) پیمان را شکست و به سراغ باده رفت.
 ۳) پیمان بست تا باده گساری را شروع کند. ۴) پیمان بست و باده گساری را ترک کرد.
- ۱۶- ازبیت «آتش رخسار گل خرمن بلبل بسوخت، چهره خندان شمع آفت پروانه شد» کدام مفهوم زیراستنباط نمی شود؟
 ۱) عشق، خود بلایی است. ۲) رخسار گلگون گل، بلبل را عاشق کرد.
 ۳) زیبایی، عشق را پدید می آورد. ۴) بلای پروانه با عشق از بین می رود.
- ۱۷- مصراع «حلقه او را با مجلس افسانه شد» چه مفهومی دارد؟
 ۱) مجلس ورد ما به افسانه ها پیوست
 ۲) از صدای سخن عشق ندیدیم خوشتر، یادگاری که دراین گنبد دوار بماند.
 ۳) مجلس ورد ما به مجلس افسانه سرایی بدل نشد.
 ۴) جمع ما پریشان شد.
- ۱۸- مصراع «گل آدم بسر نشستند و به پیمانه زدند» از نظر معنایی به کدام گزینه زیر نزدیکتر است؟
 ۱) نه این زمان دل حافظ درآتش طلب است، که داغدار ازل همچو لاله خودروس
 ۲) از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر، یادگاری که دراین گنبد دورا بماند.
 ۳) حافظ خوت نشین دوست به میخانه شد، از سرپیمان برفت با سر پیمانه شد.
 ۴) روز مرا و سماع است و لب جوی تماشا، درهمه شهرداری نیست که دیگر بر بای.
- ۱۹- مفهوم «دیوانه» در مصراع «قرعه کار به نام من دیوانه زدند» چیست؟
 ۱) ستمکار و نادان ۲) مجنون ۳) عاشق و دل از دست داده ۴) ناقص عقل
- ۲۰- مفهوم ترکیب «گوشه چشم» چیست؟
 ۱) التفات ۲) توجه اندک ۳) کرشمه و عشوه گری ۴) از کنار چشم نگریستن
- ۲۱- «رخ اندیشه» چه نوع اضافه ای است؟
 ۱) استعاری ۲) تخصیصی ۳) تشبیهی ۴) توضیحی
- ۲۲- واژه «دوش» در مصراع «دوش دیدم که ملائک در میخانه زدند» به چه معناست؟
 ۱) دیشب ۲) لحظه آفرینش ۳) زمان گذشته ۴) عقبی
- ۲۳- «کیمیا» در اصطلاح کدام دیدگاه، کنایه از «انسان کامل» است؟
 ۱) فلسفه ۲) عرفان ۳) اخلاق ۴) تصرف
- ۲۴- «بوی یوسف» چه نوع اضافه ای است؟
 ۱) تشبیهی ۲) توضیحی ۳) استعاری ۴) تخصیصی

- ۲۵- «آسمان» در بیت «آسمان بارامانت نتوانست کشید، قرعه کار به نام من دیوانه زدند» دارای چه آرایه ادبی است؟
 (۱) ایهام (۲) تشبیه (۳) استعاره (۴) کنایه
- ۲۶- در بیت «پیراهنی که آید ازوبوی یوسفم، ترسم برادران غیورش قبا کنند» چه آرایه بدیعی دیده می شود؟
 (۱) ایهام (۲) مراعات النظیر (۳) لحن عنادی واستهزا آمیز (۴) تلمیح
- ۲۷- روی و ریا چه نوع ترکیبی است؟
 (۱) وصفی (۲) اضافی (۳) عطفی (۴) تشبیهی
- ۲۸- عبارت «آتش رخسار گل خرمن بلبل سوخت» به چه معناست؟
 (۱) عشق از زیبایی بر می خیزد. (۲) معشوق به عاشق ستم میکند.
 (۳) معشوق همیشه بی اعتناست. (۴) عشق چون آتش است.
- ۲۹- در بیت «دردم نهفته به ز طبیبان مدعی، حوریان رقص کنان ساغر میخانه زدند» به چه کسی به صورت طنز آلود اشاره شده است؟
 (۱) امیر مبارزالدین (۲) شاه شجاع (۳) شاه نعمت الله ولی (۴) ابواسحاق اینجو
- ۳۰- گزینه نادرست کدام است؟
 (۱) حافظ قرآن را با چهارده روایت از برداشت.
 (۲) حافظ در سرودن غزل عرفانی استاد بود.
 (۳) خواجه شمس الدین ملقب به حافظ بود.
 (۴) حافظ در اوایل قرن هشتم هجری در شیراز زاده شده است.
- ۳۱- در کدام بیت زیر نشانی از حدیث «ان اُمتی ستفرقُ بعدی علی ثلاثه و سبعینَ فرقه منها ناجیه و اثنتان و سبعون فی النار» وجود دارد؟
 (۱) شکر آن را که میان من و او صلح افتاد، حوریان رقص کنان ساغر شکرانه زدند.
 (۲) کس چو حافظ نگار از رخ اندیشه نقاب، تاسر زلف سخن رابه قلم شانه زدند.
 (۳) جنگ هفتاد و دو ملت همه را عذر بنه، چون ندیدند حقیقت ره افسانه زدند.
 (۴) ساکنان حرم ستر و عفاف ملکوت، با من راه نشین باده مستانه زدند.
- ۳۲- در کدام گزینه اضافه تشبیهی به کار نرفته است؟
 (۱) زلف سخن (۲) خزانه غیب (۳) آتش رخسارگل (۴) چهره خندان
- ۳۳- کدام گزینه نشان دهنده ایهام موجود در بیت «دوش دیدم که ملایک در میخانه زدند، گل آدم بسرشتند و به پیمانه زدند» است؟
 (۱) میخانه - پیمانه (۲) دوش - ملایک (۳) آدم - پیمانه (۴) گل - پیمانه
- ۳۴- در بیت «جنگ و هفتاد و دو ملت همه ار عذر بنه، چون ندیدند حقیقت ره افسانه زدند» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تناسب (۲) تلمیح (۳) تضاد (۴) تشخیص
- ۳۵- «حکایت دل» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تشبیهی (۲) توضیحی (۳) تضاد (۴) تشخیص

- ۳۶- در مصراع «از سر پیمان برفت برسر پیمانه شد» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تشبیه (۲) تسجیع (۳) تجنیس (۴) تشخیص
- ۳۷- در بیت «حافظ، دوام، وصل، میسر نمی شود، شاهان کم التفات به حال گداکنند» کدام آرایه ادبی به چشم نمی خورد؟
 (۱) تخلص (۲) تجرید (۳) طباق (۴) تشخیص
- ۳۸- «عهد شباب» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) استعاری (۲) توضیحی (۳) تشبیهی (۴) تخصیصی
- ۳۹- با توجه به مفهوم «مغیبه» کدام گزینه غلط است؟
 (۱) پسریکی که درمیخانه خدمت می کند. (۲) پسریکی که درآتشکده خدمت می کند.
 (۳) عرفانی هم شأن ساقی است. (۴) معشوق است.
- ۴۰- در رابطه با بیت «دوش دیدم که ملائک در میخانه زدند، گلِ آدم بسرشتند و به پیمانه زدند» گزینه نادرست را انتخاب کنید.
 (۱) منظور از میخانه آسمان است. (۲) منظور از میخانه زمین است.
 (۳) به پیمانه زدند یعنی به پیمانه ریختند. (۴) به پیمانه زدند یعنی در پیمانه شراب ریختند.
- ۴۱- در بیت «می خور که صد گناه زاغیار در حجاب، بهتر ز طاعتی که به روی وریا کنند» شاعر چه چیزی را توصیه می کند؟
 (۱) می خوردن پنهان (۲) طاعت پنهان از چشم اعیار (۳) دوری از ریا (۴) طاعت آشکار
- ۴۲- در بیت «چون حسن عاقبت نه به رندی وزاهدی است، آن به که کار خود به عنایت رها کنند» کدام اصطلاح عرفانی زیر وجود دارد؟
 (۱) رندی (۲) غایت (۳) حسن عاقبت (۴) زاهدی
- ۴۳- مفهوم کدام مصراع ناظر به عبارت «خمرت طینه آدم بیدی اربعین صباحاً» است؟
 (۱) دوش دیدم که ملائک در میخانه زدند. (۲) با من راه نشین باده مستانه زدند.
 (۳) گل آدم بسر نشستند و به پیمانه زدند. (۴) جنگ هفتاد و دو ملت همه را.
- ۴۴- شاعر از مصراع اول بیت «پنهان زحاسدان به خودم خوان که منعمان، خیر نهان برای رضا خدا کنند» چه مقصودی دارد؟
 (۱) پنهان از چشم حسودان خودم را فرا بخوان. (۲) پنهان از حساسدان مرا بپذیر و به خدا بیاور.
 (۳) پنهان از حسودان ترابه سوی خود دعوت کن. (۴) دور از چشم دیگران به من کرامت کن.
- ۴۵- در بیت «حافظ خلوت نشین دوش به میخانه شد، از سر پیمان برفت برسر پیمانه شد» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تلمیح (۲) سجع (۳) مراعات النظیر (۴) مجاز
- ۴۶- در بیت «آتش رخسار گل خرمن من بلبل بسوخت، چهره خندان شمع آفت پروانه شد» کدام آرایه شعری به چشم می خورد؟
 (۱) تشبیه (۲) جان بخشی (۳) مراعات النظیر (۴) مجاز
- ۴۷- در بیت «گرسنگ ازین حدیث بنالد عجب مدار، صاحب دلان حکایت دل خوش ادا کند» کدام آرایه شعری به چشم می خورد؟
 (۱) مبالغه (۲) جان بخشی (۳) ایهام متناسب (۴) کنایه

۴۸- در بیت «کس چو حافظ نگشود از رخ اندیشه نقاب، تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند» کدام آرایه شعری به چشم نمی خورد؟

(۱) تشبیه (۲) تشخیص (۳) مراعات النظیر (۴) ایهام

۴۹- در بیت «آتش آن نیست که از شعله او خندد شمع، آتش آن است که در خرمن پروانه زدند» کدام آرایه شعری به چشم نمی خورد؟

(۱) جان بخشی و کنایه (۲) تناسب و کنایه (۳) تشبیه و تناسب (۴) جان بخشی و تناسب

۵۰- واژه «بارگه» در بیت «منزل حافظ کنون بارگه پادشاست، دل بر دلداری رفت جان بر جانانه شد» به چه معناست؟

(۱) میخانه (۲) بارگاه خداوند (۳) بارگاه پادشاه (۴) درباره آل اینجو

۵۱- فعل «شد» در کدام گزینه متفاوت از سایر گزینه هاست؟

(۱) حافظ خلوت نشین دوش به میخانه شد. (۲) باز به پیرانه سر عاشق و دیوانه شد.

(۳) دوش به یک جرعه می عاقل و فرزانه شد. (د) حلقه اوراد ما مجلس افسانه شد.

۵۲- با توجه به مصراع «قطره باران ما گوهر یکدانه شد» کدام گزینه نادرست کدام است؟

(۱) قطرات اشک من به مرواریدی بی نظیر، که همان معشوق است تبدیل شد.

(۲) گوهر یکدانه منظور معشوق است.

(ج) قطره باران: استعاره از اشک.

(د) «شد» فعل خاص است.

۵۳- با توجه به بیت «مجنون که دی جام و قدح می شکست، دوش به یک جرعه می عاقل و فرزانه شد» گزینه نادرست کدام است؟

(۱) قدح: پیاله شراب (۲) صوفی: مراد خود حافظ است

(۳) مجنون در اینجا: بی خرد (۴) دی و دوش: دیروز و دیشب

۵۴- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) راه نشین: بی خانمان (۲) آیت: آیه

(۳) دوش: دیروز (۴) باسر پیمانه شدن: به سراغ باده رفتن

۵۵- در بیت «جنگ هفتاد و دو ملت همه را عذر بنه، چون ندیدند حقیقت ره افسانه زدند» چه آرایه ادبی مشهود است؟

(۱) تناسب (۲) تلمیح (۳) طباق (۴) مراعات النظیر

۵۶- در بیت «کس چو حافظ نگشود از رخ اندیشه نقاب، تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند» کدام آرایه ادبی زیر دیده نمی شود؟

(۱) تشخیص (۲) مراعات النظیر (۳) ایهام تناسب (۴) تشبیه

۵۷- در کدام دیدگاه «کیمیا» کنایه از «انسان کامل» است؟

(۱) عرفان (۲) اخلاق (ج) تصوف (۴) فلسفه

۵۸- در بیت «آسمان بار امانت نتوانست کشید قرعه کار به نام من دیوانه زدند» کدام آرایه شعری به چشم می خورد؟

(۱) تلمیح و تناسب (۲) جان بخشی و جناس (۳) تناسب و جناس (۴) تلمیح و جان بخشی

- ۵۹- در بیت «دوش دیدم که ملانک در میخانه زدند، گلِ آدم بسرشتند و به پیمانه زدند» کدام آرایه شعری به چشم می خورد؟
 (۱) جناس (۲) ایهام (۳) جان بخشی (۴) تجاهل العارف
- ۶۰- واژه «غیور» در مصراع «ترسم برادران غیورش قباکنند» چه مفهومی دارد؟
 (۱) فداکار (۲) حسود (۳) باغیرت (۴) طمع کار
- ۶۱- با توجه به مصراع «آتش رخسار گل خرمن بلبل بسوخت» کدام ترکیب زیر استعاره مصروحه است؟
 (۱) رخسار گل (۲) آتش رخسار (۳) خرمن بلبل (۴) تش بلبل
- ۶۲- شخصیت مقابل «رند» در دیوان حافظ کیست؟
 (۱) زاهد (۲) قاضی (۳) فقیه (۴) عارف
- ۶۳- کاربرد «آن» در مصراع «ازبتان آن طلب ازحسن شناسی ای دل» نشانه کدام خصیصه شعر حافظ است؟
 (۱) لحن عنادی (۲) تشبیهات مضمّر (۳) ایهام (۴) رموز اصطلاحات
- ۶۴- در مصراع «دل بردلدار رفت جان برجانانه شد» به ترتیب چه نوع جناسی وجود دارد؟
 (۱) اشتقاق، اشتقاق (۲) اشتقاق، زاید (۳) زاید، زاید (۴) زاید، اشتقاق
- ۶۵- کدام گزینه استعاره مکنیه است؟
 (۱) قطره باران (۲) گوهر یکدانه (۳) نرگس ساقی (۴) رخ اندیشه

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده دکتر منوچهر مرتضوی

۱- گزینه ۱)	۲۳- گزینه ۲)	۴۵- گزینه ۳)
۲- گزینه ۳)	۲۴- گزینه ۴)	۴۶- گزینه ۴)
۳- گزینه ۲)	۲۵- گزینه ۱)	۴۷- گزینه ۲)
۴- گزینه ۲)	۲۶- گزینه ۴)	۴۸- گزینه ۴)
۵- گزینه ۱)	۲۷- گزینه ۳)	۴۹- گزینه ۴)
۶- گزینه ۴)	۲۸- گزینه ۴)	۵۰- گزینه ۱)
۷- گزینه ۳)	۲۹- گزینه ۳)	۵۱- گزینه ۱)
۸- گزینه ۲)	۳۰- گزینه ۳)	۵۲- گزینه ۴)
۹- گزینه ۳)	۳۱- گزینه ۳)	۵۳- گزینه ۴)
۱۰- گزینه ۲)	۳۲- گزینه ۴)	۵۴- گزینه ۳)
۱۱- گزینه ۱)	۳۳- گزینه ۱)	۵۵- گزینه ۲)
۱۲- گزینه ۲)	۳۴- گزینه ۲)	۵۶- گزینه ۳)
۱۳- گزینه ۲)	۳۵- گزینه ۳)	۵۷- گزینه ۱)
۱۴- گزینه ۲)	۳۶- گزینه ۴)	۵۸- گزینه ۴)
۱۵- گزینه ۲)	۳۷- گزینه ۴)	۵۹- گزینه ۲)
۱۶- گزینه ۴)	۳۸- گزینه ۲)	۶۰- گزینه ۲)
۱۷- گزینه ۳)	۳۹- گزینه ۱)	۶۱- گزینه ۲)
۱۸- گزینه ۲)	۴۰- گزینه ۱)	۶۲- گزینه ۲)
۱۹- گزینه ۱)	۴۱- گزینه ۳)	۶۳- گزینه ۲)
۲۰- گزینه ۲)	۴۲- گزینه ۲)	۶۴- گزینه ۱)
۲۱- گزینه ۱)	۴۳- گزینه ۳)	۶۵- گزینه ۴)
۲۲- گزینه ۲)	۴۴- گزینه ۳)	

نکات کلیدی درس نظامی گنجوی

- * شام: دمشق، پایتخت سوریه فعلی
- * سپر انداختن: ترکیب کنایی (مُردن)
- * بیت «چون بود دولت تو روزافزون، چه زیان از حسود کارافزای» از لغت نامه انوری است.
- * قضا: امر قطعی خداوند
- * خربنده: کسی است که الاغ کرایه می دهد.
- * سپر خاک: اضافه تشبیهی (خاک به سپر)
- * تیغ: استعاره از بیل، بیل خشت زنی
- * جوانی: کنایه از نادانی و بی تجربگی
- * جگر پر درد بودن: ترکیب کنایی (ناراحت بودن)
- * دل پر خون: ترکیب کنایی (غمگین بودن)

سوالات طبقه‌بندی شده نظامی گنجوی

- ۱- مصراع «چون پری ازخلق طرف گیر بود» چه مفهومی دارد؟
 (۱) چون پریان از مردم گوشه گیر می کرد.
 (۲) چون زیباروی به مردم فخر می فروخت.
 (۳) چون، پریان برای مردم ترس و مزاحمت ایجاد می کرد.
 (۴) چون زیبا رویان جانب خود را می گرفت.
- ۲- مصراع «تیغ زنان چوسپر انداختند» چه مفهومی دارد؟
 (۱) پهلوانان، وقتی می میرند
 (۲) پهلوانان وقتی شکست خوردند
 (۳) پهلوانان جنگ را ترک کردند.
 (۴) جنگجویان، تسلیم رقیب خود می شدند.
- ۳- معنی عبارت «قضا ساز کرد» چیست؟
 (۱) آنچه‌ای که قضا تصمیم گرفته بود
 (۲) آنچه‌ای که قضا ترتیب داده بود
 (۳) آنچه‌ای که قضا عمل کرد
 (۴) آنچه‌ای که قضا می خواست
- ۴- بیت «دست بدین پیشه کشیدم که هست، تا نکشم پیش تو یک روز دست» چه مفهومی دارد؟
 (۱) دست از خشت زنی می کشیدم تا روزی دست زخمی را به تو نشان دهم.
 (۲) به حرفه خشت زنی دست دراز کردم تا روزی مجبور نباشم از تو تقاضای خشت کنم.
 (۳) به حرفه خشت زنی دست دراز کردم تا روزی پیش تو گدایی نکنم.
 (۴) به حرفه خشت زنی دست دراز کردم تا روزی دست طمع به طرف تو دراز نکنم.
- ۵- کدام گزینه، درست معنی نشده است؟
 (۱) تیغ زنان چون سپر انداختند: جنگجویان وقتی تسلیم می شدند و می مردند.
 (۲) در گذر از کار و گرانی مکن: کار کردن را رها کن و بر آن پافشاری نکن.
 (۳) کار فرا پیش درافزود کار: فرد مزاحمی اسبب مزاحمتش را فراهم آورد.
 (۴) دستکش کس نیم از بهر گنج: برای دست یافتن به از کسی گدایی نمی کنم.
- ۶- در بیت «دست بدین پیشه کشیدم که هست، تا نکشم پیش تو یک روز دست» مفهوم ترکیب «دست کشیدن» چیست؟
 (۱) خدمت کردن (۲) اقدام کردن (۳) منصرف شدن (۴) طمع کردن
- ۷- معنی «دستکش» در مصراع اول و دوم بیت «دستکش کس نیم از بهر گنج، دستکشی می خورم از دسترنج» به ترتیب کدام است؟
 (۱) گدا، نوعی نان (۲) برده، نتیجه (۳) گدا، مال (۴) منت کش، رزق
- ۸- کدام گزینه جزء مثنویهای نظامی گنجوی نیست؟
 (۱) بهرام نامه یا هفت پیکر (۲) لیلی و مجنونی (۳) مخزن الاسرار (۴) یوسف و زلیخا
- ۹- نظامی در کدام نوع ادبیات استاد بوده است؟
 (۱) عرفانی (۲) داستانی (۳) تمثیلی (۴) حماسی
- ۱۰- مجموع «اقبال نامه» و «شرف نامه» چه نام دارد؟
 (۱) اسکندرنامه (۲) خردنامه (۳) پندنامه (۴) مختارنامه

- ۱۱- نظامی، سلاطین هم عصر خود را ، با کدام قالب شعری مدح کرده است؟
 (۱) قصیده (۲) غزل (۳) رباعی (۴) مثنوی
- ۱۲- واژه «کارافزا» در مصراع «کارفزائیش درافزودکار» به چه معناست؟
 (۱) زیانکار (۲) مزاحم (۳) کارگشا (۴) کارفرما
- ۱۳- واژه «خربنده» چه مفهومی دارد؟
 (۱) کسی که الاغ کرایه می دهد. (۲) کسی که به شغلی اشتغال دارد.
 (۳) کسی که برده دیگری است. (۴) کسی که تحت فرمان دیگری است.
- ۱۴- واژه های «کار و گرانی» را در مصراع «درگذر ازکار و گرانی مکن» به ترتیب معنی کنید.
 (۱) شغل و دردسر (۲) مسأله و آزار
 (۳) سختی و گران فروشی (۴) مسأله و تندخویی
- ۱۵- ترکیب کنایی «وبال گردن» به چه معناست؟
 (۱) سخت گذراندن (۲) سخت گرفتن
 (۳) گناه خود را بردوش دیگران افکندن (۴) گرفتار شدن
- ۱۶- در بیت «پیربدو گفت جوانی مکن، درگذر از کاروگرانی مکن» واژه «کار» چه مفهومی دارد؟
 (۱) مسأله و قضیه (۲) بهانه جویی (۳) شغل (۴) آزار دیگران
- ۱۷- معنی صحیح بیت «درطرف شام یکی پیربود، چون پری ازخلق، طرف گیربوده» کدام است؟
 (۱) دراطراف عراق ، پیری زندگی می کرد که همچون پریان فرشته خو بود.
 (۲) دراطراف سوریه، پیری زندگی می کرد که ازقسمت اخلاق همچون فرشته بود.
 (۳) درحوالی سوریه، پیری بود که چون پریان از مردم گوشه گیری می کرد.
 (۴) درحوالی سرزمین سوریه پیرزنی زندگی می کرد که همچون فرشته حافظ ونگهبان بود.
- ۱۸- «دردینی» و «دردین» در بیت «چند نظامی دردینی زنی، خیز ودردین زن اگر می زنی» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟
 (۱) تشبیهی - استعاری (۲) استعاری - تشبیهی (۳) تشبیهی - تشبیه (۴) استعاری - استعاری
- ۱۹- کدام مثنوی زیر نظامی، اخلاقی - اجتماعی است؟
 (۱) اسکندرنامه (۲) مخزن الاسرار (۳) شرف نامه (۴) هفت پیکر
- ۲۰- با توجه به مصراع «پیر بدو گفت جوانی مکن»، «ی» از کدام نوع است؟
 (۱) مصدری (۲) قیدی (۳) نکره (۴) نسبت
- ۲۱- معنای کنایی «دردین زدن» کدام است؟
 (۱) فرارسیدن زمان مرگ (۲) فرارسیدن لحظه وصال
 (۳) به دستورات دین عمل کردن (۴) خانه اهل دین را سراغ گرفتن
- ۲۲- در بیت «دستکش کن نیم ازبهر گنج، دستکشی می خورم که از دست رنج» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) جناس (۲) ایهام (۳) مجاز (۴) استعاره
- ۲۳- لقب رکن استوار شعر فارسی به کدام شاعر نسبت داده شده است؟
 (۱) سعدی (۲) نظامی (۳) فردوسی (۴) بیهقی

- ۲۴- نظامی در سرودن اشعار فارسی چه چیز را به حد کمال رسانده است؟
 (۱) داستانی تمثیلی (۲) مثنوی عرفانی (۳) داستان غنایی (۴) مثنوی داستانی
- ۲۵- در بیت «در طرفِ شام یکی پیر بود، چون پیری از خلق طرف گیر بود» چه نوع جناسی به کار رفته است؟
 (۱) ناقص (۲) تام (۳) مطرف (۴) اشتقاق
- ۲۶- «تیغ زنان» و «کارافرا» به ترتیب چه نوع صفتی هستند؟
 (۱) فاعلی، مفعولی (۲) فاعلی، فاعلی (۳) مفعولی، فاعلی (۴) مفعولی، مفعولی
- ۲۷- «سپر خاک» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) استعاری (۲) تخصیصی (۳) تشبیهی (۴) توضیحی
- ۲۸- ترکیب کنایی «قالب دیگران زدن» به چه معناست؟
 (۱) سعی و تلاش کردن (۲) تحمل کردن (۳) به مقصود نرسیدن (۴) شغل دیگری یافتن
- ۲۹- عبارت «تصرف کردن» در مصراع «در گِل و آبی چه تصرفی کنی» چه مفهومی دارد؟
 (۱) رنج بردن (۲) کاری را شروع کردن (۳) کار سخت انجام دادن (۴) چیزی را با میل تغییر دادن
- ۳۰- در بیت «دست بدنی پیشه کشید، که هست را تا نگشتم بیش تو یک روز دست» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تصدیر، طباق، ایهام (۲) ایهام، استعاره، تکریر (۳) تصدیر، طباق، جناس (۴) مجاز، استعاره، تکریر
- ۳۱- مفهوم کدام بیت به دیگر ابیات نزدیکتر است؟
 (۱) خشت زدن پیشه پیران بود، بارکشی کا راسیران بود
 (۲) شکرا ایزد که در پای نیم، بسته هرناسزاواری نیم
 (۳) دستکشکس نیم از بهر گنج، دستکشی می خورم ازدست رنج
 (۴) من ز کس بردل کجا بندی نهم، نام هر دل را خداوندی نهم
- ۳۲- فعل «نگیرد» در مصراع «نگیرد در تو هیچ افسونم ای دوست» به چه معناست؟
 (۱) بدست نمی آورم (۲) اثر نمی کند (۳) جذب نمی کند (۴) دگرگون نمی سازد
- ۳۳- با توجه به مصراع «مراپرسی که چونی؟ چو نم ای دوست» نقش دستوری «م» را مشخص کنید.
 (۱) حرف نشانه (۲) مفعول (۳) مضاف الیه (۴) فعل ربطی
- ۳۴- در بیت «حدیث عاشقی بر من رها کن، تو لیلی شد که من مجنونم ای دوست» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) مراعات النظیر، تلمیح (۲) استعاره، کنایه (۳) تشبیه، تلمیح (۴) تشبیه، کنایه
- ۳۵- در بیت «به فریاد ز تو هر روز، فریاد، ازین فریاد روز افزونم ای دوست» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تصدیر (۲) تسجیع (۳) تکریر (۴) تجنیس
- ۳۶- در مصراع «نگفتی گریفتی گیرمت دست» نقش دستوری «ت» را مشخص کنید.
 (۱) مضاف الیه (۲) متمم (۳) مسند الیه (۴) مفعول

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده نظامی گنجوی

۱- گزینه ۱)	۱۹- گزینه ۲)
۲- گزینه ۱)	۲۰- گزینه ۱)
۳- گزینه ۲)	۲۱- گزینه ۳)
۴- گزینه ۳)	۲۲- گزینه ۱)
۵- گزینه ۲)	۲۳- گزینه ۲)
۶- گزینه ۲)	۲۴- گزینه ۴)
۷- گزینه ۱)	۲۵- گزینه ۲)
۸- گزینه ۴)	۲۶- گزینه ۲)
۹- گزینه ۲)	۲۷- گزینه ۳)
۱۰- گزینه ۱)	۲۸- گزینه ۴)
۱۱- گزینه ۴)	۲۹- گزینه ۴)
۱۲- گزینه ۲)	۳۰- گزینه ۳)
۱۳- گزینه ۱)	۳۱- گزینه ۱)
۱۴- گزینه ۲)	۳۲- گزینه ۲)
۱۵- گزینه ۲)	۳۳- گزینه ۴)
۱۶- گزینه ۱)	۳۴- گزینه ۱)
۱۷- گزینه ۳)	۳۵- گزینه ۳)
۱۸- گزینه ۴)	۳۶- گزینه ۴)

نکات کلیدی درس سعدی - درباره سعدی

- * کتاب مقدمه گلستان، نوشته عبدالعظیم قریب است که در آن به توصیف اشعار سعدی وافکار واحساسات او پرداخته است.
- * مجله ارمغان، نوشته عبدالرحمن فرامرزی، ذکر توصیفات سعدی وسخنان موزون گشاده وی می باشد.
- * دکتر عبدالحسین زرین کوب در «با کاروان حله»، استواری لفظ وروانی معانی اشعار حافظ را بیان می کند.
- * سعدی وفردوسی فرمانروایان شعر بوده اند که در عصر صفوی می زیسته اند واشعارشان شامل استعاره ومجازهای نوآیین بوده است.
- * شعر «چون مرا عشق توازهرچه جهان باز است، چه غم ازسرزنش هرکه جهانم باشد» از کتاب کلیات سعدی می باشد.
- * شعر «جاده خالی ست، فسرده است امروز، هرچه می پژمرد ازرنج دراز» از نیما یوشیج در فروبند می باشد.
- * شعر «اول منم که درهمه عالم نیامده ست، زیاتر از تو درنظم هیچ منظری» از کتاب کلیات سعدی می باشد.
- * **یوسف**: پسر یعقوب از پیامبران بنی اسرائیل که در ادب فارسی نماد زیبایی است.
- * در بیت «ملا متگری بی حاصل ترنج ازدست نشناسد، در آن معرض که چون یوسف جمال از پرده بنمایی» صنعت تلمیح وجود دارد (اشاره به داستان یوسف که در قرآن کریم آمده است)
- * بین کلمات بلبل، گل، حدیث و گویایی در بیت «چو بلبل روی گل بیند زبانش در حدیث آید، مرا در رویت از حیرت فرو بسته است گویایی» آرایه تناسب وجود دارد.
- * **حور**: جمع «حوراء»، این کلمه در زبان فارسی، مفرد به کار رفته است.
- * سعدی در بیت «توبا این حسن نتوانی که روی از خلق در پوشی، که همچون آفتاب از جام و حور از جامه پیدایی» جمال ولطافت یار را توصیف کرده است.
- * **سرو آزاد**: نوعی سرو که راست بالیده باشد واز این روی آزاد گفته اند که کجی وناراستی ندارد.
- * در بیت «گمان از تشنگی بردم که دریا تا کمر باشد، چو پایابم برفت اکنون بدانستم که دریایی» صنعت ایهام وجود دارد (پایابم برفت: زیر پایم خالی شده، طاقتم تمام شده)
- * **آستین افشاندن**: ترکیب کنایی (طرد ونفی کردن)
- * واژه «خایی» از فعل «خاییدن» است.
- * **م در «عیب کنندم»**: نقش مفعولی دارد.
- * **رقیب عشقی**: کسی است که همیشه مزاحم عاشق ومانع رسیدن او به معشوق است. دو عاشق را که معشوقی واحد داشته باشند، نسبت به یکدیگر رقیب گویند.
- * در بیت «شمع را باید از این خانه به در بردن و کشتن، تابه همسایه نگوید که تو در خانه مایی» فاعل مصراع دوم شمع است.
- * **کشتن شمع**: ترکیب کنایی (خاموش کردن شمع)
- * **آینه کوچک**: استعاره از چشم بیگانه

- * دلی ماند؟: استفهام انکاری (دلی نماند)
- * در واژه «سرزلف»: سر، زاید است.
- * سردر دامن آوردن: ترکیب کنایی (دامن درچیدن، فروتن بودن) مانند کوه که مظهر متانت و وقار است.
- * سردر شکوه از آسمان گذشتن: ترکیب کنایی (با عظمت تر از آسمان بودن)
- * زبان در کشیدن: ترکیب کنایی (خاموش بودن، سکوت کردن)
- * صدف وار: وار پسوند تشابه است (مانند صدف)
- * گوهر شناسان راز: کسی که به اسرار درونی پی برده اند.
- * لؤلؤ: برخی از پیشینیان می پنداشته اند که اصل مروارید قطره باران است که صدف دهان می گشاید و آن را در درون خود جای می دهد و به مروارید بدل می کند.
- * بیت «کوزه چشم حریصان پُرنشد، تا صدف قانع نشد پُر دُر نشد» از مولانا جلال الدین در کتاب مثنوی است.
- * در مصراع اول بیت « صدف وار گوهر شناسان راز، دهان جز به لؤلؤ نکردند باز» آرایه تشبیه به کار رفته است (دهان انسانهای عاقل به صدف)
- * بیت «دلم جز مهر مهرویان طریقی بر نمی گیرد، زهردرمی دهم پندش ولیکن در نمی گیرد» از حافظ است که در کتاب دیوان قزوینی آمده است (غزل ۱۴۹ بیت ۱)
- * مصراع دوم بیت « نباید سخن گفت ناساخته، شاید بریدن نینداخته» اشاره دارد به مَثَل «گز نکرده نباید برید»
- * بیت « مکن پیش دیوار غیبت بسی، بود کز پشش گوش دارد کسی» اشاره دارد به مَثَل: دیوارموش دارد، موش هم گوش دارد.
- * شهر: استعاره از دل
- * دهان دوختن: ترکیب کنایی (سخن نگفتن)
- * در بیت « از آن مرد دانا دهان دوخته ست، که بیند که شمع از زبان سوخته ست» آرایه حسن تعلیل وجود دارد (سوختن شمع را با وجودیکه امری طبیعی است به دلیل فضولی کردن و سخن گفتنش می داند)
- * پیدا کردن: ترکیب کنایی (آشکار کردن)
- * جواهر: جمع «جوهر»، جواهر رابه صورت جواهرات دوباره جمع می بندند.
- * چاه دل: اضافه تشبیهی
- * مهل: فعل نهی از هشتن (مگذار، رها مکن)
- * لا حول (مخفف لا حول ولا قوه الا بالله): هیچ قدرت و نیرویی جز از آن خداوند نیست (این عبارت را به هنگام ترس و توسل به خداوند بر زبان می آورند)
- * رخس: نام اسب رستم
- * مر: ازادوات تأکید مفعولی است که امروزه کاربرد ندارد.

سوالات طبقه‌بندی شدهٔ سعدی - درباره سعدی

- ۱- واژهٔ «ریو» به چه معناست؟
 (۱) مکر (۲) دیو (۳) زیان (۴) زندان
- ۲- عبارت «کوتاه دستی» در مصراع «نه کوتاه دستی و بیچارگی» چه معنایی دارد؟
 (۱) نامرادی (۲) فقر (۳) کوتاهی در کار (۴) اعتراض
- ۳- کدام گزینه از نظر معنایی با بیت «صدف وار گوهر شناسان راز، دهان جز به لؤلؤ نکردند باز» همخوانی ندارد؟
 (۱) کم گوی و گزیده گوی چون در، تازاندک تو جهان شود پر
 (۲) سخن گفتی و در سفتی بیا و خوش بخوان حافظ، که برنظم تو افشاند فلک عقد ثریا را
 (۳) من آنم که در پای خوکان نیزم، مرا این قیمتی در لفظ دری را
 (۴) داد به هر یک هنر و پرتوی، آنکه در و گوهر و اشک آفرید
- ۴- مفهوم عبارت «آکنده گوش» در مصراع «فراوان سخن باشد آکنده گوش» چیست؟
 (۱) کسی که در گوشش پنبه گذاشته است.
 (۲) کسی که اندرز ناپذیر است.
 (۳) کسی که گوش پر است.
 (۴) کسی ما ناشنوا است.
- ۵- سعدی در کدام قالب شعر استاد تمام است؟
 (۱) قصیده (۲) غزل (۳) مثنوی (۴) ترجیع بند
- ۶- مهم ترین ویژگی سخن سعدی چیست؟
 (۱) تشبیه و تمثیل (۲) سهل و ممتنع بودن (۳) داستان سرایی (۴) صنعت گرای
- ۷- در مصراع دوم بیت «گمان از تشنگی بردم که دریا تا کمر باشد، چو پایابم برفت اکنون بدانستم که دریایی» چه آرایه ادبی به چشم می خورد؟
 (۱) کنایه (۲) تصدیر (۳) ایهام (۴) ایهام تناسب
- ۸- فاعل فعل «نگوید» را در بیت «شمع را باید از این خانه برون بردن و کشتن، تا به همسایه نگوید که تو در خانهٔ مایی» مشخص کنید.
 (۱) شمع (۲) تو (۳) همسایه (۴) ما
- ۹- در بیت «زبان درکش ای مرد بسیار دان، که فردا قلم نیست بر بی زبان» مفهوم عبارت «فردا قلم نیست» چه می باشد؟
 (۱) عفو و بخششی نیست (۲) گناهی نوشته نمی شود
 (۳) امروز فرمانی نیست (۴) عذر و بهانه ای وجود ندارد
- ۱۰- کدام گزینه مفهوم بیت «زبان درکش ای مرد بسیار دان را که فردا قلم نیست بر بی زبان» را می رساند؟
 (۱) ای مرد دانا خاموش باش که در نامهٔ اعمال بر بی زبانان گناه نوشته نخواهد شد.
 (۲) مرد دانا، تو باید سخن بگویی که بی زبانی اعتباری نخواهد داشت.
 (۳) ای مرد دانا سخن بگو که بی زبانان نمی توانند نوشته ای بنویسند.
 (۴) ای مرد دانا خاموش باش که مردان بسیار سخن، اعتبار ندارند.

۱۱- در بیت «پرده بدار که بیگانه خود این روی نبیند، تو بزرگی و درآیینۀ کوچک ننمایی» ترکیب «آیینۀ کوچک» چه مفهومی دارد؟

- (۱) دل عاشق (۲) چشمه بیگانه (۳) آیینۀ جیبی (۴) چشم عاشق

۱۲- معنی «آستین افشاندن» در بیت «توخواهی آستین افشان وخواهی روی درهم کش، مگس جایی نخواهد رفتن ازدکان حلوایی چیست؟

- (۱) سماع کردن (۲) به خود خواندن (۳) طرد کردن (۴) با ناز راه رفتن

۱۳- فعل «نبخشایی» در مصراع «تو خواب آلوده ای برچشم بیداران نبخشایی» کدام در کدام مفهوم زیر به کار رفته است؟

- (۱) رحم نمی کنی (۲) نمی بخشی (۳) عفونمی کنی (۴) گذشت نداری

۱۴- ترکیب «روی زرد» به چه معناست؟

- (۱) شرمنده (۲) جاهل (۳) ترسان ونگران (۴) رسوا

۱۵- در بیت «ملاط گوی بی حاصل ترنج ازدست نشناسد، درآن معرض که چون یوسف جمال ازپرده بنمایی» چه آرایه ادبی مشهود است؟

- (۱) تشبیه (۲) استعاره (۳) تلمیح (۴) ایهام

۱۶- در بیت «پرده بردار که بیگانه خود این روی نبیند، تو بزرگی و درآیینۀ کوچک ننمایی» چه آرایه ادبی مشهود است؟

- (۱) تشبیه (۲) ایهام (۳) استعاره (۴) لف ونشر

۱۷- کدام گزینه زیر «مفعول» مصراع «دوستان عیب کنندم که چرا دل به تو دادم» است؟

- (۱) دوستان- تو (۲) م- دل (۳) عیب- دل (۴) عیب- تو

۱۸- قالب شعری «چکامه» کدام است؟

- (۱) قصیده (۲) غزل (۳) مثنوی (۴) رباعی

۱۹- سعدی را استاد کدام آرایه ادبی دانسته اند؟

- (۱) استعاره (۲) ایهام (۳) کنایه (۴) ایجاز

۲۰- فرمانروایان مطلق عرصه ادبیات چه کسانی هستند؟

- (۱) فردوسی و نظامی (۲) فردوسی و سعدی (۳) نظامی و حافظ (۴) سعدی و حافظ

۲۱- «دررحمت» چه نوع اضافه ای است؟

- (۱) تشبیهی (۲) تخصیصی (۳) استعاری (۴) توضیحی

۲۲- در بیت «به زیور ها بیارایند وقتی خو برویان را، تو سیمین تن چنان خوبی که زیورها را بیارایی» چه تشبیهی بکاررفته است؟

- (۱) مضمّر (۲) مشروط (۳) تفضیل (۴) مطلق

۲۳- در بیت «به زیورها بیارایند وقتی خو برویان را، تو سیمین تن چنان خوبی که زیورها بیارایی» چه آرایه های ادبی مشهود است؟

- (۱) تکریر و مبالغه (۲) تصدیق و تسجیع (۳) تشبیه و مبالغه (۴) تکریر و تجنیس

۲۴- در بیت «چو بلبل روی گل بیند، زبانش در حدیث آید، مرا در رویت از حیرت فرو بسته است گویایی» چه نوع تشبیهی به کار رفته است؟

- (۱) مشروط (۲) مضمّر (۳) تفضیل (۴) مطلق

۲۵- در بیت «تو با این حسن نتوانی که روی از خلق درپوشی، که همچون آفتاب از جام و حوراز جامه پیدایی» چند تشبیه به کار رفته است؟

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۶- مصراع «سخن تا نگویی براو دست هست» به چه معناست؟

- (۱) سخنی را که بر زبان نیاورده ای را در اختیار تو نیست.
(۲) سخنی را که بر زبان نیاورده ای بر آن تسلط داری.
(۳) سخن را تا نگفته ای، می توانی بدان دست دراز کنی.
(۴) سخن را تا بر زبان آوردی، دردست تو است.

۲۷- مفهوم ترکیب «پایانم برفت» چیست؟

- (۱) سرگشته ام (۲) طاقتم تمام شد (۳) آب به انتها رسید (۴) اراده ای ندارم

۲۸- کدام گزینه زیر مفهوم بیت «تو خواهی آستین افشان و خواهی روی درهم کش، مگس جایی نخواهد رفت ازدکان حلوایی» را می رساند؟

- (۱) همیشه بیاد تو خواهم بود (۲) ترا رها نخواهم کرد
(۳) دورویی ترا به جان خریدارم (۴) از درگاه خود ناامید نکن

۲۹- مفهوم مصراع «اگر پای در دامن آری چه کوه» چیست؟

- (۱) اگر چون کوه فروتن وبا وقار باشی (۲) اگر بردمانه کوهی بلند بنشیني
(۳) اگر برای اولین بار پایت را بردمانه کوه بگذاری (۴) اگر چون کوه بخشنده باشی
۳۰- ترکیب کنایی «زبان در کشیدن» به چه معناست؟

- (۱) خاموش بودن (۲) زبان دراز کردن (۳) زمان را کوتاه کردند (۴) سخن وری
۳۱- مفهوم واژه «شهربند» چیست؟

- (۱) زندانی (۲) قلعه (۳) فاتح (۴) حاکم
۳۲- مسند الیه را در بیت «فراوان سخن باشد آکنده گوش، نصیحت نگیرد مگر در خموش» مشخص کنید.

- (۱) فراوان سخن (۲) آکنده گوش (۳) نصیحت (۴) خموش

۳۳- «چاه دل» چه نوع اضافه ای است؟

- (۱) استعاری (۲) اقترانی (۳) بیانی (۴) تشبیهی

۳۴- مسند الیه را در مصراع «درون دولت شهر بند است راز» مشخص کنید.

- (۱) شهر بند (۲) دلت (۳) درون (۴) راز

۳۵- مفعول «ندانستن» در مصراع «من ندانستم از اول که تویی مهر وفایی» کدام است؟

- (۱) «م» ندانستم (۲) تو (۳) بی مهر وفایی (۴) وفایی

- ۳۶- در مصراع «نشاید بریدن نینداخته» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تشخیص (۲) تمثیل (۳) تصدیر (۴) تلمیح
- ۳۷- مصراع «کم گوی و گزیده گوی چون در» شاهد مثال برای گزینه است؟
 (۱) کم آواز هرگز نبینی خجل، جوی مشک بهتر که یک توده گل
 (۲) فراوان سخن باشد آکنده گوش، نصیحت نگیرد مگر درخמוש
 (۳) سخن تا نگویی براودست هست، چو گفته شود باید او بر تو دست
 (۴) سخن دیو بندی است درچاه دل، به بالای کام وزبانش مهل
- ۳۸- با توجه به معنی، کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) برهمن: پیشوای دین برهمنی (۲) مهل: مگذار، رها کن
 (۳) ریو: مکر و فریب (۴) روی زرد: بیمار
- ۳۹- مفهوم «ژاژ خایی» در مصراع «به ژاژ خایان حاضر جواب» چیست؟
 (۱) پر حرف (۲) ناشنوا (۳) بیهوده گوی (۴) گرفتار
- ۴۰- واژه «سخن» در مصراع «کمال است در نفس انسان سخن» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مفعول (۲) مسند الیه (۳) فاعل (۴) مضاف الیه
- ۴۱- واژه «تیر» در مصراع «صد انداختی تیر و هر صد خطاست» به چه معناست؟
 (۱) نیزه (۲) فکر (۳) کار و تلاش (۴) سخن
- ۴۲- در بیت «از آن مرد دانا دهان دوخته ست، که بیند که شمع از زبان سوخته ست» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) حسن تعلیل (۲) مجاز (۳) لف و نشر (۴) تشخیص
- ۴۳- فاعل در مصراع «به دهقان نادان چه خوش گفت زن» کدام است؟
 (۱) دهقان (۲) نادان (۳) زن (۴) غایب
- ۴۴- بیت «مگو آنچه گر برملا او فتد، وجودی از آن در بلا او فتد» دارای چه جناسی است؟
 (۱) ناقص حرکتی (۲) ناقص اخلاقی (۳) تام (۴) ناقص افزایش
- ۴۵- در بیت «چو دشنام گویی دعا نشنوی، به جز کشته خویشتن ند روی» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) طباق (۲) ارسال المثل (۳) کنایه (۴) ایهام
- ۴۶- در بیت «تو با این حسن نتوانی که روی از خلق درپوشی، که همچون آفتاب از جام و حورا زجام پیدایی» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تجنیس، طباق، حسن تعلیل (۲) تجنیس، طباق، لف و نشر
 (۳) تشخیص، حسن تعلیل، تشبیه (۴) تشخیص، لف و نشر، تشبیه
- ۴۷- در مصراع «مسلم نیست طوطی را درایامت شکر خایی» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) استعاره با کنایه (۲) تشبیه مضمیر (۳) استعاره مصورحه (۴) تشبیه مطلق
- ۴۸- «روی گل» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) استعاری (۲) توضیحی (۳) تشبیهی (۴) تخصیصی

- ۴۹- بیت «تو صاحب منصبی، جانا، زمسکینان نیندیشی، تو خواب آلوده ای برچشم بیداران نبخشایی» دارای چند جمله است؟
 (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
- ۵۰- در بیت «من ندانستم ازاول که تو بی مهر ووفایی، عهد نابستن از آن به که بندی ونپایی» چه مضمونی نهفته است؟
 (۱) عارفانه (۲) حماسی (۳) عاشقانه (۴) داستانی
- ۵۱- سعدی در مصراع «باید اول به تو گفتن که چنین خواب چرایی!» چه مفهومی را می رساند؟
 (۱) وصف عاشقانه (۲) تعریض و طعنه (۳) حسن اخلاق (۴) تحمل نکوهش
- ۵۲- در بیت «پرده بدار که بیگانه خود این روی نبیند، تو بزرگی ودرآینه کوچک ننمایی» چه نوع تشبیهی به کار رفته است؟
 (۱) مضمّر (۲) مطلق (۳) مشروط (۴) تفصیل
- ۵۳- «بار جدایی» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) استعاری (۲) توضیحی (۳) تشبیهی (۴) تخصیصی
- ۵۴- وزن بیت «اگر پای دردامن آری چوکوه، سرت زآسمان بگذرد درشکوه» کدام است؟
 (۱) فاعلاتن، فعلاتن، فلعلاتن، فعلن (۲) فعولن، فعولن، فعولن، فعل
 (۳) مستفعّلن، فعولن، مستفعّلن، فعولن (۴) مفتعلن، فاعلن، مفتعلن، فاعلن
- ۵۵- در مصراع «دهان جز به لؤلؤ نکردن باز» چه آرایه ادبی بکار رفته است؟
 (۱) تشبیه مضمّر (۲) استعاره مکنیه (۳) تشبیه مطلق (۴) استعاره

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده سعدی - درباره سعدی

۱- گزینه ۱)	۲۰- گزینه ۲)	۳۸- گزینه ۴)
۲- گزینه ۱)	۲۱- گزینه ۳)	۳۹- گزینه ۳)
۳- گزینه ۲)	۲۲- گزینه ۱)	۴۰- گزینه ۲)
۴- گزینه ۲)	۲۳- گزینه ۳)	۴۱- گزینه ۴)
۵- گزینه ۲)	۲۴- گزینه ۲)	۴۲- گزینه ۱)
۶- گزینه ۲)	۲۵- گزینه ۲)	۴۳- گزینه ۳)
۷- گزینه ۳)	۲۶- گزینه ۲)	۴۴- گزینه ۲)
۸- گزینه ۱)	۲۷- گزینه ۳)	۴۵- گزینه ۴)
۹- گزینه ۲)	۲۸- گزینه ۲)	۴۶- گزینه ۱)
۱۰- گزینه ۱)	۲۹- گزینه ۱)	۴۷- گزینه ۳)
۱۱- گزینه ۲)	۳۰- گزینه ۱)	۴۸- گزینه ۱)
۱۲- گزینه ۳)	۳۱- گزینه ۱)	۴۹- گزینه ۴)
۱۳- گزینه ۱)	۳۲- گزینه ۱)	۵۰- گزینه ۳)
۱۴- گزینه ۱)	۳۳- گزینه ۴)	۵۱- گزینه ۲)
۱۵- گزینه ۳)	۳۴- گزینه ۴)	۵۲- گزینه ۱)
۱۶- گزینه ۳)	۳۵- گزینه ۳)	۵۳- گزینه ۳)
۱۷- گزینه ۲)	۳۶- گزینه ۲)	۵۴- گزینه ۲)
۱۸- گزینه ۱)	۳۷- گزینه ۱)	۵۵- گزینه ۴)
۱۹- گزینه ۴)		

نکات کلیدی درس سعدی - از مجالس سعدی

- * تند باد قهر مرگ: اضافه تشبیهی
- * لگن دنیا: اضافه تشبیهی
- * «می سوخت» در شمع صفت خود را در لگن دنیا می سوخت: فعل لازم است در معنای متعدی (می سوزاند)
- * احزان: جمع «حزن»
- * تند باد خزان اندوه: اضافه تشبیهی (غم و اندوه به باد پاییزی)
- * نعمات: جمع «نعمه»
- * نفخات: جمع «نفخه»
- * خلایق: جمع «خلق»
- * اشقیاء: جمع «شقی»
- * گوی بردن: ترکیب کنایی (پیشی جستن)
- * کافور: استعاره از برف
- * در: استعاره از برف
- * ان الأبرار لَفِي نَعِيمٍ: نیکان هرآینه در نعمتند (سوره انفطار، آیه ۱۳)
- * ان الفجار لَفِي جَحِيمٍ: و گناهکاران هرآینه در جهنم اند (سوره انفطار، آیه ۱۴)
- * الدُّنْيَا مَزْرَعَةٌ الْآخِرَةُ: دنیا کشتزار آخرت است.
- * اِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ: چون قیامت واقع شود (سوره واقعه، آیه ۱)
- * لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَذِبَةٌ: درواقع شدنش هیچ دروغی نیست (سوره واقعه، آیه ۲)
- * اِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ: زمانی که قیامت واقع شود (سوره واقعه، آیه ۱)
- * در آیه «شَهَابٌ اِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ» صنعت تشبیه وجود دارد (قیامت به شهاب)
- * در جمله «اطلس بقا بی برد فنا» صنعت تشبیه وجود دارد (بقا به اطلس و فنا به برد)
- * در جمله «در مزرعه دنیا به زراعت اطاعت اجتهاد نمایید» صنعت تشبیه وجود دارد (دنیا به مزرعه و اطاعت به زراعت)
- * صرصر خزان موت: اضافه تشبیهی

سوالات طبقه‌بندی شده سعدی - از مجالس سعدی

- ۱- ترکیب کنایی «گوی بردن» به چه معناست؟
 (۱) مسابقه دادن (۲) پیشی جستن در مسابقه
 (۳) عرضه اندام کردن (۴) شادی کردن در نبرد
- ۲- واژه «درد» به چه معناست؟
 (۱) شراب (۲) شیشه شراب (۳) ته مانده شراب (۴) سرخی شراب
- ۳- مفهوم بیت «گرچه به محشر خطاب قهر کند، انبیا را چه جای معذرت است» کدام است؟
 (۱) اگر در محشر به انسان گناهکار بگویند، انبیا هم نمی‌توانند از گناهان آنها عذرخواهی کنند.
 (۲) اگر در محشر، خداوند قهر آمیز برخورد کند، پیامبران هم نمی‌توانند از گناهان انسانها عذرخواهی کنند.
 (۳) اگر از روی قهر انسان‌ها را جمع کنند نمی‌توانند از پیامبران پوزش بخواهند.
 (۴) اگر خداوند در محشر، انسان‌ها را به جهنم بفرستد، انسان‌ها قادر نخواهند بود از پیامبران عذرخواهی کنند.
- ۴- در کدام گزینه، ترکیب اضافه ذکر شده صحیح می‌باشد؟
 (۱) بهشت عرفان: اضافه تخصیصی (۲) لگن دنیا: اضافه استعاری
 (۳) چاه دل: اضافه اقترانی (۴) شهباز اذا وقعت الواقعة: اضافه تشبیهی
- ۵- «گردن شمع» و «تاج افق» چه نوع اضافه ای هستند؟
 (۱) تشبیهی - تخصیصی (۲) تخصیصی - توضیحی
 (۳) استعاری - تشبیهی (۴) توضیحی - استعاری
- ۶- ترکیب کنایی «رخت درکوی معصیت کشیدن» به چه معناست؟
 (۱) گناه را ترک کردن (۲) گناه کردن
 (۳) ثواب کردن (۴) رخت‌های چرک داشتن
- ۷- ترکیب کنایی «صرصرخان موت در رسیدن» به چه معناست؟
 (۱) فرارسیدن زمان مرگ (۲) فرارسیدن مرگ به سرعت
 (۳) وزیدن باد تند پاییز (۴) سپری شدن فصل غم و اندوه به سرعت
- ۸- ترکیب کنایی «از کله ابر در ریختن و از غربیل هوا کافور بیختن» به چه معناست؟
 (۱) فرارسیدن فصل بهار (۲) فرو ریختن برگهای درختان
 (۳) فرارسیدن فصل زمستان (۴) درخشیدن ستاره‌ها
- ۹- کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟
 (۱) انّ الابرار لفی نعیم (۲) لیس لوقعتها کاذبه
 (۳) انّ الفجار لفی جحیم (۴) الدنيا مزرعه الاخره
- ۱۰- مفهوم عبارت «این سخن به مجاز مشنو» چیست؟
 (۱) منظوم را نمی‌فهمی (۲) دروغ مپندار
 (۳) سخن بیهوده را گوش مده (۴) بیهوده مگو

۱۱- مشبه را در عبارت «این سخن را به مجاز مشنو که خواجگی دنیا بر مثال آن شمع برافروخته است» مشخص کنید.

(۱) سخن (۲) مجاز مشنو (۳) خواجگی دنیا (۴) شمع برافروخته

۱۲- «صبح اجل» و «تندباد مگر» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟

(۱) تشبیهی، استعاری (۲) تشبیهی، تشبیهی

(۳) استعاری، استعاری (۴) استعاری، تشبیهی

۱۳- «تخته نامردی» در عبارت «از تخته مراد بر تخته نامردی افتد» چه مفهومی دارد؟

(۱) تابوت (۲) جوانمردی (۳) مرگ (۴) بی رحمی

۱۴- «تخت مراد» و «تخته نامردی» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟

(۱) استعاری، تشبیهی (۲) استعاری، استعاری (۳) تشبیهی، تشبیهی (۴) استعاری، تشبیهی

۱۵- کدام گزینه اضافه تشبیهی است؟

(۱) لگن دنیا (۲) تندباد خزان (۳) کله ابر (۴) گوی دولت

۱۶- بین کلمات «نعمات» و «نفحات» چه نوع سجعی وجود دارد؟

(۱) متوازی (۲) مطرف (۳) متوازن (۴) ناقص

۱۷- در عبارت «و هزارستان در چمن باغ به آواز خویش غره شده» چه آرایه ادبی مشهود است؟

(۱) ایهام تناسب (۲) مراعات النظیر (۳) لف و نشر (۴) مبالغه

۱۸- «نازگل» و «نیازگل» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟

(۱) تشبیهی، تخصیصی (۲) تشبیهی، تشبیهی

(۳) تخصیصی، تشبیهی (۴) تخصیصی، تخصیصی

۱۹- «رخساره برگ» و «غریبیل هوا» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟

(۱) استعاری، تشبیهی (۲) استعاری، استعاری

(۳) تشبیهی، استعاری (۴) تشبیهی، تشبیهی

۲۰- بین کلمات «مشغول» و «مغرور» چه نوع سجعی وجود دارد؟

(۱) متوازی (۲) مطرف (۳) ناقص (۴) متوازن

۲۱- عبارت «اطلس بقایی برد فنا» دارای کدام آرایه ادبی می باشد؟

(۱) استعاره (۲) طباق (۳) ایهام (۴) مجاز

۲۲- «اطلس بقا» و «برد فنا» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟

(۱) استعاری، تشبیهی (۲) تشبیهی، استعاری

(۳) استعاری، استعاری (۴) تشبیهی، تشبیهی

۲۳- عبارت «در بهار دنیا چون بلبل غافل نباشید» دارای کدام آرایه ادبی می باشد؟

(۱) استعاره (۲) طباق (۳) ایهام (۴) مجاز

۲۴- مقصود از «بلبل غافل» چه کسی است؟

(۱) فرد بی خبر (۲) انسان دروغگو

(۳) فرد بی فکر (۴) انسان معصیت کار

- ۲۵- بین کلمات «زراعت» و «طاعت» چه نوع سجعی وجود دارد؟
 (۱) متوازی (۲) مطرف (۳) ناقص (۴) متوازن
- ۲۶- «خزان موت» و «سوارخ گور» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟
 (۱) تشبیهی، استعاری (۲) تشبیهی، تشبیهی
 (۳) استعاری، تشبیهی (۴) استعاری، تشبیهی
- ۲۷- «مستان» چه نوع اسمی است؟
 (۱) فاعل (۲) مصدر (۳) مفعول (۴) مصفر
- ۲۸- فاعل را در مصراع «گربه محشر خطاب قهر کند» مشخص کنید.
 (۱) خداوند (۲) فرشته (۳) انسان (۴) عذاب
- ۲۹- عبارت «ازکله ابرد می ریخت» دارای چه آرایه ادبی است؟
 (۱) تشخیص و تشبیه (۲) تشبیه و استعاره
 (۳) استعاره و کنایه (۴) استعاره و تشخیص
- ۳۰- با توجه به معنی لغت، گزینه صحیح را انتخاب کنید.
 (۱) دُرد: زاد و توشه سفر (۲) بُرد: نوعی حریر رنگارنگ
 (۳) غمزکردن: سخن چینی کردن (۴) زواده: آنچه درمایعات ته نشین می شود
- ۳۱- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح نیست؟
 (۱) خفیه: نهان (۲) کَلَه: روسری
 (۳) زوداه: توشه سفر (۴) قارعه: حادثه کوبنده
- ۳۲- واژه غمزی در عبارت «بلبل با گل رمزی می گفت و باد صبا در میان غمزی می کرد» در چه معنایی به کار رفته است؟
 (۱) سخن چین (۲) هیاهو (۳) عشو (۴) اشاره
- ۳۳- عبارت «ریزیدن گرفت» چه مفهومی دارد؟
 (۱) قطعه قطعه کردن را شروع کرد. (۲) شروع به ریختن کرد.
 (۳) مانع ریختن شد. (۴) قصه قطعه قطعه کردن داشت
- ۳۴- مفهوم عبارت «هرکس به مراعات او کمر بسته» کدام است؟
 (۱) هرکسی مراقب حال او بود. (۲) هرکسی آمده بود تا مراعات حال او را بکند.
 (۳) هرکسی قصد خدمت به او را داشته. (۴) هرکسی به دورکمرش دستمالی بسته.
- ۳۵- واژه کافور در جمله «غریبیل هوا کافور می ریخت» چه مفهومی دارد؟
 (۱) باران (۲) برف (۳) تگرگ (۴) شهاب آسمانی

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده سعدی - از مجالس سعدی

۱- گزینه ۲	۱۹- گزینه ۱
۲- گزینه ۲	۲۰- گزینه ۴
۳- گزینه ۲	۲۱- گزینه ۲
۴- گزینه ۴	۲۲- گزینه ۴
۵- گزینه ۳	۲۳- گزینه ۱
۶- گزینه ۲	۲۴- گزینه ۴
۷- گزینه ۱	۲۵- گزینه ۱
۸- گزینه ۳	۲۶- گزینه ۲
۹- گزینه ۴	۲۷- گزینه ۳
۱۰- گزینه ۲	۲۸- گزینه ۱
۱۱- گزینه ۳	۲۹- گزینه ۲
۱۲- گزینه ۲	۳۰- گزینه ۳
۱۳- گزینه ۱	۳۱- گزینه ۲
۱۴- گزینه ۳	۳۲- گزینه ۳
۱۵- گزینه ۲	۳۳- گزینه ۲
۱۶- گزینه ۱	۳۴- گزینه ۳
۱۷- گزینه ۱	۳۵- گزینه ۲
۱۸- گزینه ۴	

نکات کلیدی درس سعدی - حکایت

- * **علوی:** منسوب به حضرت علی (ع)، در قدیم سادات دو گیسوی بافته داشته اند.
- * **حجاز:** سرزمینی در غرب عربستان، مکه، مدینه و طائف از شهرهای آن است.
- * **نصرانی:** (ملقب به عیسی) حضرت عیسی طبق روایات در شهر ناصره به دنیا آمده است.
- * **مَلَطِیه:** شهری در ترکیه امروزی
- * **اوحدالدین انوری:** شاعر معروف که در سال ۵۸۳ هجری قمری در گذشته است.
- * در بیت «نه محقق بود، نه دانشمند، چارپایی براو کتابی چند» صنعت تلمیح وجود دارد (اشاره به آیه ۵ سوره جمعه: مثل کسانی که تورات بر آنها تحمیل شده و بدان عمل نمی کنند، مثل آن الاغی است که کتابهایی را حمل کند...)
- * **جوهر علوی:** گذشتگان، مکان طبیعی آتش را زیر کمره قمر می دانستند.
- * **کنعان:** نام پسر نوح که نافرمانی کرد و در طوفان نوح غرق شد.
- * **ابراهیم:** جد اعلای بنی اسرائیل که خانه کعبه را او ساخته است.
- * **آزر:** پدر یا عموی حضرت ابراهیم است.
- * **مشک:** ماده یی معطر که از ناف آهوی ختایی می گیرند.
- * **طبل غازی:** طبلی که جنگجویان به هنگام جنگ می زنند و صدایش بلند است.
- * **صدیقان:** جمع «صدیق»
- * **سرهنگ:** در قدیم به معنی پهلوان و مبارز بوده، بعدها به معنی یکی از مناصب لشکری و مطلق فرمانده به کار رفته است.

سوالات طبقه‌بندی شده سعدی - حکایت

- ۱- واژه «مأمول» به چه معناست؟
 (۱) آرزوهای دراز (۲) اعمال دیوانی (۳) آرزو (۴) متداول
- ۲- در بیت «سرهنگ لطیف خوی دلدار، بهتر ز فقیه مردم آزار» چند صفت برای وصف موصوف به کاررفته است؟
 (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
- ۳- نوع «را» در بیت «چو کنعان را طبیعت بی هنر بود، پیمبر زادگی قدرش نیفزود» کدام است؟
 (۱) نشانه مفعول (۲) نشانه کسر (اضافه) (۳) زائد (۴) حرف اضافه
- ۴- بین کلمات «کشت» و «هشت» چه نوع سجعی وجود دارد؟
 (۱) متوازی (۲) مطرف (۳) ناقص (۴) متوازن
- ۵- واژه «چمچه» به چه معناست؟
 (۱) کیفر (۲) محافل (۳) قاشق (۴) فرومایه
- ۶- در مصراع «چارپایی بر او کتابی چند» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تصدیر (۲) تلمیح (۳) تجنیس (۴) تشخیص
- ۷- بین کلمات «نی» و «وی» چه نوع سجعی وجود دارد؟
 (۱) متوازی (۲) مطرف (۳) ناقص (۴) متوازن
- ۸- وجه تشبیه عبارت «دانا چو طبله عطارست» کدام است؟
 (۱) تهی بودن (۲) عاقل بودن (۳) هنرمند بودن (۴) با ارزش بودن
- ۹- در عبارت «عاصی که دست بردارد به ازعابد که درسردارد» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) ایهام (۲) استعاره (۳) کنایه (۴) مجاز
- ۱۰- عبارت «درپیش سخن دیگران افتادن» چه مفهومی دارد؟
 (۱) در برابر دیگران سخن گفتن (۲) به میان سخن دیگران دویدن
 (۳) پیش دیگران بدگویی کردن (۴) سخن دیگران را مقدم داشتن
- ۱۱- در بیت «غریبی گرت ماست پیش آورد، دوپیمانه آب است و یک چمچه دوغ» چه صنعت شعری وجود دارد؟
 (۱) مراعات النظیر (۲) ایهام (۳) تضاد (۴) جناس
- ۱۲- ترکیب «درسرداشتن» در عبارت «عاصی که دست بردارد به ازعابد که درسردارد» به چه معناست؟
 (۱) سست و سهل انگار بودن (۲) قصد و نیت امری را داشتن (۳) ریا کردن (۴) متکبر بودن
- ۱۳- واژه «کنعان» در بیت «چو کنعان را طبیعت بی هنر بود، پیمبر زادگی قدرش نیفزود» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مفعول (۲) مسند (۳) مضاف الیه (۴) متمم
- ۱۴- از عبارت «خاکستر، نسبی عالی دارد که آتش جوهری علوی است ولیکن چون به نفس خود هنر ندارد با خاک برابر است. قیمت شکر نه ازنی است که آن خود خاصیت وی است» کدام مفهوم زیر استنباط نمی شود؟
 (۱) ارزش هر چیز به اصل اوست. (۲) ارزش خاکستر با خاک برابر است.
 (۳) ارزش شکر به خاطر خودش است نه اصل آن. (۴) نسب عالی خاکستر برای خاکستر بی بهره است.

- ۱۵- عبارت «با قافله حجاز به شهر دررفت» به چه معناست؟
 (۱) با قافله حجاز وارد شهر شد.
 (۲) با قافله حجاز از شهر خارج شد.
 (۳) با قافله حجاز شهر را فتح کرد.
 (۴) با قافله حجاز در شهر می گشت.
- ۱۶- عبارت «عاصی که دست بردارد، به از عابد که درسردارد» به چه معناست؟
 (۱) عصیانکاری که توبه کند، بهتر از عابدی است که ریا می کند.
 (۲) عصیانکاری که توبه کند، بهتر از عابدی است که عصیان در قلب خود دارد.
 (۳) گناهکاری که دعا می کد، بهتر از عابد مغرور است.
 (۴) گناهکار خاضع بهتر از عابد ریاکار است.
- ۱۷- کدام یک از ابیات زیر بیانگر فضیلت خاموشی نیست؟
 (۱) زبان درکش ای مرد بسیار دان، که فردا قلم نیست بر بی زبان
 (۲) فراوان سخن باشد آکنده گوش، نصیحت نگیرد مگر درخاموش
 (۳) علم چندان که بیشتر خوانی، چون عمل در تو نیست نادانی
 (۴) صدف وارگوهر شناسان راز، دهان جز به لؤلؤ نکردند باز
- ۱۸- مفهوم عبارت «آنچه مأمول اوست، مهیا دارند» کدام است؟
 (۱) بی زبان در علم پیشرفت نمی کند.
 (۲) آنچه مورد اصرار اوست، فراهم کنند.
 (۳) آنچه خواست اوست، آماده کنند.
 (۴) آنچه شایسته اوست، به او بدهند.
- ۱۹- واژه «کنعان» در بیت «چو کنعان را طبیعت بی هنر بود، پیمبرزادگی قدرش بیفزود» چه مفهومی دارد؟
 (۱) سرزمینی در مصر
 (۲) لقب حضرت یعقوب
 (۳) نام پسر نوح
 (۴) لقب حضرت یوسف
- ۲۰- واژه «خالب» به چه معناست؟
 (۱) سنگ قیمتی
 (۲) لجن زار
 (۳) فرومایه
 (۴) نادان
- ۲۱- «نفی کردن» در عبارت «ملک فرمود تا بزنندش ونفی کنند» چه مفهومی دارد؟
 (۱) حد زدن
 (۲) تبعید کردن
 (۳) گردن زدن
 (۴) حبس کردن
- ۲۲- با توجه به بیت «عالم اندر میان جاهل را، مثلی گفته اند صدیقان، شاهی در میان کوران است، مصحفی در سرای زندیقان» کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) یک مشبه و یک مشبه به وجود دارد.
 (۲) یک مشبه و دو مشبه به وجود دارد.
 (۳) دو مشبه و دو مشبه به وجود دارد.
 (۴) یک تشبیه مرکب وجود دارد.
- ۲۳- عبارت «جوهر اگر در خلاب افتد همچنان نفیس است و غبار اگر به فلک رسد همان خسیس است» دارای چه صنعتی است؟
 (۱) سجع
 (۲) ایهام
 (۳) استعاره
 (۴) تشبیه
- ۲۴- با توجه به عبارت «دانا چو طبله عطار است خاموش و هنر نمای و نادان چو طبل غازی بلند آواز و میان تهی» چند تشبیه وجود دارد و تشبیهات به کار رفته از چه نوعی هستند؟
 (۱) ۲ تشبیه مفرد
 (۲) ۲ تشبیه مرکب
 (۳) ۲ تشبیه مفرد و مرکب
 (۴) ۲ تشبیه مرکب و مضمیر

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده سعدی - حکایت

- ۱- گزینه ۳
- ۲- گزینه ۲
- ۳- گزینه ۲
- ۴- گزینه ۱
- ۵- گزینه ۳
- ۶- گزینه ۲
- ۷- گزینه ۱
- ۸- گزینه ۳
- ۹- گزینه ۳
- ۱۰- گزینه ۲
- ۱۱- گزینه ۱
- ۱۲- گزینه ۴
- ۱۳- گزینه ۳
- ۱۴- گزینه ۳
- ۱۵- گزینه ۱
- ۱۶- گزینه ۳
- ۱۷- گزینه ۳
- ۱۸- گزینه ۳
- ۱۹- گزینه ۳
- ۲۰- گزینه ۲
- ۲۱- گزینه ۲
- ۲۲- گزینه ۴
- ۲۳- گزینه ۴
- ۲۴- گزینه ۴

نکات کلیدی درس دکتر اسلامی ندوشن

- * **منشور ملل متحد:** اساسنامه یی که توسط نمایندگان پنجاه کشور، درصد هفتاد ماده در ژوئن ۱۹۴۵ در سانفرانسیسکو به امضا رسیده است.
- * **اعلامیه جهانی حقوق بشر:** اساس آن مبتنی بر نظریه های ژان ژاک روسو و اعلامیه استقلال آمریکا بود. در سال ۱۹۴۸ مجمع عمومی سازمان ملل اعلامیه جهانی حقوق بشر را تصویب کرد. این اعلامیه دارای سی ماده است. ماده اول آن می گوید: «تمام افراد بشر آزاد به دنیا می آیند و از لحاظ حیثیت و حقوق با هم برابرند و همه دارای عقل و وجدان هستند و باید نسبت به یکدیگر با روح برادری رفتار کنند».
- * **اسماعیلیه:** فرقه یی از شیعه که به اسماعیل پسر امام جعفر صادق (ع) که پیش از پدر خود در گذشته بود، اعتقاد داشتند. اینان سازمانی وسیع داشتند و آداب خاصی را رعایت می کردند.
- * **فاطمیان:** سلسله یی مقتدر که در مصر تشکیل شد. آنان خود را از فرزندان حضرت فاطمه (س) می دانستند و پیرو اسماعیلیه بودند. سلسله فاطمی در ۵۶۷ ه.ق به دست صلاح الدین ایوبی برافتاد.
- * **دیوان عرض:** متصدی امور سپاهیان بود.
- * **دیوان رسالت:** دارالانشای سلطنتی.
- * **حسنک:** آخرین وزیر سلطان محمود بوده که در نیشابور حکومت می کرده و سه دشمن بزرگ به نامهای: مسعود غزنوی، بوسهل زوزنی و خلیفه بغداد داشته است.
- * **محمد:** پسر محمود که مدتی کوتاه بر تخت نشست.
- * **محمود:** مقتدر ترین پادشاه سلسله غزنوی که از ۳۸۷ تا ۴۲۱ ه.ق سلطنت کرد.
- * **بوسهل زوزنی:** از رجال دربار مسعود غزنوی
- * **احمد بن حسن میمندی:** (متولد ۴۲۴ ه.ق) وزیر سلطان محمود و سلطان مسعود غزنوی.
- * **ستاره اقبال را بلندتر دیدن:** ترکیب کنایی (بیشتر بودن شانس)
- * **فعل «دوست می داشته اند»:** ماضی نقلی مستمر است.
- * **در واژه «جوانک» ک نشانه تصغیر است.**
- * **حسین علی:** اضافه نبوت
- * **نوشته آمد:** فعل مجهول
- * **محابا:** مخفف «محابات»
- * **قضات:** جمع «قاضی»
- * **ضیاع:** جمع «ضیعه»
- * **رجاله:** جمع «راجل»

سوالات طبقه‌بندی شده دکتر اسلامی ندوشن

- ۱- ترکیب «مثال داد» به چه معناست؟
 - (۱) مثال زد (۲) مصداق آورد (۳) دستور داد (۴) فرصت داد
- ۲- واژه «محابا» چه مفهومی دارد؟
 - (۱) غلبه کردن (۲) ملاحظه (۳) محل تردید (۴) دوستان
- ۳- عبارت «فائق آمدن» به چه معناست؟
 - (۱) غلبه کردن (۲) تسلیم شدن (۳) حیران شدن (۴) بلند شدن
- ۴- از دیگاه بی‌هقی کدام شخصیت از دشمنان بزرگ حسنک وزیر است؟
 - (۱) خلیفه بغداد (۲) مسعود غزنوی (۳) سلطان محمود (۴) ابوسهل روزنی
- ۵- «دیوان عرض» به تعبیر امروزی کدام وزارتخانه است؟
 - (۱) بهداشت (۲) ارشاد (۳) پست (۴) دفاع
- ۶- جمع کدام کلمه نادرست است؟
 - (۱) حزن: احزان (۲) ضیاع: ضیاع (۳) زاهد: زهاد (۴) موهبت: مواهب
- ۷- معنی کدام گزینه نادرست است؟
 - (۱) قضاوت: داوران (۲) گردن نهادن: اطاعت کردن (۳) مثال: نظیر (۴) قرسطی: پیرو آئین اسماعیلیه
- ۸- فعل «آورد» در عبارت «دو تن با هم می گفتند: خواجه بوسهل را بر این که آورد» چه مفهومی دارد؟
 - (۱) عصبانی کرد (۲) همراهی کرد (۳) وادار کرد (۴) جلوی انداخت
- ۹- واژه «طلوع» به چه معناست؟
 - (۱) ارزشمند (۲) رضایت خاطر (۳) تحقیر (۴) سخت دلی
- ۱۰- جمله «در هیچ رشته ای تخصصی نداشتم و نوشته هایم ناشی از یک بینش بوده است» از کیست؟
 - (۱) اقبال آشتیانی (۲) دکتر علی شریعتی (۳) دکتر محمد اسلامی ندوشن (۴) دکتر زرین کوب
- ۱۱- کدام گزینه از آثار دکتر اسلامی ندوشن نیست؟
 - (۱) به دنبال سایه های (۲) فرهنگ و شبه فرهنگ (۳) نامه نامور (۴) باران و نه رگبار
- ۱۲- معنی کدام گزینه نادرست است؟
 - (۱) ثمن: فربه (۲) زعارت: تندخویی (۳) لت زدن: فرو کوفتن (۴) چخیدن: ستیزه کردن

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده دکتر اسلامی ندوشن

- ۱- گزینه ۳)
- ۲- گزینه ۲)
- ۳- گزینه ۱)
- ۴- گزینه ۳)
- ۵- گزینه ۴)
- ۶- گزینه ۲)
- ۷- گزینه ۳)
- ۸- گزینه ۳)
- ۹- گزینه ۳)
- ۱۰- گزینه ۳)
- ۱۱- گزینه ۴)
- ۱۲- گزینه ۱)

نکات کلیدی درس دکتر اسلامی ندوشن - ابوالفضل بیهقی

- * **امیر حسنک وزیر:** ابوعلی حسن بن محمد میکال مشهور به حسنک مردی دانشمند و فاضل بود که محمود غزنوی پس از عزل احمد بن حسن میمندی در سال ۴۱۶ ه.ق. وزارت رابه وی داد. مسعود در سال ۴۲۵ ه.ق. او را به بهانه قرمطی بودن به دار آویخت و اموالش را مصادره کرد.
- * **فرخ زاد بن ناصر:** پادشاه غزنوی که از ۴۴۴ تا ۴۵۱ ه.ق. سلطنت کرده است.
- * **بوسهل زوزنی:** از رجال دربار مسعود غزنوی
- * **امیر محمد:** پسر محمود که پس از وی بر تخت نشست.
- * **جعفر برمکی:** از وزیران هارون الرشید که خط خوش و بیانی فصیح داشت، وی در سال ۱۸۷ ه.ق. اعدام شد.
- * **هارون الرشید:** بزرگ ترین خلیفه عباسی که مردی متعصب و خوشگذران بود و به آل علی (ع) کینه فراوان داشت. وی در سال ۱۹۳ ه.ق. فوت کرد.
- * **معتمد عبدوس:** از رجال و نزدیکان دربار سلطان مسعود بود و سخت مورد اعتماد وی. از لحاظ دستوری عبدوس «بدل از معتمد» است.
- * **امیر المؤمنین القادر بالله:** بیست و ششمین خلیفه عباسی احمد ملقب به القادر بالله.
- * **ایاز:** غلام مشهور سلطان محمود غزنوی.
- * **علی رابض:** از ماموران دربار مسعود و از چاکران بوسهل زوزنی بود که محافظت امیر حسنک به او محول شده بود.
- * **بُست:** محلی که میان سیستان، غزنین و هرات واقع است.
- * **بازار عاشقان:** نام محله یی در غزنین.
- * **خمسین و اربعمائه:** ۴۵۰
- * **اطال الله بقاءه:** خداوند بقای او را طولانی کند.
- * **لا تبدیل لخلق الله:** آفرینش خدا دگرگون نمی شود.
- * **رضی الله عنه:** خداوند از او خشنود باد.
- * **رحمة الله علیه:** رحمت خداوند بر او باد.
- * **الْقَدْحُ فِي الْمُلْكِ وَافْشَاءُ السِّرِّ وَالتَّعَرُّضُ لِلْعَرَضِ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الْخُذْلَانِ:** بدگویی به سلطنت و آشکار کردن راز و دست درازی به ناموس، از شکست و ناکامی به خدا پناه می بریم.
- * **العقود عند القدرة:** بخشودن به هنگام توانایی.
- * **قال الله عز ذكره:** خداوند که نامش گرامی باد.
- * **وَقَوْلُهُ الْحَقُّ - الْكَافِرِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يَحِبُّ الْمُحْسِنِينَ:** و گفته او به حق است «کسانی که خشم خود را فرو خوردند و بر مردم ببخشایند، خداوند نیکوکاران را دوست دارد» (سوره آل عمران آیه ۱۳۴).
- * **نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ قَضَاءِ السَّوْءِ:** از سرنوشت بد به خدا پناه می بریم
- * **خلعت:** لباسی که بزرگان به زیردستان هدیه می دهند.

- * **دراعه:** جامهٔ دراز که مردان زاهد می پوشند.
- * **ردا:** بالاپوش، لباسی که روی لباسهای دیگر پوشند.
- * **شیران:** استعاره از خداوندان
- * **روباهان:** استعاره از چاکران و بندگان
- * **زبان نگاه داشتن:** ترکیب کنایی (مراقب حرف زدن خود بودن)
- * **مرکب چوبین:** ترکیب کنایی (تابوت)
- * **بر مرکب چوبین نشستن:** ترکیب کنایی (مردن)
- * **درد در دل آوردن:** ترکیب کنایی (آزردن، ناراحت کردن)
- * **گذشتن:** ترکیب کنایی (مُردن)
- * **حطام:** کنایه از مال دنیا
- * **خون گریستن:** ترکیب کنایی (گریه وزاری فراوان)
- * در بیت «ببرید سرش را که سران را سربود، آرایش دهر و ملک را افسر بود» واژه سر به ترتیب به معنای «کله» و «سرور و سالار» آمده است (جناس تام). بیت دارای آرایه مراعات النظیر است.
- * **در عبارت «پس به شرح قصه شد»:** شناسه م به قرینهٔ لفظی «خواهم» حذف شده است و فعل در معنای مستقبل به کار رفته است.
- * **ما را با آن کاری نیست:** در فارسی شبه جمله است و در اینجا به صورت جملهٔ معترضه به کار رفته است.
- * **دانستندی:** ماضی استمراری، «ی» نشانهٔ استمراری (میدانستند)
- * **جبار:** اسم مبالغه
- * **تا در «امیر گفت تا در این معنی بیندیشم»:** حرف ربط - برای تردید و شک به کار می رود.
- * **میکائیلی:** ی نسبت، منسوب به میکائیل
- * **ایستادانیدن:** متعدی فعل «ایستادن»
- * **عمداً:** قید (به قصد و عمد)
- * **روی پوش:** پوشندهٔ روی، صفت است.
- * **هرکس:** ضمیر مبهم است و در قدیم به هنگام نهاد شدن، فعل جمع برای آن می آورند.
- * **می بکشید:** (می کشد) مضارع اخباری که بوسیلهٔ «ب» مؤکد شده است.
- * **منازعت:** مصدر باب مفاعله
- * **به گور اندرون:** دو حرف اضافه برای یک متمم
- * **الف در «بزرگا مردا»** نشانه مبالغه است.
- * **اکفاء:** جمع «کفو»
- * **حرس:** جمع «حارس»
- * **قضاء:** جمع «قاضی»

سوالات طبقه‌بندی شده بخ دکتر اسلامی ندوشن - ابوالفضل بیهقی

- ۱- کدام گزینه درباره ابوالفضل بیهقی درست است؟
- (۱) دبیر دیوان رسالت محمود و مسعود غزنوی و شاگرد ابونصر مشکان بود.
- (۲) دبیر دیوان رسالت محمود و مسعود غزنوی و شاگرد و سهل زوزنی بود.
- (۳) مباحث دیوان رسالت محمود و مسعود و شاگرد خواجه احمد حسن میمندی بود.
- (۴) صاحب دیوان رسالت محمود و مسعود و شاگرد بوسهل زوزنی بود.
- ۲- جمله « احمق مردا که دل دراین جهان بندد! که نعمتی بدهد و زشت باز ستاند» کدام گزینه رانگی می کند؟
- (۱) حماقت (۲) غفلت (۳) زشتی (۴) دلبستگی
- ۳- عبارت «اکفاء آن را احتمال نکنند» چه مفهومی دارد؟
- (۱) بزرگان احتمال انجام آن کار را نمی دهند.
- (۲) همانندان، آن کار را بعید می دانند.
- (۳) همانندان، آن را تحمل می کنند.
- (۴) بزرگان، شکیبایی خود را از دست می دهند.
- ۴- با توجه به مفهوم عبارت «محال است روباهان را با شیران چخیدن» گزینه نادرست را انتخاب کنید.
- (۱) روباهان باید مطیع شیران باشند.
- (۲) در مقابل قویها کاری از پیش نمی برند.
- (۳) روباهان باید مطیع باشند
- (۴) حریف دشمن نیستی، مکرو حيله را از دست نده.
- ۵- مفهوم عبارت «بوسهل، با جاه ونعمت ومردمش درجنب امير حسنک قطره آب بود از رودی، فضل جای دیگر نشیند» کدام است؟
- (۱) حسنک از حیث دانش، از بوسهل فراتر بود و از حیث فروتر و با فضیلت تر.
- (۲) حسنک از حیث حشمت و دانش از ابوسهل فراتر بود.
- (۳) بوسهل از حیث حشمت، کمتر از حسنک بود و از حیث علم و دانش، بتر بود، حساب فضل ودانش جداست.
- (۴) بوسهل از حیث حشمت، کمتر از حسنک بود و از حیث دانش، نیز فروتر بود، فضل ودانش چیز دیگری است.
- ۶- «حطام» کنایه از چیست؟
- (۱) خاشاک (۲) مال دنیا (۳) ریزه و شکسته (۴) قطعی
- ۷- ترکیب «جای آن بود» به چه معناست؟
- (۱) حق با آن بود.
- (۲) جایگاه آن عمل بود.
- (۳) زمان آن را رسیده بود.
- (۴) کاری شایسته بود.
- ۸- واژه «تزئید» به چه معناست؟
- (۱) گزافه گویی (۲) درازگویی (۳) دروغگویی (۴) زیاده روی درهر کاری
- ۹- عبارت «چون بازجستی نبود» چه مفهومی دارد؟
- (۱) چون قابل برگشت نبود.
- (۲) چون بازجویی نبود.
- (۳) چون جستجو وکنجکاو ی نبود.
- (۴) وقتی دانا وجویایی نبود.
- ۱۰- ترکیب «چون باربگست» چه مفهومی دارد؟
- (۱) چون مجلس شروع شد.
- (۲) چون مجلس تمام شد.

- ۳) چون جمعیت متفرق شدند. ۴) چون سختی ها فرارسید.
- ۱۱- عبارت «بوسهل را طاقت برسید» به چه معناست؟
 (۱) بوسهل توانمند شد. (۲) تاب و تحمل بوسهل تمام شد.
 (۳) بوسهل غضبناک گشت. ۴) طاقت بوسهل را آزاد گرفتند.
- ۱۲- با توجه به معنی، کدام گزینه صحیح نیست؟
 (۱) ترتیل: آرام خواندن (۲) تشفی: انتقام (۳) مکاوحت: دوستی (۴) خبر: مرکب
- ۱۳- واژه «جبه» به چه معناست؟
 (۱) بالاپوش (۲) موی مجعد (۳) جعبه و تیردان (۴) قوطی
- ۱۴- معنی واژه «مالیده» در عبارت «دستاری نیشابوری مالیده و موی سر مالیده» به ترتیب کدام است؟
 (۱) برسر، مرتب (۲) مستعمل، مرتب (۳) کهنه، ژولیده (۴) دست مالی شده، نامرتب
- ۱۵- ترکیب «والی حرس» به چه معناست؟
 (۱) پاسبان (۲) رئیس پاسبان (۳) نام شخصی است (۴) سلطان مقتدر
- ۱۶- واژه «رغم» به چه معناست؟
 (۱) عدد (۲) معنی (۳) به خاک مالیدن بینی (۴) اندرز ناپذیر
- ۱۷- عبارت «همیشه چشم نهاده بودی» چه مفهومی دارد؟
 (۱) همیشه گناه می کردی. (۲) همیشه منتظر بود.
 (۳) همیشه بدنبال بهانه می گشت. (۴) همیشه تواضع می کرد.
- ۱۸- عبارت «آن چاکر را لت زدی» چه مفهومی دارد؟
 (۱) آن چاکر را ارج می نهاد. (۲) آن چاکر را شلاق می زد.
 (۳) آن چاکر را می گشت. (۴) آن چاکر را شاد می کرد.
- ۱۹- واژه «بر نشست» در جمله «امیر مسعود بر نشست» چه مفهومی دارد؟
 (۱) سوار اسب شد. (۲) اطراق کرد.
 (۳) بر تخت سلطنت جلوس کرد. (۴) آرام شد.
- ۲۰- عبارت «وی را مواجر خواند» چه مفهومی دارد؟
 (۱) او را مزدور خواند. (۲) او را مستأجر خواند.
 (۳) او را احمق به حساب آورد. (۴) او را راند.
- ۲۱- در جمله «این همه اسباب منازعت و مکاوحت از برای حکام دنیا به یک سوی نهادند» مقصود از ترکیب «اسباب منازعت و مکاوحت» چیست؟
 (۱) دشمن (۲) تجنیس (۳) توطئه (۴) زیرکی
- ۲۲- در داستان «حسنک وزیر» کدام شخصیت مسئولیت بردار کردن حسنک را به عهده گرفت؟
 (۱) بوسهل زوزنی (۲) علی رایش (۳) سلطان مسعود (۴) خلیفه عباسی
- ۲۳- کدام گزینه درباره بونصر مشکان صحیح است؟
 (۱) استاد ابوالفضل بیهقی (۲) مشاور بوسهل زوزنی

- ۳) دبیر دیوانه رسالت محمود
۴) وزیر مسعود غزنوی
- ۲۴- در عبارت «لا جرم چون سلطان پادشاه شد، این مرد بر مرکب چوبین نشست» مقصود از سلطان و مرد به ترتیب کدام است؟
- ۱) مسعود وحسنک
۲) محمود وبوسهل
۳) محمود وحسنک
۴) محمد وحسنک
- ۲۵- واژه «تشفی» در جمله «کار و حال او را انتقامها و تشفیها رفت» در چه مفهومی به کار رفته است؟
- ۱) شفا دادن
۲) کینه توزی
۳) پی گیر و جستجو
۴) چشم پوشی
- ۲۶- ترکیب «زده و افتاده را توان زد» چه مفهومی دارد؟
- ۱) فقیر و تهیدست را می توان زد.
۲) شکست خورده را می توان زد.
۳) فروتن را می توان زد.
۴) مرده را به آسودگی می توان آزار داد.
- ۲۷- عبارت «خداوند را کرا کند» چه مفهومی دارد؟
- ۱) شایسته خداوند است.
۲) خداوند اکراه ندارد.
۳) خداوند تحملش را از دست نمی دهد.
۴) سلطان قدرش را می داند.
- ۲۸- عبارت «دو مرد پیک راست کردند» چه مفهومی دارد؟
- ۱) دو قاصد آمده کردند.
۲) دومرد قدرتمند سلاح دادند.
۳) دو مرد قاصد ها را آماده کردند.
۴) دو مرد پیکانها را آماده کردند.
- ۲۹- ترکیب «خلق گونه» چه مفهومی دارد؟
- ۱) بیهوده
۲) مندرس
۳) سیاه رنگ
۴) گشاد و بلند
- ۳۰- املاي کدام گزینه صحیح است؟
- ۱) تذریب
۲) عیاض
۳) مناذعت
۴) طارم
- ۳۱- «اطال الله بقاء» از نظر دستوری چه جمله ای است؟
- ۱) معترضه
۲) خبری
۳) امری
۴) زاید
- ۳۲- در بیت «بیرید سرش را که سران سر بود، آرایش دهر و ملک را افسر بود» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
- ۱) لف و نشر مرتب و کنایه
۲) لف و نشر مشوش و کنایه
۳) جناس تام و کنایه
۴) لف و نشر مرتب و جناس
- ۳۳- واژه «تضریب» به چه معناست؟
- ۱) ضرب کردن
۲) کتک زدن
۳) قرض دادن
۴) دو به هم زنی
- ۳۴- کدام یک از لغات زیر از انواع لباس است؟
- ۱) ردا
۲) جبه
۳) لوا
۴) دراعه
- ۳۵- کدام یک از عبارات زیر دعایی نیست؟
- ۱) ایزد تعالی بر زبان و دل آن عزیز را ناد
۲) اطلال الله بقاء
۳) لا تبدیل لخلق الله
۴) ایزد تعالی از مملکت دنیا برخوردارکتاد

- ۳۶- بیت «ببرید سرش را که سران را سربود، آرایش دهر و ملک را افسربود» اشاره به مرگ چه شخصی دارد؟
 (۱) قائم مقام فراهانی
 (۲) میرزا جهانگیر خان شیرازی
 (۳) خواجه عبدالله انصاری
 (۴) حسنک وزیر
- ۳۷- ندر عبارت «بوسهل را طاقت برسید و گفت: خداوند را کرا کند که با چنین سگ قرمطی چنین گفتی» ترکیب «کرا کردن» چه مفهومی دارد؟
 (۱) با چه کسی این گونه رفتار می کند.
 (۲) تکرار می کند.
 (۳) برای چه کسی این کار را انجام می دهد.
 (۴) می ارزد و ارزش دارد.
- ۳۸- عبارت «بر مرکب چوبین نشستن» کنایه از چیست؟
 (۱) بر منصب قضا نشستن
 (۲) مردن
 (۳) بر تخت سلطنت نشستن
 (۴) اعتقاد داشتن
- ۳۹- مفهوم کدام گزینه با سایر گزینه ها فرق دارد؟
 (۱) دراعه
 (۲) ردا
 (۳) جبه
 (۴) موزه
- ۴۰- عبارت «فضل جای دیگر نشیند» به چه معناست؟
 (۱) حساب فضل و دانش جداست.
 (۲) ابوالفضل بیهقی حسابش از سایرین جداست.
 (۳) ابونصر مشکان در جای دیگر بنشیند.
 (۴) همگان ارفضل الهی برخوردار نیستند.
- ۴۱- فعل «گذشته شده است» در عبارت «بوسهل زوزنی چند سال است تا گذشته شده است» به چه معناست؟
 (۱) فوت کرده
 (۲) معز آگشته
 (۳) مهاجرت گزیده
 (۴) برنگشته
- ۴۲- واژه «دستوری» به چه معناست؟
 (۱) اجازه
 (۲) فرمان
 (۳) وزیر
 (۴) شجاع
- ۴۳- معنی عبارت «به بلخ درایستاد و درامیر دید» کدام است؟
 (۱) در بلخ توقف کرد و از امیر مراقبت نمود.
 (۲) در بلخ پافشاری کرد و گوش امیر را پر کرد.
 (۳) در شهر بلخ ماند و امیر را تحریک کرد.
 (۴) در بلخ با اصرار تمام امیر را برگرداند.
- ۴۴- واژه «زعارت» به چه معناست؟
 (۱) بیرحم
 (۲) تندخو
 (۳) گوشه گیر
 (۴) دستور
- ۴۵- واژه «مخدوم» به چه معناست؟
 (۱) بیچاره
 (۲) غلام
 (۳) سرور
 (۴) گوشه گیر
- ۴۶- واژه «اغضاء» در عبارت «پادشاه به هیچ حال برسه چیز اغضاء نکند» چه مفهومی دارد؟
 (۱) چشم پوشی
 (۲) ملاحظه
 (۳) توجه
 (۴) عنایت
- ۴۷- در مصراع «به سرای سپنج مهمان را» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) استعاره
 (۲) ایهام
 (۳) کنایه
 (۴) مجاز
- ۴۸- واژه «مواجر» در عبارت «پذیره وی آمد و او رامو جر خواند» چه مفهومی دارد؟
 (۱) دشمن
 (۲) ویرانگر
 (۳) اشغالگر
 (۴) مزدور

- ۴۹- «از شکست و ناکامی به خدا پناه می بریم» ترجمه کدام عبارت قرآنی زیر است؟
 (۱) لا تبدل لحق الله
 (۲) نعوذ بالله من الخذلان
 (۳) والله يحب المحسنين
 (۴) نعوذ بالله من قضاء السوء
- ۵۰- در عبارت «به بلخ درایستاد و درامیر دمید که ناچار حسنک را بر دار باید کرد» معنی دو فعل «درایستادن» و «دمیدن» به ترتیب چیست و فاعل جمله چه کسی است؟
 (۱) توقف کردن، وسوسه کردن- بوسهل زوزنی
 (۲) شکیبایی نمودن، تأثیر گذاشتن- علی رايض
 (۳) پافشاری کردن، زیرگوش کسی خواندن- بوسهل زوزنی
 (۴) توفیق یافتن، گفتن- معتمد عبدوس
- ۵۱- ترکیب «جگر آور» به چه معناست؟
 (۱) شجاع
 (۲) بسیار ترسو
 (۳) بخشنده
 (۴) ترسناک
- ۵۲- کدام گزینه با توجه به معنی صحیح است؟
 (۱) چخیدن: چرخیدن
 (۲) زعارت: درازگویی
 (۳) اکفا: باکفایتان
 (۴) اغضا: چشم پوشی
- ۵۳- کدام گزینه با توجه به معنی نادرست است؟
 (۱) رجاله: فرومایه و پست
 (۲) تضریب: دوبه هم زنی
 (۳) تزید: دراز گویی
 (۴) چخیدن: تلاش کردن

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده دکتر اسلامی ندوشن - ابوالفضل بیهقی

۱- گزینه ۱)	۱۹- گزینه ۱)	۳۷- گزینه ۴)
۲- گزینه ۴)	۲۰- گزینه ۱)	۳۸- گزینه ۲)
۳- گزینه ۳)	۲۱- گزینه ۱)	۳۹- گزینه ۴)
۴- گزینه ۴)	۲۲- گزینه ۲)	۴۰- گزینه ۱)
۵- گزینه ۳)	۲۳- گزینه ۱)	۴۱- گزینه ۱)
۶- گزینه ۲)	۲۴- گزینه ۱)	۴۲- گزینه ۱)
۷- گزینه ۱)	۲۵- گزینه ۲)	۴۳- گزینه ۲)
۸- گزینه ۲)	۲۶- گزینه ۲)	۴۴- گزینه ۲)
۹- گزینه ۲)	۲۷- گزینه ۱)	۴۵- گزینه ۳)
۱۰- گزینه ۲)	۲۸- گزینه ۱)	۴۶- گزینه ۱)
۱۱- گزینه ۲)	۲۹- گزینه ۲)	۴۷- گزینه ۳)
۱۲- گزینه ۳)	۳۰- گزینه ۴)	۴۸- گزینه ۴)
۱۳- گزینه ۱)	۳۱- گزینه ۱)	۴۹- گزینه ۴)
۱۴- گزینه ۲)	۳۲- گزینه ۴)	۵۰- گزینه ۳)
۱۵- گزینه ۲)	۳۳- گزینه ۴)	۵۱- گزینه ۱)
۱۶- گزینه ۳)	۳۴- گزینه ۳)	۵۲- گزینه ۴)
۱۷- گزینه ۲)	۳۵- گزینه ۳)	۵۳- گزینه ۴)
۱۸- گزینه ۲)	۳۶- گزینه ۴)	

نکات کلیدی درس محمد غزالی

- * **کُنَاد و دهاد:** فعل دعایی
- * **طوس:** از شهرهای قدیم خراسان که غزلی از مردم آن شهر بود.
- * **پوست بازکردن:** ترکیب کنایی (گشتن)
- * **پوستین ماندن:** ترکیب کنایی (چیزی نداشتن)
- * **چون غزالی در «نامه به سلطان» به پنجاه و سه سالگی خود اشاره می کند، معلوم می شود که این نامه رادرسال ۵۰۳ ه.ق. یعنی دو سال قبل از وفات خود نوشته است.**
- * **بیت المقدس:** مرکز حکومت قدیم فلسطین. این شهر از نظر یهودیان، مسیحیان و مسلمانان مقدس است.
- * **مشهد ابراهیم:** الخیل (یا حبرون = Hebron) در فلسطین که قبر چند تن از انبیاء از جمله ابراهیم ، اسحاق، یعقوب و یوسف در آنجاست .
- * **مشهد رضا:** همان مشهد مقدس است که آرامگاه حضرت رضا(ع) امام هشتم در آنجاست.
- * **سلیمان:** از انبیای بنی اسرائیل
- * **راناد:** فعل دعایی (براند، بیندازد)
- * **فمرحبا:** ازادات تحسین

سوالات طبقه‌بندی شده محمد غزالی

- ۱- «دهاد» در عبارت «ایزد تعالی ملک اسلام را در آخرت پادشاهی دهد» چه نوع فعلی است؟
 (۱) امر (۲) دعا (۳) نهی (۴) طلب
- ۲- ترکیب «این داعی» در عبارت «این داعی بدانکه پنجاه و سه سال عمر بگذاشت» چه مفهومی دارد؟
 (۱) ملک السطان (۲) غزالی (۳) پادشاه (۴) دلاگو
- ۳- غزالی به تدریس در کدام مرکز دانشگاهی منصوب شد؟
 (۱) نظامیه بغداد (۲) نظامیه بصره (۳) نظامیه طوس (۴) نظامیه اصفهان
- ۴- غزالی نزد کدام نهضت، فقه و اصول را آموخت؟
 (۱) ابوحامد محمد اردکانی (۲) امام الحرمین جوینی (۳) خواجه نظام الملک (۴) ملکشاه سلجوقی
- ۵- عبارت «واین پوست باز کردن باشد» به چه معناست؟
 (۱) برهنه کردن. (۲) کسی را مسخره کردن (۳) کسی را ناراحت کردن. (۴) پوست مردم را کندن.
- ۶- عبارت «بشولیده» در جمله «خدای تعالی، عز نشانه، آورده بشولیده نکند» چه مفهومی دارد؟
 (۱) ژولیده (۲) خشمناک (۳) پریشان (۴) به سامان
- ۷- «فکبف» و «فمرحبا» به ترتیب چه نوع اداتی هستند؟
 (۱) استفهام، تحسین (۲) تحسین، تحسین (۳) تحسین، استفهام (۴) استفهام، استفهام
- ۸- با توجه به شرح و آثار محمد غزالی، کدام گزینه درست است؟
 (۱) مدت ۵۵ سال عمر کرد. (۲) آثارش را بعضی ۲۰۰ یا ۴۰۰ کتاب یا رساله دانسته اند. (۳) از آثارش احیاء علوم الدین و کیمیای سعادت است. (۴) مورد نفرت نظام الملک بود.
- ۹- منظور از «مشهد ابراهیم» در عبارت «برسر مشهد ابراهیم عهد کرد» چیست؟
 (۱) مکانی که حضرت ابراهیم در آن متولد شد. (۲) مکانی که چند تن از انبیاء در آنجا مدفون شده اند. (۳) زیارتگاهی که حضرت ابراهیم به دست خود ساخت. (۴) محل شهادت حضرت ابراهیم (ع) است.
- ۱۰- با توجه به نوع فعل، کدام گزینه متفاوت از سایر گزینه هاست؟
 (۱) ایزد تعالی ملک اسلام را از مملکت دنیا برخوردار کند. (۲) آنگاه در آخرت پادشاهی ای دهد. (۳) همت بلند دار چنانکه اقبال دولت و نسب بلند است. (۴) فرمان را به ضرورت متقاد باشم ایزد تعالی بر زبان دل عزیز آن را ناد.

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده محمد غزالی

- ۱- گزینه ۲)
- ۲- گزینه ۲)
- ۳- گزینه ۱)
- ۴- گزینه ۲)
- ۵- گزینه ۴)
- ۶- گزینه ۳)
- ۷- گزینه ۱)
- ۸- گزینه ۴)
- ۹- گزینه ۲)
- ۱۰- گزینه ۳)

نکات کلیدی درس دکتر شریعتی

- * مشعر: نام مکانی است که وقتی حاجیان از عرفات باز می گردند، شب را در مشعر الحرام (مزدلفه) می مانند و نماز مغرب و عشا و صبح را در آنجا بجا می آورند.
- * عرفات: محلی در نزدیکی مکه که حاجیان روز عرفه در آنجا توقف می کنند.
- * سلاح: استعاره است از سنگ (جرمه) که حاجیان در عرفات جمع می کنند تا در رمی جمره به کار برند.
- * کشتزار سپید توحید: استعاره از حاجیان احرام پوش
- * اشباح: جمع «شبح»
- * منی: محلی در کوهستان شرقی مکه، سر راه عرفات که حاجیان روز عید قربان در آنجا قربانی می کنند.

سوالات طبقه‌بندی شده دکتر شریعتی

- ۱- دکتر شریعتی در چه سالی به شهادت رسید؟
 (۱) ۱۳۵۷ (۲) ۱۳۵۶ (۳) ۱۳۶۱ (۴) ۱۳۵۵
- ۲- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) سلاح: استعاره از سنگ جمره که حاجیان در عرفات جمع می کنند.
 (۲) عرفات: محلی است که حاجیان روز عید قربان در آنجا قربانی می کنند.
 (۳) اشباح: سیاهی هایی که از دور دیده می شوند.
 (۴) دیسیلین: انضباط.
- ۳- کدام گزینه د رابطه با دکتر علی شریعتی صحیح نمی باشد؟
 (۱) در دو رشته تاریخ و جامعه شناسی مذهبی دکتر گرفت. (۲) آرامگاه او در مشهد می باشد.
 (۳) مدتی در دانشگاه مشهد استادیار تاریخ بود. (۴) دکتر شریعتی طبع شعر هم داشت.
- ۴- کدام گزینه از آثار شریعتی نیست؟
 (۱) کویر (۲) هنر (۳) فاطمه فاطمه است (۴) شیعه در اسلام
- ۵- کدام اثر جزء تألیفات دکتر شریعتی نیست؟
 (۱) کویر (۲) نقد ادبی (۳) هنر (۴) هبوط
- ۶- عبارت «وقوف کردن» به چه معناست؟
 (۱) منتظر ماندن (۲) تحمل داشتن (۳) ایستادن (۴) صبور بودن
- ۷- واژه «سلاح» استعاره از چیست؟
 (۱) نفس (۲) ایمان (۳) سنگ (۴) گلوله
- ۸- واژه «قامت» در جمله «صدها هزار قامت در ابهام سحر» به چه معناست؟
 (۱) نماز برپا کردن (۲) اندام راست کردن (۳) در صف ایستادن (۴) درامری استوار بودن
- ۹- عبارت «هفت گلوله برمقتل دشمن می زندی» به چه معناست؟
 (۱) جنگ با نفس (۲) رمی جمرات (۳) مبارزه با دشمن (۴) دفاع از خود

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده دکتر شریعتی

۱- گزینه ۲)

۲- گزینه ۲)

۳- گزینه ۲)

۴- گزینه ۲)

۵- گزینه ۲)

۶- گزینه ۱)

۷- گزینه ۲)

۸- گزینه ۴)

۹- گزینه ۳)

نکات کلیدی درس ناصر خسرو - لحسا

- * **لحسا:** احسا، ناحیه یی در مغرب خلیج فارس و در مشرق عربستان
- * **بصره:** شهری در جنوب شرقی عراق و نزدیکترین شهر مسلمانان به لحسا
- * **بوسعید:** ابوسعید لحساوی، بزرگ قرمطیان، از مردم گناوه فارس بود. در بحرین اقامت گزید و مردم را به طریقه خود دعوت کرد. او در سال ۳۰۱ ه.ق. به دست خادمی کشته شد.
- * **بوسعیدی:** مرید ابوسعید لحساوی
- * **زنگی:** از مردم زنگبار
- * **حبشی:** اهل حبشه
- * **بلاد:** جمع «بلد»
- * **شائره:** آنچنان که ناصر خسرو ذکر کرده لقب عمومی وزرای سلاطین لحسا بوده‌است.
- * **سرافسار:** چرم یا ریشمانی که بر سر اسب و الاغ می نهند و با آن حیوان را می بندند.
- * **حجر الاسود:** سنگی سیاه مایل به قرمز با نقطه های سرخ و زرد که بر رکن شرقی خانه کعبه قرار دارد.
- * **بحرین:** مجموعه جزایری در کرانه جنوبی خلیج فارس، مشهورترین بندر آن منامه است.

سوالات طبقه‌بندی شده ناصر خسرو - لحسا

- ۱- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) معلوف: الفت گرفته شده (۲) کنکاج: مشورت (۳) مرجع: جای بازگشت (۴) مقر: معترف
- ۲- واژه‌های سادات و شائره در عبارت «آن سلاطین را سادات می‌گفتند و وزرای ایشان را شائره» چه نقشی دارند؟
 (۱) متمم - متمم (۲) متمم - تمیز (۳) تمیز - تمیز (۴) تمیز - متمم
- ۳- کدام گزینه در رابطه با ناصر خسرو نادرست است؟
 (۱) پیرو مذهب شیعه اسماعیلیه بوده. (۲) در شعر تخلص حجت دارد.
 (۳) خوان اخوان از آثار اوست. (۴) در سال ۳۹۱ ه.ق. در قبادیان بلخ به دنیا آمده است.
- ۴- کدام گزینه از آثار منشور ناصر خسرو نیست؟
 (۱) خوان خوان، زاد المسافرین (۲) جامع الحکمتین، وجه دین
 (۳) گشایش ورهایش، سفرنامه (۴) روشنایی نامه وسعادت نامه
- ۵- عبارت «اسب تنگ بسته» به چه معناست؟
 (۱) اسب آماده سواری (۲) اسب گرانبها
 (۳) اسب محکم بسته شده (۴) اسب سرکش
- ۶- عبارت «هریک پنج آسیا گرد باشد» به چه معناست؟
 (۱) پنج آسیا رامی گرداند. (۲) پنج آسیابان دارد.
 (۳) پنج آسیا گرد در آنجا وجود دارد. (۴) پنج آسیاب گرد است.
- ۷- واژه «سواد» به چه معناست؟
 (۱) آگاهی (۲) شعور (۳) توابع (۴) قریه‌ها
- ۸- واژه مشهود در جمله «مشهدی نیکو جهت او ساخته اند» به چه معناست؟
 (۱) محل شهادت (۲) گور (۳) نام شهری در استان خراسان (۴) عمارت
- ۹- واژه «معلوف» به چه معناست؟
 (۱) الفت گرفته (۲) چاق (۳) علت خورده (۴) لاغر
- ۱۰- مقصود از «عشر» در عبارت «واز رعیت عشر چیزی نخواستند» چه مقداری است؟
 (۱) یک دوم (۲) یک پنجم (۳) یک هشتم (۴) یک دهم
- ۱۱- واژه «فوطه» به چه معناست؟
 (۱) رنگین (۲) زیبا (۳) لنگ (۴) منقش
- ۱۲- واژه «کنکاج» به چه معناست؟
 (۱) مشورت (۲) کنجکاوی (۳) جستجو (۴) شکوهمند
- ۱۳- واژه «مُقَرَّر» به چه معناست؟
 (۱) استوار (۲) مأمور (۳) معترف (۴) جالب

- ۱۴- ناصر خسرو از طرف فاطمیان مصر چه لقبی گرفت؟
 (۱) حجت (۲) داعی (۳) موزون (۴) قطب
- ۱۵- «سفرنامه ناصر خسرو» حاصل چند سفر او در بلاد اسلامی است؟
 (۱) ۶ سال (۲) ۷ سال (۳) ۸ سال (۴) ۹ سال
- ۱۶- معنای صحیح واژه «شائره» در کدام گزینه آمده است؟
 (۱) محل شهادت گور و بارگاه (۲) نوعی نگارین یا چادر مخطط
 (۳) ناحیه ای در مغرب خلیج فارس (۴) لقب عمومی وزرای سلاطین لحا
- ۱۷- عبارت «ایشان غلامان خود را نامزد کردند» چه مفهومی دارد؟
 (۱) اینان غلامان خود را به عقد درمی آورند. (۲) اینان غلامان خود را انتخاب کردند.
 (۳) اینان غلامان خود را مأمور کردند. (۴) اینان غلامان خود را نماینده خود می کردند.

پاسخنامه سؤالات طبقه‌بندی شده ناصر خسرو - لحسا

۱- گزینه ۱)

۲- گزینه ۳)

۳- گزینه ۲)

۴- گزینه ۴)

۵- گزینه ۱)

۶- گزینه ۱)

۷- گزینه ۳)

۸- گزینه ۲)

۹- گزینه ۲)

۱۰- گزینه ۴)

۱۱- گزینه ۳)

۱۲- گزینه ۱)

۱۳- گزینه ۳)

۱۴- گزینه ۱)

۱۵- گزینه ۲)

۱۶- گزینه ۴)

۱۷- گزینه ۳)

نکات کلیدی درس ناصر خسرو - خلق همه یکسره نهال خدایند

- * دیرماندن: ترکیب کنایی (زیاد عمرکردن)
- * سرای کهن: استعاره از دنیا
- * خویشتن خویش: اضافه تأکیدی
- * در بیت «ای بخرد، با جهان مکن ستد و داد، کو بستاند ز تو کلند به سوزن» آرایه تشخیص وجود دارد.
- * رفتن: ترکیب کنایی (مردن)
- * ارزن: دانه‌ی که بیشتر به پرندگان می‌دهند (در اینجا: مال بی ارزش دنیا)
- * بهمان: ضمیر مبهم است، نظیر فلان
- * آب به هاون کوبیدن: ترکیب کنایی (کار بیهوده کردن)
- * در بیت «دست خداوند باغ و خلق درازست، برحسک و خارهمچو برگل و سوسن» بین کلمات باغ، خار، گل و سوسن آرایه تناسب وجود دارد.
- * خار و حسک: کنایه از آدم‌های بد
- * گل و سوسن: کنایه از آدم‌های خوب
- * خون کسی به گردن کردن: ترکیب کنایی (باعث قتل کسی شدن)
- * چندن: چوب صندل، این که درخت درهندوستان می‌روید، چوب آن علاوه بر مصرف صنعتی به مصرف درمانی هم می‌رسد
- * در بیت «گرت تب آید یکی زبیم حرارت، جستن گیری گلاب و شکر و چندن» بین کلمات گلاب، شکر و چندن آرایه تناسب وجود دارد.
- * معاصی: جمع «معصیت»
- * حجت: مقام ناصر خسرو درآیین اسماعیلی است.
- * قارن: کوهی درمازندران
- * سوزن فکرت: اضافه تشبیهی

سوالات طبقه‌بندی شده ناصر خسرو- خلق همه یکسره نهال خدایند

- ۱- عبارت «می دن» در مصراع «زان سو و زین سو گیاه می خور و می دن» به چه معناست؟
 (۱) مراقب باش (۲) زندگی کن (۳) جست و خیز کن (۴) سکوت کن
- ۲- واژه «بهمان» در مصراع «گویی بهمان زمن مهست و نمرده است» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) اسم (۲) صفت (۳) ضمیر (۴) قید
- ۳- حرف «م» در فعل «شدم» در بیت «جستم من صحبتش ولیکن از این کار، سودندیدم از آنکه سوده شدم تن» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) شناسه (۲) مفعول (۳) مضاف الیه (۴) ضمیر
- ۴- عبارت «سرای کهن» در مصراع «دیر بماندم دین سرای کهن من» چه مفهومی دارد؟
 (۱) دنیا (۲) عمر (۳) مرگ (۴) آخرت
- ۵- فعل «دیر بماندم» در مصراع «دیر بماندم درین سرای کهن من» چه مفهومی دارد؟
 (۱) منتظر شدم (۲) عمرم زیاد شد (۳) طولانی شد (۴) کارم به درازا کشید
- ۶- «خویشتن خویش» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) توضیحی (۲) تخصیصی (۳) بیانی (۴) تأکیدی
- ۷- ترکیب «خون کسی به گردن کردن» به چه معناست؟
 (۱) مانع قتل کسی شدن (۲) باعث قتل کسی شدن (۳) سخن چینی کردن (۴) تا پای جان ایستادن
- ۸- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح نیست؟
 (۱) بشولیده: آشفته (۲) آژیدن: ریختن (۳) دنیدن: به نشاط دویدن (۴) مألوف: الفت گرفته شده
- ۹- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح نیست؟
 (۱) خسک: خار (۲) چندن: چوب صندل (۳) سودن: سود بردن (۴) چوکاه: پژمرده
- ۱۰- واژه «آژیدن» به چه معناست؟
 (۱) دوختن (۲) پاره کردن (۳) عصبانی شدن (۴) رفتن
- ۱۱- واژه «دنیدن» به چه معناست؟
 (۱) به نشاط دویدن (۲) گذراندن (۳) نهادن (۴) انده خوردن
- ۱۲- مقصود از «به» در مصراع دوم بیت «ای بخرد با جهان مکن ستد و داد، کو بستاند ز تو کلند به سوزن» چیست؟
 (۱) به وسیله (۲) در مقابل (۳) به کمک (۴) در کنار
- ۱۳- در مصراع «کو بستاند ز کلند به سوزن» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) استعاره (۲) مجاز (۳) ایهام (۴) کنایه
- ۱۴- در مصراع «سود ندیدم ز آنکه سوده شدم تن» چه نوع جناسی به کار رفته است؟
 (۱) مطرف (۲) اشتقاق (۳) زائد (۴) مصحف

- ۱۵- در بیت «خلق همه یکسره نهال خدای اند، هیچ نه برکن تو زان نهال ونه بشکن» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) جناس (۲) تشبیه (۳) استعاره (۴) کنایه
- ۱۶- «باغ» در مصراع «دست خداوند باغ وخلق دراز دست» استعاره از چیست؟
 (۱) جهان (۲) دوزخ (۳) بهشت (۴) عقبی
- ۱۷- مشبه را در مصراع «خلق همه یکسره نهال خدای اند» مشخص کنید.
 (۱) خلق (۲) همه (۳) نهال (۴) خدا
- ۱۸- در مصراع «برخسک وخارهمچو برگل وسوسن» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) کنایه (۲) تشخیص (۳) تمثیل (۴) طباق
- ۱۹- در بیت «خوب سخنهایش را به سوزن فکر، بردل وجان لطیف خویش بیاژن» چه صنعت شعری مشهود است؟
 (۱) تشبیه واستعاره (۲) استعاره وکنایه (۳) تناسب وکنایه (۴) تشبیه وتناسب
- ۲۰- عبارت «کوستاند ز تو کلند به سوزن» به چه معناست؟
 (۱) چیزی کم بها از تو می گیرد وچیزی گرانبها به تو می دهد.
 (۲) چیزی کم بها به تو می دهد وچیزی گرانبها از تو می گیرد.
 (۳) تمام چیزهای گرانبها را بیرحمانه از تو می گیرد.
 (۴) دنیا به تو مال می دهد وسلامتی را از تو می گیرد.
- ۲۱- عبارت «پست نشسته ستی کنار پر ارزن» به چه معناست؟
 (۱) با فرومایگان نشسته ای درحالی که درکنارت نعمت فراوان است.
 (۲) آسوده نشسته ای درحالی که اموال بی ارزش گردت را فرا گرفته است.
 (۳) پایین مجلس نشسته ای درحالی که اموال بی ارزش گردت را فرا گرفته است.
 (۴) آسوده نشسته ای درحالی که نعمت زیادی درکنارت ریخته است.
- ۲۲- ترکیب کنایی «آب درهاون کوبیدن» به چه معناست؟
 (۱) کاربیهوده کردن (۲) رسوا کردن
 (۳) مغرور بودن (۴) کاردشواری را انجام دادن
- ۲۳- عبارت «راست چگونه شودت کار» به چه معناست؟
 (۱) کارتو چگونه روبراه می شود؟ (۲) چگونه می توانی ازمسیر راست ودرست قدم برداری؟
 (۳) چه کسی کارهایت را درست می کند؟ (۴) چگونه می توانی سخن راست برزبان بیاوری؟

پاسخنامهٔ سوالات طبقه‌بندی شدهٔ ناصر خسرو - خلق همه یکسره نهال خدایند

۱- گزینه ۳	۱۳- گزینه ۱
۲- گزینه ۲	۱۴- گزینه ۳
۳- گزینه ۳	۱۵- گزینه ۲
۴- گزینه ۱	۱۶- گزینه ۱
۵- گزینه ۲	۱۷- گزینه ۱
۶- گزینه ۴	۱۸- گزینه ۴
۷- گزینه ۲	۱۹- گزینه ۴
۸- گزینه ۲	۲۰- گزینه ۲
۹- گزینه ۳	۲۱- گزینه ۲
۱۰- گزینه ۱	۲۲- گزینه ۱
۱۱- گزینه ۱	۲۳- گزینه ۱
۱۲- گزینه ۲	

نکات کلیدی درس پروین اعتصامی

- * در مصراع «گفت با زنجیر، در زندان شبی دیوانه یی» آرایه تشخیص وجود دارد (تناسب بین کلمات زنجیر و دیوانه)
- * مصراع «مبحث فهمیدنی ها را چنین فهمیده اند» تعریض گوشه و کنایه زدن است به صاحبان عقل و رای.
- * فهمیدنی: مصدر + ی لیاقت
- * دیدن من: اضافه تخصیصی
- * گشتند جمع: فعل مرکب (جمع شدن)
- * آری: قید تصدیق
- * در بیت «جمله را دیوانه نامیدم چو بگشودند در، گریب دست، ایشان بدین نامم چرا نامیده اند»، واژه جمله در نقش مفعول و دیوانه در نقش تمیز هستند.
- * ریسمان خویش به دست دیگری تاییدن: ترکیب کنایی (انجام کار خود را از دیگران خواستن)
- * طومار کسی را پیچیدن: ترکیب کنایی (کسی را به کنار گذاشتن)

سوالات طبقه‌بندی شده پروین اعتصامی

- ۱- کدام نوع شعر زیر در دیوان پروین اعتصامی موجود نمی باشد؟
 (۱) قصیده (۲) قطعه (۳) مثنوی (۴) ترجیع بند
- ۲- با توجه به بیت «هیچ پرسشی را نخواهم گفت زین ساعت جواب، زانکه از من خیره و بیهوده، بس پرسیده اند» کدام گزینه زیر صحیح است؟
 (۱) پرسشی: حاصل مصدر (۲) این: ضمیر اشاره
 (۳) جواب: مسند (۴) جواب نخواهم گفت: فعل مصراع اول
- ۳- نوع ی در واژه فهمیدنی ها در بیت «سنگ می دزدند از دیوانه با این عقل و رای، مبحث فهمیدنی ها را چنین فهمیده اند» را مشخص کنید.
 (۱) مصدری (۲) لیاقت (۳) نسبت (۴) نکره
- ۴- در بیت «من یکی آینه ام کاندلر من این دیوانگان، خویشان را دیده و برخویشان خندیده اند» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تشخیص (۲) استعاره (۳) تشبیه (۴) ایهام
- ۵- «آب صاف» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تشبیهی (۲) تخصیصی (۳) استعاری (۴) توصیفی
- ۶- «عیب خویش» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تشبیهی (۲) تخصیصی (۳) استعاری (۴) توصیفی
- ۷- «م» در «نهندهم» در مصراع «سنگ دردامن نهندهم تا دراندازم به خلق» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مسندالیه (۲) فاعل (۳) مضاف الیه (۴) مفعول
- ۸- در بیت «ما سبکباریم، از لغزیدن ما چاره نیست، عاقلان با این گران سنگی چرا لغزیده اند» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تشخیص (۲) حسن تعلیل (۳) ایهام (۴) طباق
- ۹- «م» در «نامیدم» و «نامم» با توجه به بیت «جمله را دیوانه نامیدم چو بگشودند در، گر بد است ایشان بدین نامم چرا نامیده اند» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) فاعل، فاعل (۲) فاعل، مفعول (۳) مفعول، مفعول (۴) مفعول، فاعل
- ۱۰- کدام نوع شعر در دیوان پروین نیست؟
 (۱) قصیده (۲) غزل (۳) مثنوی (۴) قطعه
- ۱۱- کدام گزینه درست است؟
 (۱) اعتصامی دیوان بالغ بر ۵۵۵۸ بیت در قالب قصیده و مثنوی و قطعه دارند.
 (۲) اعتصامی دیوان بالغ بر ۵۵۶۸ بیت در قالب قصیده و مثنوی و قطعه دارند.
 (۳) اعتصامی دیوان بالغ بر ۵۵۵۸ بیت در قالب قصیده و غزل دارند.
 (۴) اعتصامی دیوان بالغ بر ۵۵۵۷ بیت در قالب قصیده و مثنوی و قطعه دارند.
- ۱۲- در مصراع «گفت با زنجیر در زندان شبی دیوانه ای» واژه زندان به چه معناست؟
 (۱) محبس (۲) دنیا (۳) تیمارستان (۴) بیمارستان

- ۱۳- مفهوم مصراع «رسمان خویش را با دست می تابیده اند» چیست؟
 (۱) کار خود را از من می خواهند تا انجام دهم. (۲) خطاهای خود را به گردن من می اندازند.
 (۳) خود را در آینه رفتارهای من تماشا می کنند. (۴) افسارزندگی خود را به دست من می سپارند.
- ۱۴- ترکیب «گران سنگی» در مصراع «عاقلان با این گران سنگی چرا لغزیده اند» کنایه از چیست؟
 (۱) وقار (۲) غرور و تکبر (۳) ثروت و دارایی (۴) عظمت
- ۱۵- عبارت «طومار کسی را پیچیدن» به چه معناست؟
 (۱) آن را به کناری نهادن (۲) کسی را از بین بردن.
 (۳) کسی را پشیمان کردن. (۴) کسی را مطیع خود کردن.
- ۱۶- در کدام گزینه «ی» لیاقت وجود دارد؟
 (۱) عاقلان با این گران سنگی چرا لغزیده اند. (۲) مبحث فهمیدنی ها را چنین فهمیده اند.
 (۳) کرده اند از بیهوشی برخواندن من خنده ها. (۴) غیر از این زنجیر اگر چیزی به من بخشیده اند.
- ۱۷- در مصراع «گفت با زنجیر در زندان شبی دیوانه ای» کدام گزینه نشاندهنده فرد مخاطب «دیوانه» است؟
 (۱) زنجیر (۲) دلخوش (۳) هم سلولی (۴) زندانیان
- ۱۸- «عقل دوراندیش» در مصراع «عاقلان با این کیاست عقل دور اندیش را» چه نوع ترکیبی است؟
 (۱) تأکیدی (۲) وصفی (۳) مقلوب (۴) اضافی

پاسخنامهٔ سوالات طبقه‌بندی شدهٔ پروین اعتصامی

- ۱- گزینه ۴
- ۲- گزینه ۴
- ۳- گزینه ۲
- ۴- گزینه ۳
- ۵- گزینه ۴
- ۶- گزینه ۲
- ۷- گزینه ۳
- ۸- گزینه ۴
- ۹- گزینه ۲
- ۱۰- گزینه ۲
- ۱۱- گزینه ۱
- ۱۲- گزینه ۱
- ۱۳- گزینه ۱
- ۱۴- گزینه ۱
- ۱۵- گزینه ۱
- ۱۶- گزینه ۲
- ۱۷- گزینه ۱
- ۱۸- گزینه ۲

نکات کلیدی درس ویکتور هوگو - گزیده‌یی از هوگو

- * بخور: ماده خوشبویی که در آتش می ریزند، بخار آب گرم یا داروی جوشانده.
- * لنفاوی: لمف (lymphe) آب، مایعی که در اطراف سلولهای بدن قرار دارد و رابط بین سلولهای بدن و خون است. لنفاوی مربوط به آب میان بافتی است.
- * آلد باران (Aldebaran): ستاره‌یی از قدر اول واقع در چشم صورت فلکی ثور، که آن را دیده گاو گویند (دُبران) نیز گویند و خورشید در مدت یک سال آن را طی می کند.
- * منطقه البروج: دایره عظیم فلکی که فرضی است و در آن دوازده برج واقع شده اند، آن را کلاه چرخ نیز می نامند.

سوالات طبقه‌بندی شده ویکتور هوگو - گزیده‌یی از هوگو

- ۱- گوژپشت نتردام و کارگران دریا اثر کیست؟
 (۱) ویکتور هوگو (۲) آلفرد دوموسه (۳) لامارتین (۴) آلفرد دووین پی
- ۲- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) لایتناهی: پایان پذیر (۲) معجر: آتشدان
 (۳) لاهوتی: مربوط به عالم غیب (۴) الهه باران: باران موسمی
- ۳- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) معجر: منقل (۲) لاهوتی: مربوط به جهان ماده
 (۳) بلاهت: نادانی (۴) سماوی: آسمانی
- ۴- نام دیگر «آلهه باران» چیست؟
 (۱) دبران (۲) باران موسمی (۳) کلاه چرخ (۴) منطقه البروج
- ۵- کدام گزینه از آثار ترجمه شده ویکتور هوگو نیست؟
 (۱) نود و سه (۲) گوژپشت نتردام (۳) ازجهانهای دور (۴) کارگران دریا
- ۶- کلاه چرخ که خورشید در مدت یکسال آن را طی کند، چه نامیده می شود؟
 (۱) دبران (۲) منطقه البروج (۳) قمر (۴) کارگران دریا
- ۷- مدفن کدام یک از شخصیت های زیر در پانتئون است؟
 (۱) برونر بورگل (۲) توفیل (۳) ویکتور هوگو (۴) آنتول فرانس

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده ویکتور هوگو - گزیده‌یی از هوگو

۱- گزینه ۱)

۲- گزینه ۳)

۳- گزینه ۲)

۴- گزینه ۱)

۵- گزینه ۳)

۶- گزینه ۲)

۷- گزینه ۳)

نکات کلیدی درس ویکتور هوگو - بورگل (نظری به فضای بیکران)

- * لولو: صورتک ترسناکی که برای ترسانیدن کودکان می سازند. لولوی خواب کننده قبل از خفتن اطفال به چشمشان خاک می باشد و خوابشان می کند.
- * آنا کسیماندر (Anaximandre): فیلسوف قرن ۶ و از شاگردان تالس مآطی (میان سال ۶۱۰ تا ۵۴۷ قبل از میلاد)
- * نیکلا کوپرنیک (N. Copernic): ستاره شناس لهستانی (متولد ۱۵۴۳م). که در هفتاد سالگی کتابی به نام درباره اجسام آسمانی نوشت، اما هیأت بطلمیوس آن را رد می کرد.

سوالات طبقه‌بندی شده ویکتور هوگو- بورگل (نظری به فضای بیکران)

- ۱- کدام اثر از تألیفات برونو بورگل است؟
 - (۱) ایزوت (۲) میناها و نگین‌ها (۳) ازجهانهای دور (۴) کارگران دریا
- ۲- کدام گزینه دارای آرایه تشخیص نمی باشد؟
 - (۱) ساعت بیداری ستارگان فرارسیده است. (۲) من ایستاده به آسمان می نگرم. (۳) رنگ ارغوانی افق از باختر می پرد. (۴) شب بالهای سیاه خود را می گستراند.
- ۳- تألیفات برونو بورگل در چه زمینه ای بوده است؟
 - (۱) ریاضیات (۲) نجوم (۳) علوم (۴) فیزیک
- ۴- درجمله «درباختر باز پسین اشعه خورشید چون طلای مذاب می درخشید» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 - (۱) تشبیه (۲) استعاره (۳) مجاز (۴) کنایه
- ۵- «ازجهان های دوره» اثر برونو بورگل را چه کسی به فارسی ترجمه کرد؟
 - (۱) جواد میزبان (۲) دکتر غلامحسین یوسفی (۳) دکتر رضا انزابی نژاد (۴) مهندس کاظم انصاری
- ۶- عبارت «ساعت بیداری ستارگان فرارسیده است» به چه معناست؟
 - (۱) نیمه شب است. (۲) شب پایان یافته است. (۳) سپیده دم است. (۴) شب شده است.
- ۷- آثار تالیفی بورگل در چه زمینه ای بوده است؟
 - (۱) نجوم (۲) علوم طبیعی (۳) عرفان (۴) داستان نویسی
- ۸- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 - (۱) مذاب: گداخته (۲) جو: اتمسفر (۳) بلاهت: ابلهی (۴) بهت: ساده دلی
- ۹- کدام گزینه در رابطه با آنا کسیماندر صحیح است؟
 - (۱) محقق یونانی (۲) پزشک یونانی (۳) فیلسوف یونانی (۴) موارد الف و ج
- ۱۰- کدام گزینه درمورد «آنا کسیماندر» صحیح است؟
 - (۱) فیلسوف معروف قبل از میلاد (۲) ستاره شناس لهستانی (۳) نویسنده اروپایی قرن نوزدهم (۴) هنرمند قرن هجده اروپایی
- ۱۱- درعبارت «من درگوشه یی ایستاده ام و به چراغ های جاودانی برفراز آسمان می نگرم» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 - (۱) تشخیص (۲) استعاره (۳) تجنیس (۴) تکرار
- ۱۲- کتاب «درباره اجسام آسمانی» اثر کیست؟
 - (۱) بورگل (۲) آنا کسیماندر (۳) کوپرنیک (۴) هوگو

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده ویکتور هوگو- بورگل (نظری به فضای بیکران)

- ۱- گزینه ۳)
- ۲- گزینه ۲)
- ۳- گزینه ۲)
- ۴- گزینه ۱)
- ۵- گزینه ۴)
- ۶- گزینه ۴)
- ۷- گزینه ۱)
- ۸- گزینه ۴)
- ۹- گزینه ۴)
- ۱۰- گزینه ۱)
- ۱۱- گزینه ۲)
- ۱۲- گزینه ۳)

نکات کلیدی درس ویکتور هوگو - ترجمه تفسیر طبری (قصه آفریدن آدم)

* جبریل: جبرئیل، یکی از چهار فرشتهٔ مقرب و مامور وحی الهی.

* میکائیل: یکی از چهار فرشتهٔ مقرب و مامور رزق و روزی.

* عزرائیل: عزرائیل، یکی از چهار فرشتهٔ مقرب و مامور قبض روح.

* ابلیس: از diabolos یونانی به معنی شیطان است

* گز: واحد طول که در قدیم ۲۴ انگشت بود.

* جان: جمع «جن»

* بندهم: فعل منفی با بای تأکید (ندهم)

* مر: از ادات تأکید مفعولی.

سوالات طبقه‌بندی شده ویکتور هوگو - ترجمه تفسیر طبری (قصه آفریدن آدم)

- ۱- «ی» درواژه «خلیفتی» از چه نوعی است؟
 (۱) حاصل مصدر (۲) لیاقت (۳) نکره (۴) وحدت
- ۲- معنی کدام گزینه «گل خشک» است؟
 (۱) صلصال (۲) ماه (۳) طین (۴) تراب
- ۳- «آدم» و «جبرئیل» در عبارت «چون خدا خواست آدم را بیافریند جبرئیل را فرستاد» از نظر دستوری چه نقشی دارند؟
 (۱) فاعل، مفعول (۲) مفعول، فاعل (۳) مفعول، مفعول (۴) فاعل، فاعل
- ۴- ترجمه تفسیر طبری به فرمان چه کسی صورت گرفت؟
 (۱) منصور بن نوح سامانی (۲) ابوعلی بلعمی (۳) مسعود غزنوی (۴) حشمت الله طبرزدی
- ۵- «تاریخ بلعمی» نتیجه ترجمه کدام کتاب زیر است؟
 (۱) تاریخ طبری (۲) تاریخ بیهقی (۳) کامل التواریخ (۴) جامع التواریخ
- ۶- با توجه به معنی، کدام گزینه درست است؟
 (۱) خلیفت: آفریننده (۲) جان: پریان (۳) صلصال: نوعی پرند (۴) لون: نوع
- ۷- در فعل «بندهم»، حرف (۲) از چه نوع است؟
 (۱) بای زینت (۲) بای تأکید (۳) بای امری (۴) بای زاید
- ۸- واژه «اوکنده» در جمله «همچنان که بیافرید صورتی بود او کنده ازمشرق تا مغرب» در چه معنایی به کار رفته است؟
 (۱) افتاده (۲) افکنده (۳) گسترده (۴) لبریز و پر

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده ویکتور هوگو- ترجمه تفسیر طبری (قصه آفریدن آدم)

۱- گزینه ۴

۲- گزینه ۱

۳- گزینه ۳

۴- گزینه ۱

۵- گزینه ۱

۶- گزینه ۴

۷- گزینه ۱

۸- گزینه ۲

نکات کلیدی درس ویکتور هوگو - هزار و یکشب (حکایت موش و سموره)

- * سموره: سمور، جانوری کوچک و گوشخوار
- * کنجد: ازدانه های روغنی که روغن آن را می گیرند.
- * با دُم خود بازی کرد: ترکیب کنایی (شادمان شد)
- * خداوند خانه: اضافه ملکی

سوالات طبقه‌بندی شده ویکتور هوگو- هزار و یکشب (حکایت موش و سموره)

- ۱- «خداوندخانه» چه نوع اضافه ای است ؟
 (۱) استعاری (۲) تشبیهی (۳) ملکی (۴) اقترانی
- ۲- نوع «ی» را درواژه های «نیکوئی» و «سفیدی» به ترتیب مشخص کنید.
 (۱) نسبت، حاصل، مصدر (۲) حاصل مصدر، نسبت
 (۳) نسبت، نسبت (۴) حاصل مصدر، حاصل مصدر
- ۳- کدام گزینه درباره کتاب «هزار و یک شب» نادرست است ؟
 (۱) کتابی به زبان عربی به نام الف لیله ولیله
 (۲) عبد اللطیف طسوجی تبریزی آن را به نثر فارسی سلیس برگردانده است.
 (۳) سروش اصفهانی به جای اشعار عربی آن، اشعار فارسی قرار داده است.
 (۴) ترجمه کتاب به زبان انگلیسی باعث شهرت جهانی آن شد.
- ۴- ترجمه کتاب «هزار و یکشب» به کدام زبان باعث شهرت آن در جهان غرب شده است ؟
 (۱) آلمانی (۲) روسی (۳) انگلیسی (۴) فرانسوی
- ۵- حرف «ش» در عبارت «وآن مرد کنجد را به زن خویش بداد که مقشورش کند» از نظر دستوری چه نقشی دارد ؟
 (۱) مفعول (۲) مضاف الیه (۳) فاعل (۴) مسند الیه
- ۶- کتاب هزار و یک شب را چه کسی به فارسی برگردانده است ؟
 (۱) سروش اصفهانی (۲) ابوالحسن صبا (۳) مشفق کاشانی (۴) عبد اللطیف طسوجی
- ۷- واژه «طرفه» به چه معناست ؟
 (۱) دشمن (۲) سمت (۳) حاصل (۴) شگفت آور
- ۸- واژه «مقشر» به چه معناست ؟
 (۱) پوست کنده (۲) پوسته پوسته (۳) قسمت شده (۴) تازه
- ۹- کدام گزینه، عنوان اصلی کتاب «هزار و یک شب» است ؟
 (۱) الفقه لیله (۲) الفین اللیالی (۳) لیله اللیالی (۴) الف ولیله ولیله
- ۱۰- موضوع کتاب «هزار و یک شب» چیست ؟
 (۱) سنتهای شرقی (۲) افکار مردم شرقی (۳) تمثیلی و آموزشی (۴) اجتماعی و فرهنگی
- ۱۱- کتاب «هزار و یک شب» در زمان کدام پادشاه به فارسی برگردانده شد ؟
 (۱) محمد شاه قاجار (۲) ناصر الدین شاه (۳) احمد شاه قاجار (۴) مظفر الدین شاه
- ۱۲- اشعار فارسی «هزار و یک شب» را چه کسی انتخاب کرده است ؟
 (۱) ابوالحسن صبا (۲) بهمن میرزا (۳) سروش اصفهانی (۴) عبد اللطیف طسوجی

پاسخنامه سؤالات طبقه‌بندی شده ویکتور هوگو- هزار و یکشب (حکایت موش و سموره)

۱- گزینه ۳)

۲- گزینه ۴)

۳- گزینه ۴)

۴- گزینه ۴)

۵- گزینه ۱)

۶- گزینه ۴)

۷- گزینه ۴)

۸- گزینه ۱)

۹- گزینه ۴)

۱۰- گزینه ۲)

۱۱- گزینه ۱)

۱۲- گزینه ۳)

نکات کلیدی درس عید زاکانی

* طنز (Satire): شعر یا نثری است که حماقت یا ضعف های اخلاقی، فساد اجتماعی یا اشتباهات بشر را با شیوه تمسخر آمیز بازگو می کند. مردمی که نتوانند صریحاً نظرات خود را بیان کنند، از راه سخنان دوپهلوی، غیر صریح و خنده ناک و گاهی گزنده، انتقادهای خود را اظهار می کنند. هجو و هزل جنبه تندتر و گزنده تری دارند ولی طنز صراحت تعبیرات هجو را ندارد و اغلب غیر مستقیم و به تعریض، عیوب کسی یا کاری را بازگو می کند. تاریخچه و تحول طنز در کتاب «مقدمه یی بر طنز و شوخ طبعی در ایران»، نوشته «دکتر علی اصغر حلبی» بیان شده است.

* محمود: پادشاه سلسله غزنوی (سلطنت ۳۸۸-۴۲۱ ه.ق) است.

* طلحک: معرب «تلخک» (طلخک) و صورت دیگری از کلمه (دلخک) که نام مسخره یی بوده است که گویند معاصر سلطان محمود غزنوی بوده است. این کلمه بعدها در مورد کسانی که برای تفریح دیگران کارهای خنده آور می کردند، به کار رفته است.

سوالات طبقه‌بندی شده عبید زاکانی

- ۱- «درویشی» و «خانه ای» در عبارت «درویشی به خانه ای رفت» چه نوع اسمی هستند؟
 (۱) نکره (۲) عام (۳) معرفه (۴) خاص
- ۲- کدام گزینه در مورد واژه طلحک نادرست است؟
 (۱) معرب تخلک. (۲) معاصر سلطان محمود غزنوی بوده است.
 (۳) صورت دیگری ازدلقک است. (۴) به عاقلان دیوانه گویند.
- ۳- «طلحک» صورت دیگری از کدام کلمه است؟
 (۱) تلخک (۲) دلقک (۳) طلخک (۴) طبلک
- ۴- شهرت عمده عبید زاکانی به خاطر چیست؟
 (۱) طنز (۲) مدح (۳) قصیده (۴) هجو
- ۵- طنز چیست؟
 (۱) سخنانی که افراد را به خنده وا می‌دارد.
 (۲) طنز مثل هجو انتقاد از افراد خاصی است.
 (۳) شعر یا نثری که خطاهای افراد را به شیوه غیر صریح و خنده آور بیان می‌کند.
 (۴) نوعی شعر که اشتباهات دیگران را مورد تمسخر قرار می‌دهد.
- ۶- کدام گزینه، شاعر هم عصر حافظ شیرازی است؟
 (۱) عطار نیشابوری (۲) سعدی شیرازی (۳) مولوی بلخی (۴) عبید زاکانی
- ۷- کدام اثر جزء آثار منشور عبید زاکانی نیست؟
 (۱) اخلاق الاشراف (۲) صد پنه (۳) عشاق نامه (۴) رساله تعریفات
- ۸- با توجه به معنی، کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) طرفه: هدیه (۲) سموره: میوه و نتیجه (۳) مقشر: قشری (۴) هیمه: هیزم
- ۹- کدام گزینه در مورد آثار عبید زاکانی درست است؟
 (۱) موش و گربه قصیده ای طنز آلود درنود بیت
 (۲) چرند و پرند و صد پند
 (۳) کلیات (اشعار جدی در قالب قصیده و غزل)
 (۴) اخلاق الاشراف و صد پند و رساله تعریفات
- ۱۰- معادل فارسی کلمه «Satire» چیست؟
 (۱) هجو (۲) هزل (۳) رثا (۴) طنز
- ۱۱- قالب اشعار عبید زاکانی چیست؟
 (۱) قصیده (۲) قطعه (۳) مثنوی (۴) هزل
- ۱۲- اثر «مقدمه ای بر طنز و شوخ طبعی» از کیست؟
 (۱) دکتر کتایون مزداپور (۲) دکتر علی اصغر حلبی
 (۳) هادی خرسندی (۴) محمد قزوینی

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده عید زاکانی

- ۱- گزینه ۱)
- ۲- گزینه ۴)
- ۳- گزینه ۲)
- ۴- گزینه ۱)
- ۵- گزینه ۳)
- ۶- گزینه ۴)
- ۷- گزینه ۳)
- ۸- گزینه ۴)
- ۹- گزینه ۲)
- ۱۰- گزینه ۴)
- ۱۱- گزینه ۱)
- ۱۲- گزینه ۲)

نکات کلیدی درس عباس اقبال

- * اقران: جمع «قرن»
- * السنه: جمع «لسان»
- * افواه: جمع «فوه»
- * مگس: کنایه از موجود بی ارزش
- * شمع اصحاب شدن: ترکیب کنایی (عزیز و بزرگ همه گشتن)
- * در خواب شدن: ترکیب کنایی (مردن)
- * متبیین: جمع «متبع»
- * کواکب: جمع «کوکب»
- * ممکنات: جمع «ممکنه»
- * معارف: جمع «معرفت»
- * خرافات: جمع «خرافه»
- * تعبدات: جمع «تعبد»
- * اعلام: جمع «علم»، اسم های خاص
- * مواضع: جمع «موضوعی»
- * مواضع: جمع «موضع»
- * قوامیس: جمع «قاموس»
- * سه بیت اول ذکر شده در درس «عباس اقبال» از خیام نیشابوری است.
- * بیت «دریا به خیال خویش موجی دارد، خس پندارد که این کشاکش با اوست» از واعظ قزوینی، شاعر قرن یازدهم هجری است که در لغت نامه آمده.
- * دریا: استعاره مصرحه از دانشمندان و فضلا
- * خس: استعاره از انسانهای کم دانش بی فضیلت
- * موج در خیال داشتن: ترکیب کنایی (اندیشه های بلند درسرپروراندن، اندیشه کاربرگی داشتن)
- * خیال خویش: اضافه تخصیصی
- * کشاکش: اسم مصدر (اسمی است درمعنای مصدری)
- * شرح کبیر: کتاب ریاض المسائل محقق حلی است که شرح کبیر مختصر النافع خوانده می شود.
- * الکساندر فن هومبولت (Humboldt): دانشمند، فیلسوف، نویسنده و محقق آلمانی (متولد ۱۸۵۹م.) او کوشیده است که عالم فیزیکی را به صورت یک واحد جلوه گر سازد
- * چارلز لایل (Lyell): زمین شناس انگلیسی (متولد ۱۸۷۵م.) او افکار علمی را میان مردم رواج می داد.
- * چارلز داروین: طبیعی دان انگلیسی (متولد ۱۸۲۲م.)

* **ارنست رنان:** منتقد ومورخ فرانسوی (متولد ۱۸۹۲م). اومعتقد بود که بشر جز به وسیله علم به سعادت نایل نخواهد شد.

* **کشف الایات:** فهرست الفبایی از آغاز بیت های یک کتاب شعر.

* **کشف الایات:** فهرستی الفبایی از کلمات قرآن با ذکر سوره و آیه.

* **تاریخ طبری:** تاریخ عالم به زبان عربی تألیف محمد بن جریر طبری.

* **تاریخ ابن الاثیر:** علی بن محمد معروف به ابن اثیر، از مورخان ومحدثان بزرگ اسلامی است که کتابی به نام کامل التواریخ دارد که وقایع مهم جهان از آغاز تا ۶۲۷ه.ق. در آن گرد آوری شده است.

* **معجم البلدان:** کتابی است در جغرافیا از یاقوت.

* **معجم الادبا:** کتابی است از یاقوت حموی در ترجمه احوال شعرا وادبا.

* **یاقوت حموی:** مؤلف دو کتاب معجم الادبا و معجم البلدان که در ۶۲۶ه.ق. درگذشته است.

* **جلال الدین سیوطی:** جلال الدین سیوطی، مورخ وادیب از مردم اسیوط مصر بود، از وی ۶۰۰ تألیف برجای مانده است. الاتقان یکی از آنهاست. وفاتش در ۹۱۱ه.ق. رخ داده است.

* **العین:** لغت نامه عربی است از خلیل بن احمد.

* **خلیل بن احمد:** عالم نحو و واضع علم عروض، از علمای عرب (وفات: بین سالهای ۱۷۰-۱۷۵ه.ق.).

* **حروف حلق:** در عربی حرف هایی هستند که باید از گلو (حلق) ادا شوند.

* **فرهنگ جهانگیری:** کتاب لغت فارسی است که میر جمال الدین حسین انجوی شیرازی در هند به

سال ۱۰۱۷ه.ق. به نام جهانگیر پسر اکبر شاه تألیف کرده است.

* **ادوارد هریو:** رئیس مجلس نمایندگان فرانسه.

* **جلال الدین سیوطی** که یکی از بزرگترین دانشمندان اسلام است کتابی بسیار مفید و جامع دارد به نام «الاتقان فی علوم القرآن».

* کتاب العین خلیل بن احمد به ترتیب حروف حلق است واز آن عجیب تر فرهنگ جهانگیری است که به حرف دوم شروع می شود.

* ترجمه کلام آقای ادوارد هریو رئیس مجلس نمایندگان فرانسه که از شریف ترین وفاضل ترین مردمان آن کشور است، در تعریف معرفت: «معرفت همان چیزی است که پس از خواندن همه چیز وفراموش کردن همه چیز در دماغ به جا می ماند.» (از متن مقاله).

* «ی» در کلمات «ارضی» و «سماوی» یای نسبت است.

سوالات طبقه‌بندی شده عباس اقبال

- ۱- واژه «طفیل» به چه معناست؟
 (۱) کسی که ناخوانده به مهمانی برود. (۲) تفاله چای
 (۳) طفل کوچک (۴) آنچه به زودی از بین برود.
- ۲- کدام گزینه از آثار اقبال آشتیانی نیست؟
 (۱) کتب جغرافیا و تاریخ (۲) خاندان نوبختی
 (۳) تاریخ مغول (۴) اخلاق الاشراف
- ۳- «جهل مرکب» چه نوع ترکیبی است؟
 (۱) وصفی (۲) وصفی مقلوب (۳) اضافه ای (۴) اضافه بیانی
 ۴- گزینه درست را در رابطه با کتاب «تاریخ طبری» انتخاب کنید.
 (۱) تاریخ عالم به زبان عربی است.
 (۲) تاریخ مازندران به زبان عربی است.
 (۳) در مورد زندگی محمد بن جریر طبری نگاشته است.
 (۴) کتابی است درباره زندگی و آثار احسان طبری از سران حزب توده در ایران.
- ۵- نویسنده کتاب «کامل التواریخ» کیست؟
 (۱) جریر طبری (۲) محمد غزالی (۳) ابن الاثیر (۴) خواجه نظام الملک
- ۶- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) السنه جمع السن: سنین، سالها (۲) افواه جمع فوه: دهان ها
 (۳) اقراں جمع قرن: سده ها (۴) اشباح جمع شبیح: مهره های سیاه
- ۷- واژه «قصری» به چه معناست؟
 (۱) فرمانبرداری (۲) جبری (۳) نافرمانی (۴) اختیاری
- ۸- واژه «استظهار» به چه معناست؟
 (۱) رسیدن به ظاهر (۲) ظهر شدن (۳) پشت گرمی (۴) آشوب
- ۹- مجله «یادگار» اثر کیست؟
 (۱) محمد اقبال (۲) عبدالعلی همایون (۳) عباس اقبال (۴) احمد شاملو
- ۱۰- کدام اثر از آثار ترجمه شده اقبال است؟
 (۱) خاندان نوبختی (۲) تاریخ مغول
 (۳) صد پند (۴) طبقات سلاطین اسلام
- ۱۱- ترکیب کنایی «خاک مُرده برفرق پاشیدن» به چه معناست؟
 (۱) مأیوس و ناامید (۲) با زندگی وداع کردن
 (۳) بیکارگی و سکوت را حاکم کردن (۴) با مردگان وداع نمودن
- ۱۲- ترکیب «پا درهوا» به چه معناست؟
 (۱) سبک و بی وزن (۲) باطل و بیهوده (۳) بی اصل و بی اساس (۴) گیج و منگ

- ۱۳- «مواضع» جمع کدام کلمه است؟
 (۱) وضع (۲) موضع (۳) موضوع (۴) مواضعه
- ۱۴- واژه «متبیین» به چه معناست؟
 (۱) پیروان (۲) محققان (۳) دهریون (۴) طبیعت گرایان
- ۱۵- ترکیب کنایی «ترغیب و تحریض کردن» به چه معناست؟
 (۱) تشویق و تحریک کردن (۲) یاری و غلبه کردن (۳) شادی و غم داشتن (۴) جستجو و کاوش کردن
- ۱۶- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) انتفاع: استفاده (۲) استقصا: بررسی (۳) شم: توان (۴) دماغ: مغز
- ۱۷- نویسنده کتاب «الاتقان» کیست؟
 (۱) خواجه عبدالله انصاری (۲) ابوسعید ابوالخیر (۳) جلال الدین سیوطی (۴) ابن اثیر
- ۱۸- با توجه به شرح حال و آثار میر جمال الدین انجوی شیرازی کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) از آثارش کتاب فرهنگ جهانگیری است.
 (۲) انجوی کتاب را به نام جهانگیر پسر اکبر شاه تألیف کرد.
 (۳) او کتابش را دهند تألیف کرد.
 (۴) کتاب فرهنگ جهانگیری در مدح جهانگیر پسر اکبر شاه است.
- ۱۹- عبارت «طرفه العین» به چه معناست؟
 (۱) یک چشم برهم زدن (۲) یک لحظه طولانی (۳) پشت گرمی (۴) آشوب
- ۲۰- عباس اقبال، رمز موفقیت اروپائیان را در چه می داند؟
 (۱) برخورداری از نظام سیاسی دموکراتیک (۲) داشتن استادان برجسته (۳) استفاده از روش درست (۴) دانستن ارزش وقت
- ۲۱- عبارت «به ترکستان افتادن» به چه معناست؟
 (۱) به مقصد نرسیدن (۲) به مقصد رسیدن (۳) ناامید شدن (۴) سرافراز شدن
- ۲۲- عبارت «در خواب شدند» در مصراع «گفتند فسانه ای و در خواب شدند» به چه معناست؟
 (۱) به خواب رفتند (۲) به خواب غفلت فرو رفتند (۳) مردند (۴) آسایش یافتند
- ۲۳- واژه «شغب» به چه معناست؟
 (۱) آشوب (۲) ظلمت (۳) جهل (۴) حیران
- ۲۴- اعتباریات شامل چه اموری می شود؟
 (۱) حسی (۲) عقلی (۳) بدیهی (۴) انتزاعی
- ۲۵- «ی» در کلمات «ارضی» و «سماوی» از چه نوع است؟
 (۱) نکره (۲) نسبت (۳) لیاقت (۴) مصدر
- ۲۶- جمع کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) علم: اعلام (۲) قاموس: قوامیس (۳) موضوع: مواضع (۴) متبیین: متبیین

۲۷- کتاب «شرح کبیر مختصر النافع» اثر کیست؟

(۲) خواجه عبدالله انصاری

(۱) جلال الدین سیوطی

(۴) محقق حلّی

(۳) میر جمال الدین انجوی

۲۸- واژه «اهتزاز» درجمله «ذوق طبیعی خواننده و شنونده را به وجود و اهتزاز آورد» به چه معناست؟

(۴) لذت بردن

(۳) پرهیز کردن

(۲) جنبیدن

(۱) شاد شدن

پاسخنامهٔ سوالات طبقه‌بندی شدهٔ عباس اقبال

۱- گزینه ۱	۱۵- گزینه ۱
۲- گزینه ۴	۱۶- گزینه ۳
۳- گزینه ۱	۱۷- گزینه ۳
۴- گزینه ۱	۱۸- گزینه ۴
۵- گزینه ۳	۱۹- گزینه ۱
۶- گزینه ۲	۲۰- گزینه ۳
۷- گزینه ۲	۲۱- گزینه ۱
۸- گزینه ۳	۲۲- گزینه ۳
۹- گزینه ۳	۲۳- گزینه ۱
۱۰- گزینه ۴	۲۴- گزینه ۴
۱۱- گزینه ۳	۲۵- گزینه ۲
۱۲- گزینه ۳	۲۶- گزینه ۳
۱۳- گزینه ۲	۲۷- گزینه ۴
۱۴- گزینه ۲	۲۸- گزینه ۱

نکات کلیدی درس حسینعلی راشد

* وش در «پریوش»: پسوندشبهات

* اندام سرو: اضافه استعاری

* دامن چمن: اضافه استعاری

* پیراهن گل: اضافه استعاری

* زمزمه آبشار: اضافه استعاری

* چهچهه بلبل: اضافه تخصیصی

* وزش نسیم: اضافه تخصیصی

* چشم نرگس: اضافه استعاری

* گیسوی سنبل: اضافه استعاری

* بوی سمن: اضافه تخصیصی

* کنار جوی: اضافه تخصیصی

* سایه شمشاد: اضافه تخصیصی

* مزین: اسم مفعول

* تلسکوپ (telescope): دوربین بزرگ که با آن ستارگان را رصد می کنند.

* مرحوم راشد در جمله «ماه در نظر ما شبیه رخسار معشوق نیست و به خیال روی نگار بر رخ آن بوسه نمی

زنیم» مضمون شعر حافظ را به نثر در آورده است: روزی نگار در نظرم جلوه می نمود، وز دور بوسه بر رخ مهتاب می

زدم (دیوان قزوینی، غزل ۳۱۳).

* حکمت: معرفت حقایق اشیا به اندازه طاقت بشری.

* محقق: اسم فاعل

* چین: کشور معروف آسیایی.

* چگل: ناحیه یی در جنوب قرقیزستان که مردم آن به زیبایی و شجاعت معروف اند.

* بیت «محقق همان بیند اندر ابل، که در خو برویان چین و چگل» از سعدی است.

* شیخ الرئيس ابوعلی سینا: معروف به ابن سینا، فیلسوف و طبیب معروف ایرانی در قرن پنجم که در ۴۲۸ ه درهمدان

وفات کرده است .

* مقامات العارفین: سلامان و ابدال که قصه یی است فلسفی به عربی، منسوب به ابن سینا، شیخ در اشارات هم بدان

اشاره کرده است.

* شیخ الرئيس ابوعلی سینا سه چیز را موجب کمال آدمی می داند: عشق عقیف، آواز لطیف و عبادت با فکر، که عشق عقیف را «عشق به شمایل و شیفته شدن بر زیبایی»، آواز لطیف را «واسطه رسیدن از زیبایی ظاهری به زیبایی معنوی یا حکمت» و عبادت با فکر را «خاضع و خاشع بودن انسان در مقابل حکمت و نظام کلی خلقت» معنا می کنند.

* شمائل: جمع «شمیله»

* شارحان: اسم فاعل جمع

* وجود ادراکی انسان دارای دو افق و دو ظرفیت است:

الف- افق کم نورتر یا ذوق (همان جمال است که دل و روح را جذب می کند)

ب- افق پرنورتر یا خرد (همان حکمت است که از طریق عقل، انسان را وادار به تعظیم و ستایش می کند)

سوالات طبقه‌بندی شده حسینعلی راشد

- ۱- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) گران سنگی: سنگین دلی (۲) منقاد: انتقاد کننده (۳) بحبوحه: غوغا و هیاهو (۴) کتله: توده
- ۲- در بیت «روی نگار درنظم جلوه می نمود، وز دور بوسه بر رخ مهتاب می زدم» «رخ مهتاب» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تشبیه (۲) کنایه (۳) تمثیل (۴) استعاره
- ۳- حسینعلی راشد درس فقه را نزد چه کسی آموخت؟
 (۱) آیه الله نائینی (۲) عباس تربتی (۳) ابوالحسن اصفهانی (۴) آیه الله بروجردی
- ۴- حسینعلی راشد اصول فقه را نزد چه کسی آموخت؟
 (۱) عباس تربتی (۲) آیه الله نائینی (۳) آیت الله بروجردی (۴) ابوالحسن اصفهانی
- ۵- واژه «خشکی» در عبارت «از روی خشکی پرستش کردن» به چه معناست؟
 (۱) بی فکری (۲) تعصب (۳) بدون لطافت (۴) زشت و قبیح
- ۶- کدام گزینه از آثار حسینعلی راشد نیست؟
 (۱) ملاصدرا و انیشتن (۲) دو فیلسوف شرق و غرب (۳) فلسفه عزاداری سید الشهداء (۴) علی و فلسفه الالهیه
- ۷- به نظر ابوعلی سینا، کدام مورد زیر مایه کمال آدمی نمی باشد؟
 (۱) عشق عفیف (۲) عبادت با فکر (۳) آواز لطیف (۴) اندیشه خوب
- ۸- عبارت «ریسمان خویش به دست دیگری تابیدن» به چه معناست؟
 (۱) انجام کار خود را از دیگری خواستن (۲) دیگری را مسئول مشکلات خود دانستن (۳) دیگری را به گناه ناکرده متهم کردن (۴) دیگری را در تنگنا و مضيقه قرار دادن
- ۹- «مقامات العارفین» از کیست؟
 (۱) شهاب الدین سهروردی (۲) منسوب به فارابی (۳) منسوب به ابو علی سینا (۴) شیخ طوسی
- ۱۰- در عبارت «در آنجا ذوق لطیف از کار باز می ماند و نوبه کدخدایی به نظر می رسد» منظور از «نوبه کدخدایی» به نظر می رسد چیست؟
 (۱) نوبت به اظهار نظر می رسد. (۲) نظر دهنده کدخدا می شود. (۳) کدخدا نظر می دهد. (۴) به نظر می آید که نوبت کدخدا است.
- ۱۱- واژه «کتله» به چه معناست؟
 (۱) توده (۲) طاقت (۳) اندازه (۴) خلاصه
- ۱۲- واژه «مفتون» در عبارت «آسمان با ستارگان زیبا ما رامفتون می کند» به چه معناست؟
 (۱) آشفته (۲) حیران (۳) شیفته (۴) م

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده حسینعلی راشد

- ۱- گزینه ۴
- ۲- گزینه ۴
- ۳- گزینه ۳
- ۴- گزینه ۲
- ۵- گزینه ۲
- ۶- گزینه ۴
- ۷- گزینه ۴
- ۸- گزینه ۱
- ۹- گزینه ۳
- ۱۰- گزینه ۲
- ۱۱- گزینه ۱
- ۱۲- گزینه ۳

نکات کلیدی درس دکتر شهیدی

- * معاویه: پسر ابوسفیان، اولین خلیفه اموی (متولد ۶۰ هـ.) که در جنگ صفین با حضرت علی (ع) جنگید و در ماه رجب سال شصتم هجری در دمشق درگذشت.
- * وَ إِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا: چون بخواهیم قریه یی را هلاک کنیم، ثروتمندان آن قریه را امر می کنیم تا در آنجا تباهی کنند... (سوره اسراء، آیه ۱۶)
- * دمشق: پایتخت سوریه، پایتخت امویان بود.
- * یزید: پسر معاویه (متولد ۶۲ هـ.) جوانی عاری از فضیلت و شهره به فسق برد.
- * حواریون: محلی میانه راه دمشق به تدمر که مدفن یزید هم در آنجاست.
- * ولید بن عتبه: نوه ابوسفیان که در زمان معاویه والی مدینه بود، (متولد ۶۴ هـ.)
- * حسین بن علی (ع): سومین امام شیعیان که در سال ۶۱ هـ. با یارانش در کربلا به شهادت رسید.
- * عبدالله بن عمر: صحابی، پسر عمر بن خطاب (متولد ۷۳ هـ.)
- * عبدالله زبیر: از بزرگان عرب که برزید بن معاویه خروج کرد و در ۷۳ هـ. به قتل رسید.
- * مروان بن حکم: مؤسس سلسله آل مروان، در زمان خلافت عثمان مشاور بود. وی در ۶۵ هـ. درگذشت.
- * حجاز: منطقه غربی عربستان در امتداد بحر احمر.
- * کوفه: شهری در جنوب عراق نزدیک مرز ایران.
- * سلیمان بن صرد خزاعی: از صحابه قدیم بود که در کوفه می زیست.
- * بیت المال: خزانه کلی مملکت در زمان خلفا.
- * نعمان بن بشیر: حاکم کوفه.
- * جمله «امام کسی است که به حکم قرآن رفتار عدالت را اجرا کند و خدا را بر خود ناظر داند» از سخنان حسین بن علی (ع) است.
- * هانی و سعید: نام دو تن از قاصدان که نامه به حسین (ع) می بردند.
- * سجع: کلمات هم آهنگ که در پایان جمله ها می آورند.
- * قافیه: کلماتی که یکی دو حرف پایانی آن یکی باشند.
- * قریش: قبیله ای در عرب که میان اعراب به نجابت و شرافت مشهور بود. بنی هاشم و بنی عباس از این قبیله بودند.
- * تارک آزادگی: اضافه استعاری
- * دیده سیاست: اضافه استعاری
- * محمد حنفیه: پسر حضرت علی (ع) است، چون مادرش از قبیله حنفیه بود، او را محمد حنفیه خوانده اند، (متولد ۸۱ هـ.)
- * پسر عباس: عبدالله بن عباس یا ابن عباس، پسر عموی پیامبر «ص» (متولد ۶۸ هـ.)

- * **فَرَزْدَق:** شاعر معروف عرب، وی مداح خلفای اموی بود (متولد ۱۱۰ هـ).
- * **عبدالله مطیع:** از قبیلۀ قریش و مردی شجاع بود که در سال ۷۳ هـ به قتل رسید.
- * **مهاجر:** مهاجران کسانی بودند که همراه پیامبر اسلام «ص» از مکه به مدینه رفتند.
- * **انصار:** آن دسته از مسلمان اهل مدینه که در آن شهر به پیامبر «ص» ایمان آوردند و در پیشرفت اسلام یاری کردند.
- * **عبدالله عنان:** استاد تاریخ، وی یکی از اساتید سالخورده مصری بود.
- * **تلمسان:** شهری در الجزایر نزدیک مرز مراکش.
- * **الجزایر:** کشوری در شمال افریقا.
- * **عباس محمود العقاد:** نویسنده و محقق پرکار مصری.
- * **عمرو بن عاص:** از سرداران معروف عرب که در ایران او را مظهر مکر و نیرنگ می دانند (متولد ۴۳ هـ).
- * **پسر زبیر:** عبدالله بن زبیر.
- * **جنگ جمل:** جنگی که در سال ۳۶ هـ.ق. میان علی «ع» و طلحه و زبیر به تحریک عایشه در نزدیکی بصره در گرفت. طلحه کشته شد و زبیر در راه فرار به مکه به قتل رسید.
- * **صفین (Seffni):** محلی در ساحل فرات که در سال ۳۷ هـ.ق. نبردی میان علی «ع» و معاویه در آنجا در گرفت.
- * **نهر وان:** شهری میان بغداد و واسط که در سال ۳۸ هـ.ق. در آنجا جنگی میان خوارج و حضرت علی «ع» واقع شد.

سوالات طبقه‌بندی شده دکتر شهیدی

- ۱- والی مدینه در زمان معاویه چه کسی بود؟
 - (۱) ولید بن عتبه (۲) عبدالله بن عمر (۳) مروان بن حکم (۴) عبدالله زبیر
- ۲- کدام گزینه درباره «جنگ جمل» نادرست است؟
 - (۱) جنگ طلحه و زبیر و علی (ع) (۲) جنگ معاویه و علی (ع)
 - (۳) جنگی که به تحریک عایشه درگرفت. (۴) جنگی که در نزدیکی بصره درگرفت.
- ۳- کدام گزینه از آثار سید جعفر شهیدی نیست؟
 - (۱) پس از پنجاه سال (۲) شرح مثنوی شریف
 - (۳) تصحیح محمل التواریخ والقصص (۴) تصحیح آتشکده لطفعلی بیگ آذر بیگدلی
- ۴- کدام یک از گزینه های زیر متفاوت از سایر گزینه هاست؟
 - (۱) عبدالله مطیع (۲) عمرو بن عاص (۳) طلیسان (۴) فرزדق
- ۵- واژه «نص» به چه معناست؟
 - (۱) کلام صریح (۲) طایفه (۳) زشت (۴) موافق
- ۶- کدام جنگ میان حضرت علی علیه السلام و طلحه و زبیر به تحریک امّ المومنین عایشه سلام الله علیها صورت گرفت؟
 - (۱) نهروان (۲) جمل (۳) خندق (۴) صفین
- ۷- کدام گزینه زیر نادرست است؟
 - (۱) مهاجران از مکه به همراه پیامبر به مدینه رفتند.
 - (۲) انصار مسلمانانی بودند که از حبشه به یاری پیامبر آمدند.
 - (۳) جنگ جمل بین علی و طلحه و زبیر درگرفت.
 - (۴) قریش قبیله ای است که در میان عرب به نجابت و شرافت مشهور است.
- ۸- کدام گزینه زیر مفهوم آیه «مَنْ أَعَانَ ظَالِمًا سَلَطَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ» را می رساند؟
 - (۱) کسی که ستمگری را یاری کند، خداوند آن ستمگر را بر وی مسلط می گرداند.
 - (۲) کسی که مرتکب ستم شود، از عذاب الهی در امان نخواهد بود.
 - (۳) کسی که ستمگری را یاری کند، خداوند او را بر آن ستم چیره می سازد.
 - (۴) کسی که ستمگری را از ستم کردن بازدارد، خداوند او را از ستم دیگران حفظ می کند.
- ۹- واژه نص به چه معناست؟
 - (۱) کلام صحیح (۲) کلام صریح (۳) طایفه (۴) موافق
- ۱۰- عبارت «امام کسی است که به حکم قرآن، رفتار و عدالت را اجرا کند و خداوند را بر خود ناظر داند» از سخنان چه کسی است؟
 - (۱) امام علی (ع) (۲) امام حسن (ع)
 - (۳) امام حسین (ع) (۴) مقام معظم رهبری (حفظه الله)

۱۱- کلمات هم آهنگی که در پایان جمله ها می آیند چه نام دارد ؟

(۱) ردیف (۲) قافیه (۳) سجع (۴) وزن

۱۲- کدام اثر از آثار دکتر شهیدی درباره زندگی امام حسین (ع) است؟

(۱) عشاق نامه (۲) شرح مثنوی شریف (۳) پس از پنجاه سال (۴) روضه الشهداء

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده دکتر شهیدی

- ۱- گزینه ۱)
- ۲- گزینه ۲)
- ۳- گزینه ۳)
- ۴- گزینه ۳)
- ۵- گزینه ۱)
- ۶- گزینه ۲)
- ۷- گزینه ۲)
- ۸- گزینه ۱)
- ۹- گزینه ۲)
- ۱۰- گزینه ۳)
- ۱۱- گزینه ۳)
- ۱۲- گزینه ۳)

نکات کلیدی درس اقبال لاهوری

- * شعر «دگر آموز» از اشعار اقبال لاهوری و مسمط سه مصراعى است.
- * **مسمط** (به رشته کشیده شده): از قالب های سنتی شعر فارسی است که از چند بخش تشکیل می شود که اصطلاحاً به آنها رشته یا لخت می گویند. هر رشته شامل سه تا هفت مصراع است با وزن وقافیه یکسان. این بخشها را مصراعى که قافیه مستقل وجداگانه دارد، ازهم جدا می کند.
- * **صبا**: بادی خنک ولطیف که از جانب شمال شرق می وزد، باد مشرق.
- * **در دل (دلک) غنچه خزیدن**: ترکیب کنایی (به اعماق زیبائی ها نفوذ کردن)
- * **مویینه**: صفت نسبی
- * اقبال لاهوری در بیت «دم چیست؟ پیام است، شنیدی؟ نشنیدی، در خاک تو یک جلوه عام است ندیدی» اشاره دارد به این حدیث پیامبر که: «إِنَّ لِرَبِّكُمْ فِي أَيَّامٍ دَهْرِكُمْ نَفَحَاتٍ أَلَا فَتَعَرَّضُوا لَهَا»: درایام روزگار شما نفحه های پروردگار شماس، خود رابه آن نفحات بسپارید (جامع الصغیر، جلد ۱).
- * **عقاب چشمان تیزبینی** دارد.
- * **چشم عقاب**: ترکیب کنایی (تیزبینی)
- * **شهباز** به پردلی وجسارت مشهور است.
- * **دل شهباز**: ترکیب کنایی (جسور بودن)
- * **جم (جمشید)**: درداستانهای ملی ایران یکی از پادشاهان سلسله داستانی پیشدادی است.
- * **دارا**: درداستانهای ملی آخرین پادشاه ازسلسله کیانی است. در دوره تاریخی، دارا همان داریوش سوم هخامنشی است که مغلوب اسکندر مقدونی شد.

سوالات طبقه‌بندی شده اقبال لاهوری

- ۱- عبارت «دیدن دگر آموز و شنیدن دگر آموز» به چه معناست؟
 (۱) دیگر زمان آن است که دیدن و شنیدن را بیاموزی
 (۲) دیدن و شنیدن را از دیگران بیاموز
 (۳) دوباره بیاموز که چه چیزی را باید بینی و چه چیزی را نبینی
 (۴) دیدن و شنیدن را به دیگران بیاموز
- ۲- در بیت «مانند صبا خیز و وزیدن دگر آموز، دامن گل و لاله کشیدن دگر آموز» کدام آرایه ادبی مشهود نیست؟
 (۱) مجاز (۲) تشبیه (۳) ایهام تناسب (۴) جناس
- ۳- در بیت «ما چشم عقاب و دل شهباز نداریم، چون مرغ سرا لذت پرواز نداریم» چند تشبیه وجود دارد؟
 (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۴- مصراع «دم چیست؟ پیام است و شنیدی، نشنیدی» تلمیح به کدام یک از گزینه هاست؟
 (۱) وَ إِذَا رَدْنَا مِنْ نُهُلِكُمْ قَرْيَةً آمُرُهَا مَتَرِفُهَا.
 (۲) إِنَّ لِرَبِّكُمْ فِي أَيَّامٍ دَهْرَكُمْ نَفَحَاتٍ أَلَا فَتَعَرَّضُوا لَهَا.
 (۳) مَنْ أَعَانَ ظَالِمًا سُلْطَةً اللَّهُ عَلَيْهِ.
 (۴) وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَى قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْرًا.
- ۵- آخرین شاعر بزرگ فارسی گوی شبه قاره هند کیست؟
 (۱) اقبال لاهوری (۲) صائب تبریزی (۳) بیدل دهلوی (۴) کلیم کاشانی
- ۶- کدام گزینه از آثار اقبال لاهوری نیست؟
 (۱) پیام شرق (۲) زبور عجم (۳) اسرار و رموز (۴) اقبال نامه
- ۷- «مویینه» در مصراع «مویینه به برکردی و بی ذوق تپیدی» چه نوع صفتی است؟
 (۱) نسبی (۲) لیاقت (۳) ساده (۴) مرکب
- ۸- در بیت «ما چشم عقاب و دل شهباز نداریم، چو مرغ سرا لذت پرواز نداریم» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) ایهام (۲) استعاره (۳) کنایه (۴) مجاز
- ۹- ردیف و حروف قافیه بیت «مانند صباخیز و وزیدن دگر آموز، دامن گل و لاله کشیدن دگر آموز» را مشخص کنید.
 (۱) دگر آموزد (۲) دگر آموزدن (۳) کشیدن و وزیدن، آموز (۴) دگر، آموز
- ۱۰- در بیت «تخم جم و دارا سرراهی نفروشد، این کوه گران است به کاهی نفروشد» چه آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) تشخیص (۲) مبالغه (۳) تلمیح (۴) مطایبه
- ۱۱- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) برخواستن دیده گشادن: عیوب خود را دیدن
 (۲) مویینه به برکردن: پشمینه پوش شدن
 (۳) درد لک غنچه خزیدن: به اعماق زیبایی ها نفوذ کردن
 (۴) دامن گل و لاله کشیدن: از زیبایی طبیعت برخوردار شدن

- ۱۲- «چشم عقاب» و «دل شهباز» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟
 (۱) تشبیهی، تخصیصی (۲) تخصیصی، تشبیهی (۳) تشبیهی، تشبیهی (۴) تخصیصی، تخصیصی
- ۱۳- در مصراع «مانند صبا خیز و وزیدن دگر آموز» وجه شبه کدام است؟
 (۱) خشک بودن (۲) زیبا بودن (۳) وزیدن (۴) ملایم بودن
- ۱۴- اصطلاح «رشته یا «لخت» مختص کدام قالب شعری است؟
 (۱) قصیده (۲) غزل (۳) قطعه (۴) مسمط
- ۱۵- «ارمغان حجاز» اثر کیست؟
 (۱) داریوش اقبالی (۲) اقبال لاهوری (۳) اصغر حجازی (۴) فخرالدین حجازی
- ۱۶- در بیت «تخت جم و دارا سر راهی نفروشد، این کوه گران است به کاهی نفروشد» چه صنعت ادبی مشهود است؟
 (۱) ایهام (۲) تضاد (۳) مراعات النظیر (۴) سجع
- ۱۷- کدام گزینه درباره «ان لربکم فی ایام دهرکم نفحات» صحیح است؟
 (۱) روایت (۲) ضرب المثل (۳) آیه (۴) حدیث نبوی
- ۱۸- عبارت «سِراه فروختن» به چه معناست؟
 (۱) ارزان فروختن (۲) باعجله فروختن (۳) بی توجه فروختن (۴) بین راه فروختن
- ۱۹- عبارت «دل شهباز نداریم» به چه معناست؟
 (۱) ما تیزبین نیستیم. (۲) ما دلیر نیستیم. (۳) طاقت پرواز نداریم. (۴) طعم لذت را نچشیده ایم.
- ۲۰- کدام گزینه زیر مفهوم مصراع «مویینه به برکردی وبی ذوق تپیدی» را می رساند؟
 (۱) صوفی شدی و اظهار بی قراری کردی. (۲) لاغرشد و اظهار بی تابی نمودی.
 (۳) صوفی شدی و اظهار شادمانی کردی. (۴) صوفی شدی و نشاط خود را از دست دادی.
- ۲۱- عبارت «درد لک غنچه خزیدن» به چه معناست؟
 (۱) به احوال غنچه آگاه شدن (۲) به اعمال زیبایی نفوذ کردن
 (۳) اندوه غنچه را دریافتن (۴) چون غنچه زندگی کردن
- ۲۲- واژه «واسوخته» به چه معناست؟
 (۱) خاکستر (۲) انسان نامستعد (۳) آتش زنه (۴) شعله
- ۲۳- در مورد واژه «دارا» گزینه نادرست کدام است؟
 (۱) از سرداران ایران در دوره پهلوی است.
 (۲) در داستان های ملی آخرین پادشاه کیانی است.
 (۳) در دوره تاریخی همان داریوش سوم است.
 (۴) مغلوب اسکندر مقدونی شده است.

پاسخنامه سؤالات طبقه‌بندی شده اقبال لاهوری

- ۱- گزینه ۳
- ۲- گزینه ۴
- ۳- گزینه ۳
- ۴- گزینه ۲
- ۵- گزینه ۱
- ۶- گزینه ۴
- ۷- گزینه ۱
- ۸- گزینه ۲
- ۹- گزینه ۱
- ۱۰- گزینه ۳
- ۱۱- گزینه ۱
- ۱۲- گزینه ۴
- ۱۳- گزینه ۳
- ۱۴- گزینه ۴
- ۱۵- گزینه ۲
- ۱۶- گزینه ۲
- ۱۷- گزینه ۴
- ۱۸- گزینه ۱
- ۱۹- گزینه ۲
- ۲۰- گزینه ۳
- ۲۱- گزینه ۲
- ۲۲- گزینه ۳
- ۲۳- گزینه ۱

نکات کلیدی درس ابن یمین

* دونان: جمع «دون»

* گلشکر: ترکیبی است از شکر و برگ گل سرخ، از آن شربتی گوارا درست می کنند.

* لب نان: اضافه تخصیصی

* سر خوان: اضافه استعاری

* خوان خویش: اضافه ملکی

* در بیت «لب نان خشک از سرخوان خویش، خوری به که با دیگران گلشکر» بین کلمات نان خشک، خوان، خوری و گلشکر صنعت طباق وجود دارد.

* مگس: استعاره از شخص فرومایه

* همای: پرنده بی که پشینیان آن را موجب سعادت می دانستند و می پنداشتند که سایه اش بر سر هرکسی افتد خوشبخت می شود، غذای آن فقط استخوان است.

* ازمار واقعی عصا کردن: ترکیب کنایی (کار خطرناک کردن)

* تف تیره: ترکیب کنایی (مکروهات)

* در خون دل خویش شنا کردن: ترکیب کنایی (کاردشوار و خطرناک)

* با مژه آتش ازدوزخ کشیدن: ترکیب کنایی (کاردشوار و طاقت فرسا انجام دادن)

* آب سیه: ترکیب کنایی (شراب)

سوالات طبقه‌بندی شده ابن یمین

- ۱- محل تولد ابن یمین کدام شهر زیر است؟
 (۱) رشت (۲) مشهد (۳) بروجرد (۴) فریومد
- ۲- کدام بیت زیر بر قناعت دلالت دارد؟
 (۱) به یک استخوان صلح کن چون همای، مگس وار برگرد حلوا مپر
 (۲) به چنگ شیرتن خویش را رها کردن، زمار واقعی دربادیه عصا کردن
 (۳) شراب ساختن از زهر قاتل وزحمیم، زتف تیره وآب سیه غذا کردن
 (۴) کشیدن همه آسان ترست بر عاقل، از آنکه خدمت بد اصل ناسزا کردن
- ۳- مصراع «به نوک هر مژه آتش کشیدن ازدوزخ» به چه معناست؟
 (۱) عذاب کشیدن (۲) کار دشوار کردن
 (۳) تحمل نکردن (۴) صبر واستقامت داشتن
- ۴- در بیت «به نوک هر مژه آتش کشیدن ازدوزخ، میان خون دل خویشتن شنا کردن» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) ایهام (۲) تمثیل (۳) استعاره (۴) کنایه
- ۵- مصراع «از آنکه خدمت بداصل ناسزا کردن» دارای چند صفت است؟
 (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۶- عبارت «تف تیره» در مصراع «زتف تیره وآب سیه غذا کردن» به چه معناست؟
 (۱) مستحبات (۲) واجبات (۳) مکروهات (۴) مباحات
- ۷- در مصراع «زتف تیره وآب سیه غذا کردن» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) ایهام (۲) کنایه (۳) استعاره (۴) تمثیل
- ۸- مصراع «زمار واقعی دربادیه عصا کردن» چه مفهومی دارد؟
 (۱) کار خطرناک کردن (۲) احتیاط کردن (۳) مجهز کردن (۴) تحمل داشتن
- ۹- ابن یمین در سرودن چه نوع شعری مهارت داشت؟
 (۱) مستزاد (۲) قطعه (۳) غزل (۴) قصیده
- ۱۰- واژه «حمیم» به چه معناست؟
 (۱) آب گرم (۲) شگفت انگیز (۳) مهمان (۴) شادی
- ۱۱- کدام گزینه در مورد «همای» صحیح است؟
 (۱) پرندۀ استخوان خوار (۲) مترداف سیمرخ
 (۳) مربی زال (۴) مقیم کوه قاف
- ۱۲- «لب نان» و «خوان خویش» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟
 (۱) تخصیصی، ملکی (۲) ملکی، ملکی
 (۳) ملکی، تخصیصی (۴) تخصیصی، تخصیصی

۱۳- «چنگ شیر» و «تن خویش» به ترتیب چه نوع اضافه ای هستند؟

(۱) تخصیصی، توصیفی (۲) توصیفی، تخصیصی

(۳) تخصیصی، تخصیصی (۴) توصیفی، توصیفی

۱۴- واژه «صلح» در مصراع «به یک استخوان صلح کن چون همای» به چه معناست؟

(۱) دوستی (۲) قناعت (۳) آشتی (۴) تحمل

۱۵- در مصراع «زمار وافعی در بادیه عصا کردن» کدام آرایه ادبی مشهود است؟

(۱) ایهام (۲) تمثیل (۳) استعاره (۴) کنایه

پاسخنامهٔ سوالات طبقه‌بندی شدهٔ ابن یمین

- ۱- گزینه ۴
- ۲- گزینه ۱
- ۳- گزینه ۲
- ۴- گزینه ۴
- ۵- گزینه ۲
- ۶- گزینه ۳
- ۷- گزینه ۲
- ۸- گزینه ۱
- ۹- گزینه ۲
- ۱۰- گزینه ۱
- ۱۱- گزینه ۱
- ۱۲- گزینه ۱
- ۱۳- گزینه ۳
- ۱۴- گزینه ۲
- ۱۵- گزینه ۴

نکات کلیدی درس خواجه نظام الملک

* وجوهان: جمع «وجه»، جمع «وجه»

* چشم خرد: اضافه استعاری

* وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ: خشم خویش فرومی خوردند و از خطای مردم درمی گذرند (سوره آل عمران، آیه ۱۳۴)

سوالات طبقه‌بندی شده خواجه نظام الملک

- ۱- ترکیب کنایی «روی تاره کردن» به چه معناست؟
 (۱) شادمان شدن (۲) دیدارکردن (۳) روی شستن (۴) سلام کردن
- ۲- واژه «مالش» به چه معناست؟
 (۱) خشم (۲) آسیب (۳) ناسپاسی (۴) کيفر
- ۳- واژه «جوهان» به چه معناست؟
 (۱) صحابه (۲) صورتگران (۳) بزرگان (۴) ناشکیبایان
- ۴- چنانچه هوای نفس بر خرد چیره شود انسان چگونه می شود؟
 (۱) غمگین (۲) خشمگین (۳) عاصی (۴) نایمن
- ۵- از دیگاه نظام الملک کمال خرد مرد در چه چیز می باشد؟
 (۱) علم و دانش (۲) غلبه بر خشم (۳) ایمان و عمل صالح (۴) عمل به دین
- ۶- واژه «بشریت» در عبارت «بشریتی درحسین (ع) پدید آمد و از طیره و خجالت رخسار او برافروخت» چه معنایی دارد؟
 (۱) انسانیت (۲) سوز و گداز (۳) مهر و عاطفه (۴) خشم و غضب
- ۷- صفت «خوردنی» از چه نوع است؟
 (۱) تأکیدی (۲) مفعولی (۳) لیاقت (۴) فاعلی
- ۸- خواجه نظام الملک از وزیران کدام سلسله بود؟
 (۱) سلجوقیان (۲) آل بویه (۳) غزنویان (۴) آل زیار
- ۹- کدام گزینه در مورد نظام الملک و اثرش، نادرست است؟
 (۱) نظام الملک از وزرای دوره سلجوقی بود. (۲) سیاست نامه مشتمل بر ۵ فصل است. (۳) سیاست نامه او در سلامت انشا بی نظیر است. (۴) از نظر تاریخی دقیق و قابل اعتماد است.
- ۱۰- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) مالش: کيفر (۲) جوهان: بزرگان (۳) روی تازه کردن: شاداب شدن (۴) دستار: بالاپوش
- ۱۱- کدام گزینه در مورد «الکاظمین الغیظ والعافین عن الناس» صحیح است؟
 (۱) حدیث قدسی (۲) حدیث نبوی (۳) آیه ای از قرآن کریم (۴) ضرب المثل عربی

پاسخنامه سؤالات طبقه‌بندی شده خواجه نظام الملک

- ۱- گزینه ۱)
- ۲- گزینه ۴)
- ۳- گزینه ۳)
- ۴- گزینه ۲)
- ۵- گزینه ۲)
- ۶- گزینه ۴)
- ۷- گزینه ۳)
- ۸- گزینه ۱)
- ۹- گزینه ۴)
- ۱۰- گزینه ۴)
- ۱۱- گزینه ۳)

نکات کلیدی درس دکتر معین

- * تداعی معانی: پی بردن از معنایی به معنای دیگر، به یاد آوردن مفهومی به یاری مفهوم دیگر.
- * بالقوه: حالتی که توان انجام آن درفاعل باشد.
- * بالفعل: توان انجام کاری درحال حاضر.
- * لوکرس (Lucrece): شاعر لاتینی (متولد قبل از میلاد).
- * اصوات: جمع «صوت»
- * کندیاک (Condillac): فیلسوف فرانسوی (متولد ۱۷۸۰م). اوتمایلات و احساسات را اساس کلیه فعالیت های روحی می داند.
- * در بیت «تامرد سخن نگفته باشد، عیب و هنرش نهفته باشد»، تا: حرف ربط وابستگی - مردسخن نگفته باشد: جمله پیرو و عیب و هنرش نهفته باشد: جمله پایه است.
- * افلاطون: فیلسوف یونانی (متولد ۳۴۷ قبل از میلاد)، وی یکی از مؤثرترین متفکران عالم بشری و شاگرد سقراط بود.
- * ریبو (Ribot): (متولد ۱۹۱۶ م). روانشناس فرانسوی که درروانشناسی تجربی پیشگام بود.
- * هامیلتون (Hamilton): فیلسوف اسکاتلند (متولد ۱۸۵۶م). از آثار او مابعد الطبیعه و منطق را می توان نام برد.

سوالات طبقه‌بندی شده دکتر معین

- ۱- کدام گزینه زیر، مفهوم عبارت «بالا رفتن از کلمه به فکری که مفهوم آن است» را می‌رساند؟
 (۱) فهمیدن (۲) سخن گفتن (۳) بیان کردن (۴) فکر کردن
- ۲- کدام گزینه زیر، مفهوم عبارت «تصور موضوع غایب یا نامرئی» را می‌رساند؟
 (۱) زبان (۲) لفظ (۳) نشانه (۴) معنی
- ۳- چه کسی اولین دکتری در ادبیات فارسی را گرفت؟
 (۱) سید محمد علوی مقدم (۲) عبدالحسین زرین کوب (۳) محمد معین (۴) پرویز ناتل خانلری
- ۴- کدام گزینه از آثار دکتر معین نیست؟
 (۱) تصحیح برهان قاطع و دانشنامه‌ی علایی (۲) حافظ شیرین سخن (۳) مزدیسنا و تأثیر آن در ادب فارسی (۴) تصحیح هفت پیکر
- ۵- با توجه به معنی لغات، گزینه نادرست را انتخاب کنید.
 (۱) مشحون: پُر (۲) نهج: راه (۳) جمل: زیبایی (۴) نضج: پخته شدن
- ۶- کدام گزینه تقسیم بندی درست زبان را نشان می‌دهد؟
 (۱) عملی، شفاهی، کتبی، لمسی (۲) اشاره ای، ملفوظ، مکتوب، برجسته (۳) اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، هنری (۴) علمی، عملی، شفاهی، کتبی
- ۷- کدام گزینه تعریف «به موضوع محسوس که بتواند در ذهن، تصور موضوع غایب و یا نامحسوس را ایجاد کند» می‌باشد؟
 (۱) زبان (۲) لفظ (۳) نشانه (۴) معنی
- ۸- در کدام نوع از تقسیم بندی زبان، واکنش روحی و معنوی جسم مورد تأکید است؟
 (۱) عملی (۲) قراردادی (۳) کتبی (۴) طبیعی
- ۹- آیینی ای که در آن قوانین اصلی فکر و خصایص و خطایای اتفاقی منعکس می‌شود چه نام دارد؟
 (۱) زبان (۲) لفظ (۳) نشانه (۴) معنی
- ۱۰- از میان همه انواع زبان کدام نوع توسعه یافته و جنبه عمومی به خود گرفته است؟
 (۱) عملی (۲) کتبی (۳) شفاهی (۴) لمسی
- ۱۱- ترجمه مستلزم کدام عمل زیر است؟
 (۱) از زبانی به زبان دیگر رفتن (۲) از زبان نادری به زبان دیگر رفتن (۳) رفتن از کلمه به فکر و آمدن از فکر به کلمه (۴) رفتن از فکر به کلمه و آمدن از کلمه به فکر
- ۱۲- عبارت «تداعی معانی» به چه معناست؟
 (۱) ایجاد معانی جدید (۲) نظم بخشید به معانی (۳) به یاد آوردن مفهومی از مفهوم دیگر (۴) فراموش کردن معانی
- ۱۳- رابطه بین فکر و زبان چگونه است؟
 (۱) فکر و آفریننده زبان است (۲) زبان آفریننده فکر است (۳) فکر بدون زبان نیز کامل است (۴) فراموش کردن معانی

۱۴- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) ریو: روانشناس فرانسوی
(۲) ریو: فیلسوف اسکاتلندی
(۳) افلاطون: فیلسوف رومی
(۴) هامیلتون: روانشناس فرانسوی
- ۱۵- معادل فارسی کلمات Consonne , Voyelle چیست؟

- (۱) حروف مقطع و صدا دار
(۲) حروف صدا دار مقطع
(۳) حروف آوادر و بی آوا
(۴) حروف بی آوا و آوادر

پاسخنامهٔ سوالات طبقه‌بندی شدهٔ دکتر معین

۱- گزینه ۱)

۲- گزینه ۴)

۳- گزینه ۳)

۴- گزینه ۴)

۵- گزینه ۳)

۶- گزینه ۱)

۷- گزینه ۳)

۸- گزینه ۴)

۹- گزینه ۱)

۱۰- گزینه ۳)

۱۱- گزینه ۳)

۱۲- گزینه ۳)

۱۳- گزینه ۱)

۱۴- گزینه ۱)

۱۵- گزینه ۳)

نکات کلیدی درس قائم مقام

* نافه: کیسه ای به بزرگی نارنج که در زیر شکم آهوی نر قرار دارد و از آن ماده خوشبوی مشک ترشح می شود که در عطرسازی کاربرد دارد.

* ختا: نام قسمتهای شمالی چین.

* نگارستان چین: شهری پر نقش و نگار در سرحد چین (نگارستان چین)

* لیالی: جمع «لیل»

* تبریز: شهر معروف در شمال ایران، دروجه تسمیه آن نوشته اند که چون زبیده خاتون، زن هارون الرشید که تب داشت، به محل تبریز رسید، تبش قطع شد، او در آنجا شهری ساخت و آن راتب ریز خواند. این وجه تسمیه عامیانه است و صحیح نیست، اما قائم مقام با توجه به آن «تب خیز» را ساخته است.

* بیت های «گفت معشوقی به عاشق کی فتی، توبه غربت دیده ای بس شهرها» و «پس کدامین شهر مولاناست».

از آنجا خوشتر است، گفت آن شهری که دروی دلبر است» ابیات ۳۸۰۹-۳۸۱۰ دفتر سوم مثنوی

سوالات طبقه‌بندی شده قائم مقام

- ۱- بین کلمات «حرمان» و «درمان» چه نوع سجعی وجود دارد؟
(۱) متوازن (۲) مطرف (۳) ناقص (۴) متوازی
- ۲- کدام گزینه زیر مفهوم «جل و علا» را در عبارت «همین بهتر که چاره این بلا از حضرت جل واعلا خواهم» نشان می‌دهد؟
(۱) با شکوه (۲) با عظمت (۳) جلیل و جمیل (۴) بزرگ و بلندمرتبه
- ۳- کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟
(۱) ختا (۲) چین (۳) تفریق (۴) تبریز
- ۴- «ورطه هولناک» چه نوع ترکیبی است؟
(۱) وصفی (۲) اضافه توضیحی (۳) اضافه استعاری (۴) اضافه تخصیصی
- ۵- در عبارت «ندانستم نامه خط شماست یا نفل مشک ختا» کدام صنعت ادبی مشهود است؟
(۱) تمثیل (۲) تسجیع (۳) ایهام (۴) تصدیر
- ۶- ویژگی منشآت قائم مقام در کدام گزینه است؟
(۱) به کاربردن تمثیل (۲) آوردن شاهد شعری (۳) پیچیدگی و دشواری (۴) فصاحت و جزالت
- ۷- کاربرد کدام آرایه در متن منشآت قائم مقام برجسته تر است؟
(۱) مراعات النظیر (۲) جناس (۳) سجع (۴) تشبیه
- ۸- عبارت «ندانستم نامه خط شماست یا نافه مشک ختا، نگارخانه چین است یا نگارخانه بهترین» به چه معناست؟
(۱) کوچکی نامه و آب طلا زدن خطوط (۲) نقش و نگار داشتن نامه و عطر آگینی آن
(۳) زیبایی نامه و زمینه مشکی آن (۴) ظرفیت و زیبایی آن
- ۹- بیت «مهر از سرنامه برگرفتم، گویی که سر گلابدان است» چه مفهومی دارد؟
(۱) نامه خوشبو بود و بدان جهت به آن علاقه مند شدم. (۲) نامه را مهر و آن را عطر آگین کردم.
(۳) نامه از جانب دوست رسید و مشامم معطر شد. (۴) نامه را باز کردم و بوی خوش آن پیچید.
- ۱۰- در عبارت «ضیفی مستغنی الوصف که مایه ناز و محرم را زبود، گفت قاصدی وقت ظهر کاغذی سربه مهر آورده» ترکیب «ضیف مستغنی الوصف» به چه معناست؟
(۱) مهمانی که بسیار غنی و بی نیاز بود. (۲) مهمانی که از تعریف و توصیف بی نیاز بود.
(۳) محبوبی که از حد و وصف خارج بود. (۴) دوستی که شدت ضعف و ناتوانی او غیر قابل وصف بود.
- ۱۱- واژه «مُشک» به چه معناست؟
(۱) قرا به (۲) نافه (۳) سیاه (۴) خوشبو
- ۱۲- مهمترین فعالیت سیاسی قائم مقام فراهانی کدام است؟
(۱) تدوین عهد نامه ترکمنچای (۲) سیاست گذاری در دربار قاجار
(۳) صدراعظم دربار ناصر الدین شاه (۴) وزارت در دربار عباس میرزا
- ۱۳- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه درست است؟
(۱) رضوان: رضای حق (۲) سربه مهر: باطل (۳) دستان: دیگر (۴) تفریق: جدایی

۱۴- عبارت «کلبه را طبله عطار دید» به چه معناست؟

(۱) منظم و مرتب (۲) زیبا و آراسته (۳) کوچک و حقیر (۴) معطر و خوشبو

۱۵- واژه «ضیف» در عبارت «ضیف مستغنی الوصف که مایه ناز محرم راز بود» به چه معناست؟

(۱) ضیافت (۲) انسان ضعیف (۳) تابستان (۴) مهمان

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده قائم مقام

- ۱- گزینه ۴
- ۲- گزینه ۴
- ۳- گزینه ۳
- ۴- گزینه ۱
- ۵- گزینه ۲
- ۶- گزینه ۴
- ۷- گزینه ۳
- ۸- گزینه ۴
- ۹- گزینه ۴
- ۱۰- گزینه ۲
- ۱۱- گزینه ۲
- ۱۲- گزینه ۱
- ۱۳- گزینه ۴
- ۱۴- گزینه ۴
- ۱۵- گزینه ۴

نکات کلیدی درس واعظ کاشفی

* بیت های «مهرپاکان درمیان جان نشان، دل مده الا به جمع سرخوشان»، «نارخندان باغ را خندان کند، صحبت مردانت از مردان کند» و «سنگ گر خارا و گر مرمر بود، چون به صاحب دل رسد گوهر بود» از ابیات ۷۲۱ و به بعد دفتر اول مثنوی مولاناست.

* **سلطان سنجر**: پادشاه سلجوقی که در ۵۱۱ ه. بر تخت نشسته بود.

* **خلفای عباسی**: بعد از بنی امیه به خلافت رسیدند و از ۱۳۲ تا ۶۵۶ ه. خلافت کردند.

* **کوره آهنگران**: اضافه تخصیصی

* **که در بیت «در گذر از کوره آهنگران، کاتش و دودی رسد از هر کران»**: حرف ربط وابستگی در معنای تعلیل

* **خیام**: حجه الحق ابوالفتح عمر بن ابراهیم نیشابوری، فیلسوف، ریاضی دان، منجم و شاعر ایرانی که میان سالهای ۵۰۶ تا ۵۳۰ ه. در گذشته است.

سوالات طبقه‌بندی شده واعظ کاشفی

- ۱- واژه «احتراز» به چه معناست؟
 (۱) آرزدگی (۲) برافراشتگی (۳) دوری (۴) بلندی
- ۲- واژه «سرمدی» به چه معناست؟
 (۱) پیروزی (۲) ابدی (۳) بلندی (۴) شکوهمندی
- ۳- کدام صنعت شعری در بیت «نارخندان باغ را خندان کند، صحبت مردانست از مردان کند» دیده نمی شود؟
 (۱) تشخیص (۲) تناسب (۳) تمثیل (۴) استعاره
- ۴- کدام گزینه از آثار واعظ کاشفی نیست؟
 (۱) روضه الشهداء (۲) اخلاق محسنی (۳) انوار سهیلی (۴) عشاق نامه
- ۵- کدام کتاب از آثار واعظ کاشفی نیست؟
 (۱) روضه الشهداء (۲) ریاض العاشقین (۳) اخلاق محسنی (۴) فتوت نامه سلطانی
- ۶- با توجه به معنی لغات، کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) متهاون: حقیر (۲) متأذی: اذیت شده (۳) معلوف: الفت گرفته (۴) هیمه: بویا
- ۷- عبارت «پس لازم است خداوند قدرت کامله را متصف شدن به حکمت بالغه» به چه معناست؟
 (۱) خداوند لازم است قدرت کامل داشته باشد.
 (۲) صاحب قدرت کامل باید خداوند باشد.
 (۳) پس لازم است که دارنده قدرت کامل با حکمت کامل ستوده شود.
 (۴) صاحب قدرت کامل حتماً باید بالغ باشد.
- ۸- مصاحبت نیکان و خجالت دانایان دلالت بر چیست؟
 (۱) پیروزی و سرمدی (۲) علم اندوزی (۳) سعادت ابدی (۴) حکمت بالغه
- ۹- «نارخندان» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تشبیهی (۲) توضیحی (۳) استعاری (۴) تخصیصی
- ۱۰- در مصراع «سنگ گر خارا و گر مرمر بود» کدام آرایه ادبی مشهود است؟
 (۱) طباق (۲) مبالغه (۳) کنایه (۴) استعاره
- ۱۱- مقصود از «حل و عقد» چیست؟
 (۱) گشودن (۲) راحتی در کار (۳) گشودن و بستن (۴) بستن قراردادهای مهم
- ۱۲- در بیت «سنگ، گر خارا و گرمر بود، چون به صاحب دل رسد گوهر بود» شاعر چه نکته ای را مورد تاکید قرار داده است؟
 (۱) ارزش گوهر (۲) تفاوت سنگ خارا و مرمر (۳) ارزش انسان صاحب دل (۴) مصاحبت با صاحب دلان
- ۱۳- واژه «ورع» در عبارت «کارایشان مبتنی بر کلام اهل علم و ورع بودی» به چه معناست؟
 (۱) اختیار (۲) تقوی (۳) فضیلت (۴) دانش

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده واعظ کاشفی

- ۱- گزینه ۳)
- ۲- گزینه ۲)
- ۳- گزینه ۳)
- ۴- گزینه ۴)
- ۵- گزینه ۲)
- ۶- گزینه ۲)
- ۷- گزینه ۳)
- ۸- گزینه ۳)
- ۹- گزینه ۳)
- ۱۰- گزینه ۱)
- ۱۱- گزینه ۳)
- ۱۲- گزینه ۳)
- ۱۳- گزینه ۲)

سوالات طبقه‌بندی شده درس پایان نامه

- ۱- علامت پرسش در داخل پرانتز (؟) نشانه چیست؟
 - (۱) یقین و فهمیدن (۲) تأکید (۳) تردید و ابهام (۴) تحسین
- ۲- نشانه گذاری در کدام گزینه نادرست است؟
 - (۱) خانه ام ابری است، یکسره روی زمین ابری است با آن
 - (۲) بسم الله الرحمن الرحیم : یعنی به نام خداوند بخشنده مهربان
 - (۳) حضرت علی - علیه السلام - فرمودند با سه چیز عقل افراد امتحان می شود.
 - (۴) احمق راستایش خوش آید، چون لاشه که در کعبش دمی فربه نماید.
- ۳- در نمایشنامه ها برای نشان دادن دستورهای اجرایی از کدام علامت استفاده می شود؟
 - (۱) قلاب (۲) خط فاصله (۳) گیومه (۴) پرانتز
- ۴- کدام گزینه در رابطه با پرانتز نادرست () است؟
 - (۱) توضیح بیشتر کلام (۲) دادن اطلاعات تکمیلی
 - (۳) در آغاز و یا پایان اصطلاحات علمی (۴) ذکر مأخذ
- ۵- برای نشان دادن نتیجه امری از کدام علامت استفاده می شود؟
 - (۱) ممیز (۲) گیومه (۳) ستاره (۴) جهت نما
- ۶- برای نشان دادن کلمه یا کلمات مخدوف از کدام علامت استفاده می شود؟
 - (۱) قلاب (۲) گیومه (۳) سه نقطه (۴) ستاره
- ۷- نشانه درنگ کوتاه در وسط جمله های مرکب چیست؟
 - (۱) ویرگول (،) (۲) ممیز (/) (۳) نقطه ویرگول (؛) (۴) نشان تعجب (!)
- ۸- خط فاصله (-) در چه موردی به کار می رود؟
 - (۱) به جای حرف اضافه «تا» به کار می رود.
 - (۲) وقتی مطلبی جزء کلام اصلی نباشد بین دو خط فاصله قرار می گیرد.
 - (۳) برای جدا کردن سال های شمسی و میلادی به کار می رود.
 - (۴) در ابتدای سطر برای جلب توجه خواننده به کار می رود.
- ۹- کاربرد قلاب [] کدام است؟
 - (۱) پیش و پس جمله معترضه می آید.
 - (۲) وقتی مطلب جزء کلام اصلی نباشد.
 - (۳) عین جمله شخص دیگری را درون آن قرار می دهند.
 - (۴) برای توضیح بیشتر کلام.
- ۱۰- کاربرد علامت دو نقطه (:) در مورد چه نوع جملاتی است؟
 - (۱) امری (۲) شرطی (۳) نقل قول (۴) معترضه
- ۱۱- برگه دان، حاوی چه نوع برگه هایی است؟
 - (۱) مؤلف، عنوان، موضوع
 - (۲) شماره، عنوان، مؤلف
 - (۳) عنوان، مؤلف، مأخذ
 - (۴) شماره، عنوان، موضوع

- ۱۲- نخستین مرحله در خلاصه نویسی چیست؟
 (۱) حفظ ارتباط مطالب (۲) گزینش (۳) خواندن و فهمیدن متن (۴) استخراج
- ۱۳- برای تحقیق درباره یک حادثه تاریخی در گذشته بهترین روش کدام است؟
 (۱) مشاهده (۲) مصاحبه (۳) کتابخانه ای (۴) پرسشنامه
- ۱۴- بعد از «است» در عبارت «آن را که حساب پاک است از محاسبه چه پاک است» کدام نشانه باید به کار رود؟
 (۱) نقطه (.) (۲) ویرگول (,) (۳) نقطه ویرگول (;) (۴) ممیز (/)
- ۱۵- عین جمله یا نوشته شخص دیگری را با چه نشانه ای مشخص می کنند؟
 (۱) گیومه (۲) ویرگول (۳) قلاب (۴) نقطه ویرگول
- ۱۶- صفحه اول پایان نامه چه نام دارد؟
 (۱) بدرقه (۲) مؤلف (۳) حقوق (۴) عنوان
- ۱۷- در خلاصه نویسی کدام مطلب قابل حذف است؟
 (۱) مترادفات (۲) مقدمه متن (۳) جمله های معترضه (۴) تتابع صفات و اضافات
- ۱۸- کدام اصطلاح در طبقه بندی به «ده دهی» معروف است؟
 (۱) دیویی (۲) کنگره با حروف الفبا (۳) سنتی (۴) کنگره با حروف الفبا و عدد
- ۱۹- از کدام علامت برای ارجاع به زیر نویس و جلب توجه خواننده در ابتدای سطر استفاده می شود؟
 (۱) خط فاصل (۲) نشانه تعجب (۳) ستاره (۴) جهت نما
- ۲۰- از کدام نشانه برای درنگ کوتاه در وسط جمله های مرکب استفاده می شود؟
 (۱) ویرگول (۲) دونقطه (۳) نقطه ویرگول (۴) نقطه
- ۲۱- کدام گزینه جزء موارد استفاده از پانوش نیست؟
 (۱) دین اخلاقی خود را به نویسندگان پیشین ادا می کند.
 (۲) مأخذ تحقیق را ارائه می کند تا اعتبار تحقیق افزایش یابد.
 (۳) پاره ای از مطالب فشرده متن را در پارو قی توضیح می دهد.
 (۴) برای آراسته ترومزین شدن اثر و تفنّن خواننده پانویس می آورد.
- ۲۲- دایره المعارفها، فرهنگها و اطلسهای جغرافیایی جزء کدام یک از مآخذ موجود در کتابخانه ها به شمار می روند؟
 (۱) منابع (۲) مراجع (۳) اسناد (۴) مدارک
- ۲۳- گزینه صحیح در مورد کتابنامه کدام است؟
 (۱) ابتدا نام نویسنده و بعد نام خانوادگی او را می آورند.
 (۲) ابتدای نام خانوادگی نویسنده و سپس نام او را می نویسند.
 (۳) القاب قبل از نام نویسنده می آید.
 (۴) القاب قبل از نام نویسنده می آید.
- ۲۴- با توجه به مشخصات «روش دیویی» کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) در این روش به جای اعداد از حروف الفبا استفاده می شود.

- (۲) در این سیستم ادبیات ایرانی ذیل شماره ۲ ر ۵۱۱ آمده است.
- (۳) در این روش همه کتابها در ده طبقه تنظیم و شماره گذاری می شود.
- (۴) در این سیستم رده D خاص تاریخ و علوم وابسته است.
- ۲۵- با توجه به تعریف نشانه های فارسی، کدام گزینه صحیح است؟
- (۱) پرانتز (:): عین جمله یا نوشته دیگری را در درون آن قرار می دهند.
- (۲) ستاره (*): برای جدا کردن سالهای شمسی و میلادی به کار می رود.
- (۳) ممیز (/): برای نشان دادن شماره آیات و سوره هاست.
- (۴) دو نقطه (:): برای ذکر مآخذ در پایان مثالها به کار می رود.
- ۲۶- کدام گزینه در خصوص روش کنگره صحیح است؟
- (۱) در این روش صرفاً از الفبا استفاده می شود.
- (۲) در این روش صرفاً از اعداد استفاده می شود.
- (۳) این روش فقط در کتابخانه کنگره آمریکا استفاده می شود.
- (۴) این روش را «نشانه موضوع» هم نامیده اند.
- ۲۷- کدام مورد جزء اهداف «پانوش» نیست؟
- (۱) افزودن اعتبار تحقیق
- (۲) ادای دین اخلاقی
- (۳) هدایت خواننده به اصل موضوع
- (۴) توضیح مطالب فشرده متن
- ۲۸- در کدام روش طبقه بندی کتاب از هر دو نشانه عدد و حروف الفبا استفاده می شود؟
- (۱) دیویی (۲) کنگره (۳) روش سنتی (۴) دیویی و کنگره
- ۲۹- تحقیق عمومی به چه طریقی انجام می گیرد؟
- (۱) مصاحبه، مطالعه (۲) پرسشنامه، مطالعه
- (۳) مصاحبه، پرسشنامه (۴) مشاهده، مصاحبه
- ۳۰- برای جدا کردن جملات طولانی به ظاهر مستقل و در معنی پیوسته از چه نشانه ای استفاده می شود؟
- (۱) ویرگول (۲) دو نقطه (۳) نقطه ویرگول (۴) گیومه
- ۳۱- کدام گزینه غلط است؟
- (۱) روش دیویی بر اساس شماره است. (۲) روش کنگره بر اساس الفباست.
- (۳) روش کنگره ترکیبی از شماره و الفباست. (۴) روش دیویی ترکیبی از شماره و الفباست.
- ۳۲- مآخذ موجود و مهم در کتابخانه معمولاً به چند دسته تقسیم می شوند؟
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
- ۳۳- کدام گزینه روشهای مختلف تحقیق را بیان می کند؟
- (۱) مشاهده، خواندن، تخمین زدن (۲) مشاهده، پرسیدن، خواندن
- (۳) یادداشت برداری، مباحثه، مشاوره (۴) فکر کردن، مشاوره، خواندن
- ۳۴- مآخذ موجود و مهم در کتابخانه ها چیست؟
- (۱) کتب، مجلات، اسناد (۲) فرهنگنامه ها، دایره المعارف، کتب

۳) دایره المعارف، اطلسهای جغرافیایی، مجلات ۴) اسناد، فرهنگ نامه ها، اطلسهای جغرافیایی

۳۵- کدام گزینه نادرست است؟

۱) نقطه ویرگول نشانه درنگ طولانی تر از گیومه و کوتاها تر از نقطه است.

۲) در نقطه برای نقل قول مستقیم به کار می رود.

۳) نقطه بعد لغتی قرار می گیرد که معنی به دنبال آن می آید.

۴) از ستاره برای ارجاع به زیرنویس استفاده می شود.

پاسخنامهٔ سوالات طبقه‌بندی شدهٔ درس پایان نامه

۱- گزینه ۳	۱۹- گزینه ۳
۲- گزینه ۴	۲۰- گزینه ۱
۳- گزینه ۱	۲۱- گزینه ۴
۴- گزینه ۳	۲۲- گزینه ۲
۵- گزینه ۴	۲۳- گزینه ۲
۶- گزینه ۳	۲۴- گزینه ۳
۷- گزینه ۱	۲۵- گزینه ۳
۸- گزینه ۱	۲۶- گزینه ۱
۹- گزینه ۲	۲۷- گزینه ۳
۱۰- گزینه ۳	۲۸- گزینه ۲
۱۱- گزینه ۱	۲۹- گزینه ۳
۱۲- گزینه ۳	۳۰- گزینه ۳
۱۳- گزینه ۳	۳۱- گزینه ۴
۱۴- گزینه ۲	۳۲- گزینه ۲
۱۵- گزینه ۱	۳۳- گزینه ۲
۱۶- گزینه ۴	۳۴- گزینه ۱
۱۷- گزینه ۲	۳۵- گزینه ۳
۱۸- گزینه ۱	

سوالات
طبقه‌بندی شده
دستور زبان فارسی

سوالات طبقه‌بندی شده بخش اول

- ۱- عبارت «جمله ساده ای که معنی کامل دارد» تعریف کدامیک از موارد زیر است؟
 (۱) مستقل (۲) معترضه (۳) مکمل (۴) ساده
- ۲- عبارت صحیح کدام است؟
 (۱) هدف اصلی گوینده در جمله پایان جمله اصلی می آید.
 (۲) جمله مستقل، جمله مرکبی است که به معنی کامل دارد.
 (۳) جمله مکمل، جمله ای است که از دو جمله و یا بیشتر تشکیل شده باشد.
 (۴) جمله معترضه، عبارتی است که در پایان جمله اصلی می آید.
- ۳- در جملات مرکب، جمله ای که غرض اصلی گوینده را در بردارد کدام است؟
 (۱) پایه (۲) پیرو (۳) مستقل (۴) مکمل
- ۴- بیت «خمینی، حجت حق در زمین بود، امین دین ختم المرسلین بود» دارای چه نوع جملاتی است؟
 (۱) اسمیه و دعایی (۲) اسمیه و اسنادی (۳) فعلیه و اسنادی (۴) فعلیه و دعایی
- ۵- نوع م در واژه «کم» با توجه به مصراع «که رستم منم کم مماناد نام» کدام است؟
 (۱) مفعول (۲) فاعل (۳) متمم (۴) مضاف الیه «نام»
- ۶- جمله پیرو در عبارت «تو آن گو که زبندۀ نام توست» کدام است؟
 (۱) توان گوی (۲) زبندۀ نام توست (۳) جمله پیرو ندارد (۴) کل عبارت، جمله پیرو است
- ۷- حرف ی در لغات «رهبری» و «مرجعی» در مصراع «هم رهبری هم مرجعی خامنه ای» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) نسبت (۲) حاصل مصدری (۳) شناسه (۴) استمرار
- ۸- مصراع دوم بیت «چوخواهی که نامت بماند به جای، پسر را خردمندی آموز و رای» چه نوع جمله ای است؟
 (۱) پایه (۲) معترضه (۳) مستقل (۴) پیرو
- ۹- عبارت «هوا بس ناجونمردانه سرد است آی» شامل چند جمله است؟
 (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۱۰- بیت «ای خوش آن روز که پرواز کنم تا بر دوست، به هوای سرکوش پر وبالی بزنم» شامل چند جمله است؟
 (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۱۱- «چه مبارک سحری بود وچه فرخنده شبی» چه نوع جمله ای است؟
 (۱) دعایی (۲) تأسفی (۳) تعجبی (۴) معترضه
- ۱۲- جمله مرکب چه نوع جمله ای است؟
 (۱) یک فعل دارد (۲) بیش از یک فعل دارد
 (۳) دو فعل دارد (۴) بیش از دو فعل دارد
- ۱۳- جمله های پایه و پیرو در عبارت «تا توانی دلی به دست آور» کدامند؟
 (۱) تا توانی (پایه)، دلی به دست آور (پیرو)
 (۲) توانی (پایه)، دلی به دست آور (پیرو)
 (۳) به دست آور (پایه)، تا توانی (پیرو)
 (۴) آور (پایه)، دلی به دست آور (پیرو)

۱۴- عبارت «چرخ آفرینش به حرکت افتاد ونسیم عشق وزیدن گرفت» شامل چند جمله است؟

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۵- جمله عبارتی است که در وسط جمله اصلی می آید و توضیحی درباره آن می دهد.

- (۱) مکمل (۲) مستقل (۳) معترضه (۴) ناقص

۱۶- کدام گزینه زیر، جمله ساده مستقل نیست؟

- (۱) کنون کارگر شد که بی کارگشت
(۲) کنون بند بگشای ازجوشنم.
(۳) کنون گر تو درآب ماهی شوی.
(۴) ازاین خویشتن کشتن اکنون چه سود؟

۱۷- در کدام گزینه جمله پایه مقدم بر پیرو است؟

- (۱) به هوش باش که یزدان تورا پیام دهد.
(۲) دشمن چون ازهمه حیلتی فروماند، سلسله دوستی بجنباند.
(۳) نباشد خرد، جان نباشد رواست.
(۴) از بس کارکردم خسته شدم.

۱۸- کدام گزینه دارای فقط یک جمله ساده مستقل است؟

- (۱) بیا وهستی حافظ زپیش او بردار
(۲) شیر حقم نیستم شیر هوا
(۳) گه معتكف دیرم وگه ساکن مسجد
(۴) درکربلای ایثار، مردانه درستیزند

۱۹- جمله پایه در بیت «چو دشنام گویی دعا نشنوی، بجز کشته خویش ندروی» کدام است؟

- (۱) جمله اول مصراع اول
(۲) جمله دوم مصراع اول
(۳) تمام مصراع اول
(۴) تمام مصراع دوم

۲۰- کدام نوع جمله است که معنی آن به وسیله جمله دیگر تمام می شود؟

- (۱) مکمل (۲) مستقل (۳) معترضه (۴) ناقص

۲۱- گزینه نادرست کدام است؟

- (۱) برای آن که بتوانیم زبانی را خوب بشناسیم، باید به قواعد و دستور آن آشنا شویم.
(۲) برای آن که بتوانیم به زبانی درست سخن بگوییم و بنویسیم باید دستور آن زبان را بدانیم.
(۳) شناخت زبان و یادگیری دستور زبان، فراگرفتن زبانهای دیگر را آسانتر می کند.
(۴) شناخت زبان و یادگیری دستور زبان، تشخیص جملات درست را از نادرست برای انسان آسانتر می کند.

پاسخنامه سؤالات طبقه‌بندی شده بخش اول

۱- گزینه ۱

۲- گزینه ۱

۳- گزینه ۱

۴- گزینه ۲

۵- گزینه ۴

۶- گزینه ۱

۷- گزینه ۳

۸- گزینه ۱

۹- گزینه ۲

۱۰- گزینه ۳

۱۱- گزینه ۳

۱۲- گزینه ۴

۱۳- گزینه ۳

۱۴- گزینه ۲

۱۵- گزینه ۳

۱۶- گزینه ۳

۱۷- گزینه ۱

۱۸- گزینه ۴

۱۹- گزینه ۲

۲۰- گزینه ۴

۲۱- گزینه ۲

سوالات طبقه‌بندی شده بخش دوم

- ۱- کدام گزینه زیر نشاندهنده نوع فعل «به یادم آمد» است؟
 (۱) لازم یک شخصه (۲) متعدی (۳) دو وجهی (۴) لازم
- ۲- کدام گزینه زیر نشاندهنده ساختمان ظاهری عبارت «از دست دادن» است؟
 (۱) پیشوندی (۲) عبارت فعلی (۳) مرکب (۴) لازم یک مشخصه
- ۳- واژه پسر در مصراع «پسر پیش چشم پدر خوار شده» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) نهاد (۲) گزاره (۳) مسند (۴) متمم
- ۴- کلمات دل و جان در عبارت «دل می خروشد و جان می نالد» از نظر دستوری به ترتیب چه نقشی دارند؟
 (۱) فاعل - فاعل (۲) مفعول - مفعول (۳) مفعول - فاعل (۴) فاعل - مفعول
- ۵- نوع فعل را در مصراع «نبینی مرنجان دو بیننده را» مشخص کنید.
 (۱) لازم یک شخصه (۲) لازم (۳) مجهول (۴) متعدی
- ۶- فعل مجهول بیت «گفته آمد که به دلجویی ما می آیی، دل ندارم که به دلجوش نیازی باشد» کدام است؟
 (۱) می گفتی (۲) دل ندارد (۳) گفته آمد (۴) نیازی باشد
- ۷- وجه افعال در بیت «بسازم خنجری نیش ز پولاد، زنم بر دیده تا دل گردد آزاد» چیست؟
 (۱) اخباری (۲) امری (۳) شرطی (۴) التزامی
- ۸- فعلی که وقوع آن مسلم نباشد، در چه وجهی است؟
 (۱) اخباری (۲) امری (۳) شرطی (۴) التزامی
- ۹- «شد» در مصراع «چهره خندان شمع، آفت پروانه شد» چه نوع فعلی است؟
 (۱) خاص (۲) ربطی (۳) متعدی (۴) لازم
- ۱۰- واژه «دل» در مصراع «ای دل چه اندیشیده ای در عذر آن تقصیرها» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) فاعل (۲) منادا (۳) مسند الیه (۴) مسند
- ۱۱- جزء ثابت و متغیر هر فعل به ترتیب چه نام دارند؟
 (۱) پسوند، پیشوند (۲) بن، شناسه (۳) پایه، پیرو (۴) پیشوند، پسوند
- ۱۲- کدام گزینه از نظر دستور زبان درست است؟
 (۱) رفته بوده است: فعل مرکب و معمولی
 (۲) تا زدن: فعل پیشوندی
 (۳) به فکر رسید: مرکب پیشوندی
 (۴) دوست دارم: فعل مرکب
- ۱۳- هر فعل چه مفهومی را می رساند؟
 (۱) معلوم، مجهول - مفرد، جمع
 (۲) امر - نهی - خبر
 (۳) حال - آینده - گذشته
 (۴) زمان - کار یا حالت - شخص
- ۱۴- جزء ثابتی فعل چه نام دارد؟
 (۱) شناسه (۲) بن (۳) نهاد (۴) مصدر

۱۵- فعل جمله «ما اهتزاز پرچم پرافتخار جمهوری اسلامی ایران را برپام کاخ سفید در واشنگتن می خواهیم» از چه نوعی است؟

(۱) معین (۲) خاص (۳) شبه ربطی (۴) عام

۱۶- واژه «عالم» در عبارت «عالم، محضر خداست» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟

(۱) فاعل (۲) مفعول (۳) مسند (۴) مسند الیه

۱۷- «ایستائیده بودند» چه نوع فعلی است؟

(۱) لازم (۲) متعدی (۳) مجهول (۴) معلوم

۱۸- کدام گزینه زیر در رابطه با عبارت «به پی در آمدن» از نظر ساختمانی صحیح است؟

(۱) عبارت فعلی (۲) فعل پیشوندی (۳) فعل مرکب (۴) فعل لازم یک شخصه

۱۹- «همی گشت» در مصراع «دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر» چه نوع فعلی است؟

(۱) ربطی (۲) لازم (۳) خاص (۴) مجهول

۲۰- در کدام گزینه فعل ساده به کار رفته است؟

(۱) دیروز او به دیدن شما آمده بوده است. (۲) از سروده هایش خوشم آمد.

(۳) خارنومیدی، پای همت او را نخلید. (۴) سه سال در دانشگاه پیام نور تدریس کرد.

۲۱- کدام گزینه در رابطه با وجه فعل «بتوانید» در عبارت «شاید بتوانید اندک اندک با مطالعه کتابهای علمی، اطلاعات خود را گسترش دهید» صحیح است؟

(۱) اخباری (۲) امری (۳) مسند الیه (۴) مفعول

۲۲- ترکیب وصفی «انرژی هسته ای» در عبارت «انرژی هسته ای حق مسلم ماست» دارای چه نقشی است؟

(۱) مسند الیه (۲) فاعل (۳) مسند (۴) مفعول

۲۳- ارکان جمله اسنادی مصراع اول بیت «جنگ از طرف دوست دل آزار نباشد، یاری که تحمل نکند یار نباشد» کدام است؟

(۱) مسند - متمم - مضاف الیه - مسند الیه (۲) فاعل - مضاف الیه - مفعول - رابطه

(۳) مفعول - مسند - مضاف الیه - مسند الیه (۴) مسند الیه - متمم - مسند - رابطه

۲۴- نقش واژه علی در بیت «دل اگر خداشناسی همه در رخ علی بین، به علی شناخت من به خدا قسم خدا را» کدام است؟

(۱) متمم - فاعل (۲) مسند (۳) مسند الیه (۴) اضافی - متمم (۵) متمم - مسند

۲۵- ضمیر ت در مصراع «نگویمت که مرا دلبری موافق باشی» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟

(۱) فاعلی (۲) مسندی (۳) متمم (۴) اضافی

۲۶- وجه فعل نبارد در بیت «اگر باران به کوهستان نبارد، به سالی دجله گردد خشک رودی» کدام است؟

(۱) مصدری (۲) التزامی (۳) اخباری (۴) شرطی

۲۷- کلمات بنده و شرمسار را در بیت «کرم بین و لطف خداوندگار، گنه بنده کرده است و او شرمسار» از نظر دستوری چه نقشی دارند؟

(۱) مسند الیه - مسند (۲) فاعل - مفعول (۳) مسند - مسند الیه (۴) مفعول - فاعل

۲۸- کدام یک از وجوه فعل می تواند جزء وجوه اخباری - التزامی باشد؟

(۱) وصفی (۲) شرطی (۳) مصدری (۴) التزامی

- ۲۹- کدام یک از وجوه فعل با ساختمان صفت مفعولی به کار می رود و با فاعل مطابقت دارد؟
 (۱) شرطی (۲) التزامی (۳) وصفی (۴) مصدری
- ۳۰- با زآمدم در بیت «شنیدم از هوای تو آواز طبل باز، باز آمدم که ساعد سلطانم آرزوست» چه نوع فعلی است؟
 (۱) ساده (۲) لازم (۳) مرکب (۴) پیشوندی
- ۳۱- فعلی که به مفعول نسبت داده می شود چه نام دارد؟
 (۱) فعل معلوم (۲) فعل لازم یک شخصه (۳) فعل مجهول (۴) فعل متعدی
- ۳۲- واژگان عدل و محمود احمدی نژاد در بیت «آنکو نماد بسط قسط و عدل داد است، استاد ما محمود احمدی نژاد است» از نظر دستوری چه نقشی دارند؟
 (۱) مضاف الیه- گزاره (۲) نهاد- مضاف الیه (۳) متمم- نهاد (۴) مفعول به- گزاره
- ۳۳- برگیرم در مصراع «وین رنج دل ازمیانه برگیرم» چه نوع فعلی است؟
 (۱) ساده (۲) پیشوندی (۳) مرکب (۴) پسوندی
- ۳۴- ساخته آمد در عبارت «چون کارها ساخته آمد» چه نوع فعلی است؟
 (۱) معلوم (۲) مجهول (۳) لازم (۴) متعدی
- ۳۵- در کدام گزینه فعل ربطی به کار نرفته است؟
 (۱) شهید مطهری از محضر علامه طباطبایی بهره مند شده است.
 (۲) مسئولیت ایشان از سال ۱۳۴۱ سنگین تر شده است.
 (۳) شهید مطهری مورد اعتماد ایشان بود.
 (۴) از شهید مطهری آثار فراوانی برجای مانده است.
- ۳۶- در کدام گزینه فعل مجهول وجود دارد؟
 (۱) گل سرخ شکفته شد (۲) هوا گرم شده بود (۳) غذا خورده شده (۴) هوا روشن شد
- ۳۷- کدام یک از وجوه فعل در حقیقت جزء وجه التزامی است؟
 (۱) مصدری (۲) اخباری (۳) شرطی (۴) وصفی
- ۳۸- نقش کلمات مشخص شده در عبارت «هرگاه یکی از بندگان دست انابت به امید اجابت به درگاه حق جل و علا بر دارد، ایزد تعالی در وی نظر نکند» به ترتیب کدام است؟
 (۱) فاعل - مفعول - متمم (۲) مفعول - متمم - فاعل
 (۳) مفعول - فاعل - متمم (۴) فاعل - متمم - مفعول
- ۳۹- «درا فکند» چه نوع فعلی است؟
 (۱) متعدی (۲) لازم (۳) مجهول (۴) معلوم
- ۴۰- واژه «آماده» در عبارت «ای رهبر آزاده! آماده ایم آماده» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مسند الیه (۲) فاعل (۳) مسند (۴) مفعول
- ۴۱- نقش دستوری «چشمه تسلیم» را در مصراع «از آب چشمه تسلیم شستشو کردند» مشخص کنید.
 (۱) مضاف (۲) مسند (۳) مضاف الیه (۴) مسند الیه

- ۴۲- «دردش گرفت» چه نوع فعلی است؟
 (۱) مجهول (۲) لازم یک شخصه (۳) دو وجهی (۴) متعدی
- ۴۳- در یکی از گزینه های داده شده «فعل لازم یک شخصه» به کار رفته است، آن را مشخص کنید.
 (۱) به دلش برات شد (۲) آمده بوده است (۳) دارد می رود (۴) خوش گذشت
- ۴۴- جزئی که در فعل تغییر می پذیرد چه نام دارد؟
 الف (شناسه (۲) گزاره (۳) بن (۴) نهاد
- ۴۵- فعل «به فکرم رسید» چگونه فعلی است؟
 الف (لازم (۲) متعدی ج (دووجهی (۴) لازم یک شخصه
- ۴۶- وجه فعل در مصراع « زان نی شرری به پا کنم وز وی» در چیست؟
 الف (مرکب- التزامی (۲) مرکب- اخباری
 (۳) ساده- التزامی (۴) ساده - اخباری

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده بخش دوم

۱- گزینه ۱)	۱۷- گزینه ۲)	۳۳- گزینه ۲)
۲- گزینه ۲)	۱۸- گزینه ۱)	۳۴- گزینه ۳)
۳- گزینه ۱)	۱۹- گزینه ۳)	۳۵- گزینه ۴)
۴- گزینه ۱)	۲۰- گزینه ۱)	۳۶- گزینه ۳)
۵- گزینه ۴)	۲۱- گزینه ۳)	۳۷- گزینه ۱)
۶- گزینه ۳)	۲۲- گزینه ۱)	۳۸- گزینه ۲)
۷- گزینه ۱)	۲۳- گزینه ۴)	۳۹- گزینه ۱)
۸- گزینه ۴)	۲۴- گزینه ۳)	۴۰- گزینه ۳)
۹- گزینه ۲)	۲۵- گزینه ۳)	۴۱- گزینه ۳)
۱۰- گزینه ۲)	۲۶- گزینه ۴)	۴۲- گزینه ۲)
۱۱- گزینه ۲)	۲۷- گزینه ۱)	۴۳- گزینه ۱)
۱۲- گزینه ۲)	۲۸- گزینه ۱)	۴۴- گزینه ۱)
۱۳- گزینه ۴)	۲۹- گزینه ۳)	۴۵- گزینه ۴)
۱۴- گزینه ۲)	۳۰- گزینه ۳)	۴۶- گزینه ۲)
۱۵- گزینه ۲)	۳۱- گزینه ۳)	
۱۶- گزینه ۴)	۳۲- گزینه ۱)	

سوالات طبقه‌بندی شده بخش سوم

- ۱- کدام گزینه زیر در رابطه با زمان فعلهای «برسانم» و «دمید» صحیح است؟
- (۱) ماضی نقلی، مضارع التزامی (۲) مضارع التزامی، ماضی ساده
- (۳) مضارع التزامی، ماضی نقلی (۴) ماضی ساده، مضارع التزامی
- ۲- نوع فعل نفتادی را در مصراع «آن انتقام گر نفتادی به روز محشر» مشخص کنید.
- (۱) ماضی ساده (۲) ماضی استمراری (۳) مضارع اخباری (۴) مضارع التزامی
- ۳- شنیدستی و شنودم چه نوع افعالی هستند؟
- (۱) ماضی استمراری - ماضی مطلق (۲) ماضی بعید - ماضی مستمر
- (۳) ماضی نقلی - ماضی مطلق (۴) ماضی مطلق - ماضی نقلی
- ۴- کدام گزینه زیر صحیح می باشد؟
- (۱) البته: قید تاکید (۲) امروز: قید مکان (۳) اندک: قید ترتیب (۴) گویی: قید استثناء
- ۵- «کرامت کردی» چه نوع فعلی است؟
- (۱) ساده (۲) بسیط (۳) مرکب (۴) مجهول
- ۶- «بگسرد» چه نوع فعلی است؟
- (۱) مضارع اخباری (۲) ماضی التزامی (۳) ماضی بعید (۴) مضارع التزامی
- ۷- کدام گزینه در رابطه با نوع افعال مشخص شده در عبارت «چون اسلام بیامد، این خصلت را نستاند، بلکه آن را بپیراست» صحیح است؟
- (۱) مضارع التزامی، ماضی ساده (۲) ماضی ساده، مضارع التزامی
- (۳) ماضی ساده، ماضی ساده (۴) مضارع التزامی، مضارع التزامی
- ۸- کلمات «الا، البته» چه نوع قیدی هستند؟
- (۱) استثنا - تاکید (۲) استثنا - ترتیب (۳) زمان - تاکید (۴) استثنا - شک و تردید
- ۹- «فشان» چه نوع فعلی است؟
- (۱) ماضی ساده (۲) بن ماضی (۳) مضارع اخباری (۴) بن مضارع
- ۱۰- کدام دسته از فعلها علاوه بر مفعول می توانند متمم هم داشته باشند؟
- (۱) معلوم (۲) لازم (۳) مجهول (۴) متعدی
- ۱۱- کلمات مشخص شده در عبارت «برهنه بازار بایستاد و دستها درهم زده» چه نوع قیدی است؟
- (۱) حالت (۲) کیفیت (۳) تأکید (۴) استثنا
- ۱۲- کدام گزینه نشاندهنده زمان و نوع فعل خوانده می شد در عبارت «درهمان لحظه دوم فاتحه آفرینش خوانده می شد» است؟
- (۱) ماضی استمراری (۲) ماضی التزامی (۳) مضارع اخباری (۴) مضارع التزامی
- ۱۳- کلمات «ناچار، آنگاه، جز» به ترتیب چه نوع قیدی هستند؟
- (۱) تأکید، ترتیب، استثنا (۲) ترتیب، زمان، شک و تردید

- ۳) حالت، زمان، شک و تردید ۴) حالت، ترتیب، استثنا
- ۱۴- واژگان سخت و جگرآور در عبارت «مادرحسنک زنی بود سخت جگرآور» از نظر دستوری چه نقشی دارند؟
- ۱) قید مقدار- مسند ۲) قید مقدار- قید کیفیت ۳) قید کیفیت- مسند ۴) قید کیفیت- قید مقدار
- ۱۵- واژه قضا را در عبارت «قضا را کاسه از دست غلام رها شده» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
- ۱) مفعول ۲) مسند الیه ۳) متمم ۴) قید
- ۱۶- واژه گویی در مصراع «نه دل دارم امروز گویی نه تن» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
- ۱) فعل ۲) قید ۳) مفعول ۴) متمم
- ۱۷- فعل «بررسی کرده بودند» بر چه زمانی دلالت دارد؟
- ۱) ماضی ابعدا ۲) ماضی نقلی ۳) ماضی بعید ۴) ماضی مطلق
- ۱۸- کدام گزینه شامل تقسیمات فعل از لحاظ محتوا نمی شود؟
- ۱) خاص ۲) تام ۳) ربطی ۴) ساده
- ۱۹- زمان فعل مشخص شده در عبارت «با ابومسلم، برامکه و فضل سهل با آن همه خدمت که به ایشان کرده بودند» کدام است؟
- ۱) ماضی نقلی ۲) مضارع اخباری ۳) ماضی بعید ۴) مضارع التزامی
- ۲۰- کدام گزینه در رابطه با فعل آمدستم در بیت «من امشب آمد ستم وام بگزارم، حسابت را کنار جام بگذارم» صحیح است؟
- ۱) ماضی ساده ۲) ماضی نقلی ۳) ماضی بعید ۴) ماضی ابعدا
- ۲۱- کدام یک از گزینه های زیر از وجوه فعل نمی باشد؟
- ۱) اخباری ۲) التزامی ۳) امری ۴) دعائی
- ۲۲- کدام یک از انواع فعل ماضی را «مقدم» نیز می نامند؟
- ۱) التزامی ۲) نقلی ۳) بعید ۴) استمراری
- ۲۳- فعلی که در مورد یک امر عادی، کلی و یا قطعی به کار می رود و وقوع آن در زمان حال قطعی است، چه نوع فعلی است؟
- ۱) ماضی ساده ۲) مضارع اخباری ۳) ماضی التزامی ۴) مضارع التزامی
- ۲۴- در بیت «سبک طوق و زنجیر از او باز کرد، چپ و راست پویدن آغاز کرد» کدام کلمات نقشی قیدی و مفعولی دارند؟
- ۱) طوق- چپ و راست ۲) زنجیر- سبک ۳) طوق- زنجیر ۴) سبک- طوق و زنجیر
- ۲۵- کدام گزینه زیر زمان و نوع فعل جمله «هاله ای از نور کلمه شهید را دربر گرفته است» را نشان می دهد؟
- ۱) ماضی التزامی ۲) ماضی بعید ۳) ماضی نقلی ۴) ماضی استمراری
- ۲۶- کدام گزینه زیر زمان و نوع فعل نشستستی را در بیت «جمله رفیقانیت رفته اند و تو نادان، پست نشستستی و کنار پر ارزن» نشان می دهد؟
- ۱) ماضی استمراری ۲) ماضی نقلی ۳) ماضی التزامی ۴) ماضی بعید
- ۲۷- فعل کدام گزینه، مستقبل است؟
- ۱) خوابم رفت ۲) دارم می روم ۳) باید بروم ۴) داشتم می رفتم

- ۲۸- فعل کدام گزینه، مضارع ملموس است؟
 (۱) داشتم می رفتم (۲) دارم می خورم (۳) تقسیم می کرده اند (۴) باید بروم
- ۲۹- کدام گزینه زیر زمان و نوع فعل رسانده بوده است را نشان می دهد؟
 (۱) ماضی بعید (۲) ماضی ابعید (۳) ماضی نقلی مستمر (۴) ماضی نقلی
- ۳۰- فعل کدام گزینه، ماضی ملموس است؟
 (۱) شاید شما از این خبر مطلع باشید. (۲) دارم می گویم شما باید درس بخوانید.
 (۳) او داشت به مدرسه می رفت. (۴) حسین جمعه به کوه می رود.
- ۳۱- در کدام گزینه، افعال داده شده با زمان مطابقت دارند؟
 (۱) داشتم می رفتم: ماضی نقلی مستمر (۲) رفته بوده است: ماضی بعید
 (۳) شینده باشی: ماضی ملموس (۴) رفته باشد: ماضی التزامی
- ۳۲- فعلی که در زمان گذشته چند بار تکرار شده یا مدتی ادامه داشته باشد، چه نوع زمانی است؟
 (۱) ماضی نقلی (۲) ماضی استمراری (۳) ماضی بعید (۴) ماضی ابعید
- ۳۳- کدام واژه زیر در مصراع «نشست از بر رخس، رستم چو گرد» نقش قید را دارد؟
 (۱) از بر (۲) رخس (۳) چو (۴) گرد
- ۳۴- زمان افعال مشخص شده در مصراع «بگفت آن گه باشم خفته در خاک» به ترتیب کدام است؟
 (۱) ماضی بعید- ماضی التزامی (۲) ماضی ساده- ماضی التزامی
 (۳) ماضی ساده- ماضی استمراری (۴) ماضی بعید- ماضی استمراری
- ۳۵- کدام گزینه نشاندهنده زمان و نوع افعال مشخص شده در عبارت «دل می خروشد و جان می نالد» می باشد؟
 (۱) ماضی استمراری (۲) ماضی مستمر (۳) مضارع اخباری (۴) مضارع مستمر
- ۳۶- فعل عبارت «خورشید، این زندگی ها را می نگریست» از چه نوعی است؟
 (۱) مضارع اخباری (۲) ماضی استمراری (۳) مضارع اخباری (۴) مضارع مستمر
- ۳۷- فعل «داشتم می آمدم» بر چه زمانی دلالت دارد؟
 (۱) ماضی نقلی (۲) مضارع التزامی (۳) ماضی ملموس (۴) ماضی ابعید
- ۳۸- عبارت «فعلی که انجام کاری را در حال رخ دادن و در زمان حال نشان می دهد» بیانگر چه نوع فعلی است؟
 (۱) مضارع اخباری (۲) مضارع التزامی (۳) مضارع ملموس (۴) مضارع التزامی ملموس
- ۳۹- کدام گزینه با توجه به مفهوم، هم قید استثنا و هم قید شک و تردید است؟
 (۱) شاید (۲) جز (۳) مگر (۴) گویی
- ۴۰- کدام گزینه زیر نشاندهنده زمان و نوع افعال مشخص شده در جمله «حکما و فیلسوفان قدیم، مردمان مملکت را به چهار طبقه تقسیم می کرده اند» می باشد؟
 (۱) ماضی نقلی (۲) ماضی نقلی مستمر (۳) ماضی ابعید (۴) ماضی ملموس

- ۴۱- از میان جمله های داده شده جمله ای که دارای فعل ملموس است کدام است؟
 الف) شاید شما از این خبر مطلع باشد. (۲) دارم میگویم شما باید درس بخوانید.
 (۳) او داشت به مدرسه میرفت. (۴) حسین جمعه به کوه میرود.
- ۴۲- ساخت فعل ماضی ابعاد در کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) صفت مفعولی فعل مورد نظر + صفت مفعولی فعل بودن + ام، ای، است
 (۲) فعل داشتن + ماضی استمراری فعل مورد نظر
 (۳) صفت مفعولی فعل مورد نظر + ماضی ساده فعل بودن
 (۴) صفت مفعولی فعل مورد نظر + صفت مفعولی فعل شدن + فعل بودن

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده بخش سوم

۱- گزینه «ب»	۱۵- گزینه ۳	۲۹- گزینه ۴
۲- گزینه ۲	۱۶- گزینه ۴	۳۰- گزینه ۲
۳- گزینه ۳	۱۷- گزینه ۳	۳۱- گزینه ۱
۴- گزینه ۱	۱۸- گزینه ۲	۳۲- گزینه ۲
۵- گزینه ۳	۱۹- گزینه ۲	۳۳- گزینه ۳
۶- گزینه ۱	۲۰- گزینه ۳	۳۴- گزینه ۲
۷- گزینه ۴	۲۱- گزینه ۲	۳۵- گزینه ۳
۸- گزینه ۱	۲۲- گزینه ۴	۳۶- گزینه ۳
۹- گزینه ۱	۲۳- گزینه ۳	۳۷- گزینه ۳
۱۰- گزینه ۱	۲۴- گزینه ۲	۳۸- گزینه ۳
۱۱- گزینه ۱	۲۵- گزینه ۱	۳۹- گزینه ۳
۱۲- گزینه ۱	۲۶- گزینه ۲	۴۰- گزینه ۲
۱۳- گزینه ۴	۲۷- گزینه ۲	۴۱- گزینه ۳
۱۴- گزینه ۲	۲۸- گزینه ۳	۴۲- گزینه ۱

سوالات طبقه‌بندی شده بخش چهارم

- ۱- کدام گزینه زیر در مصراع «دردم نهفته به زطیبیان مدعی» نقش مسند را دارد؟
 (۱) درد (۲) نهفته (۳) طیبیان (۴) مدعی
- ۲- واژه «بی معرفت» در مصراع «بی معرفت مباحش که درمن یزید عشق» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مسند (۲) مضاف (۳) مسند الیه (۴) مضاف الیه
- ۳- واژه «بهتر» در بیت «سرهنگ لطیف خوی دلدار، بهتر ز فقیه مردم آزار» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) متمم (۲) مسند (۳) مضاف الیه (۴) قید
- ۴- واژه های «توانا» و «دانا» در مصراع «توانا بودهرکه دانا بود» به ترتیب از نظر دستوری چه نقشی دارند؟
 (۱) فاعل، مسند (۲) فاعل، فاعل (۳) مسند، فاعل (۴) مسند، مسند
- ۵- واژه «به» در مصراع «دردم نهفته به زطیبیان مدعی» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) متمم (۲) حرف اضافه (۳) مسند (۴) قید
- ۶- واژه «سحر» در مصراع «گریه شام وسحر شکر که ضایع نگشت» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مسند (۲) مضاف (۳) مسند الیه (۴) مضاف الیه
- ۷- در مصراع «گریه شام وسحر شکر که ضایع نگشت» واژه «شکر» چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) قید (۲) صفت (۳) فعل (۴) صوت
- ۸- ترکیب «از جمله پیران» در بیت «خویشتن از جمله پیران شمار کار جوانان به جوانان گذار» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مسند (۲) تمیز (۳) مضاف (۴) بدل
- ۹- ترکیب «پدر شعر نو» در عبارت «آن سلاطین راسادات می گفتند» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مفعول (۲) بدل (۳) مسند (۴) تمیز
- ۱۰- ترکیب «پدر شعر نو» در عبارت «همه نیما را پدر شعر نو می شناند» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مفعول (۲) تمیز (۳) بدل (۴) مسند الیه
- ۱۱- واژه «رخش» در مصراع «نشست ازبررخش رستم چوگرد» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مفعول (۲) مضاف الیه (۳) متمم (۴) فاعل
- ۱۲- واژه «ستایش» در مصراع «ستایش گرفتند برکردگار» چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) صفت فاعلی (۲) حاصل مصدر (۳) صفت مفعولی (۴) اسم مصدر
- ۱۳- ترکیب «جنگ ترکان» در مصراع «شما جنگ ترکان مجوئید کس» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مفعول (۲) مسند (۳) مضاف الیه (۴) متمم
- ۱۴- واژه «بس» در مصراع «همین بد که من کردم امروزبس» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مسند الیه (۲) مفعول (۳) مسند (۴) فاعل
- ۱۵- واژه «جاوید» در مصراع «به گیتی نگه کن که جاوید کیست» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) فاعل (۲) مسند الیه (۳) متمم (۴) قید

- ۱۶- «گردو، سیاه، کاروانسرا، عقل» به ترتیب چه نوع اسمهایی هستند؟
 (۱) گردو، سیاه، مرکب، معنی (۲) مصغر، مشتق، مرکب، ذات
 (۳) ساده، جمع، مرکب، ذات (۴) مصغر، جمع، مرکب، معنی
- ۱۷- واژه «ماهر» در عبارت «من اورا ماهر می دانستم» چه نقشی دارد؟
 (۱) بدل (۲) تمیز (۳) مفعول (۴) جزئی از فعل مرکب
- ۱۸- در مصراع «ورا نام تهمینه سهراب کرد» نقش دستوری تهمینه و سهراب به ترتیب چیست؟
 (۱) فاعل، مفعول (۲) مضاف الیه، تمیز (۳) فاعل، تمیز (۴) مفعول، فاعل
- ۱۹- کدام یک از کلمات زیر «اسم مصغر» نیست؟
 (۱) کوچه (۲) گردو (۳) مردک (۴) غنچه
- ۲۰- در مصراع «سعدی چو جورش می بری نزدیک او دیگر مرو» واژه «سعدی» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) بدل (۲) منادا (۳) فاعل (۴) مفعول
- ۲۱- در جمله «همدان را در قدیم اکباتان می گفتند» واژه «اکباتان» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) قید مکان (۲) مسند (۳) بدل (۴) تمیز
- ۲۲- کلمات «جوشن» و «ش» در بیت «کنون بند بگشای از جوشنم، برهنه نگه کن تن روشنم» از نظر دستوری چه نقشی دارند؟
 (۱) مفعول، متمم (۲) متمم، مفعول (۳) مضاف الیه، مفعول (۴) مفعول، مضاف الیه
- ۲۳- ترکیب «آن مهره» در مصراع «چو بگشاد خفقان و آن مهره دید» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مفعول (۲) فاعل (۳) متمم (۴) مضاف الیه
- ۲۴- مسند در مصراع «والله که شهر بی تو مرا حبس می شود» کدام است؟
 (۱) والله (۲) شهر (۳) بی تو (۴) حبس
- ۲۵- واژه «میخانه» در مصراع «دوش دیدم که ملائک در میخانه زدند» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) مفعول (۲) مضاف الیه (۳) فاعل (۴) متمم
- ۲۶- کدام گزینه معرف اسم «علم و جنس» است؟
 (۱) اعلم، ابزار (۲) خاص بر تمام (۳) معرفه بر نکره (۴) خاص معرفه
- ۲۷- «مستغرق» چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) اسم مفعول (۲) اسم فاعل (۳) صفت فاعلی (۴) صفت فاعلی
- ۲۸- «نخل باسق» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) توضیحی (۲) توصیفی (۳) تشبیهی (۴) استعاری
- ۲۹- واژه های «محمد، ایمان و عنکبوت» به ترتیب چه نوع اسمی هستند؟
 (۱) خاص - عام - معنی (۲) عام - خاص - معنی
 (۳) معنی - عام - خاص (۴) خاص - معنی - عام
- ۳۰- کلماتی که وجودشان به غیر وابسته است چه نوع اسمی هستند؟
 (۱) معرفه (۲) ذات (۳) نکره (۴) معنی

- ۳۱- «ی» در بیت «شاخی که بسربه خانه همسایه می برد، تخلص برآورد مگر از بیخ برکنی» به ترتیب چه نوعی است؟
 (۱) وحدت - شناسه - مصدری
 (۲) وحدت - مصدری - شناسه
 (۳) شناسه - وحدت - مصدری
 (۴) مصدری - وحدت - شناسه
- ۳۲- «پرده پندار» در بیت «نبیند مدعی جز خویشان را، که دارد پرده پندار درپیش» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) توضیحی
 (۲) تشبیهی
 (۳) تخصیصی
 (۴) استعاری
- ۳۳- «بخشایش» چه نوع کلمه ای است و ریشه آن چیست؟
 (۱) حاصل مصدر - بخشیدن
 (۲) اسم مصدر - بخشیدن
 (۳) حاصل مصدر - بخشودن
 (۴) اسم مصدر - بخشودن
- ۳۴- «خواستار» چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) صفت فاعلی
 (۲) اسم مصدر
 (۳) اسم فاعلی
 (۴) صفت لیاقت
- ۳۵- «ش» در بیت «اگر خوانمش قیامت دینا بعید نیست، این رستخیز عام که نامش محرم است» به ترتیب چه نوع ضمیری است؟
 (۱) اضافی، ملکی
 (۲) مفعولی، اضافی
 (۳) ملکی، مفعولی
 (۴) اضافی، مفعولی
- ۳۶- «فرهنگ برهنگی» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تشبیهی
 (۲) توصیفی
 (۳) ج (ملکی)
 (۴) تخصیصی
- ۳۷- «برهنگی» چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) مصدر اصلی
 (۲) توضیحی
 (۳) تشبیهی
 (۴) استعاری
- ۳۸- «هابیل آفتاب» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) توضیحی
 (۲) توصیفی
 (۳) تشبیهی
 (۴) استعاری
- ۳۹- در عبارت «هرنفسی که فرو می رود مملّ حیات است و چون برمی آید مفرّح ذات»، «مفرّح» چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) اسم مفعول
 (۲) اسم فاعل
 (۳) صفت مفعول
 (۴) صفت فاعلی
- ۴۰- در مصراع «دیدار خوب یوسف کنعانم آرزوست»، «دیدار» چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) صفت فاعلی
 (۲) اسم مصدر
 (۳) صفت مفعولی
 (۴) قید حالت
- ۴۱- نوع «ش» را در عبارت «صفات کمالش را حدی نیست تابتوان به میزان آن پی برد» مشخص کنید.
 (۱) فاعلی
 (۲) اضافی
 (۳) شخصی
 (۴) مفعولی
- ۴۲- «نسیم عشق» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) توضیحی
 (۲) توصیفی
 (۳) تشبیهی
 (۴) استعاری
- ۴۳- «جمال محمد» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) توضیحی
 (۲) توصیفی
 (۳) استعاری
 (۴) تخصیصی
- ۴۴- «نویسندگی» چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) اسم مصدر
 (۲) اسم فاعل
 (۳) حاصل مصدر
 (۴) صفت فاعلی
- ۴۵- «عیسی» در مصراع «چون دم عیسی در کالبدم جان آرد» چه نوع اسمی است؟
 (۱) عام
 (۲) معنی
 (۳) خاص
 (۴) مشتاق

- ۴۶- «مردم» در بیت «گل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت، مردم کریم تر شود اندر نعیم گل» چه نوع اسمی است؟
 (۱) عام (۲) مفرد (۳) خاص (۴) جمع
- ۴۷- ترکیب «مجرم دل» در بیت «گویی از مجرم دل، آه او پس قرنی، به محمد نفس حضرت رحمان آورد» چه نوع آرایه ادبی است؟
 (۱) توضیحی (۲) تشبیهی (۳) استعاری (۴) تخصیصی
- ۴۸- «فضیل» چه نوع اسمی است؟
 (۱) مصغر (۲) تخصیصی (۳) تشبیهی (۴) استعاری
- ۴۹- «چشمه عقل» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) توصیفی (۲) تخصیصی (۳) تشبیهی (۴) استعاری
- ۵۰- «ش» در بیت «نه خدای توانمش خواند نه بشر توانمش گفت متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را» چه نوع ضمیری است؟
 (۱) ضمیر فاعلی (۲) ضمیر اضافی (۳) ضمیر مفعولی (۴) ضمیر مبهم
- ۵۱- «همای رحمت» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) تشبیهی (۲) تخصیصی (۳) استعاری (۴) توضیحی
- ۵۲- کدام گزینه زیر اضافه ملکی است؟
 (۱) دست روزگار (۲) در مدرسه (۳) باغ علی (۴) زلف سخن
- ۵۳- گزینه نادرست کدام است؟
 (۱) کتاب: اسم نکره (۲) محمد: اسم خاص (۳) گردو: اسم مصغر (۴) کتابخانه: اسم مرکب
- ۵۴- واژه «دیدار» چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) اسم مصدر (۲) صفت مفعولی (۳) قید کیفیت (۴) صفت فاعلی

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده بخش چهارم

۱- گزینه ۲)	۱۹- گزینه ۴)	۳۷- گزینه ۲)
۲- گزینه ۱)	۲۰- گزینه ۲)	۳۸- گزینه ۳)
۳- گزینه ۲)	۲۱- گزینه ۴)	۳۹- گزینه ۲)
۴- گزینه ۴)	۲۲- گزینه ۲)	۴۰- گزینه ۲)
۵- گزینه ۳)	۲۳- گزینه ۱)	۴۱- گزینه ۲)
۶- گزینه ۱)	۲۴- گزینه ۴)	۴۲- گزینه ۳)
۷- گزینه ۴)	۲۵- گزینه ۲)	۴۳- گزینه ۴)
۸- گزینه ۲)	۲۶- گزینه ۲)	۴۴- گزینه ۳)
۹- گزینه ۴)	۲۷- گزینه ۱)	۴۵- گزینه ۳)
۱۰- گزینه ۲)	۲۸- گزینه ۲)	۴۶- گزینه ۲)
۱۱- گزینه ۳)	۲۹- گزینه ۴)	۴۷- گزینه ۲)
۱۲- گزینه ۴)	۳۰- گزینه ۴)	۴۸- گزینه ۱)
۱۳- گزینه ۱)	۳۱- گزینه ۲)	۴۹- گزینه ۴)
۱۴- گزینه ۳)	۳۲- گزینه ۲)	۵۰- گزینه ۳)
۱۵- گزینه ۲)	۳۳- گزینه ۴)	۵۱- گزینه ۱)
۱۶- گزینه ۴)	۳۴- گزینه ۲)	۵۲- گزینه ۳)
۱۷- گزینه ۲)	۳۵- گزینه ۲)	۵۳- گزینه ۱)
۱۸- گزینه ۳)	۳۶- گزینه ۴)	۵۴- گزینه ۱)

سوالات طبقه‌بندی شده بخش پنجم

- ۱- در مصراع «ستایش گرفتند برکردگار» واژه کردگار چه نوع صفتی است؟
 (۱) مفعولی (۲) فاعلی (۳) نسبی (۴) مرکب
- ۲- در مصراع «دگر زین جهان این جوان رفتنی است» واژه رفتنی چه نوع صفتی است؟
 (۱) فاعلی (۲) لیاقت (۳) مفعولی (۴) مرکب
- ۳- در مصراع «کودک اول چون بزیاد شیرنوش» واژه شیرنوش چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) صفت مفعولی (۲) اسم مصدر (۳) صفت فاعلی (۴) حاصل مصدر
- ۴- واژه پیمانه در مصراع «گل آدم بسرشتند وبه پیمانه زدند» از نظر دستوری چه نقشی دارد؟
 (۱) متمم (۲) مفعول (۳) مضاف الیه (۴) فاعل
- ۵- در عبارت «سی هزار بنده درم خریدۀ زنگی» چند صفت به کار رفته است؟
 (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۶- در مصراع «کان عتیق نادر ارزانم آرزوست» واژه ارزان چه نوع صفتی است؟
 (۱) مفعولی (۲) ساده (۳) نسبی (۴) فاعلی مرخم
- ۷- در مصراع «نگارنده برشده گوهرست» واژه برشده چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) اسم مصدر (۲) صفت مفعولی (۳) حاصل مصدر (۴) صفت فاعلی
- ۸- در مصراع «خداوند کیهان وگردان سپهر» واژه گردان چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) حاصل مصدر (۲) صفت فاعلی (۳) اسم مصدر (۴) صفت مفعولی
- ۹- سخته و نگارنده به ترتیب چه نوع صفتی است؟
 (۱) فاعلی، مفعولی (۲) فاعلی، نسبی (۳) مفعولی، فاعلی (۴) نسبی، فاعلی
- ۱۰- در بیت «تا نگریدی تو گرفتار اگر، که اگر این کردمی یا آن دگر» واژه دگر چه نوع حرفی است؟
 (۱) حرف نشانه برای تأکید (۲) حرف اضافه برای شرط
 (۳) حرف اضافه برای تأکید (۴) حرف ربط برای شرط
- ۱۱- وه چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) صفت تعجبی (۲) ضمیر تعجبی (۳) صفت مبهم (۴) ضمیر مبهم
- ۱۲- در عبارت «نگاری مه جبین و نازنین بود» واژه نازنین چه نوع صفتی است؟
 (۱) نسبی (۲) مطلق (۳) مرکب (۴) عالی
- ۱۳- در عبارت «... قوم عرب درسخن شناسی توانا بود» واژه توانا چه نوع صفتی است؟
 (۱) حالیه (۲) مطلق (۳) مشبه (۴) نسبی
- ۱۴- «جاهلیت» چه نوع کلمه ای است؟
 (۱) مصدر اصلی (۲) حاصل مصدر (۳) اسم مصدر (۴) مصدر جعلی

- ۱۵- در بیت «چو مردم سخن گفت باید به هوش، و گرنه شدن چون بهایم خموش» چو و چون چه نوع کلماتی است؟
 (۱) حرف ربط، حرف اضافه (۲) حرف ربط، قید پرسش
 (۳) قید پرسش، حرف ربط (۴) حرف اضافه، حرف اضافه
- ۱۶- کلمات حساس، گفته و پراحساس به ترتیب چه نوع صفاتی است؟
 (۱) مشتق، مرکب، فاعلی (۲) فاعلی، مشتق، مفعولی
 (۳) ساده، مفعولی، فاعلی (۴) مفعولی، ساده، مفعولی
- ۱۷- کدام گزینه زیر «صفت مفعولی» است؟
 (۱) خوستار (۲) دادگر (۳) فرستنده (۴) کشته
- ۱۸- ضمیرهایی که برای همه اشخاص گونه واحدی دارند چه نامیده می شوند؟
 (۱) شخصی (۲) شخصی پیوسته (۳) مبهم (۴) مشترک
- ۱۹- کدام گزینه با سایر گزینه ها متفاوت است؟
 (۱) ارزان (۲) رحمان (۳) نالان (۴) وزان
- ۲۰- ای در «ای خدا» چه نوع حرفی است؟
 (۱) ربط (۲) نشانه (۳) اضافه (۴) زائد
- ۲۱- «بازرگان» چه نوع صفتی است؟
 (۱) نسبی (۲) بیانی (۳) فاعلی (۴) لیاقت
- ۲۲- کدام یک از صفات زیر در جمله «نمی دانی چند شب در خانه می ماند؟» مشهود است؟
 (۱) شمارش (۲) مبهم (۳) پرسشی (۴) اشاره
- ۲۳- کدام گزینه با سایر گزینه ها متفاوت است؟
 (۱) خواستار (۲) نالان (۳) فرستنده (۴) گفته
- ۲۴- کدام گزینه با سایر گزینه ها متفاوت است؟
 (۱) رفتار (۲) خواستار (۳) آموزگار (۴) نالان
- ۲۵- کدام گزینه با سایر گزینه ها متفاوت است؟
 (۱) دانشور (۲) خشناک (۳) ناهرمند (۴) خوبرو
- ۲۶- در مصراع «دریده بروجامه وخسته بر» واژه خسته چه نوع صفتی است؟
 (۱) مفعولی (۲) فاعلی (۳) نسبی (۴) مرکب
- ۲۷- در بیت «از اسبان جنگی فرود آمدند، هشیوار با گبر و خود آمدند» واژه جنگی چه نوع صفتی است و چه نقشی دارد؟
 (۱) فاعلی، مضاف الیه (۲) نسبی، متمم (۳) مفعولی، مضاف الیه (۴) لیاقت، متمم
- ۲۸- در بیت «زدش بر زمین بره کردار شیر، بدانست کوهی نماند به زیر» بر چه نوع حرفی است؟
 (۱) حرف اضافه وابستگی (۲) حرف ربط همپایگی
 (۳) حرف اضافه تأکیدی (۴) حرف ربط وابستگی

- ۲۹- در بیت «سگ به دریای هفتگانه مشوی، که چو ترشد پلیدتر باشد» به ترتیب چه نوع صفاتی به کاررفته است؟
 (۱) نسبی و تفضیلی (۲) شمارشی و عالی (۳) تفضیلی و نسبی (۴) عالی و شمارشی
- ۳۰- در بیت «بنده همان به که زتقصیر خویش، عذر به درگاه خدای آورد» چه نوع صفتی به کاررفته است؟
 (۱) تفضیل (۲) مطلق (۳) بیانی (۴) عالی
- ۳۱- در عبارت «پسندیده ترین اخلاق مردان تقوی است» چه نوع صفتی به کاررفته است؟
 (۱) تفضیلی (۲) عالی (۳) مطلق (۴) بیانی
- ۳۲- گزینه نادرست کدام است؟
 (۱) هر چیزی دوست داری را بخر: صفت مبهم
 (۲) این را خواند و آن را نوشت: ضمیر اشاره
 (۳) دو کتاب خریدم: صفت شمارشی
 (۴) خوشا مرز ایران عنبر نسیم: قید حالت
- ۳۳- گزینه صحیح کدام است؟
 (۱) کدام کتاب را خریده ای؟ صفت اشاره
 (۲) بزرگترین شهر ایران، تهران است: صفت تفضیلی
 (۳) چند کتاب خریده ام: صفت مبهم
 (۴) علی از محسن بزرگتر است: صفت عالی

پاسخنامه سوالات طبقه‌بندی شده بخش پنجم

۱- گزینه ۳	۱۸- گزینه ۴
۲- گزینه ۲	۱۹- گزینه ۲
۳- گزینه ۳	۲۰- گزینه ۲
۴- گزینه ۱	۲۱- گزینه ۱
۵- گزینه ۳	۲۲- گزینه ۲
۶- گزینه ۴	۲۳- گزینه ۴
۷- گزینه ۲	۲۴- گزینه ۱
۸- گزینه ۲	۲۵- گزینه ۴
۹- گزینه ۳	۲۶- گزینه ۱
۱۰- گزینه ۴	۲۷- گزینه ۱
۱۱- گزینه ۲	۲۸- گزینه ۳
۱۲- گزینه ۱	۲۹- گزینه ۱
۱۳- گزینه ۳	۳۰- گزینه ۱
۱۴- گزینه ۴	۳۱- گزینه ۲
۱۵- گزینه ۴	۳۲- گزینه ۴
۱۶- گزینه ۳	۳۳- گزینه ۳
۱۷- گزینه ۴	

آزمون جامع

زبان و ادبیات فارسی

- ۱- چرا فردوسی خداوند را «آفریننده جان و خرد» می داند و می گوید:
به نام خداوند جان و خرد کزین برتر از اندیشه برنگذرد
(۱) سیاق سخن چنین ایجاب می کند. (۲) نظر فردوسی همین بوده است.
(۳) این دو را بالاترین نعمت الهی می داند. (۴) خداوند نظر خود را به این صفت ستوده است.
- ۲- «مهر» در بیت زیر به کدام معنی است؟ فردوسی
خداوند کیهان و گردان سپهر فروزنده ی مهر و ناهید و مهر
(۱) محبت (۲) عشق (۳) مهرگان (۴) خورشید
- ۳- با توجه به مضمون بیت زیر، فردوسی پیرو کدام مذهب بوده است؟
به بینندگان آفریننده را نبینی مرنجان دو بیننده را
(۱) اشعریان (۲) اهل سنت (۳) شافعیه (۴) معتزله
- ۴- چرا فردوسی مغضوب محمود غزنوی واقع شد؟
(۱) فردوسی مذهب شیعه داشت.
(۲) نام وزیر برافتاده در شاهنامه آمده بود.
(۳) بزرگان و شاهان قدیم ایران در شاهنامه ستوده شده بود.
(۴) همه موارد
- ۵- در بیت زیر، کلمه ی «جنگجو» از نظر دستوری چه حالتی دارد؟
که ایشان را ز بهر مرا جنگجوی یکایک به ایران نهادند روی
(۱) مسند (۲) قید (۳) مسندالیه (۴) صفت
- ۶- تصحیح قابوسنامه در دوره ی اخیر از کیست؟
(۱) مرحوم غلامحسین یوسفی (۲) مرحوم سعید نفیسی
(۳) مرحوم عباس اقبال (۴) مرحوم محمد قزوینی
- ۷- منظور از «فیلسوف نالان» کدام گزینه است؟
داد دل فیلسوف نالان را زین اختر زشت خیره سر گیرم
(۱) سقراط (۲) هرقلیطوس (۳) افلاطون (۴) ابوعلی سینا
- ۸- در بیت زیر، چه آرایه ای دیده می شود؟
هر چند رفت از دست یاد آن به نیکی می کنند چهره ی امروز از آینه ی فردا خوش است
(۱) تشبیه (۲) تضاد (۳) جناس (۴) ایهام
- ۹- منظور جامی از «یاد روی تو» در بیت زیر، چیست؟
به کعبه رفتم و زانجا هوای روی تو کردم جمال کعبه تماشا به یاد روی تو کردم
(۱) معشوق (۲) ممدوح (۳) خداوند (۴) پیامبر
- ۱۰- چرا جامی را خاتم الشعرا نامیده اند؟
(۱) برخی معتقدند که بعد از وی شاعری بزرگ نیامده است.
(۲) او بزرگترین شاعران ایرانی بوده است.

- ۳) مثنوی سرایی را جامی خاتمه داده است.
- ۴) جامی خود چنین نامی بر خویشتن نهاده است.
- ۱۱- در مصراع زیر منظور از «شیخ» کیست؟
دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر...
- ۱) دیوژن - فیلسوف یونانی ۲) شمس تبریزی ۳) حسام الدین چلبی ۴) سلطان ولد
- ۱۲- کدام گزینه با گزینه های دیگر همسان نیست؟
۱) رنگ آمیزی ماهرانه ۲) مجسمه ی بدیع ۳) گل لطیف ۴) قصور فکر
- ۱۳- علاقه ی یعقوب لیث را به زبان فارسی از کجا می توان دریافت؟
۱) به شاعران تازی گوی توجهی نشانی نمی داد
۲) نامه های دیوانی را همه به پارسی می نوشتند.
۳) معروف است که محمد بن وصیف دبیر رسائل معروف او بود
۴) همه موارد
- ۱۴- برامکه چه کسانی بودند؟
۱) از خاندان عرب و وزرای بنی عباس
۲) از خاندان محتشم ایرانی که برخی به مقامات بالا رسیده بودند
۳) از خاندانی که با اعراب به ایران آمده بودند.
۴) از خاندان ایرانی که در بغداد مدتی خلافت کردند.
- ۱۵- ابزار فیلسوف چیست؟
۱) عقل و منطق و استدلال ۲) فلسفه و اخلاق و انسان
۳) علم و تاریخ و زندگی ۴) فلسفه، دین و اخلاق
- ۱۶- ابزار عارف چیست؟
۱) انسان، دل و هستی ۲) دل، مجاهده و تصفیه
۳) مرشد، مرید و سلوک ۴) خانقاه، مرشد و مرید
- ۱۷- کدام گزینه در مورد مقالات شمس تبریزی صحیح است؟
۱) کتاب است که شمس در اوقات فراغت آن را تألیف کرده است.
۲) کتابی است که مریدان از سخنان شمس در مجالس مختلف گردآوری کرده اند.
۳) شمس این کتاب را قبل از مسافرت به قونیه، آماده کرده بود.
۴) این کتاب را به شمس تبریزی نسبت داده اند.
- ۱۸- «سماع را چه کند جسمانی» یعنی چه؟
۱) تن پروری به سماع نیاز ندارد ۲) سماع به درد جسم نمی خورد
۳) سماع جسم را مفید است ۴) سماع برای تن پروران است.
- ۱۹- کدام ترکیب اضافه ی تشبیهی است؟
۱) قصر بابل ۲) قصر خسرو ۳) قصر امل ۴) قصر فیروزه

- ۲۰- این علامت نگارشی [] در فارسی چه نام دارد؟
 (۱) کمانک (۲) قلاب (۳) آکاد (۴) گیومه
- ۲۱- کهن ترین کتابی که درباره ی زندگانی اولیا نوشته شده کدام است؟
 (۱) نفحات الانس (۲) تذکره الاولیاء (۳) اسرار التوحید (۴) التعرف
- ۲۲- کدام شاعر یا نویسنده در نوشته های خود عفت قلم را رعایت کرده است؟
 (۱) سوزنی سمرقندی (۲) انوری (۳) خاقانی (۴) بیهقی
- ۲۳- کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) ادیان آسمانی نیز به ایمان به غیب دعوت می کنند.
 (۲) معنی دلبستگی به غیب این است که انسان از تاثیر وسایل دست بردارد.
 (۳) تاثیر کار و کوشش را در زندگی انسان کسی تایید نمی کند.
 (۴) انسان ها پیوسته در انتظار عامل غیبی بنشینند.
- ۲۴- کدام گزینه از آثار مولانا نیست؟
 (۱) مقالات شمس تبریزی (۲) کلیات شمس تبریزی (۳) فیه ما فیه (۴) مکتوبات
- ۲۵- «نفس به شماره افتادن» کنایه از چیست؟
 (۱) خسته شدن (۲) احتضار (۳) ترسیدن (۴) نگران شدن
- ۲۶- در مصراع زیر «ستاره ی تابان» چیست؟
 باز امشب ای ستاره ی تابان نیامدی
 (۱) استعاره (۲) تشبیه (۳) مجاز (۴) کنایه
- ۲۷- «گل آدم بسرشتند و به پیمانه زدند» اشاره به چیست؟
 (۱) مثل (۲) آیه ی قرآن (۳) حدیث (۴) اساطیر
- ۲۸- «دوش» در مصراع «دوش دیدم که ملائک در میخانه زدند ...» به کدام معنی است؟
 (۱) دیشب (۲) لحظه ی آفرینش آدمی (۳) زمان گذشته (۴) گذشته
- ۲۹- کدام گزینه از نظر دستوری با گزینه های دیگر همسانی ندارد؟
 (۱) گوهر شناسان (۲) پروردگان (۳) ژاژ خایان (۴) گنجینه داران
- ۳۰- «چاه دل» چه نوع اضافه ای است؟
 (۱) بیانی (۲) تخصیصی (۳) استعاری (۴) تشبیهی
- ۳۱- در مصراع «چارپایی برو کتابی چند» سعدی به کدام ماخذ اشاره دارد؟
 (۱) مثل (۲) حدیث (۳) قرآن (۴) حکایات مردمی
- ۳۲- «آب به هاون کوبیدن» کنایه از چیست؟
 (۱) باعث گرفتاری دیگران شدن (۲) کار را بر خود آسان کردن
 (۳) کار بیهوده کردن (۴) کار سهل و آسان انجام دادن
- ۳۳- «مشهد» در متن سفرنامه ی ناصر خسرو به کدام معنی به کار رفته است؟
 (۱) مشهد مقدس (۲) محل شهادت (۳) محل قتل (۴) بارگاه، گور

۳۴- «الدنيا مزرعه الاخره» یعنی چه؟

- (۱) دنیا برای آخرت است
(۲) برای خاطر دنیا از آخرت غافل نباید بود
(۳) دنیا کشتزار آخرت است
(۴) هر چه در دنیا است در آخرت نیز هست

۳۵- بنیانگذار سمبولیسم کیست؟

- (۱) آرتور رمبو (۲) پل ورنل (۳) استفان مالارمه (۴) تریستان کربی بر
۳۶- در راس مکتب ناتورالیسم چه کسی قرار دارد؟

- (۱) فلویبر (۲) امیل زولا (۳) الکساندر دوما (۴) بالزاک
۳۷- شهرت عمده ی عبید زاکانی در چیست؟

- (۱) قصیده (۲) مدح (۳) طنز (۴) هجو
۳۸- بیت زیر از کیست؟

- مهر پاکان در میان جان نشان دل مده الا به جمع سرخوشان
(۱) مولوی (۲) حافظ (۳) سعدی (۴) عطار

۳۹- خواجه نظام الملک از وزیران کدام سلسله بود؟

- (۱) آل بویه (۲) سلجوقیان (۳) غزنویان (۴) آل زیار

۴۰- «بشریتی در حسین (ع) پدیدار آمد»، «بشریت» یعنی چه؟

- (۱) انسانیت (۲) ترجم (۳) خشم (۴) آرامش
۴۱- «تداعی معانی» یعنی چه؟

- (۱) آفرینش معانی عمیق (۲) بی توجهی به معانی
(۳) به یادآوردن مفهومی از مفهوم دیگر (۴) فراموش کردن مفاهیم و معانی

۴۲- منشآت قائم مقام برای کدام خصوصیت معروف است؟

- (۱) پیچیدگی و دشواری (۲) فصاحت و جزالت
(۳) به کاربردن تمثیل (۴) آوردن شاهد های شعری

۴۳- «کلبه را طبله ی عطار دیدم» یعنی چه؟

- (۱) در هم و بر هم (۲) مرتب و منظم (۳) معطر و خوشبو (۴) کوچک و حقیر
۴۴- دو بیت: «گفت معشوقی به عاشق کی فتی ...» از کیست؟

- (۱) قائم مقام (۲) عاشق اصفهانی (۳) سعدی (۴) مولوی

۴۵- مفهوم عبارت: «هر کاری که با نام خدا آغاز نشود ابتر است» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) هر کاری که با نام خدا آغاز نشود بد است (۲) هر کاری که با نام خدا آغاز نشود بیهوده است
(۳) هر کاری که با نام خدا آغاز نشود نامطلوب است (۴) هر کاری که با نام خدا آغاز نشود ناقص است
۴۶- نثر متکلف یعنی:

- (۱) نثری ساده و روان که معنی آن روشن و واضح است
(۲) نثری که در صحبت و گفتگوی روزانه از آن استفاده می شود
(۳) نثری که فهم آن دشوار است و دارای لغات عربی و تعبیّرات دور از ذهن است.

- ۴) نثری که برای نوشتن روزنامه ها و مجله ها به کار می رود.
- ۴۷- داستان «رستم و سهراب» را غم نامه ی رستم و سهراب نامیده اند. چرا؟
- ۱) چون هر دو پهلوانی بزرگند
- ۲) چون هر دو راه و رسم کشتی گرفتن را می دانند
- ۳) چون سهراب بر رستم غلبه می کند و او را بر زمین می زند
- ۴) چون پسر به دست پدر کشته می شود
- ۴۸- «قالب شعری» شاهنامه ی فردوسی چیست؟
- ۱) قطعه ۲) قصیده ۳) غزل ۴) مثنوی
- ۴۹- کدام لغت با بقیه هم معنی نیست؟
- ۱) پور ۲) گو ۳) پهلوان ۴) گرد
- ۵۰- در بیت: «چو ده سال شد زان زمین کس نبود / که یارست با وی نبرد آزمود» یارست به چه معناست؟
- ۱) خواست ۲) گفت ۳) توانست ۴) دانست
- ۵۱- شاهنامه چند بیت دارد و فردوسی برای سرودن آن چند سال رنج برد؟
- ۱) شصت و دو هزار بیت و سی و دو سال ۲) شصت هزار بیت و سی سال
- ۳) شصت و پنج هزار بیت و سی و پنج سال ۴) پنجاه و پنج هزار بیت و پنجاه سال
- ۵۲- بیت: «رها کرد زو دست و آمد به دشت / چو شیری که بر پیش آهو گذشت»، بر کدام گزینه تأکید دارد؟
- ۱) ترس ۲) نگرانی ۳) غم و اندوه ۴) غرور
- ۵۳- مصراع: «سر مهتری زیر گرد آورد»، یعنی:
- ۱) سر کسی را برای او آرایش کند ۲) بزرگی را شکست دهد و بر زمین زند.
- ۳) گرد و خاک را از سر بزرگی پاک کند ۴) نزد بزرگی گرد و خاک کند
- ۵۴- شیروازن یعنی چه؟
- ۱) شیر ماده ۲) شیرافکن ۳) شیر خشمگین ۴) شیر زخمی
- ۵۵- در مصراع: «سبک تیغ تیز از میان برکشید» کلمه ی مشخص شده چه نوع کلمه ای است؟
- ۱) قید ۲) صفت ۳) اسم ۴) فاعل
- ۵۶- نمونه ای از (ادبیات نمایشی) به شیوه ی ایرانی کدام گزینه است؟
- ۱) تأثر ۲) شعر ۳) تعزیه ۴) داستان
- ۵۷- در مصراع «باغ ارم سقر شدی بی تو به سر نمی شود»، سقر یعنی:
- ۱) بهشت ۲) برزخ ۳) دوزخ ۴) قیامت
- ۵۸- «قدیم ترین، محبوب ترین و در عین حال رایج ترین نوع ادبی در میان ملت ها» کدام گزینه است؟
- ۱) طنز ۲) نمایش نامه ۳) داستان ۴) کمدی
- ۵۹- عبارت «چون لاشه در کعبش دمی فربه نماید» وصف چه کسانی است؟
- ۱) بی باکان ۲) احمق ها ۳) ترسوها ۴) ستم دیدگان

- ۶۰- «بدسگالی» کدام معنی را ندارد؟
 (۱) بداندیشی (۲) بدخواهی (۳) دشمنی (۴) بدحالی
- ۶۱- کتاب های «تذکره» یعنی چه؟
 (۱) زندگی نامه ی دلاوران و جنگجویان (۲) زندگی نامه ی شعرا و نویسندگان
 (۳) زندگی نامه ی شاهان و وزران (۴) زندگی نامه ی مردم کوچه و بازار
- ۶۲- گرتة برداری یعنی؟
 (۱) با خاکه ی زغال، تصویر چیزی را کشیدن (۲) با رنگ چیزی را نقاشی کردن
 (۳) با دوربین عکاسی از چیزی عکس گرفتن (۴) با قلم مو نقاشی کردن
- ۶۳- مثنوی معنوی چگونه شعری است؟
 (۱) حماسی (۲) ادبی و عرفانی (۳) مدح و ستایش (۴) طنز
- ۶۴- مثنوی معنوی چند دفتر و چند بیت است؟
 (۱) شش، بیست و شش هزار بیت (۲) شش، بیست و نه هزار بیت
 (۳) چهار، بیست و شش هزار (۴) پنج، بیست هزار
- ۶۵- کدام واژه نادرست معنی شده است؟
 (۱) چاشت خورد: عصرانه (۲) شب چره: شیرینی (۳) یخنی: پخته (۴) مفلس: بی چیز
- ۶۶- مصرع: «هوا بس ناجوانمردانه سرد است»، از کدام شاعر معاصر است؟
 (۱) نیما یوشیج (۲) مهدی اخوان ثالث (۳) مهدی حمیدی (۴) حمید سبزواری
- ۶۷- قالب شعر «چهارپاره» چه نام دیگری دارد؟
 (۱) دوبیتی (۲) رباعی (۳) دوبیتی پیوسته (۴) مثنوی
- ۶۸- مدیر روزنامه ی صور اسرافیل که بود؟
 (۱) علی اکبر دهخدا (۲) ملک الشعرای بهار (۳) زین العابدین مراغه ای (۴) میرزا جهانگیرخان
- ۶۹- «عظم بطن» یعنی:
 (۱) بزرگی شکم (۲) صفای باطن (۳) بدطینت (۴) دل سرد
- ۷۰- بیت «دست مزن، چشم، بیستم دو دست / راه مرو، چشم، دو پایم شکست» چند جمله است؟
 (۱) شش (۲) سه (۳) پنج (۴) چهار
- ۷۱- قصیده چگونه شعری است؟
 (۱) هر مصرع با مصرع بعد قافیه دارد (۲) فقط مصرع های زوج آن با هم قافیه دارند
 (۳) شعری است که تعداد بیت های آن از هفده بیت بیشتر نیست (۴) مصرع اول و مصرع های زوج آن با هم قافیه دارند
- ۷۲- کدام کتاب از جهت سبک نثر با کتابهای دیگر متفاوت است؟
 (۱) بهارستان (۲) گلستان (۳) مناجات نامه (۴) قابوسنامه

۷۳- اگر نوشته ای «از جهات گوناگون محتوا، بیان، صحت و اعتبار، دقت، نظم، آراستگی، علائم نگارشی بازبینی شود، در اصطلاح چه کاری روی نوشته انجام شده است؟

- (۱) تحقیق (۲) بررسی (۳) ویرایش (۴) نقد

۷۴- در کدام مصراع فعل حذف شده است؟

- (۱) روزی خود می برند پشه و عنقا (۲) اول دفتر به نام ایزد دانا
(۳) از عظمت ماورای فکر دانا (۴) از همه عالم نهان و بر همه پیدا
- ۷۵- بیت «یاد از این مرغ گرفتار کنید ای مرغان / چون تماشای گل و لاله و شمشاد کنید» کدام آرایه ی ادبی را دارد؟

- (۱) مراعات نظیر (۲) تضاد (۳) طباق (۴) ضرب المثل

۷۶- «شوخی از تن باز کردن» با کدام گزینه هم معنی است؟

- (۱) شوخی و خنده کردن (۲) تن را قلقلک دادن
(۳) کسی را از سر باز کردن (۴) چرک را از بدن پاک کردن
- ۷۷- در عبارت «گلستان سعدی به نثر مسجع نوشته شده است» گزاره کدام است؟
- (۱) نثر مسجع (۲) گلستان سعدی (۳) نوشته شده است (۴) به نثر مسجع نوشته شده است

۷۸- «بخش اطلاع دهنده ی جمله» چه نام دارد؟

- (۱) گزاره (۲) فعل (۳) نهاد (۴) شناسه

۷۹- «نشانه ی نهاد» چیست؟

- (۱) فعل (۲) گزاره (۳) مطابقت با شناسه (۴) شناسه

۸۰- منظومه «حملة ی حیدری» شرح چه جریانی می باشد؟

- (۱) شرح زندگی و جنگ های ائمه ی اطهار
(۲) شرح حملة ی امام حسین (ع) در کربلا
(۳) شرح زندگی و جنگ های پیامبر و حضرت علی (ع)

(۴) شرح حملات سپاه اسلام به بلاد کفر

۸۱- در زبان فارسی چند شناسه داریم؟

- (۱) سه (۲) چهار (۳) شش (۴) پنج

۸۲- «علی آمد» چه نوع جمله ای است؟

- (۱) مرکب (۲) ناقص (۳) ساده (۴) گذرا

۸۳- اگر نوشته ای «صریح، دقیق، گویا و بی ابهام» باشد از نظر بیان چه نوع نوشته است؟

- (۱) ادبی (۲) توصیفی (۳) گزارشی (۴) علمی

۸۴- نشانه های جمع فارسی در کدام گزینه درست است؟

- (۱) ان، ین (۲) ها، ات (۳) ون، ها (۴) ها، ان

۸۵- کتاب شرح زندگانی من از کیست؟

- (۱) علی اکبر دهخدا (۲) ملک الشعرای بهار (۳) مجتبی مینوی (۴) عبدالله مستوفی

- ۸۶- کدام ترکیب غلط املایی دارد؟
 (۱) اذهار و شکوفه ها (۲) قیافه ای عبوس (۳) ریاحین و گلها (۴) غواصان رزمنده
- ۸۷- زبان فارسی چند واج دارد؟
 (۱) بیست (۲) بیست و دو (۳) بیست و چهار (۴) بیست و نه
- ۸۸- ساخت دستوری کدام کلمه با کلمات دیگر متفاوت است؟
 (۱) سحرگاه (۲) چراگاه (۳) دانشگاه (۴) نمایشگاه
- ۸۹- در بیت «نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت/ متحیرم چه نامم شه ملک لا فتی را» کدام آرایه ی ادبی را دارد؟
 (۱) تشخیص (۲) تلمیح (۳) قلب (۴) تمثیل
- ۹۰- کدام ترکیب غلط نگارشی دارد؟
 (۱) برادران گرام محترم (۲) برادران محترم گرامی
 (۳) برادران گرامی و محترم (۴) برادران گرامی و محترم
- ۹۱- عبارت «باد چنگ می انداخت و می خواست زمین را از جا بکند» کدام آرایه ی ادبی را دارد؟
 (۱) تضاد (۲) ایهام (۳) تلمیح (۴) تشخیص
- ۹۲- کدام لغت نادرست معنی شده است؟
 (۱) تموز ماه اول پاییز (۲) اذار ماه اول بهار
 (۳) ایار ماه سوم بهار (۴) عفریت اهریمن
- ۹۳- ساخت دستوری کدام گزینه با گزینه های دیگر متفاوت است؟
 (۱) رفت و آمد (۲) زد و بند (۳) نشست و برخاست (۴) آمد و شد
- ۹۴- شعر «در بیابان های تبعید» اثر کدام شاعر و از نمونه های ادب مقاومت کدام ملت است؟
 (۱) محمود درویش - فلسطین (۲) جبرا ابراهیم جبرا - فلسطین
 (۳) پابلو نرودا - شیلی (۴) غسان کنفانی - لبنان
- ۹۵- بزرگترین قهرمان کتاب بینوایان که مدت نوزده سال در زندان به سر برده بود چه نام دارد؟
 (۱) تناردیه (۲) ژان والژان (۳) ژاور (۴) کوزت
- ۹۶- عبارت «یار شاطرم نه بار خاطر» یعنی:
 (۱) سبک رفتارم نه گرانبار (۲) سودمندم نه زیان پذیر
 (۳) وفادارم نه جفاکار (۴) دستگیرم نه دست و پاگیر
- ۹۷- کدام کلمه از لحاظ زبان و نگارش نادرست است؟
 (۱) پاکات (۲) اوزان (۳) بدایع (۴) مفاهیم
- ۹۸- نثر مسجع چگونه نثری است؟
 (۱) دشوار و سخت (۲) موزون و آهنگین (۳) مصنوع و شکسته (۴) نثر روزنامه ای
- ۹۹- «باد شرطه» یعنی:
 (۱) باد صبحگاهی (۲) باد موافق (۳) باد تند (۴) گردباد

۱۰۰- اثر منشور مولانا جلال الدین رومی کدام گزینه است؟

- (۱) مثنوی معنوی (۲) فیه ما فیه (۳) دیوان شمس (۴) طریق التحقيق
 ۱۰۱- «عرش و فرش» در مصراع «که گر عرش به فرش آبی و گر ماهی به چاه افتی» استعاره از چیست؟
 (۱) ماه - ستاره (۲) زور - زر (۳) آسمان - زمین (۴) بهشت - دوزخ
 ۱۰۲- ایهام در لغت به معنای:

- (۱) به یقین رساندن (۲) شب زنده داری کردن
 (۳) به گمان افکندن دیگران (۴) خود را نیک پنداشتن
 ۱۰۳- کدام بیت ایهام دارد؟

- (۱) امید هست که روی ملال در نکشد از این سخن که گلستان نه جای دلتنگی است
 (۲) بد نامی حیات دو روزی نبود بیش آن هم کلیم با تو چه گویم چه سان گذشت
 (۳) ای صاحب کرامت شکرانه ی سلامت روزی تفقدی کن درویش بینوا را
 (۴) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است با دوستان مروت با دشمنان مدارا
 ۱۰۴- کدام منظومه ی نیما یوشیج را سرآغاز شعر نو دانسته اند؟

- (۱) ققنوس (۲) افسانه (۳) داروگ (۴) آی آدمها
 ۱۰۵- تمام گزینه ها به جز گزینه ی از آثار مهدی اخوان ثالث شاعر معاصر است؟
 (۱) آخر شاهنامه (۲) زمستان (۳) ارغنون (۴) داروگ

۱۰۶- کدام گزینه درام را تعریف می کند؟

- (۱) تقلیدی از زندگی افراد پست اجتماع (۲) حداکثر دارای ۴۰۰۰ کلمه
 (۳) نمایشی آمیخته از کمدی و تراژدی (۴) نمایش یک ماجرای غم انگیز
 ۱۰۷- کتاب «الایام» اثر کیست و موضوع آن چیست؟

- (۱) دکتر طه حسین - تاریخ (۲) محمود درویش - سفرنامه
 (۳) دکتر طه حسین - زندگی نامه (۴) کمال خجندی - شعر
 ۱۰۸- املاي کلمات در همه ی گزینه ها به جز گزینه ی صحیح است.

(۱) احراق از آن نقطه است که شعاع، آن جای متقاطع همی گردد.

(۲) بر یک نقطه ایشان را التقا نباشد تا قوت حرارت بدانجا رسد.

(۳) روشنایی خورشید که بر اجسام ثقیل اوفتد، منعکس گردد.

(۴) صوت، حالتی است که از قرع هوا حادث می شود.

۱۰۹- در بیت «محبوس شدم نمی دانم/ دادم نه دزد و نه عیارم» شاعر چه مطلبی را در مورد خود بیان میکند؟

- (۱) عیار بودن (۲) دزد بودن (۳) بی گناه بودن (۴) دانا بودن

۱۱۰- اشعار مسعود سعد سلمان به چه نام معروف است؟

- (۱) حماسه (۲) حبسیات (۳) عرفان (۴) اخلاق

۱۱۱- اگر به اجرای یک پاتومیم پردازیم از کدام ویژگی گفتار استفاده کرده ایم؟

- (۱) نمود آوایی (۲) نمود حرکتی (۳) نمود ذهنی (۴) نمود گویشی

- ۱۱۲- بیت «قضا گفت گیر و قدر گفت ده/ فلک گفت احسنت و مه گفت زه» چند جمله است؟
 (۱) هشت (۲) هفت (۳) شش (۴) چهار
- ۱۱۳- کدام گزینه غلط املائی دارد؟
 (۱) مقبره الشعرا (۲) مرحم دل مجروح (۳) کشت صیفی (۴) بقولات و حبوبات
- ۱۱۴- لازمه ی نگارش هر نوشته چیست؟
 (۱) آگاهی (۲) دانشتن ادبیات گذشته (۳) طرح (۴) دانستن دستور زبان
- ۱۱۵- در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟
 (۱) توجیه راز و علت کار (۲) ثمر شوند به آزادگی (۳) برگزاری مراسم حج (۴) اسقاط بعض حقوق از اقران
- ۱۱۶- جمله ی «شاید حمید به خانه برود» چه وجهی است؟
 (۱) التزامی (۲) استمراری (۳) اخباری (۴) امری
- ۱۱۷- دایره المعارف فارسی به سرپرستی چه کسی منتشر می شد؟
 (۱) غلامحسین یوسفی (۲) غلامحسین مصاحب (۳) بهاء الدین خرمشاهی (۴) عبدالحسین زرین کوب
- ۱۱۸- «استیفا» یعنی:
 (۱) باز ستدن به طور کامل (۲) بی نیازی (۳) چیرگی (۴) کناره گیری از کار
- ۱۱۹- در عبارت «اندر آن مسجد کودکان به کتاب بودند» «کتاب» یعنی:
 (۱) کاتبان (۲) کتیبه (۳) کتابت (۴) مکتب
- ۱۲۰- «التقاط» یعنی:
 (۱) اظهار نظر بی اساس (۲) به هم رسیدن (۳) بیان سخن بدون تأمل (۴) چیزی را بر گرفتن
- ۱۲۱- «لهیب» یعنی:
 (۱) زبانه آتش (۲) شکوه (۳) فریاد زدن (۴) وحشت
- ۱۲۲- املائی کلمات همه گزینه ها به جز گزینه ی صحیح است.
 (۱) صولت: حمله (۲) فسحت: فراخی (۳) مزخرف: اراسته شده (۴) مصوبه: پاداش
- ۱۲۳- املائی کلمات همه گزینه ها به جز گزینه ی صحیح است.
 (۱) توتیا: سرمه (۲) جزم: قطعی (۳) هرج: گناه (۴) موونه: هزینه
- ۱۲۴- «مشبه به» در بیت «نه این ریسمان می برد با منش/ که احسان کمندی است در گردنش» کدام کلمه است؟
 (۱) احسان (۲) ریسمان (۳) گردن (۴) کمند
- ۱۲۵- در بیت ناگر گرد کسی بسیار گردی / اگر چه بس عزیزی خوار گردی» به ترتیب چند قید مقدار و چند مسند هست؟
 (۱) ۱، ۲ (۲) ۲، ۲ (۳) ۳، ۲ (۴) ۳، ۳
- ۱۲۶- مفعول، در مصراع «آتش آهیم چنین آهیم کرد» کدام است؟
 (۱) یم (۲) م (۳) آتش (۴) آه

۱۲۷- با توجه به بیت «فیض روح القدس از باز مدد فرماید/ دیگران هم بکنند آنچه مسیحا می کرد» کلمات همه گزینه ها، به جز گزینه فاعل است.

(۱) دیگران (۲) روح القدس (۳) فیض (۴) مسیحا

۱۲۸- نوع دستوری کدام کلمه با کلمات دیگر فرق دارد؟

(۱) تیردان (۲) نمکدان (۳) کاردان (۴) گلدان

۱۲۹- «داشت نوشته می شد» چه نوع فعل ماضی است؟

(۱) مستمر (۲) استمراری (۳) التزامی (۴) بعید

۱۳۰- «و» در مصراع «عمر برف است و آفتاب تموز ...» چیست؟

(۱) حرف اضافه (۲) حرف عطف (۳) میان وند (۴) حرف ربط

۱۳۱- «فعل معین» در کدام گزینه به قرینه ی لفظی حذف شده است؟

(۱) به نام او که فرمانها روان از نام او (۲) چرخ از چه رفیع، خاک پایت

(۳) فصلی خواهم نبشت و پس به سر قصه شد (۴) مرغ هوا را نصیب و ماهی دریا

۱۳۲- از لحاظ نگارش فارسی، همه ی گزینه ها جز گزینه ی درست است.

(۱) هر کدام از مهمانان که وارد شد، در جایش نشست.

(۲) هر کدام وارد شدند، سر جایشان نشستند.

(۳) هر یک از مهمانان که وارد شدند، در جایشان نشستند

(۴) هر یک وارد شد، سر جایش نشست

۱۳۳- کدام کلمه سفرنامه ی تمثیلی است؟

(۱) سیر العباد الی المعاد سنایی (۲) سیاحت نامه ی شاردن

(۳) سفرنامه ی ناصر خسرو (۴) ماللهند ابوریحان بیرونی

۱۳۴- از لحاظ نگارش همه گزینه ها جز گزینه ی درست است.

(۱) آتش توپخانه از شدت بیشتری برخوردار است.

(۲) این خانه از چشم انداز زیبایی برخوردار است.

(۳) این نویسنده از شهرت جهانی برخوردار است.

(۴) پدرم از سلامت روحی و جسمی برخوردار است.

۱۳۵- «خرده ی مینا» در عبارت «... گفתי که خرده ی مینا بر خاکش ریخته اند و عقد ثریا از تاکش آویخته» دارای چه صنعتی است؟

(۱) استعاره (۲) جناس (۳) تمثیل (۴) تشبیه

۱۳۶- در مصراع «تو را آتش عشق اگر پر بسوخت ...» کدام رکن تشبیه حذف شده است؟

(۱) وجه شبه (۲) مشبه (۳) ادات تشبیه (۴) مشبه به

۱۳۷- کتاب جوامعه العلوم اثر کیست؟

(۱) ابوریحان بیرونی (۲) امام فخر رازی (۳) امام محمد غزالی (۴) خواجه نظام الملک

۱۳۸- با توجه به بیت «نکته ای کان جست ناگه از زبان/ همچو تیری دان که جست آن از کمان» کدام گزینه درست است؟

(۱) از زبان و کمان: کلمات قافیه (۲) جست: ردیف

(۳) کمان و زبان: کلمات قافیه (۴) از: ردیف

۱۳۹- انوری ابیوردی در سرودن چه نوع شعری استاد بود؟

(۱) رباعی (۲) غزل (۳) قصیده (۴) مثنوی

۱۴۰- درباره «سبک خراسانی» همه گزینه ها به جز گزینه ی درست است.

(۱) اشعار این دوره به واقعیت بسیار نزدیک است.

(۲) سخنان گویندگان این دوره ساده و بی پیرایه است.

(۳) گویندگان، مقصود خود را بیشتر با کلمات فارسی ادا می کنند.

(۴) لغات و ترکیبات عربی در اشعار این دوره بیش از حد رونق است.

۱۴۱- مفهوم کدام گزینه با گزینه های دیگر مناسبت کمتری دارد؟

(۱) بیدلی در همه احوال خدا با او بود او نمی دیدش و از دور خدایا می کرد.

(۲) ز آب بی رنگ، صد هزاران رنگ لاله و گل نگر در آن گلزار

(۳) سالها دل طلب جام جم از ما می کرد و آنچه خود داشت ز بیگانه تمنا می کرد

(۴) شمع جویی و آفات بلند روز بس روشن و تو در شب تار

۱۴۲- مفهوم بیت «بنده ی افرنگ از ذوق نمود/ می برد از غریبان رقص و سرود» کدام گزینه است؟

(۱) آدم غرب زده برای خود نمایی، لهو و لعب را از غرب می آموزد.

(۲) اسیر ظواهر غربی، استعداد خود را در رقص و آواز غربی می آموزد.

(۳) بعضی از مردم اروپا استعدادشان را در فساد و بی بند و باری به کار می گیرند.

(۴) مردم اروپا، برای تظاهر، به لهو و لعب روی می آورند.

۱۴۳- بیت «چو شدی پیر و ضعیف و منحنی/ پرده های لالایی می زنی» مخاطب را چگونه معرفی می کند؟

(۱) بی باک و شجاع (۲) دور اندیش و محافظه کار

(۳) سخت گیر و محافظه کار (۴) محتاط و خویشان دار

۱۴۴- مفهوم کنایی «کلنگ ستن و سوزن دادن» چیست؟

(۱) سختی کشیدن (۲) گمراه بودن (۳) فتنه برانگیختن (۴) مغبون کردن

۱۴۵- با توجه به بیت «پناه بلندی و پستی تویی/ همه نیستند، آنچه هستی تویی» کدام گزینه مناسب معنی «بلندی و پستی» است؟

(۱) هستی و نیست (۲) سروری و بی قدری (۳) تپه و کو (۴) آسمان و زمین

۱۴۶- «استنساخ از قرآن کریم فزونی یافت» یعنی:

(۱) نوشته های زیادی بر اساس قرآن کریم پیدا شد. (۲) نسخه برداری، به خاطر قرآن کریم رونق یافت.

(۳) نسخه های قرآن کریم گرانتر شد. (۴) رونویسی از قرآن کریم رونق یافت.

۱۴۷- مکمل مصراع «دیر بماندم در این سرای کهن من ...» کدام است؟

(۱) سفره ی دل را بدین دو توشه بیا کن (۲) تا کهنم گردد صحبت دی و بهمن

- ۳) گر تو بیاسودی این زمانه ز گشتن
۴) گر چه به جان کوه قارنی به تن آهن
- ۱۴۸- در عبارت «و خواجه، امیر حسنک را هر چند خواست که پیش وی نشیند، نگذاشت» «پیش وی نشیند» یعنی:
- ۱) کنار او ۲) جلوتر از او ۳) روبه روی او ۴) قبل از او
- ۱۴۹- بیت «گوهری کز صدف کون و مکان بیرون بود/ طلب از گمشدگان لب دریا می کرد» اشاره دارد به:
- ۱) عقل گرایان که از درک حقیقت عاجزند ۲) دانشمندانی که راهنمای گمراهان شده اند
۳) دنیا دوستانی که از آرمانهای انسانی دور شده اند ۴) ساده دلانی که از عقل و منطق بی بهره اند
- ۱۵۰- «منیف» یعنی:
- ۱) بلند ۲) پست ۳) خوشبو ۴) سودمند
- ۱۵۱- هر دو معنی کلمات داده شده در همه گزینه ها به جز گزینه ی درست است.
- ۱) اندیشیدن: ترسیدن، ملاحظه کردن ۲) سنگ: ظریف، شیرین رفتار
۳) طلیعه: پیشرو، شباهنگ ۴) وضع: فرومایه، کوچک
- ۱۵۲- کدام گزینه معادل اسفند ماه است؟
- ۱) اسد ۲) حوت ۳) سنبله ۴) میزان
- ۱۵۳- در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟
- ۱) از فرائض و سنن فارغ شد و به نوافل و فضایل نماز ابتدا کرد.
۲) اگر از درد آن خبر ندارد، عجب نباشد و قریب نبود.
۳) این قبله ی فلان زمین است و فلان چیز را فلان ضمین.
۴) قبح اعمالشان به برکت سیاحت اروپا پوشیده است.
- ۱۵۴- معنی کلمات و ترکیبات زیر در همه گزینه ها به جز گزینه ی درست است.
- ۱) برنشستن: سوار شدن ۲) علی السویه: به طور یکسان
۳) ملکات فاضله: فرشتگان آسمان ۴) ناهار کردن: گرسنه ماندن
- ۱۵۵- املائی کلمات در همه گزینه ها به جز گزینه ی با توجه به معنی مقابل آن صحیح است.
- ۱) صفیر: بانگ ۲) صلاحه: خلاصه ۳) فاصد: رگزن ۴) اصطفاء: برگزیدن
- ۱۵۶- املائی کلمات در همه گزینه ها به جز گزینه ی با توجه به معنی مقابل آن صحیح است.
- ۱) اقصى: دورتر ۲) غبن: زیان یافتن ۳) احراز: به دست آوردن ۴) سیحه: فریاد
- ۱۵۷- املائی کلمات در همه گزینه ها به جز گزینه ی با توجه به معنی مقابل آن صحیح است.
- ۱) مطاع: فرمانروا ۲) عجین: خمیر شده ۳) سیاع: درندگان ۴) عجل: بزرگوarter
- ۱۵۸- در بیت «تا به تحقیق مرا منزل و ره ننمایی/ یک دم آرام نگیرم نفسی دم نزنم» چند قید هست؟
- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار
- ۱۵۹- با توجه به بیت «مرا در غبار چنین تیره خاک/ تو دادی دل روشن و جان پاک» همه گزینه ها به جز گزینه ی درست است.
- ۱) م: مفعول ۲) خاک: مضاف الیه ۳) چنین: صفت ۴) تو: فاعل

۱۶۰- از نظر تعداد جمله کدام گزینه با گزینه های دیگر متفاوت است؟

- (۱) حرف چبود؟ تا تو اندیشی از آن
- (۲) می برد شادیت را تو شاد از او
- (۳) ای که جان را بهر تن می سوختی
- (۴) ای دریغا! ای دریغا! ای دریغ
- (۱) حرف چبود؟ خاک دیوار رزان
- (۲) می پذیری ظلم را چون داد از او
- (۳) سوختی جان را تن و افروختی
- (۴) کان چنان ماهی نهان شد زیر میغ

۱۶۱- نقش ضمیر «م» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) ای آروزی خاطر غمگین و مضطرم
- (۲) آید به گوش نغمه ی الله اکبرم
- (۳) گویی فتاده در دهن شرزه اژدرم
- (۴) کو دوستان پاک نهاد و سخنورم

۱۶۲- «جان» در بیت سخن جان است و جانداروی جان است/ مگر چون جان عزیز از بهر آن است» در همه ی نقش ها به جز نقش به کار رفته است.

- (۱) متمم
- (۲) مسند
- (۳) مسند الیه
- (۴) مضاف الیه

۱۶۳- «دوش» در کدام گزینه مسند است؟

- (۱) دوش دیدم که ملائک در میخانه زدند
- (۲) دوش با من گفت پنهان کاردانی تیز هوش
- (۳) سری در کار هم آریم، دوش بار هم باشیم
- (۴) مشکل خویش بر پیر مغان بردم دوش

۱۶۴- «چون» در کدام گزینه حرف اضافه است؟

- (۱) چون ببینی کن ز حال ما بیان
- (۲) چون شنید آن مرغ کان طوطی چه کرد
- (۳) خویشان آرای مشو چون بهار
- (۴) نداند که چون کردی آغازش

۱۶۵- ماضی التزامی مجهول کدام است؟

- (۱) دیده شده باشند
- (۲) دیده می شوند
- (۳) دیده بشوند
- (۴) دیده باشند

۱۶۶- علامت گیومه در همه ی گزینه ها به جز گزینه ی درست به کار رفته است.

- (۱) اقبال از نوع شاعرانی است که «کواکبی» آن را سرود.
- (۲) علامت «جات به عنوان» نشانه ی جمع فارسی، پسندیده نیست.
- (۳) عنوان «وکالتنامه» بر بالای وسط صفحه نوشته می شود.
- (۴) و بار دیگر او را به «خودش» مومن سازد.

۱۶۷- اگر بیت «وقتی دل سودایی می رفت به بستانها/ بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان ها» اولین بیت از یک شعر دو بیتی باشد، آن شعر در کدام قالب سروده شده است؟

- (۱) مثنوی
- (۲) قصیده
- (۳) قطعه
- (۴) غزل

۱۶۸- همه گزینه های زیر به جز گزینه ی گزیده برداری لفظ به لفظ عبارت خارجی است.

- (۱) پرده ی آهین
- (۲) پای چوبین
- (۳) ستون های زرهی
- (۴) سیب زمینی

۱۶۹- در خلاصه کردن یک مطلب یا کتاب، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) روش نویسنده ی اصلی در نگارش جمله ها و نوع بیان باید رعایت شود.
- (۲) خلاصه ی هر بخش باید با مقدار مطالب متناسب باشد.
- (۳) جزئیات غیر لازم و مطالب تکراری حذف شود.

- ۴) هیچ یک از مطالب اصلی نباید حذف شود.
- ۱۷۰- در همه گزینه ها به جز گزینه ی مراعات نظیر هست.
- ۱) شنیدم که پروانه با شمع گفت (۲) بارها گفته ام و بار دگر می گویم ...
- ۳) گویا به خواب شیرین فرهاد رفته باشد (۴) گه نعره زدی بلبل گه جامه دریدی گل
- ۱۷۱- از مفهوم بیت «برآمد ز سودای من سرخ روی / کزین جنس بیهوده دیگر مگوی» در همه گزینه ها به جز گزینه دریافت می شود.
- ۱) خام اندیشی (۲) پاره گوئی (۳) شرمندگی (۴) برافروختگی
- ۱۷۲- «محسّطی» رساله ای است در ...
- ۱) ریاضیات ابوریحان بیرونی (۲) نجوم از بطلمیوس
- ۳) هندسه از اقلیدس (۴) هیات از خواجه نصیرالدین توسی
- ۱۷۳- کلمه ی «من» در کدام گزینه قافیه است؟
- ۱) ای دریغا مرغ خوش آواز من (۲) خود بدیدید ای خسیسان زمن
- ۳) ای دریغا مرغ خوش الحان من (۴) طوطی من مرغ زیرکسار من
- ۱۷۴- از همه گزینه ها به جز گزینه ی تشخیص بخشیدن دریافت می شود.
- ۱) برهای سبز درخت در وزش نسیم به رقص درمی آیند.
- ۲) شکوفه ها در بهار به روی جهانیان لبخند می زنند.
- ۳) قطره های باران گونه های رهگذران را نوازش می دهند.
- ۴) شکوفه های گیلاس در بهار باز می شوند.
- ۱۷۵- از لحاظ نگارش کدام گزینه درست است؟
- ۱) سخنی باید گفت (۲) باید سخنی می گفت
- ۳) بایستی سخنی بگوید (۴) می بایست سخنی بگوید
- ۱۷۶- مفهوم کنایی همه گزینه ها به جز گزینه ی درست است.
- ۱) خر کریم را نعل کردن: رشوه دادن
- ۲) چند مرده حلاج بودن: مقدار توانایی
- ۳) چشم به دست و دهان دیگری بودن: از خود اراده نداشتن
- ۴) نان به نرخ روز خوردن: تلاش گری
- ۱۷۷- همه ی شاعران زیر به جز از شعرای دوره ی بازگشت ادبی به شمار می روند.
- ۱) سروش اصفهانی (۲) عرفی شیرازی (۳) فروغی بسطامی (۴) قآنی
- ۱۷۸- کدام بیت با عبارت «تا آنچه خواهد گفت در خاطر مقرر گرداند، در نطق نیارد» متناسب است؟
- ۱) کسی با تو سخن گوید، براندیش (۲) مگو کاین را شنودستم از این پیش
- ۳) سخن کم گوی تا در کار گیرند (۴) که در بسیار بد بسیار گیرند

- (۳) تا مرد سخن نگفته باشد عیب و هنرش نهفته باشد
- (۴) نخست اندیشه کن آنکه سخن گوی بسی پرسیدن و گفتن مکن خوی
- ۱۷۹- «که شنعت بود بخیه بر روی کار» یعنی:
- (۱) آشکار شدن راز زشت است (۲) بسیار بد دوخته بود
- (۳) دوخت آن زشت بود (۴) عیش برملا شده بود
- * با توجه به عبارت: «... از نصر خلف پرسیدم که چه رفت؟ گفت که چوم حسنگ بیامد، ... همه بر پای خاستند. بوسهل زوزنی بر خشم خود طاقت نداشت، برخاست نه تمام و بر خویشتن می ژکید. خواجه احمد او را گفت، در همه ی کارها ناتمامی. وی نیک از جای بشد و خواجه، حسنگ را هر چند که پیش وی نشیند، نگذاشت و بر دست راست من نشست و دست راست بونصر مشکان را بنشانند و بوسهل بر دست چپ خواجه، از این نیز سخت تر بتابید.» به سوالهای ۱۸۰، ۱۸۳، ۱۸۲ پاسخ دهید.
- ۱۸۰- کدام گزینه نمی تواند دلیل خشم بوسهل باشد؟
- (۱) برای اینکه خواجه حسنگ را محترم بداشت (۲) برای آنکه با حسنگ مثل یک متهم رفتار نشد
- (۳) چون بوسهل بر دست چپ خواجه قرار گرفت (۴) چون حسنگ نخواست پیش وی نشیند
- ۱۸۱- مفهوم بیت «اندرون توست آن طوطی نهان/ عکس او را دیده تو بر این و آن» بیانگر کدام گزینه است؟
- (۱) پنهان داشتن استعداد های باطنی خود (۲) غفلت انسان از شناخت خود
- (۳) مخالفت با اعمال و رفتار دیگران (۴) نادیده گرفتن اسرار آفرینش
- ۱۸۲- کدام گزینه با مفهوم جمله ی «بر خویشتن می ژکید» نامتناسب است؟
- (۱) نیک از جای بشد (۲) از این نیز سخت تر بتابید
- (۳) بر خشم خود طاقت نداشت (۴) خواست که پیش وی نشیند، نگذاشت
- ۱۸۳- چه کسی نگذاشت که حسنگ پیش وی نشیند؟
- (۱) بوسهل زوزنی (۲) بونصر مشکان (۳) خواجه احمد (۴) نصر خلف
- ۱۸۴- معنی کلمات همه ی گزینه ها به جز گزینه ی درست است.
- (۱) املاء: پرکردن (۲) انشاء: آفریدن (۳) تجاهر: آشکار کردن (۴) تفاهم: فهمیدن
- ۱۸۵- معنی کلمات همه ی گزینه ها به جز گزینه ی درست است.
- (۱) جعبه: ترکش (۲) سقم: بیمار (۳) عبوس: گرفته (۴) وغا: کارزار
- ۱۸۶- همه کلمه ها به جز کلمه ی به معنی «اکفا» آمده است.
- (۱) اعوان (۲) اقران (۳) همالان (۴) همانندان
- ۱۸۷- «نهمت» به معنی همه گزینه ها، به جز گزینه ی به کار رفته است.
- (۱) هیبت (۲) همت (۳) مراد (۴) غایت آرزو
- ۱۸۸- در همه گزینه ها به جز گزینه ی غلط املائی وجود دارد.
- (۱) مصاب: پاداش داده شده (۲) مصابت: مانند
- (۳) مصائب: سختی ها (۴) مصوبات: پاداش ها

۱۸۹- کدام گزینه ترکیب وصفی است؟

- (۱) تشت آرا (۲) ضمیر متصل (۳) قالی تبریز (۴) کتاب عشق

۱۹۰- املاي کلمات در همه گزینه ها به جز گزینه ی با توجه به معنی مقابل آن صحیح است.

- (۱) صیف: تابستان (۲) غیظ: خشم (۳) قصب: نی (۴) مذیقه: تنگنا

۱۹۱- املاي کلمات در همه گزینه ها به جز گزینه ی با توجه به معنی مقابل آن صحیح است.

- (۱) امل: آرزو (۲) بحیمه: چارپا (۳) هور: خورشید (۴) ینوع: سرچشمه

۱۹۲- املاي کلمات در همه گزینه ها به جز گزینه ی با توجه به معنی مقابل آن صحیح است.

- (۱) احصاء: برشمردن (۲) حسبت: امید ثواب داشتن

- (۳) طبع: عاقبت بد (۴) منوط: وابسته

۱۹۳- بیت «خبر داری ای استخوانی قفس / که جان تو مرغی است نامش نفس» چند جمله است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۱۹۴- با توجه به عبارت «یک شخص را از چنگال مشقت خلاص طلبیده آید، آمرزش بر اطلاق مستحکم شود.» نقش

دستوری کدام کلمه درست است؟

- (۱) آمرزش: مسند (۲) بر اطلاق: متمم (۳) خلاص: مسند الیه (۴) یک شخص: مفعول

۱۹۵- با توجه به مصراع «یا چه بوده است مرا وی از این ساختم» همه ی گزینه ها به جز گزینه صحیح است.

- (۱) چه: مسند (۲) ساختن: متمم (۳) مراد: مسند الیه (۴) م: مفعول

۱۹۶- ساختمان کدام کلمه با کلمات دیگر متفاوت است؟

- (۱) آموزگار (۲) آفریدگار (۳) پروردگار (۴) کردگار

۱۹۷- کدام گزینه از لحاظ نگارش بدون اشکال است؟

- (۱) استاد گرام (۲) خانم مدیره (۳) دایگان سیه معجران (۴) مدینه ی منوره

۱۹۸- همه ی گزینه ها به جز جزء اصول و آیین واژه گزینی و اصطلاح یابی است.

- (۱) واژه تازه را فقط شاعر آن زبان، باید بسازد.

- (۲) واژه باید با عناصر معنی دار و زنده زبان، ساخته شود.

- (۳) واژه تازه باید با قواعد دستوری و ساختمان زبان منطبق باشد.

- (۴) واژه تازه باید با ذوق سلیم، موافق باشد تا مورد پسند مردم قرار گیرد.

۱۹۹- در همه ابیات زیر به جز بیت فعل معین وجود دارد.

- (۱) ای سلیم آب ز چشمه ببند که چون پر شد نتوان بستن جوی

- (۲) خواهم اندر عقبش رفت به یاران عزیز شخصم ار باز نیاید خبرم یاز آید

- (۳) نیک و بد چون همی بیاید مرد خنک آن کس که گوی نیکی برد

- (۴) یک دوست از برای تو نگذاشت دشمنی یک مرد رزمجوی تو را در سپاه نیست

۲۰۰- با توجه به بیت «چه زخم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم؟ / که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را» همه گزینه ها به

جز قید است.

- (۱) هر دم (۲) دم (۳) خوشتر (۴) چه

۲۰۱- به کار گیری کدام ترکیب از لحاظ نگارش درست است؟

- (۱) آرام گرفتن (۲) حمام گرفتن (۳) درس گرفتن (۴) کار گرفتن

۲۰۲- با توجه به مضمون بیت «آن که مردن پیش چشمش تهلکه است / امر لاتقلوا بگیرد او به دست» آیه کریمه، دستاویز عده ای است برای...

- (۱) برانگیختن خلق به جنگ (۲) خود را به هلاکت افکندن
(۳) یاری رساندن به دیگران (۴) شانه خالی کردن از جهاد

۲۰۳- در کدام گزینه صنعت طباق هست؟

- (۱) کاش سپهرم جو تو برمی گزید (۲) من به نظر قطره، به معنی یمم
(۳) من سفر دیده زه دل کرده ام (۴) من گهر روشن گنج دلم

۲۰۴- مناسبترین کلمات برای تکمیل عبارت «چشمها، نه یک چشم بلکه ... یا وجدان هایی در چشمخانه ها نشسته» کدام است؟

- (۱) اندیشه هایی بی پرده، پاشنه ی در (۲) روحهایی لخت، دم در
(۳) وجدانهایی لخت، دهلیز (۴) جدانهایی برهنه، آستانه
۲۰۵- در عبارت «این افلاک را بر پای داشت و این املاک را بر جای داشت» کدام صنعت ادبی وجود دارد؟

- (۱) ترصیع (۲) تضمین (۳) تشبیه (۴) آدم نمایی
۲۰۶- در همه گزینه ها به جز گزینه ی کنایه به کار رفته است.

- (۱) تا سرخ کنم بدان روی یا گردن (۲) سر مهتری زیر گرد آورد
(۳) غنچه پنهان کن گیاه بام شو (۴) کنون بند بگشای از جوشنم

۲۰۷- در کدام گزینه جناس هست؟

- (۱) حلیمی کن ز کمتر کس فرو بر (۲) زیر دریا خوشتر آید یا زبر
(۳) مشو غره بر حسن گفتار خویش (۴) نیرزد غسل جام من زخم نیش

۲۰۸- الفهرست کتابی است از:

- (۱) ابن مقفع رد شرح لغات و قواعد زبان عربی
(۲) ابن عربی در موضوع حکمت و شرح حال فلاسفه
(۳) ابن الندیم در لغات ملل مختلف و خطوط آنها و کتب شرایع و ...
(۴) ابن اخوه در آیین شهرداری و اوزان و مقایسه ها و ...

۲۰۹- درباره ی رودکی، همه ی گزینه ها به جز گزینه ی درست است.

- (۱) در قرن پنجم می زیست (۲) در انواع شعر فارسی دست داشته است
(۳) به قولی کور مادرزاد بود (۴) کلیله و دمنه را به نظم درآورد

۲۱۰- شاعر، در بیت «سخن عشق نه آن است که آید به بیان / ساقیا می ده و کوتاه کن این گفت و شنود» می گوید:

- (۱) الفاظ بشری برای شرح معانی عرفانی ناتوان است
(۲) پیام عشق، مختصر و کلام آدمی مفصل است
(۳) کلام آدمی، شیوا و حدیث عشق اندک است

- ۴) گفتار بشر از توصیف زیبای معانی شعر عاجز است
- ۲۱۱- مفهوم کنایی کدام گزینه با گزینه های دیگر متفاوت است؟
- ۱) شکر در زیر آب پنهان کردن ۲) البرز به کلند برگرفتن
- ۳) آب از سرچشمه بستن ۴) آب دریا به پیمانه سختن
- ۲۱۲- مفهوم کدام گزینه با گزینه های دیگر کاملاً متفاوت است؟
- ۱) سخن چین را مده نزدیک خود جای ۲) مبادت هیچ با نادان سر و کار
- ۳) گمان بد مبر بر کس، نکو بر ۴) مگردان هیچ احمق را گرامی
- ۲۱۳- با توجه به عبارت «خواجه در سفری که از عراق به خراسان با دعوات این مذهب، مربوط گردید» کدام گزینه به مفهوم «دعوات» مناسب است؟
- ۱) داعیه داران ۲) دعوت شدگان ۳) طرفداران ۴) مبلغان
- ۲۱۴- با توجه به عبارت «خاکستر نسبی عالی دارد که آتش حوهر علوی است ولیکن چون به نفس خود هنری ندارد با خاک برابر است.» چه چیزی مهمتر است؟
- ۱) مساوات ۲) استعداد ذاتی ۳) خاکساری ۴) نسب عالی
- ۲۱۵- مولوی پس از درگذشت پدرش نزد چه کسی تحصیلات خود را ادامه داد؟
- ۱) صلاح الدین زرکوب ۲) شمس تبریزی
- ۳) حسام الدین چلبی ۴) برهان الدین محقق ترمذی
- ۲۱۶- بیت «نیست پروا تلخکامان را ز تلخیهای عشق/ آب دریا در مذاق ماهی دریا خوش است» به همه ی گزینه ها به جز گزینه ی تناسب معنایی دارد.
- ۱) عاشقان از سختی های راه عشق نمی هراسند ۲) ستمدیدگان توان تحمل مشکلات را ندارند
- ۳) زندگی ماهی به آب بستگی دارد ۴) حیات عاشق به وجود عشق بسته است
- ۲۱۷- مفهوم کدام گزینه با بیت «اگر شب را چو انجم زنده داری/ همیشه با رخ تابنده باشی» متناسب است؟
- ۱) سیمای نورانی نتیجه ی عبادت شب هنگام است.
- ۲) سیرت نیکو نتیجه ی بیداری در شب است.
- ۳) شب زنده داری نتیجه ی شادابی و طراوت است.
- ۴) عبادت شب هنگام، نتیجه ی درخشندگی سیمای مومن است.
- ۲۱۸- معنی کلمه ی «درزی» چیست؟
- ۱) جواهر فروش ۲) شکافته شده ۳) پوشیده ۴) خیاط
- ۲۱۹- معنی کدامیک از کلمات زیر درست است؟
- ۱) نغز: شکستن ۲) خدشه: معیوب ۳) انگشت: زغال ۴) وثیقه: مطمئن
- ۲۲۰- معنی حقیقی تربت چیست؟
- ۱) شادی ۲) گور ۳) نوعی مهر ۴) خاک
- ۲۲۱- معنی کدامیک از کلمات زیر درست است؟
- ۱) حبه: قند ۲) معونت: رنج ۳) خایب: ترسان ۴) رقیب: بندگی

۲۲۲- معنی کدامیک از کلمات زیر درست است؟

- (۱) حمائد: کارهای ناپسند
(۲) مناهی: اوامر
(۳) مصحف: قرآن
(۴) نامعول: غیر قابل تفسیر

۲۲۳- کدامیک از معانی زیر برای کلمه «داهی» صحیح است؟

- (۱) خیالی (۲) سبب (۳) زیرک (۴) روستایی

۲۲۴- با توجه به معنی، املاي کدام کلمه صحیح است؟

- (۱) زلالت (گمراهی)
(۲) مسحور (فریفته)
(۳) تهریف (تبدیل و تفسیر کلام)
(۴) اصباغ (تمام کردن نعمت بر کسی)

۲۲۵- با توجه به معنی، املاي کدام کلمه غلط است؟

- (۱) زهاب (رفتن) (۲) شفاه (لب ها) (۳) تهنیت (شادباش) (۴) استیصال (از ریشه کندن)

۲۲۶- با توجه به معنی، املاي کدام کلمه غلط است؟

- (۱) گزاردن (به جای آوردن)
(۲) گزاردن (عبور دادن)
(۳) گذاردن (ادا کردن)
(۴) گذاردن (ترجمه کردن)

۲۲۷- با توجه به معنی، املاي کدام کلمه صحیح است؟

- (۱) ضلال (گمراهی) (۲) عاجل (آینده) (۳) آزر (آتش) (۴) نهل (زنبر عسل)

۲۲۸- معنی صحیح واژه «صلا» چیست؟

- (۱) نماز (۲) آشتی (۳) درستی (۴) دعوت کردن با آواز بلند

۲۲۹- با توجه به معنی، املاي کدامیک از کلمات زیر غلط است؟

- (۱) اهتزاز = جنبش (۲) نفعه = وزیدن باد (۳) عظم = قدر، اهمیت (۴) صغور = مرزها

۲۳۰- کدامیک از پاسخ ها- در مورد جای تولد و زمان زندگی «صائب تبریزی» صحیح است؟

- (۱) هند- قرن نهم (۲) تبریز- قرن دهم
(۳) اصفهان- قرن یازدهم (۴) اصفهان- قرن دوازدهم

۲۳۱- انگشتی نقره چه نوع اضافه ای است؟

- (۱) تخصیصی (۲) تشبیهی (۳) ملکی (۴) جنسی

۲۳۲- کدام پاسخ درباره ی کتاب های گلستان و بوستان سعدی صحیح است؟

- (۱) اولی نثر و دومی نظم (۲) اولی نظم و دومی نثر
(۳) اولی و دومی نثر (۴) اولی و دومی آمیخته ای از نظم و نثر

۲۳۳- در مصراع «غریبی که رنج آردش دهر پیش»، «فاعل و مفعول» به ترتیب عبارتند از:

- (۱) رنج، دهر (۲) دهر، رنج (۳) دهر، پیش (۴) غریب، دهر

۲۳۴- مفهوم «کارد به استخوان رسیدن» چیست؟

- (۱) کشته شدن (۲) مورد حمله قرار گرفتن
(۳) لاغر شدن (۴) در نهایت سختی افتادن

- ۲۳۵- در عبارت زیر کلمه ی «پرداخته اند» چه نوع فعلی است؟
«گروهی در مزیت معنی بر لفظ به مبالغه پرداخته اند.»
- (۱) مضارع اخباری (۲) ماضی استمراری (۳) ماضی ساده (۴) ماضی نقلی
- ۲۳۶- مفهوم این بیت با کدامیک از این ضرب المثل ها نزدیک است؟
«چرا ز غیر شکایت کنم که همچو حباب همیشه خانه خراب هوای خویشتنم»
- (۱) گفتا ز که نالیم که از ماست که برماست.
(۲) هرچه کنی به خود کنی
(۳) ما خود افتاد گان مسکینیم
(۴) هر که بامش بیش برفش بیشتر
- ۲۳۷- کدامیک از مصراع های زیر هم وزن هستند؟
(۱) با دل خونین لب خندان بیاور همچو جام
(۲) سال ها دل طلب جام جم از ما می کرد
(۳) شبی دود خلق آتشی بر فروخت
(۴) وبال است دادن به رنجور قند
- (۱) ۳ و ۱ (۲) ۳ و ۴ (۳) ۲ و ۳ (۴) ۱ و ۴
- ۲۳۸- کدامیک از این جمله ها از لحاظ نگارش صحیح است؟
(۱) او مدتی در دانشگاه تحصیل و سپس به سربازی رفت.
(۲) او مدتی در دانشگاه تحصیل و سپس به سربازی خواهد رفت.
(۳) او مدتی در دانشگاه تحصیل کرد و سپس به سربازی رفت.
(۴) او مدتی در دانشگاه تحصیل کرده و سپس به سربازی می رود.
- ۲۳۹- در عبارت «هر روز این جمله را تکرار کن.» کلمه های «هر» و «این» به ترتیب عبارتند از:
(۱) صفت تعجبی، اسم اشاره
(۲) صفت مبهم، صفت اشاره
(۳) قید زمان، ضمیر اشاره
(۴) اسم زمان، صفت اشاره
- ۲۴۰- از لحاظ نگارش کدامیک از جمله های زیر غلط است؟
(۱) محمد شام خورده و خوابیده است.
(۲) صیاد تفنگ را برداشته و به طرف آهو خواهد رفت.
(۳) سیل جاری شد و همه جا را فرا گرفت.
(۴) پدرم لباسش را پوشیده و به اداره رفت.
- ۲۴۱- کدام پاسخ از لحاظ نگارش درست است؟
(۱) حتماً باید او را می دیدی
(۲) باید او را می دیدی
(۳) باید او را ببینی
(۴) باید حتماً او را می دیدی
- ۲۴۲- جمع مکسر «شیخ» کدام است؟
(۱) شیخان (۲) شیخون (۳) شیخین (۴) شیوخ
- ۲۴۳- معنی کدام گزینه از گزینه های دیگر دور است؟
(۱) مساعدت (۲) مظاهرت (۳) معاضدت (۴) منادمت

۲۴۴- کدام پاسخ مناسب این سوال است؟ «از اجله فقها و اکابر علمای مذهب تشیع در دوران صفویه و شاگرد و داماد ملاصدرا بوده است.»

(۱) علامه مجلسی (۲) ملامحسن فیض کاشانی (۳) شیخ بهایی (۴) میرزای شیرازی

۲۴۵- معنی این جمله چیست؟ «امیرالمومنین علی (ع) تحکیم وی را کاره بود.»

(۱) حضرت علی (ع) از حکم قرار دادن او بیزار بود.

(۲) حضرت علی (ع) از حکم او بیزار بود.

(۳) حضرت علی (ع) از حکم کردن او مقصود خاصی داشت.

(۴) حضرت علی (ع) حکمیت او را می پسندید.

۲۴۶- کدام پاسخ معنی مصراع مقابل است؟ «گشت والا چون کزاول بویه ی والا گرفت»

(۱) ترقی کرد چون از اول آرزوی ترقی داشت.

(۲) بالاتر نرفت چون استعداد ترقی نداشت.

(۳) چون می خواست از همه بالاتر باشد در بالای مجلس نشست.

(۴) چون بالا رفت پیشرفت را شروع کرد.

۲۴۷- کدام دو کلمه را می توان به ترتیب به جای نقطه چینها قرار داد؟

«... شوند به آزادگی و عزت نفس ... شوند به طبع بلند و سحر بیان»

(۱) الم - ثمر (۲) سمر - الم (۳) سمر - علم (۴) علم - ثمر

۲۴۸- مفهوم بیت «آتش حب الوطن چون شعله افروزد/ از دل مومن کند به مجمره اسپند» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) دل مومن از عشق وطن در سینه می تپد (۲) دل مومن در آتش عشق وطن می سوزد

(۳) دل مومن شرار آتش وطن در خود دارد (۴) دل مومن کانون گرم وطن دوستی است

۲۴۹- کدامیک از این گزینه ها معنی این بیت است؟

«تنگدل چو یاران به منزل رسند نخسبد که واماندگان از پسند»

(۱) انسان مهربان اگرچه خود و دوستانش در رنج سفر نباشند، باز هم به خاطر بیچارگانی که در راه مانده اند خواب راحت ندارد.

(۲) آن کسی که دوستی در راه دارد خواب راحت در چشم او راه ندارد.

(۳) هر کس که دوستانش اسیر غم و اندوه باشند آسوده خاطر نیست.

(۴) کسی که در انتظار مسافری است تا زمانی که او بازنگشته تنگدل و اندوهگین است.

۲۵۰- کدام گزینه به مفهوم این بیت نزدیکتر است؟

«یار من آنکه لطف خداوند یار اوست بیداد و داد و رد و قبول اختیار اوست»

(۱) خواست خدا همان خواست یار است (۲) خواست، خواست خداست

(۳) خواست، خواست یار است (۴) خواست یار همان خواست خداست

۲۵۱- با توجه به بیت «هر کس که مزروع خود بخورد بخوید/ وقت خرمنش خوشه باید چید» کدام گزینه می تواند جانشین

نقطه چین جمله زیر شود؟

هرکس کشته نارس خویش را بخورد، به هنگام برداشت محصول ...

- (۱) باید خوشه چینی کند (۲) باید از خرمن دیگران خوشه ای بردارد
- (۳) باید گدایی خوشه کند (۴) باید خوشه ها را فراهم کند
- ۲۵۲- کدام عبارت از نظر نگارش درست است؟
- (۱) گفت: خداوند بر منظر می باید نشست و یحیی و پسرانش را می نشاند.
- (۲) گفت: خداوند بر منظر می باید نشست و یحیی و پسرانش را بنشاند.
- (۳) گفت: خداوند بر منظر بایستی بنشیند و یحیی و پسرانش را بنشاند.
- (۴) گفت: خداوند بر منظر می بایست بنشیند و یحیی و پسرانش را بنشاند.
- ۲۵۳- کدام کلمه به معنای برانگیختن است؟
- (۱) تحذیر (۲) تحریض (۳) تقریر (۴) تمهید
- ۲۵۴- «پوششی که در هنگام جنگ بر اسب افکنند» معنی کدام کلمه است؟
- (۱) برگستوان (۲) زین (۳) فتراک (۴) لگام
- ۲۵۵- کدام کلمه به معنای «شرکت دادن دو نفر در سرمایه و کار» است؟
- (۱) اضراب (۲) تضارب (۳) تضریب (۴) مضاربه
- ۲۵۶- املاي کدام کلمه با توجه به معنی مقابل آن غلط است؟
- (۱) اقتسار: بسنده کردن (۲) اقتسام: بخش کردن
- (۳) اقتصاد: میانه روی کردن (۴) اقتضاء: مطالبه کردن
- ۲۵۷- املاي کدام کلمه با توجه به معنی مقابل آن غلط است؟
- (۱) غالیه: نوعی عطر (۲) غائله: دشواری (۳) غلیان: جوشش (۴) غیلوله: خواب نیمروز
- ۲۵۸- در کدام گزینه غلط املايي هست؟
- (۱) سدید و سلیم (۲) سعید و شقی (۳) صحیح و صقیم (۴) قصیح و بلیغ
- ۲۵۹- «سعه ی صدر» کنایه از چیست؟
- (۱) دولت بیدار (۲) روش گشاده (۳) سینه ی باز (۴) همت عالی
- ۲۶۰- کدام گزینه با مفهوم این عبارت هماهنگ است؟ «قصد، واسطه است میان علم و عمل»
- (۱) علم - نیت - عمل (۲) عمل - نیت - علم
- (۳) نیت - علم - عمل (۴) نیت - عمل - علم
- ۲۶۱- «هنوز نیک و بد زندگی به دفتر عمر/ نخوانده ای و به چشم تو راه و چاه یکی است» یعنی:
- (۱) بی پروایی (۲) بی تجربه ای (۳) بی سواد (۴) بی مسئولیتی
- ۲۶۲- کدام گزینه به مفهوم این بیت نزدیک است؟
- «برو با دوستان آسودن بنشین چو بینی در میان دشمنان جنگ»
- (۱) اختلاف بینداز و حکومت کن (۲) اختلاف دشمنان را غنیمت دان
- (۳) با دوستان بساز و با دشمنان بستیز (۴) به یاری دوستان با دشمنان بجنگ
- ۲۶۳- نگارش کدام جمله درست نیست؟
- (۱) آدمی گرامی تر آفریده شده است (۲) گرامی تر آفریده آدمی است

- ۳) گرامی ترین آفریدگان آدمی است ۴) گرامی ترین آفریدگان آدمی است
- ۲۶۴- بیت «در ره عقبی به پای رفت نباید/ بلکه به جان و به عقل باید رفتن» چند جمله است؟
- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار
- ۲۶۵- در کدام مصراع «گل» نقش متممی دارد؟
- ۱) اصل و نهال گل عرق لطف مصطفاست ۲) گل آنجهانی است نگنجد در این جهان
- ۳) گل را مدد رسید ز گلزار روی دوست ۴) گیریم دامن گل و همراه گل شویم
- ۲۶۶- مفهوم بیت «دانه باشی مرغکانت برچینند/ غنچه باشی کودکانت بر کنند» کدام گزینه را توصیه می کند؟
- ۱) بازیچه مباش ۲) سهل الوصول مباش ۳) فروتن مباش ۴) ناتوان مباش
- ۲۶۷- کدام گزینه مفهوم این بیت را در بردارد؟
- «تا ساغرم ز باده ی وصل تو شد تهی باشد ز زهر هجر تو لبریز ساغرم»
- ۱) بی تو شراب وصالم زهر است ۲) بی شراب وصلت کام جانم تلخ است
- ۳) پیمانه ام از شراب وصال تهی و از باده ی هجران لبریز است ۴) زهر دوری تو از شراب وصال دیگران گوارتر است
- ۲۶۸- در بیت «زن خوب فرمانبر پارسا/ کند مرد درویش را پادشا» ساخت کدام صفت با صفات دیگر متفاوت است؟
- ۱) پارسا ۲) خوب ۳) درویش ۴) فرمانبر
- ۲۶۹- در کدام مصراع «مسند» وجود ندارد؟
- ۱) پنهان ز دیده ها و همه دیده ها از اوست ۲) جانم ملول گشت ز فرعون و ظلم او
- ۳) دی شیخ با چراغ همی گشن گرد شهر ۴) والله که شهر بی تو مرا حبس می شود
- ۲۷۰- در بیت «چو شیرینی از من به در می رود/ چو فرهادم آتش به سر می رود» «چو» در مصراع اول و دوم به ترتیب چگونه حرفی است؟
- ۱) اضافه - اضافه ۲) اضافه - ربط ۳) ربط - اضافه ۴) ربط - ربط
- ۲۷۱- کدام گزینه ترکیب اضافی است؟
- ۱) زندان ابدی ۲) زندان بی در و پیکر ۳) زندان تاریک ۴) زندان قاضی
- ۲۷۲- در کدام گزینه «روز» نقش قیدی دارد؟
- ۱) روز را غنیمت دان ۲) روز و شب از پس هم می آیند
- ۳) روز و شبش یکسان است ۴) روز هوا روشن می شود
- ۲۷۳- نقش ضمیر «ش» در بیت «هم آنکه نهاد شورا در کمان/ سر خویش کردش سوی آسمان» چیست؟
- ۱) اضافی ۲) فاعلی ۳) متممی ۴) مفعول
- ۲۷۴- شهرت ابن یمین فریومدی در سرودن چه شعری است؟
- ۱) دوبیتی ۲) غزل ۳) قصیده ۴) قطعه
- ۲۷۵- مفهوم بیت «آنکه زا بادی رود از جا خسی است/ آنکه باد ناموافق خود بسی است» چگونه انسانی را وصف می کند؟
- ۱) بی اعتبار ۲) بی اعتقاد ۳) بی اعتماد ۴) بی اعتنا

۲۷۶- کدام نسبت درباره «حاج میرزا حبیب خراسانی» درست نیست؟

- (۱) شاعر (۲) عارف (۳) فیلسوف (۴) مجتهد

۲۷۷- «علی حده» یعنی:

- (۱) جداگانه (۲) با هم (۳) غیر از (۴) همواره

پاسخنامه آزمون جامع زبان و ادبیات فارسی

۱- گزینه ۳	۳۲- گزینه ۳	۶۳- گزینه ۲	۹۴- گزینه ۲	۱۲۵- گزینه ۲
۲- گزینه ۴	۳۳- گزینه ۴	۶۴- گزینه ۱	۹۵- گزینه ۲	۱۲۶- گزینه ۲
۳- گزینه ۴	۳۴- گزینه ۳	۶۵- گزینه ۱	۹۶- گزینه ۴	۱۲۷- گزینه ۲
۴- گزینه ۴	۳۵- گزینه ۳	۶۶- گزینه ۲	۹۷- گزینه ۱	۱۲۸- گزینه ۳
۵- گزینه ۲	۳۶- گزینه ۲	۶۷- گزینه ۳	۹۸- گزینه ۲	۱۲۹- گزینه ۱
۶- گزینه ۱	۳۷- گزینه ۳	۶۸- گزینه ۴	۹۹- گزینه ۲	۱۳۰- گزینه ۱
۷- گزینه ۲	۳۸- گزینه ۱	۶۹- گزینه ۱	۱۰۰- گزینه ۲	۱۳۱- گزینه ۳
۸- گزینه ۱	۳۹- گزینه ۲	۷۰- گزینه ۱	۱۰۱- گزینه ۳	۱۳۲- گزینه ۳
۹- گزینه ۳	۴۰- گزینه ۳	۷۱- گزینه ۴	۱۰۲- گزینه ۳	۱۳۳- گزینه ۱
۱۰- گزینه ۱	۴۱- گزینه ۳	۷۲- گزینه ۴	۱۰۳- گزینه ۱	۱۳۴- گزینه ۱
۱۱- گزینه ۱	۴۲- گزینه ۲	۷۳- گزینه ۳	۱۰۴- گزینه ۲	۱۳۵- گزینه ۱
۱۲- گزینه ۴	۴۳- گزینه ۳	۷۴- گزینه ۱	۱۰۵- گزینه ۴	۱۳۶- گزینه ۳
۱۳- گزینه ۴	۴۴- گزینه ۴	۷۵- گزینه ۱	۱۰۶- گزینه ۳	۱۳۷- گزینه ۲
۱۴- گزینه ۲	۴۵- گزینه ۴	۷۶- گزینه ۴	۱۰۷- گزینه ۳	۱۳۸- گزینه ۳
۱۵- گزینه ۱	۴۶- گزینه ۳	۷۷- گزینه ۴	۱۰۸- گزینه ۳	۱۳۹- گزینه ۳
۱۶- گزینه ۲	۴۷- گزینه ۴	۷۸- گزینه ۱	۱۰۹- گزینه ۳	۱۴۰- گزینه ۴
۱۷- گزینه ۲	۴۸- گزینه ۴	۷۹- گزینه ۳	۱۱۰- گزینه ۲	۱۴۱- گزینه ۲
۱۸- گزینه ۱	۴۹- گزینه ۱	۸۰- گزینه ۳	۱۱۱- گزینه ۲	۱۴۲- گزینه ۱
۱۹- گزینه ۳	۵۰- گزینه ۳	۸۱- گزینه ۳	۱۱۲- گزینه ۱	۱۴۳- گزینه ۱
۲۰- گزینه ۲	۵۱- گزینه ۲	۸۲- گزینه ۳	۱۱۳- گزینه ۲	۱۴۴- گزینه ۴
۲۱- گزینه ۳	۵۲- گزینه ۴	۸۳- گزینه ۴	۱۱۴- گزینه ۳	۱۴۵- گزینه ۴
۲۲- گزینه ۴	۵۳- گزینه ۲	۸۴- گزینه ۴	۱۱۵- گزینه ۲	۱۴۶- گزینه ۴
۲۳- گزینه ۱	۵۴- گزینه ۲	۸۵- گزینه ۴	۱۱۶- گزینه ۱	۱۴۷- گزینه ۲
۲۴- گزینه ۱	۵۵- گزینه ۱	۸۶- گزینه ۱	۱۱۷- گزینه ۲	۱۴۸- گزینه ۳
۲۵- گزینه ۲	۵۶- گزینه ۳	۸۷- گزینه ۴	۱۱۸- گزینه ۱	۱۴۹- گزینه ۱
۲۶- گزینه ۱	۵۷- گزینه ۳	۸۸- گزینه ۱	۱۱۹- گزینه ۴	۱۵۰- گزینه ۱
۲۷- گزینه ۲	۵۸- گزینه ۳	۸۹- گزینه ۲	۱۲۰- گزینه ۴	۱۵۱- گزینه ۳
۲۸- گزینه ۲	۵۹- گزینه ۲	۹۰- گزینه ۱	۱۲۱- گزینه ۱	۱۵۲- گزینه ۲
۲۹- گزینه ۲	۶۰- گزینه ۴	۹۱- گزینه ۴	۱۲۲- گزینه ۴	۱۵۳- گزینه ۲
۳۰- گزینه ۴	۶۱- گزینه ۲	۹۲- گزینه ۱	۱۲۳- گزینه ۳	۱۵۴- گزینه ۳
۳۱- گزینه ۳	۶۲- گزینه ۱	۹۳- گزینه ۲	۱۲۴- گزینه ۴	۱۵۵- گزینه ۲

۱۵۶- گزینه ۴	۱۸۱- گزینه ۲	۲۰۶- گزینه ۴	۲۳۱- گزینه ۴	۲۵۶- گزینه ۱
۱۵۷- گزینه ۴	۱۸۲- گزینه ۴	۲۰۷- گزینه ۲	۲۳۲- گزینه ۱	۲۵۷- گزینه ۳
۱۵۸- گزینه ۳	۱۸۳- گزینه ۳	۲۰۸- گزینه ۳	۲۳۳- گزینه ۲	۲۵۸- گزینه ۳
۱۵۹- گزینه ۱	۱۸۴- گزینه ۴	۲۰۹- گزینه ۱	۲۳۴- گزینه ۴	۲۵۹- گزینه ۴
۱۶۰- گزینه ۲	۱۸۵- گزینه ۲	۲۱۰- گزینه ۱	۲۳۵- گزینه ۴	۲۶۰- گزینه ۱
۱۶۱- گزینه ۳	۱۸۶- گزینه ۱	۲۱۱- گزینه ۳	۲۳۶- گزینه ۱	۲۶۱- گزینه ۲
۱۶۲- گزینه ۳	۱۸۷- گزینه ۱	۲۱۲- گزینه ۳	۲۳۷- گزینه ۲	۲۶۲- گزینه ۳
۱۶۳- گزینه ۳	۱۸۸- گزینه ۳	۲۱۳- گزینه ۴	۲۳۸- گزینه ۳	۲۶۳- گزینه ۴
۱۶۴- گزینه ۳	۱۸۹- گزینه ۲	۲۱۴- گزینه ۲	۲۳۹- گزینه ۴	۲۶۴- گزینه ۲
۱۶۵- گزینه ۱	۱۹۰- گزینه ۴	۲۱۵- گزینه ۴	۲۴۰- گزینه ۲	۲۶۵- گزینه ۳
۱۶۶- گزینه ۲	۱۹۱- گزینه ۲	۲۱۶- گزینه ۲	۲۴۱- گزینه ۳	۲۶۶- گزینه ۲
۱۶۷- گزینه ۴	۱۹۲- گزینه ۳	۲۱۷- گزینه ۱	۲۴۲- گزینه ۴	۲۶۷- گزینه ۲
۱۶۸- گزینه ۲	۱۹۳- گزینه ۳	۲۱۸- گزینه ۴	۲۴۳- گزینه ۴	۲۶۸- گزینه ۴
۱۶۹- گزینه ۱	۱۹۴- گزینه ۳	۲۱۹- گزینه ۱	۲۴۴- گزینه ۲	۲۶۹- گزینه ۳
۱۷۰- گزینه ۲	۱۹۵- گزینه ۴	۲۲۰- گزینه ۴	۲۴۵- گزینه ۱	۲۷۰- گزینه ۳
۱۷۱- گزینه ۳	۱۹۶- گزینه ۱	۲۲۱- گزینه ۴	۲۴۶- گزینه ۱	۲۷۱- گزینه ۴
۱۷۲- گزینه ۲	۱۹۷- گزینه ۴	۲۲۲- گزینه ۳	۲۴۷- گزینه ۳	۲۷۲- گزینه ۴
۱۷۳- گزینه ۲	۱۹۸- گزینه ۱	۲۲۳- گزینه ۳	۲۴۸- گزینه ۲	۲۷۳- گزینه ۲
۱۷۴- گزینه ۴	۱۹۹- گزینه ۴	۲۲۴- گزینه ۲	۲۴۹- گزینه ۱	۲۷۴- گزینه ۴
۱۷۵- گزینه ۱	۲۰۰- گزینه ۲	۲۲۵- گزینه ۱	۲۵۰- گزینه ۱	۲۷۵- گزینه ۲
۱۷۶- گزینه ۴	۲۰۱- گزینه ۱	۲۲۶- گزینه ۱	۲۵۱- گزینه ۲	۲۷۶- گزینه ۳
۱۷۷- گزینه ۲	۲۰۲- گزینه ۴	۲۲۷- گزینه ۱	۲۵۲- گزینه ۲	۲۷۷- گزینه ۱
۱۷۸- گزینه ۴	۲۰۳- گزینه ۲	۲۲۸- گزینه ۴	۲۵۳- گزینه ۱	
۱۷۹- گزینه ۱	۲۰۴- گزینه ۴	۲۲۹- گزینه ۴	۲۵۴- گزینه ۴	
۱۸۰- گزینه ۴	۲۰۵- گزینه ۱	۲۳۰- گزینه ۳	۲۵۵- گزینه ۱	